

หัวข้อ	เดิม	ใหม่	เหตุผลในการปรับ
ชื่อตัวชี้วัด	ตัวชี้วัดที่ ๑๔ (G๑๑) หน่วยงานมีการจัดทำการวิเคราะห์ประเมินต้นทุนของกิจกรรมการเข้าถึงความยุติธรรม	-	-
คำนิยาม	ต้นทุนของกิจกรรมในการเข้าถึงความยุติธรรม เฉพาะในส่วนค่าใช้จ่ายของประชาชนที่เกิดขึ้นในการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมตั้งแต่เริ่มต้นจนคดีถึงที่สุด หมายรวมถึงค่าเดินทาง ค่าจ้างทนาย ค่าเอกสาร หลักทรัพย์ ประกันตัวเพื่อต่อสู้อย่างดี และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	-	-
วิธีการจัดเก็บข้อมูล	การสำรวจผู้มีส่วนได้เสีย (User Survey: US)	การสำรวจผู้มีส่วนได้เสีย (User Survey: US) <u>รวมกับ</u> สถิติทางการ (Administrative Data: AD)	วิธีการสำรวจผู้มีส่วนได้เสียที่เป็นผู้เสียหาย ผู้ต้องหา ผู้ต้องโทษและครอบครัว มักเป็นข้อมูลที่ได้จากความทรงจำของผู้ตอบ
วิธีการคำนวณ	ค่าใช้จ่ายของประชาชนที่เกิดขึ้นในการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมตั้งแต่เริ่มต้นจนคดีถึงที่สุด	<u>ผลรวมของค่าใช้จ่ายของประชาชนที่เกิดขึ้นในการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมตั้งแต่เริ่มต้นจนคดีถึงที่สุด</u>	แบบสอบถามซึ่งมีความคลาดเคลื่อนสูง
แหล่งข้อมูลที่ใช้อ้างอิง	สำรวจจากผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง ได้แก่ ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา ผู้ต้องโทษ และครอบครัว	- สำรวจจากผู้มีส่วนได้เสีย ได้แก่ ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา ผู้ต้องโทษและครอบครัว (ค่าใช้จ่ายทั่วไป) <u>ทนายความ (ค่าทนายความ) วงเงินประกันตัวผู้ต้องหา/จำเลย (เงินประกัน)</u>	
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานศาลยุติธรรม กรมราชทัณฑ์	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานศาลยุติธรรม กรมราชทัณฑ์ <u>สภาพทนายความ</u>	เพิ่มเติมสภาพทนายความ เพื่อสำรวจค่าทนายความ ซึ่งเป็นหน่วยงานเฉพาะในการดำเนินการดังกล่าว ซึ่งจะมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ซึ่งจะได้อ้างอิงจริงในค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในส่วนของทนายความ ทั้งนี้ไม่ได้สำรวจหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากเป็นหน่วยงานของภาครัฐที่ให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้มีส่วนได้เสียโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย
ค่าเปรียบเทียบ	การประเมินต้นทุนการเข้าถึงความยุติธรรมปี พ.ศ.๒๕๖๐ ต้นทุนการเข้าถึงความยุติธรรมอยู่ที่ ๙๘,๐๐๐	ปีแรกที่มีการจัดเก็บ	

หัวข้อ	เดิม	ใหม่	เหตุผลในการปรับ
	บาทต่อคน พ.ศ.๒๕๖๑ ต้นทุนการเข้าถึงความยุติธรรมอยู่ที่ ๑๗๓,๐๓๕ บาทต่อคน		เนื่องจากการเปลี่ยนวิธีการจัดเก็บ จึงยังไม่พบข้อมูลดังกล่าว จึงเสนอเริ่มต้นการจัดเก็บใหม่ในปีถัดไป
ผลการสำรวจ	การประเมินต้นทุนการเข้าถึงความยุติธรรมปี พ.ศ.๒๕๖๒ ต้นทุนการเข้าถึงความยุติธรรมอยู่ที่ ๗๘,๑๖๒ บาทต่อคน	-	

กรอบตัวชี้วัดที่ ๔

การกระทำผิดซ้ำลดลง (Reduced Recidivism)

หัวข้อ	เดิม	ใหม่	เหตุผลในการปรับ
ชื่อตัวชี้วัด	ตัวชี้วัดที่ ๑๕ (RE๑) ร้อยละของผู้พ้นโทษที่กลับมากระทำผิดซ้ำลดลง	ตัวชี้วัดที่ ๑๕ (RE๑) ร้อยละของผู้พ้นโทษที่กลับมากระทำผิดซ้ำ	- จากการเก็บตัวชี้วัดเดิม คณะผู้วิจัยได้ข้อมูลจากกรมราชทัณฑ์เพียงหน่วยงานเดียว โดยมีวิธีการคำนวณที่นำเสนอ ค่าเฉลี่ย ๓ ปีย้อนหลัง จากผลการสำรวจตัวชี้วัดดังกล่าวอยู่ในระดับ Tier ๒ เนื่องจากยังขาดข้อมูลของ กรมคุมประพฤติและกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
คำนิยาม	ผู้ที่เคยทำผิดและได้รับโทษตามคำพิพากษากลับมากระทำผิดซ้ำในทุกประเภทคดีมีอัตราลดลง หมายเหตุ: แนวนัยคำนิยาม: โดยจำเลยที่กระทำผิดซ้ำ จะต้องเป็นจำเลยที่ได้รับคำพิพากษาและคดีถึงที่สุดแล้วเท่านั้น เนื่องจากให้ตรงกับข้อพิสูจน์และการสันนิษฐาน ตามหลักกระบวนการยุติธรรมว่า “ผู้ต้องหาต้องได้รับการสันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ไว้ก่อน จนกว่าคดีถึงที่สุด” หมายรวมถึง การกระทำผิดซ้ำทั้งในคดีเดิมและที่กระทำผิดในคดีใหม่	ผู้ที่เคยทำผิดและได้รับโทษตามคำพิพากษา กลับมากระทำผิดซ้ำในทุกประเภทคดีมีอัตราลดลง หมายเหตุ: แนวนัยคำนิยาม: กรมราชทัณฑ์: <u>ผู้ต้องขังที่ถูกปล่อยตัวออกจากเรือนจำไปแล้วทั้งกรณีพ้นโทษแบบมีเงื่อนไข และไม่มีเงื่อนไขในช่วงปีงบประมาณนั้น ๆ แล้ววนกลับมากระทำผิดซ้ำ โดยถูกส่งตัวเข้าเรือนจำอีกครั้ง ทั้งในกรณีผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี และผู้ต้องขังภายในระยะเวลาช่วงหนึ่งที่กำหนดไว้หลังการปล่อยตัว</u> <u>กรมคุมประพฤติ: ผู้ที่พ้นการคุมประพฤติด้วยดี และกลับมากระทำผิดซ้ำภายในระยะเวลา ๓ ปี</u> <u>กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน: เด็กและเยาวชนที่ได้รับการปล่อยตัวจากศูนย์ฝึกและอบรม เด็ก และเยาวชน แล้วถูกตำรวจจับกุมและดำเนินคดีในคดีใหม่ในระยะเวลา ๑ ปี หลังจากได้รับการปล่อยตัว โดยพิจารณาตรวจสอบจากฐานข้อมูลของ กองทะเบียนประวัติอาชญากร (ทว.) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ</u>	- คณะผู้วิจัยเสนอให้มีการปรับคำนิยาม ตามที่หน่วยงานพัฒนาพฤตินิสัยทั้ง ๓ หน่วยงาน คือ กรมราชทัณฑ์ กรมคุมประพฤติ และกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน มีการจัดทำตัวชี้วัดนี้อยู่แล้ว จึงปรับเปลี่ยนให้ตรงกับที่หน่วยงานกำหนด ซึ่งแต่ละหน่วยงานมีหน้าที่ต่างกัน จึงปรับชื่อตัวชี้วัดตามภารกิจ/บทบาทของแต่ละหน่วยงานเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล โดยแต่ละหน่วยงานมีการกำหนดชื่อการจัดเก็บ ดังนี้ กรมราชทัณฑ์: อัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัว กรมคุมประพฤติ: ร้อยละของผู้พ้นคุมประพฤติด้วยดีที่กลับมากระทำผิดซ้ำ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน: ร้อยละของการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน
วิธีการจัดเก็บข้อมูล	สถิติทางการ (Administrative Data: AD)	-	-
วิธีการคำนวณ	พิจารณาจากร้อยละของผู้พ้นโทษที่กลับมากระทำผิดซ้ำ = จำนวนผู้กระทำผิดซ้ำ/จำนวนผู้พ้นโทษย้อนหลัง ๕ ปี	กรมราชทัณฑ์: จำนวนร้อยละของผู้พ้นโทษที่กลับมากระทำผิดซ้ำ = <u>จำนวนผู้ต้องขังที่กลับมากระทำผิดซ้ำในปีงบประมาณ/จำนวนผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวของปีงบประมาณที่มีเลขบัตรประชาชน x ๑๐๐</u>	- ตามนิยามเดิมมีจำนวนผู้ต้องขังกลับมากระทำผิดซ้ำภายใน ๑ ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๒ คือ ๑๗,๔๖๐ ๑๔,๘๐๕ ๒๐,๒๐๐ โดยมีจำนวนผู้พ้นโทษตั้งแต่ปี ๒๕๕๖-๒๕๖๑ ดังนี้ ๗๙,๐๗๘ ๑๐๙,๘๓๘

หัวข้อ	เดิม	ใหม่	เหตุผลในการปรับ
		<u>กรมคุมประพฤติ: จำนวนร้อยละของผู้พ้นคุมประพฤติที่กลับมากระทำผิดซ้ำ-จำนวนผู้พ้นคุมประพฤติที่กลับมากระทำผิดซ้ำทั้ง ๓ ปีงบประมาณ ย้อนหลัง/จำนวนผู้พ้นคุมด้วยดีปีที่ ๔ ย้อนหลัง x ๑๐๐</u> <u>กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน: จำนวนร้อยละของการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน - จำนวนเด็กและเยาวชนที่ถูกจับซ้ำภายใน ๑ ปีหลังจากปล่อยตัว/จำนวนเด็กและเยาวชนที่ได้รับการปล่อยตัวจากศูนย์ฝึกและอบรม x ๑๐๐</u>	๑๔๒,๑๒๔ ๑๔๖,๙๗๑ ๑๓๕,๗๑๗ ๑๐๙,๙๖๒ โดยการคำนวณปี ๒๕๖๒ ดังนี้ จำนวนผู้กระทำผิดซ้ำในปีงบประมาณ ๒๕๖๒/จำนวนผลรวมผู้พ้นโทษย้อนหลัง ๕ ปี ดังนั้น ๒๐,๒๐๐/(๖๔๔,๗๗๔ เป็นผลรวมที่มีการอัปเดตตัวเลขในวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓)$\times 100 = 3.13$ - คณะผู้วิจัยเสนอให้มีปรับค่านิยามและการคำนวณตามที่แต่ละหน่วยงานได้มีการจัดเก็บและรายงานผลการสำรวจในแต่ละปีงบประมาณ ซึ่งจะช่วยให้ตัวชี้วัดนี้ยกระดับจาก Tier ๒ ขึ้นเป็น Tier ๑ ได้ ทั้งนี้แต่ละหน่วยงานมีการจัดเก็บข้อมูล ดังนี้ กรมราชทัณฑ์: อัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัว ซึ่งเป็นการอัตราการกระทำผิดซ้ำภายใน ๑ ปี โดยมีจำนวนผู้ต้องขังกลับมากระทำผิดซ้ำภายในปี ๒๕๖๐-๒๕๖๒ จำนวน ๑๗,๙๐๓ คน ๑๗,๕๑๕ คน และ ๑๕,๒๗๕ คน ตามลำดับ โดยมีจำนวนผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวที่มีเลขบัตรประชาชนภายในปี ๒๕๖๐-๒๕๖๒ จำนวน ๑๒๓,๒๒๗ คน ๑๑๗,๓๙๖ คน และ ๙๗,๖๗๘ คน ตามลำดับ ดังนั้นผลการคำนวณปี ๒๕๖๒ ของกรมราชทัณฑ์ $(15,275)/(97,678) \times 100 = 15.64$ กรมคุมประพฤติ: ร้อยละของผู้พ้นคุมประพฤติด้วยดีที่กลับมากระทำผิดซ้ำ ซึ่งเป็นการร้อยละการกระทำผิดซ้ำภายใน ๑ ปี โดยมีจำนวนผู้ถูกคุมประพฤติที่กลับมา

หัวข้อ	เดิม	ใหม่	เหตุผลในการปรับ
			กระทำผิดซ้ำ ภายใน ๑ ปีหลังจากพ้นคุมภายในปี ๒๕๖๐-๒๕๖๒ จำนวน ๑๑,๒๐๗ คน ๑๑,๙๖๖ คน และ ๑๒,๘๔๐ คน ตามลำดับ โดยมีจำนวนผู้พ้นคุมด้วยดี ภายในปี ๒๕๖๐-๒๕๖๒ จำนวน ๑๗๐,๖๑๗ คน ๑๗๐,๓๗๘ คน และ ๑๗๐,๗๘๔ คน ตามลำดับ ดังนั้นผลการคำนวณปี ๒๕๖๒ ของกรมคุมประพฤติ (๑๒,๘๔๐/๑๗๐,๗๘๔)×๑๐๐ = ๗.๕๒ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน: ร้อยละของการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นการร้อยละการกระทำผิดซ้ำภายใน ๑ ปี โดยมีจำนวนเด็กและเยาวชนที่ถูกจับซ้ำ ภายใน ๑ ปี หลังจากปล่อยตัวภายในปี ๒๕๖๐-๒๕๖๒ จำนวน ๘๘๒ คน ๗๕๘ คน และ ๕๔๖ คน ตามลำดับ (ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ จำนวน ๙ เดือน) โดยมีจำนวนเด็กและเยาวชนที่ได้รับการปล่อยตัวจากศูนย์ฝึกและอบรม ภายในปี ๒๕๖๐-๒๕๖๒ จำนวน ๓,๗๗๔ คน ๓,๑๘๙ คน และ ๒,๐๙๐ คน ตามลำดับ (ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ จำนวน ๙ เดือน) ดังนั้นผลการคำนวณปี ๒๕๖๒ ของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (๕๔๖ คน (ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ จำนวน ๙ เดือน) /๒,๐๙๐)×๑๐๐ = ๒๖.๑๒
แหล่งข้อมูลที่ใช้อ้างอิง	๑) สถิติผู้พ้นโทษย้อนหลัง ๕ ปี ๒) สถิติผู้กระทำผิดที่มีการพิพากษาคดีถึงที่สุด ระหว่าง ๑ ม.ค. ๒๕๖๐-๓๑ ธ.ค. ๒๕๖๐	<u>สถิติการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังกรมราชทัณฑ์</u>	เนื่องจากสถิติการกระทำผิดซ้ำหน่วยงานหลักคือกรมราชทัณฑ์ จึงใช้สถิติการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังกรมราชทัณฑ์เป็นแหล่งอ้างอิง

หัวข้อ	เดิม	ใหม่	เหตุผลในการปรับ
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	กรมราชทัณฑ์.	กรมราชทัณฑ์, <u>กรมคุมประพฤติ,</u> <u>กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน</u>	หน่วยงานที่รับผิดชอบเป็น หน่วยงานพัฒนาพฤตินิสัยซึ่งมี ๓ หน่วยงาน
ค่าเปรียบเทียบ	กรมราชทัณฑ์ สถิติการกระทำผิดซ้ำ ปี ๒๕๖๐ ร้อยละ ๒.๘๔ และปี ๒๕๖๑ ร้อยละ ๒.๔๑	<u>สถิติการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังของ</u> <u>กรมราชทัณฑ์ ปีงบประมาณ ๒๕๖๐</u> <u>อยู่ที่ ร้อยละ ๑๔.๕๓ และ</u> <u>ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ อยู่ที่ร้อยละ</u> <u>๑๔.๙๒ กรมคุมประพฤติมีการกระทำ</u> <u>ผิดของผู้พ้นคุมประพฤติ</u> <u>ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ คิดเป็นร้อยละ</u> <u>๖.๕๗ และปีงบประมาณ ๒๕๖๑ คิด</u> <u>เป็นร้อยละ ๗.๐๒ กรมพินิจและ</u> <u>คุ้มครองเด็กและเยาวชน</u> <u>ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ คิดเป็นร้อยละ</u> <u>๒๓.๓๗ และปีงบประมาณ ๒๕๖๑ คิด</u> <u>เป็นร้อยละ ๒๓.๗๗</u>	จากการปรับเปลี่ยน คำนายม และ วิธีการคำนวณ ทำให้ได้ค่า เปรียบเทียบและผลการสำรวจที่มี ค่าแตกต่างจากวิธีการแบบเดิม โดยยึดผลการจัดเก็บข้อมูลแบบ ใหม่เป็นเกณฑ์
ผลการสำรวจ	ปี ๒๕๖๒ มีผู้สถิติการกระทำผิดซ้ำ ร้อยละ ๓.๑๓	สถิติการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง กรมราชทัณฑ์ ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ที่ทำการศึกษาคใช้ผลสถิติการกระทำ ผิดซ้ำปีงบประมาณ ๒๕๖๑ อยู่ที่ร้อย ละ ๑๕.๖๔ กรมคุมประพฤติ ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ มีผู้กระทำผิดซ้ำคิดเป็นร้อยละ ๗.๕๒ และกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและ เยาวชน ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ มีเด็ก และเยาวชนที่กลับมาผิดซ้ำคิดเป็น ร้อยละ ๒๖.๑๒ (๙ เดือน)	

หัวข้อ	เดิม	ใหม่	เหตุผลในการปรับ
ชื่อตัวชี้วัด	ตัวชี้วัดที่ ๑๖ (RE๒) ร้อยละ/สัดส่วนของผู้พ้นโทษที่สามารถกลับไปดำรงชีวิตในสังคมไทยได้อย่างปกติสุข	ตัวชี้วัดที่ ๑๖ (RE๒) ร้อยละของนักโทษหลังพ้นโทษที่สามารถกลับไปดำเนินชีวิตในสังคมได้	- จากคำนิยามเดิม พบว่าในปี ๒๕๖๐ หน่วยงานที่มีการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวคือกรมคุมประพฤติเพียงหน่วยงานเดียว แต่ไม่ได้มีการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวในปีถัดมา - คณะผู้วิจัยเสนอให้มีการปรับชื่อและคำนิยามของตัวชี้วัดนี้ให้สอดคล้องกับแต่ละหน่วยงาน ซึ่งกรมราชทัณฑ์เริ่มดำเนินการจัดเก็บข้อมูลในปี ๒๕๖๒ เป็นปีแรก และกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนมีข้อมูลครบทั้ง ๓ ปี โดยแต่ละหน่วยงานมีชื่อการจัดเก็บโดยมีชื่อดังนี้ กรมราชทัณฑ์: ร้อยละของผู้พ้นโทษที่สามารถกลับไปดำรงชีวิตในสังคมไทยได้อย่างปกติสุข กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน: ร้อยละของเด็กและเยาวชนที่สามารถกลับไปดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข
คำนิยาม	ผู้พ้นโทษมีการดำรงชีวิตที่เหมาะสมภายหลังการพ้นโทษ และมีความปกติสุข โดยพิจารณาจาก ๓ ประเด็นดังนี้ (๑) ภาวะการมีงานทำ (๒) มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่งและปลอดภัย (๓) มีสัมพันธภาพและการปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับครอบครัวและชุมชน	นักโทษหลังพ้นโทษที่สามารถกลับไปดำเนินชีวิตในสังคมได้ โดยมี ๓ ได้แก่ (๑) การเรียนหนังสือหรือการมีงานทำ (๒) มีที่อยู่เป็นหลักแหล่งและปลอดภัย (๓) มีสัมพันธภาพที่ดีกับครอบครัว/ชุมชน นอกจากนี้ยังหมายถึง <u>รวมเด็กและเยาวชนที่สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข หมายถึงจำนวนของเด็กที่ติดตามได้ สามารถกลับไปดำเนินชีวิตในสังคมภายใต้เงื่อนไข ครบทั้ง ๕ ด้าน ดังนี้ (๑) เรียนหนังสือ/มีงานทำ (๒) มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่งและปลอดภัย (๓) มีสัมพันธภาพที่ดีกับครอบครัว/ชุมชน (๔) มีการคบเพื่อนที่ดี (๕) มีการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์</u>	กรมราชทัณฑ์: ร้อยละของผู้พ้นโทษที่สามารถกลับไปดำรงชีวิตในสังคมไทยได้อย่างปกติสุข – จำนวนผู้พ้นโทษที่ผ่านทั้ง ๓ องค์ประกอบดังกล่าว/จำนวนผู้พ้นโทษที่ได้รับการติดตามทั้งหมด x ๑๐๐ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน: ร้อยละของเด็กและเยาวชนที่สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข – <u>เด็กและเยาวชนที่สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข/เด็กและเยาวชนที่ปล่อยตัวจากศูนย์ฝึกฯ ครบ ๑ ปี และสามารถติดตามได้ x ๑๐๐</u>
วิธีการจัดเก็บข้อมูล	สถิติทางการ (Administrative Data: AD)	-	-
วิธีการคำนวณ	มีเพียงข้อมูลของกรมคุมประพฤติที่มีการจัดเก็บเท่านั้น โดยมีการระบุถึงร้อยละของผู้พ้นโทษที่ได้รับการศึกษาและ/หรือมีงานทำ = ผู้พ้นโทษที่ได้รับการศึกษาและ/หรือมีงานทำที่ชอบด้วยกฎหมายหลังพ้นโทษ/ผู้พ้นโทษย้อนหลัง ๕ ปี	กรมราชทัณฑ์: ร้อยละของผู้พ้นโทษที่สามารถกลับไปดำรงชีวิตในสังคมไทยได้อย่างปกติสุข – จำนวนผู้พ้นโทษที่ผ่านทั้ง ๓ องค์ประกอบดังกล่าว/จำนวนผู้พ้นโทษที่ได้รับการติดตามทั้งหมด x ๑๐๐ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน: ร้อยละของเด็กและเยาวชนที่สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข – <u>เด็กและเยาวชนที่สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข/เด็กและเยาวชนที่ปล่อยตัวจากศูนย์ฝึกฯ ครบ ๑ ปี และสามารถติดตามได้ x ๑๐๐</u>	- จากการปรับเปลี่ยนนิยามดังกล่าว พบว่า กรมพินิจฯ มีจำนวนปล่อยตัวและติดตามได้ปีงบประมาณ ๒๕๖๐-๒๕๖๑ คือ ๔,๐๔๘ ๓,๔๖๖ ๒,๕๐๗ ตามลำดับ และมีจำนวนของเด็กและเยาวชนที่เป็นปกติสุขปีงบประมาณ ๒๕๖๐-๒๕๖๑ คือ ๑,๗๙๑ ๓,๐๓๕ ๒,๐๙๐ ตามลำดับ ดังนั้น ผลการคำนวณปี ๒๕๖๒ ของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน คือ (๒,๐๙๐/๒,๕๐๗) x ๑๐๐ = ๘๓.๓๖ - ตามตัวชี้วัดแบบใหม่ เนื่องจากกรมคุมประพฤติดังกล่าว

หัวข้อ	เดิม	ใหม่	เหตุผลในการปรับ
			ดำเนินการในเรื่องดังกล่าว และ กรมราชทัณฑ์มีตัวเลขเพียงปีเดียว เท่านั้น ดังนั้น ตัวชี้วัดนี้จึงยังคงอยู่ ใน Tier ๒ ดังเดิม
แหล่งข้อมูลที่ใช้อ้างอิง	ผลการติดตามและประเมินผู้ต้องหา หรือผู้ต้องขังที่พ้นโทษ	-	-
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	สำนักงานยุติธรรมจังหวัด และ ศูนย์ ยุติธรรมชุมชน กระทรวงยุติธรรม	<u>กรมราชทัณฑ์</u> <u>กรมคุมประพฤติ</u> <u>กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน</u>	กรมราชทัณฑ์ และกรมพินิจและ คุ้มครองเด็กและเยาวชน
ค่าเปรียบเทียบ	ผลการทดลองจัดเก็บข้อมูลสถิติ ผู้ต้องขังที่ถูกคุมประพฤติมีการศึกษา และมีงานทำ อยู่ที่ร้อยละ ๔๙	<u>กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน</u> <u>มีเด็กและเยาวชน ที่สามารถกลับไป</u> <u>ดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุขปี</u> <u>๒๕๖๐ คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๒๔ และปี</u> <u>๒๕๖๑ คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๐๗</u>	จากการปรับเปลี่ยน คำนียาม และ วิธีการคำนวณ ทำให้ได้ค่า เปรียบเทียบและผลการสำรวจที่มี ค่าแตกต่างจากวิธีการแบบเดิม โดยยึดผลการจัดเก็บข้อมูลแบบ ใหม่เป็นเกณฑ์
ผลการสำรวจ	ไม่พบ	กรมราชทัณฑ์มีการจัดเก็บข้อมูลใน ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๗๙ กรมพินิจและคุ้มครองเด็ก และเยาวชนในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๙๑	

กรอบตัวชี้วัดที่ ๕

ผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหาได้รับการคุ้มครองอย่างเหมาะสม

(Appropriate Protection of Victims and the Accused)

หัวข้อ	เดิม	ใหม่	เหตุผลในการปรับ
ชื่อตัวชี้วัด	ตัวชี้วัดที่ ๑๗ (A๑) สัดส่วนการคุ้มครองดูแล ผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรมและชดเชยความเสียหาย โดยได้รับการชดเชยเยียวยาจากภาครัฐมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น	ตัวชี้วัดที่ ๑๗ (A๑) ร้อยละของผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรมที่ได้รับการคุ้มครองดูแลและชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ	จากการจัดเก็บข้อมูล พบว่าสำนักงานช่วยเหลือทางการเงินในคดีอาญามีการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวอยู่แล้ว และการประชุมปฏิบัติการกลุ่มย่อยมีข้อเสนอแนะว่าควรมีการปรับชื่อ นิยาม ให้สอดคล้องกับภารกิจ/พันธกิจของหน่วยงานที่หน่วยงานมีการดำเนินการ เพื่อไม่ให้เกิดความสับสนในการให้ข้อมูลดังกล่าว
คำนิยาม	ผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรม ได้รับการปกป้องคุ้มครองและให้การได้รับความช่วยเหลือ ชดเชย เยียวยา โดยจำแนกลักษณะ (Characteristics) ของเหยื่อและผู้เสียหายในคดีอาชญากรรมที่เข้าข่ายในประเภทความผิด ๒ ลักษณะ ๔ ประเภท อ้างอิงตามมาตรา ๑๙ ของพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าตอบแทน และค่าใช้จ่ายให้แก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.๒๕๔๔ ประกอบด้วย ลักษณะที่ ๑ ความผิดเกี่ยวกับเพศ ลักษณะที่ ๒ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ๔ ประเภท คือ (๑) ความผิดต่อชีวิต (๒) ความผิดต่อร่างกาย (๓) ความผิดฐานทำให้แท้ง (๔) ความผิดฐานทอดทิ้งเด็ก คนป่วย เจ็บหรือคนชรา	<u>ผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรม ที่ได้รับความเสียหายถึงแก่ชีวิต ร่างกายหรือจิตใจ เนื่องจากการกระทำความผิดอาญาของผู้อื่น โดยตนไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดและเป็นความผิดที่กำหนดตามประมวลกฎหมายอาญา ภาค ๒ ลักษณะ ๖ ลักษณะ ๙ ลักษณะ ๑๐ ลักษณะ ๑๑ ลักษณะ ๑๒ ตามมาตรา ๓ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๙</u>	
วิธีการจัดเก็บข้อมูล	สถิติทางการ (Administrative Data: AD)	-	-
วิธีการคำนวณ	จำนวนผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรมที่ได้รับการคุ้มครองดูแลและชดเชยความเสียหาย	<u>จำนวนผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมที่ได้รับการคุ้มครองดูแลและชดเชยความเสียหาย/จำนวนเสียหายทั้งหมด x ๑๐๐</u>	- ตามนิยามเดิมใช้ฐานการคำนวณจากจำนวนผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมที่ได้รับการคุ้มครองดูแลและชดเชยความเสียหายในปี ๒๕๕๘-๒๕๖๒ คือ ๘,๒๔๙ ๑๒,๘๙๘ ๑๑,๖๖๓ ๙,๙๓๔ และ ๙,๓๙๘ ตามลำดับ และมีจำนวนผู้เสียหายทั้งหมดที่ยื่นคำขอปี ๒๕๕๘-๒๕๖๒ คือ ๑๖,๕๗๒ ๑๔,๖๗๒ ๑๔,๒๘๙ ๑๒,๖๑๒ และ ๙,๔๒๖ ตามลำดับ โดยการคำนวณปี ๒๕๖๒ ดังนี้ ร้อยละของสัดส่วนจำนวนผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมที่ได้รับการคุ้มครองดูแลและชดเชยความ

หัวข้อ	เดิม	ใหม่	เหตุผลในการปรับ
			เสียหายของจำนวนผู้เสียหายที่มา ยื่นคำขอ ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๒/๓ ดังนั้น $(๘๑.๖๒+๗๘.๗๗+ ๙๙.๗๐)/๓ = ๘๖.๖๙$ - คณะผู้วิจัยเสนอให้มีการปรับชื่อ ตัวชี้วัด คำนวณตามภารกิจ/ ตัวชี้วัดของหน่วยงาน และการ คำนวณที่หน่วยงานมีการรายงาน ผลการดำเนินงานดังกล่าวเป็นราย ปีงบประมาณ ซึ่งผลการจัดเก็บ ดังกล่าวพบว่ามีความสอดคล้อง กับที่หน่วยงานมีการเปรียบเทียบ รายปีงบประมาณที่มีการรายงาน ซึ่งตัวเลขดังกล่าวมาจากจำนวน ผู้เสียหายที่มายื่นคำขอ ปีงบประมาณ ๒๕๖๐-๒๕๖๒ จำนวน ๑๔,๒๘๙ ราย ๑๒,๖๑๒ ราย และ ๙,๔๒๖ ราย ตามลำดับ และจำนวนผู้เสียหายที่มีผลการ เบิกจ่ายงบประมาณปีงบประมาณ ๒๕๖๐-๒๕๖๒ จำนวน ๑๑,๖๖๓ ราย ๙,๙๓๔ ราย และ ๙,๓๙๘ ราย ตามลำดับ - ผลการคำนวณปี ๒๕๖๒ คือ จำนวนผู้เสียหายหรือเหยื่อ อาชญากรรมที่ได้รับการคุ้มครอง ดูแลและชดเชยความเสียหายปี ๒๕๖๒/จำนวนผู้เสียหายทั้งหมดที่ ยื่นคำขอ ปี ๒๕๖๒ $\times ๑๐๐$ ดังนั้น $(๙,๓๙๘/๙,๔๒๖) \times ๑๐๐ =$ ๙๙.๗๐
แหล่งข้อมูลที่ใช้อ้างอิง	๑) สถิติผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรม ที่ได้รับการคุ้มครองดูแลและชดเชย ความเสียหาย ๒) สถิติผู้เสียหาย/ เหยื่ออาชญากรรม (คำนวณโดยอาศัย ของปีงบประมาณ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๖๐ - ๓๐ กันยายน พ.ศ.๒๕๖๑)	-	-

หัวข้อ	เดิม	ใหม่	เหตุผลในการปรับ
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม	-	-
ค่าเปรียบเทียบ	จากผลการจัดเก็บ ๓ ปีย้อนหลังพบว่าในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ มีผู้เสียหายที่ได้รับค่าชดเชยเฉลี่ยร้อยละ ๗๓.๑๐ และในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ มีผู้เสียหายที่ได้รับค่าชดเชยเฉลี่ยร้อยละ ๘๒.๗๗	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ มีผู้เสียหายที่ได้รับค่าชดเชยเฉลี่ยร้อยละ ๘๑.๖๒ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ผู้เสียหายที่ได้รับค่าชดเชยเฉลี่ยร้อยละ ๗๘.๗๗	ค่าเปรียบเทียบและผลการสำรวจปรับเปลี่ยนตามที่หน่วยงานจัดเก็บและการรายงานข้อมูล
ผลการสำรวจ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ผู้เสียหายที่ได้รับค่าชดเชยเฉลี่ยร้อยละ ๘๖.๗๐	สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ผู้เสียหายที่ได้รับค่าชดเชยร้อยละ ๘๙.๗๐	

หัวข้อ	เดิม	ใหม่	เหตุผลในการปรับ
ชื่อตัวชี้วัด	ตัวชี้วัดที่ ๑๘ (A๒) จำนวนผู้ที่ถูกจับกุม/คุมขังและภายหลังได้รับการปล่อยตัว เนื่องจากมีการพิสูจน์ว่าไม่มี ความผิดที่ได้รับเงินชดเชยเยียวยาจาก ภาครัฐ	ตัวชี้วัดที่ ๑๘ (A๒) ร้อยละผู้ที่ถูกจับกุม/คุมขัง และการถอนฟ้อง หรือ ศาลพิพากษาถึงที่สุดยกฟ้อง และมี การพิสูจน์ว่ามีได้เป็นผู้กระทำความผิด หรือการกระทำไม่มีความผิด ที่ ได้รับเงินชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ	จากการจัดเก็บข้อมูล พบว่า สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินใน คดีอาญา และสำนักงานกองทุน ยุติธรรมมีการจัดเก็บข้อมูล ดังกล่าวอยู่แล้ว และการประชุม ปฏิบัติการกลุ่มย่อยมีข้อเสนอแนะ ว่าควรมีการปรับชื่อ นิยาม ให้ ความสอดคล้องกับภารกิจ/พันธ กิจของหน่วยงานที่หน่วยงานมีการ ดำเนินการ เพื่อไม่ให้เกิดความ สับสนในการให้ข้อมูลดังกล่าว
คำนิยาม	ผู้ที่ถูกจับกุม/คุมขัง โดยที่ไม่ได้กระทำความผิด และได้รับการพิสูจน์ ตรวจสอบแล้วว่าไม่ได้กระทำความผิด ได้รับการชดเชย เยียวยาจากภาครัฐอย่างเหมาะสม (หมายรวมถึงผู้ถูกจับกุม และคุมขังในฐานะ “จำเลย” และ “ผู้ถูกจับกุมและคุมขังระหว่างการ สอบสวน”) โดยกำหนดคำนิยามแนบท้ายดังนี้ หมายเหตุแนบท้ายคำนิยาม: ผู้ถูกจับกุม/คุมขัง ทั้งในฐานะที่เป็น “จำเลย” และได้รับการปล่อยตัวตาม ตัวชี้วัดนี้ ต้องเข้าข่ายการชดเชย ค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายให้แก่จำเลย ในคดีอาญา พ.ศ.๒๕๔๔ คือ (๑) จำเลยถูกดำเนินคดีโดยพนักงาน อัยการ (๒) ถูกคุมขังระหว่างการ พิจารณาคดี (๓) ปรากฏหลักฐาน ชัดเจนว่าจำเลยมิได้กระทำความผิดและมี การถอนฟ้องในระหว่างดำเนินคดี หรือ ปรากฏตามคำพิพากษาอันถึง ที่สุดในคดีนั้นว่าข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติ ว่าจำเลยมิได้เป็นผู้กระทำความผิดหรือการ กระทำของจำเลยไม่มีความผิด นอกจากนั้นหมายรวมถึง “ผู้ถูกจับกุม และผู้ถูกคุมขังระหว่างการสอบสวน” ตามระเบียบของสำนักงานกองทุน ยุติธรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการช่วยเหลือผู้ถูก ละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือผู้ได้รับ ผลกระทบจากการถูกละเมิดสิทธิ มนุษยชน ข้อ ๓ “จำเลยที่มีสิทธิได้รับ ค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายตาม กฎหมายว่าด้วยค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่ จำเลยในคดีอาญาและถูกคุมขัง ระหว่างการสอบสวน”	ผู้ที่ถูกจับกุม/คุมขัง ที่มีได้เป็นผู้กระทำความผิด หรือการกระทำไม่ เป็น ความผิดได้รับการชดเชยเยียวยาจาก ภาครัฐอย่างเหมาะสม (ผู้ถูกจับกุม และคุมขังในฐานะ “จำเลย”) นอกจากนั้นหมายรวมถึง “ผู้ถูกจับกุม และผู้ถูกคุมขังระหว่างการสอบสวน” ตามระเบียบของสำนักงานกองทุน ยุติธรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการช่วยเหลือผู้ถูก ละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือผู้ได้รับ ผลกระทบจากการถูกละเมิดสิทธิ มนุษยชน ข้อ ๓ “จำเลยที่มีสิทธิได้รับ ค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายตาม กฎหมายว่าด้วยค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่ จำเลยในคดีอาญาและถูกคุมขัง ระหว่างการสอบสวน”	

หัวข้อ	เดิม	ใหม่	เหตุผลในการปรับ
วิธีการจัดเก็บข้อมูล	สถิติทางการ (Administrative Data: AD)	-	-
วิธีการคำนวณ	จำนวนผู้ที่ถูกจับกุมขัง และภายหลังได้รับการปล่อยตัว เนื่องจากมีการพิสูจน์ว่าไม่มีความผิด/จำนวนผู้ขอรับเงินช่วยเหลือและค่าชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ	<u>จำนวนผู้ที่ถูกจับกุมขัง และภายหลังได้รับการปล่อยตัว เนื่องจากมีการพิสูจน์ว่าไม่มีความผิด/จำนวนผู้ขอรับเงินช่วยเหลือและค่าชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ × ๑๐๐</u>	- ตัวชี้วัดเดิมมีการจัดเก็บข้อมูลจากสำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา โดยมีการคำนวณผลการสำรวจย้อนหลัง ๓ ปี - ตามนิยามเดิมใช้ฐานการคำนวณจากจำนวนผู้ที่ถูกจับกุมเนื่องจากจากศาลพิพากษายกฟ้องและมีการพิสูจน์ว่าไม่มีความผิดที่ได้รับการคุ้มครองดูแลและชดเชยความเสียหาย ในปี ๒๕๕๘-๒๕๖๒ คือ ๙๗ ๙๑ ๗๐ ๖๔ และ ๘๘ ตามลำดับ และมีจำนวนผู้เสียหายทั้งหมดที่ยื่นคำขอปี ๒๕๕๘-๒๕๖๒ คือ ๗๔๙ ๗๒๔ ๖๘๑ ๕๓๐ และ ๕๐๔ ตามลำดับ โดยการคำนวณปี ๒๕๖๒ ดังนี้ ร้อยละของสัดส่วนจำนวนผู้ที่ถูกจับกุมเนื่องจากจากศาลพิพากษายกฟ้องและมีการพิสูจน์ว่าไม่มีความผิดที่ได้รับการคุ้มครองดูแลและชดเชยความเสียหายของจำนวนผู้เสียหายที่ยื่นคำขอ ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๒/๓ ดังนั้น (ร้อยละ $\frac{๑๐.๒๘+๑๒.๐๘+๑๗.๔๖}{๓} = ๑๓.๒๗$) - เสนอปรับเปลี่ยน จากตัวชี้วัดของหน่วยงานและการคำนวณที่หน่วยงานมีการรายงานผลการดำเนินงานดังกล่าวเป็นรายปีงบประมาณ ซึ่งผลการจัดเก็บดังกล่าวพบว่ามีความสอดคล้องกับหน่วยงาน ๒ หน่วยงานที่มีการเปรียบเทียบรายปีงบประมาณที่มีการรายงาน ซึ่งตัวเลขของสำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญาดังกล่าวมาจากจำนวนจำเลยที่ยื่นคำขอปีงบประมาณ ๒๕๖๐-๒๕๖๒ คือ ๖๘๑ ราย ๕๓๐ ราย

หัวข้อ	เดิม	ใหม่	เหตุผลในการปรับ
			และ ๕๐๔ ราย ตามลำดับ และจำนวนจำเลยที่มีผลการเบิกจ่ายงบประมาณปีงบประมาณ ๒๕๖๐-๒๕๖๒ คือ ๗๐ ราย ๖๔ ราย และ ๘๘ ราย ตามลำดับ นอกจากนี้สำนักงานกองทุนยุติธรรมมีการจัดเก็บดังกล่าว ซึ่งมาจากจำนวนผู้เสียหายหรือจำเลยที่ยื่นคำขอปีงบประมาณ ๒๕๖๐-๒๕๖๒ คือ ๒๐๖ ราย ๙๑ ราย และ ๖๕ ราย ตามลำดับ และจำนวนจำเลยที่มีผลการเบิกจ่ายงบประมาณปีงบประมาณ ๒๕๖๐-๒๕๖๒ คือ ๐ ราย ๕ ราย และ ๓ ราย ตามลำดับ - ผลการคำนวณปี ๒๕๖๒ ของสำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญาดังนั้น $(๘๘/๕๐๔) \times ๑๐๐ = ๑๗.๔๖$ ผลการคำนวณปี ๒๕๖๒ สำนักงานกองทุนยุติธรรม ดังนั้น $(๓/๖๕) \times ๑๐๐ = ๔.๖๑$
แหล่งข้อมูลที่ใช้อ้างอิง	๑) จำนวนผู้ที่ถูกจับกุมขัง และภายหลังได้รับการปล่อยตัว เนื่องจากมีการพิสูจน์ว่าไม่มีความผิด ๒) จำนวนผู้ขอรับเงินช่วยเหลือและค่าชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ	-	-
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา กรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม และ สำนักงานกองทุนยุติธรรม	-	-
ค่าเปรียบเทียบ	จากผลการจัดเก็บ ๓ ปีย้อนหลังพบว่าในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ มีผู้ถูกจับกุม/คุมขังและภายหลังได้รับการปล่อยตัว เนื่องจากมีการพิสูจน์ว่าไม่มีความผิดที่ได้รับเงินชดเชยเยียวยา ค่าชดเชยเฉลี่ยร้อยละ ๑๑.๙๔ และในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ มีผู้เสียหายที่ได้รับค่าชดเชยเฉลี่ยร้อยละ ๑๑.๖๕	ผลการจัดเก็บของสำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญาปีงบประมาณ ๒๕๖๐ คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๒๘ และปีงบประมาณ ๒๕๖๑ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๐๘ สำนักงานกองทุนยุติธรรมปีงบประมาณ ๒๕๖๐ คิดเป็นร้อยละ ๐ ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ คิดเป็นร้อยละ ๕.๔๘	ค่าเปรียบเทียบและผลการสำรวจปรับเปลี่ยนตามที่หน่วยงานจัดเก็บและการรายงานข้อมูล

หัวข้อ	เดิม	ใหม่	เหตุผลในการปรับ
ผลการ สำรวจ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ มีผู้ถูกจับกุม/ คุมขังและภายหลังได้รับการปล่อยตัว เนื่องจากการพิสูจน์ว่าไม่มีความผิดที่ ได้รับเงินชดเชยเยียวยาค่าชดเชยเฉลี่ย ๑๓.๒๗	ผลการจัดเก็บของสำนักงานช่วยเหลือ ทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยใน คดีอาญาปีงบประมาณ ๒๕๖๒ คิด เป็นร้อยละ ๑๗.๔๖ สำนักงานกองทุน ยุติธรรมปีงบประมาณ ๒๕๖๑ คิดเป็น ร้อยละ ๔.๖๑	

กรอบตัวชี้วัดที่ ๖

ไม่มีผู้ต้องหา/จำเลยที่ถูกจับกุมโดยไม่ได้กระทำผิด (Do not have any Miscarriages of Justice)

หัวข้อ	เดิม	ใหม่	เหตุผลในการปรับ
ชื่อตัวชี้วัด	ตัวชี้วัดที่ ๑๙ (D๑) หน่วยงานมีมาตรการในการตรวจสอบ เพื่อป้องกันการจับกุมผู้ต้องหา/จำเลยโดยไม่ได้กระทำความผิด	-	-
คำนิยาม	ไม่มีผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ถูกจับกุมโดยไม่ได้กระทำความผิด โดยหน่วยงานสืบสวนสอบสวน จับกุม และมีมาตรการ ขั้นตอน วิธีการที่ชัดเจนในการรวบรวมเอกสารพยานหลักฐานในการดำเนินคดีกับผู้ต้องหา	-	-
วิธีการจัดเก็บข้อมูล	สถิติทางการ (Administrative Data: AD)	การสังเกตและการประเมินตนเอง (Self-Assessment and Observation: SA&OB)	จากการปรับเปลี่ยนหน่วยงานที่รับผิดชอบเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เนื่องจาก
วิธีการคำนวณ	จำนวนการจับกุมผู้ต้องหา/จำเลยที่ไม่ได้กระทำความผิด = จำนวนคดีที่ตำรวจหรือหน่วยงานสืบสวนสอบสวนส่งคดีไปอัยการทั้งหมด - จำนวนคดีทั้งหมดอัยการสั่งฟ้อง	มาตรการในการตรวจสอบเพื่อป้องกันการจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยโดยไม่ได้กระทำความผิด	(๑) เพื่อจัดทำทะเบียนประวัติและตรวจสอบข้อมูลกับกรมการปกครอง (๒) ในขั้นตอนการขอหมายจับศาลจะทำการไต่สวนว่าเป็นบุคคลที่เจ้าพนักงานได้ยื่นขอออกหมายจับหรือไม่
แหล่งข้อมูลที่ใช้อ้างอิง	ไม่พบ	-	
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานศาลยุติธรรม	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	(๓) ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๓ มาตรา ๗๒ และมาตรา ๗๓ ได้กำหนดมาตรการเฉพาะให้ศาลทำการตรวจสอบการจับกุมเด็กและเยาวชนว่าชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ - คณะผู้วิจัยมีข้อสังเกตว่า มาตรการในการตรวจสอบเพื่อป้องกันการจับกุมผู้ต้องหา/จำเลย โดยไม่ได้กระทำความผิดนั้น เป็นมาตรการในชั้นจับกุม คือเป็นมาตรการในการป้องกันการจับผิดตัว มิใช่พิจารณาเข้าไปในเนื้อหาแห่งคดีว่าผู้ถูกจับกumnั้นต่อมาศาลได้พิจารณาพิพากษาว่ากระทำความผิดหรือไม่ จึงเสนอปรับชื่อ

หัวข้อ	เดิม	ใหม่	เหตุผลในการปรับ
			ตัวชี้วัดเพื่อให้สอดคล้องกับ มาตรการในชั้นจับกุมดังกล่าว
ค่า เปรียบเทียบ	ใช้การอ้างอิงจากหน่วยงานที่ น่าเชื่อถือ	ผลตามมาตรการในทางกฎหมายเพื่อ ป้องกันการจับผิดตัว ในปี ๒๕๖๐- ๒๕๖๑ อยู่ที่ร้อยละ ๑๐๐	ค่าเปรียบเทียบและผลการสำรวจ ปรับเปลี่ยนตามที่หน่วยงานมีการ ดำเนินการดังกล่าว
ผลการ สำรวจ	ไม่มี	ผลตามมาตรการในทางกฎหมายเพื่อ ป้องกันการจับผิดตัว ในปี ๒๕๖๒ อยู่ ที่ร้อยละ ๑๐๐	

หัวข้อ	เดิม	ใหม่	เหตุผลในการปรับ
ชื่อตัวชี้วัด	ตัวชี้วัดที่ ๒๐ (D๒) จำนวนคดีที่มีการร้องฟื้นขึ้นมาเนื่องจากพบว่ามีกรจับกุมผู้ต้องหา/จำเลย โดยไม่ได้กระทำความผิด	-	-
คำนิยาม	ไม่มีผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ถูกจับกุมโดยไม่ได้กระทำความผิด (จำนวนคดีที่ร้องฟื้นขึ้นมาและมีการพิจารณาตรวจสอบโดยศาลภายหลังว่ามีข้อเท็จจริงที่ผู้ต้องหาไม่ได้กระทำความผิดและถูกจับหรือคุมขัง อันสะท้อนประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรม)	-	-
วิธีการจัดเก็บข้อมูล	สถิติทางการ (Administrative Data: AD)	-	-
วิธีการคำนวณ	จำนวนคดีที่มีการร้องฟื้นขึ้นมาเนื่องจากพบว่ามีกรจับกุมผู้ต้องหา/จำเลย โดยไม่ได้กระทำความผิด	-	-
แหล่งข้อมูลที่ใช้อ้างอิง	ไม่พบ	-	-
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานศาลยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม	สำนักงานศาลยุติธรรม	จากการประชุมกลุ่มย่อยมีความเห็นว่าการร้องฟื้นคดีจะต้องยื่นคำร้องต่อศาล ดังนั้นหน่วยงานที่มีข้อมูลดังกล่าวจึงควรเป็นสำนักงานศาลยุติธรรม
ค่าเปรียบเทียบ	ใช้การอ้างอิงจากหน่วยงานที่น่าเชื่อถือ	เนื่องจากไม่พบว่ามีกรร้องฟื้นคดีใหม่ทั้งในปีงบประมาณ ๒๕๖๐-๒๕๖๑ จึงมีจำนวนเท่ากับ ๐	จากการสืบค้นข้อมูลตั้งแต่อดีต ไม่พบว่ามีกรร้องฟื้นคดีใหม่ จึงสรุปว่าค่าเปรียบเทียบและผลการสำรวจมีค่าเท่ากับ ๐
ผลการสำรวจ	พบว่าจำนวนคดีที่มีการร้องฟื้นขึ้นมาเนื่องจากพบว่ามีกรจับกุมผู้ต้องหา/จำเลย โดยไม่ได้กระทำความผิดยังไม่มีจำนวนที่เคยเกิดขึ้น	ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ไม่พบว่ามีกรร้องฟื้นคดีใหม่ จึงมีจำนวนเท่ากับ ๐	

กรอบตัวชี้วัดที่ ๗

ประชาชนเชื่อมั่น เชื่อถือ ศรัทธา ในกระบวนการยุติธรรม (Ensured Trust in Justice)

หัวข้อ	เดิม	ใหม่	เหตุผลในการปรับ
ชื่อตัวชี้วัด	ตัวชี้วัดที่ ๒๑ (ET๑) ร้อยละของประชาชนที่มีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมในภาพรวม	-	-
คำนิยาม	เมื่อกระบวนการยุติธรรมได้ทำหน้าที่อย่างเต็มที่แล้ว เป้าหมายหลักเพื่อสะท้อนประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาทั้งระบบ เพื่อให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นเชื่อถือศรัทธา และไว้วางใจต่อกระบวนการยุติธรรม	-	-
วิธีการจัดเก็บข้อมูล	สำรวจจากประชาชน/สาธารณะ (Public Survey: PS)	-	-
วิธีการคำนวณ	ระดับความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมในภาพรวมของประชาชน (๐-๑๐๐ คะแนน) เหตุที่ต้องกำหนดเป็นคะแนนเช่นนี้เนื่องจากผลการศึกษาวิจัยโดยทั่วไปเมื่อต้องการวัดประสิทธิภาพ ความเชื่อมั่นหรือการวัดประเด็นสาธารณะที่จำเป็นจะต้องสะท้อนระดับคะแนนต้องวัดเป็นระดับเต็ม ๑๐๐ คะแนน เช่น โครงการจัดทำดัชนีชี้วัดความเป็นธรรมทางสังคม โดยคณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ร่วมกับสกว. โดยใช้เกณฑ์ในการวัดระดับความเป็นธรรมทางสังคมที่คะแนน ๐-๑๐๐ เช่นเดียวกัน เพื่อให้เป็นค่ามาตรฐานและสามารถเปรียบเทียบกับการจัดทำตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมในระดับสากลเดียวกัน	-	-
แหล่งข้อมูลที่ใช้อ้างอิง	สำรวจความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมในภาพรวม โดยความเห็นของประชาชนทั่วประเทศ	-	-
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	สำนักงานกิจการยุติธรรม, กระทรวงยุติธรรม	-	-

หัวข้อ	เดิม	ใหม่	เหตุผลในการปรับ
ค่าเปรียบเทียบ	ผลการจัดเก็บในภาพรวมพบว่าปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มีประชาชนเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมร้อยละ ๓๙.๐๘ และปี พ.ศ. ๒๕๖๑ มีประชาชนเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมร้อยละ ๒๙.๒๑	-	-
ผลการสำรวจ	ปี พ.ศ.๒๕๖๒ มีประชาชนเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมร้อยละ ๕๘.๓๘	-	-

จากที่กล่าวมาข้างต้น ตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาทั้ง ๗ กรอบ ๒๑ ตัวชี้วัดมีการปรับเปลี่ยนตัวชี้วัดจำนวน ๑๖ ตัวชี้วัด คงเดิมจำนวน ๕ ตัวชี้วัด ซึ่งหากจัดตามกลุ่ม Tier พบว่า ใน Tier ๑ ที่มีตัวชี้วัด ๑๔ ตัว มีตัวชี้วัดที่คงเดิมอยู่ ๒ ตัวชี้วัด และมีการปรับเปลี่ยนตัวชี้วัดจำนวน ๑๒ ตัวชี้วัด ส่วนใน Tier ๒ มีตัวชี้วัดทั้งหมด ๔ ตัว ซึ่งคงเดิมจำนวน ๑ ตัวชี้วัด และตัวชี้วัดที่เหลือ ๓ ตัวมีการปรับเปลี่ยนตัวชี้วัด และใน Tier ๓ มีตัวชี้วัดที่อยู่ในกลุ่มนี้ ๓ ตัว ซึ่งมีการคงเดิมไว้จำนวน ๒ ตัวชี้วัด และมีการปรับเปลี่ยน ๑ ตัวชี้วัด ซึ่งมีตัวชี้วัดดังตารางต่อไปนี้

ตาราง ๔-๒ แสดงการปรับเปลี่ยนรายตัวชี้วัดตามกลุ่ม Tier

Tier	คงเดิม	ปรับเปลี่ยน
Tier ๑	ตัวชี้วัดที่ ๒๑ (ET๑)	ตัวชี้วัดที่ ๑ (R๑) ตัวชี้วัดที่ ๒ (E๑) ตัวชี้วัดที่ ๓ (E๒) ตัวชี้วัดที่ ๔ (G๑) ตัวชี้วัดที่ ๖ (G๓) ตัวชี้วัดที่ ๘ (G๕) ตัวชี้วัดที่ ๙ (G๖) ตัวชี้วัดที่ ๑๐ (G๗) ตัวชี้วัดที่ ๑๕ (RE๑) ตัวชี้วัดที่ ๑๗ (A๑) ตัวชี้วัดที่ ๑๘ (A๒) ตัวชี้วัดที่ ๑๙ (D๑) ตัวชี้วัดที่ ๒๐ (D๒)

Tier	คงเดิม	ปรับเปลี่ยน
Tier ๒		ตัวชี้วัดที่ ๑๓ (G๑๐) ตัวชี้วัดที่ ๑๖ (RE๒)
Tier ๓	ตัวชี้วัดที่ ๑๑ (G๘)	ตัวชี้วัดที่ ๕ (G๒) ตัวชี้วัดที่ ๗ (G๔) ตัวชี้วัดที่ ๑๒ (G๙) ตัวชี้วัดที่ ๑๔ (G๑๑)

จากการการปรับเปลี่ยนตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา พบว่า มีตัวชี้วัดที่สามารถดำเนินการจัดเก็บข้อมูลได้ และมีแหล่งที่มาจากหลายหน่วยงาน โดยที่สามารถจัดทำ Baseline เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลในปีต่อไปได้ ทั้งนี้ยังมีตัวชี้วัดที่สามารถจัดเก็บข้อมูลได้ แต่ข้อมูลยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ มีความจำเป็นต้องพัฒนาแนวทางการเก็บข้อมูลหรือ Metadata เพิ่มเติม และตัวชี้วัดที่ยังไม่สามารถจัดเก็บข้อมูลได้ จำเป็นต้องมีการพัฒนาแนวทาง/ความร่วมมือเพื่อการจัดเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัดไป ซึ่งจากการดำเนินการปรับค่านิยาม และคำอธิบายตัวชี้วัด (Metadata) ดังกล่าวต้องมีความสอดคล้องต่อแผนและกรอบที่สำคัญของประเทศอีกด้วย จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๕ รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันกันรวมกันไปสู่เป้าหมาย โดยยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) จะเป็นกรอบการพัฒนาระยะยาวของประเทศ โดยมุ่งเน้นสู่วิสัยทัศน์ และเป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์ชาติ ดังนี้ วิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์ชาติ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุข และตอบสนองการบรรลุซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ระดับสูง เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว และสร้างความสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจมีทั้งสิ้น ๖ ด้าน คือ ๑) ด้านความมั่นคง ๒) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ๓) การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ๔) การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ๕) การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ ๖) การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยการพัฒนาระบบการยุติธรรมอยู่ในยุทธศาสตร์ด้านที่ ๖ ข้างต้น

จากแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี จึงนำมาสู่การจัดทำแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๒๒) ประเด็นกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) ถูกจัดทำขึ้นเพื่อเป็นกลไกสำคัญตอบสนองต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้วยการมุ่งเน้นให้ กฎหมายมีความเป็นพลวัตที่สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไปและเป็นไปตามความต้องการของประชาชน และมีกระบวนการยุติธรรมที่เคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค มีความเป็นกลาง น่าเชื่อถือ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ส่งผลให้เป้าหมายการพัฒนายุทธศาสตร์ชาติในทุกด้านบรรลุความสำเร็จในการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมที่เป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ และเป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมของประเทศ ทิศทางการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าว กำหนดให้กฎหมายและกระบวนการยุติธรรมเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนา

ประเทศที่ไม่ใช่เป็นเพียงเครื่องมือในการใช้อำนาจรัฐอีกต่อไป แต่เป็นเครื่องมือของประชาชนทั้งประเทศที่จะใช้สร้างสังคมที่พัฒนาอย่างเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำและไม่เลือกปฏิบัติ โดยมีแนวทางการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกลไกในการขับเคลื่อนและสร้างการเปลี่ยนแปลงขนาดใหญ่ มุ่งเน้นการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลมาสนับสนุนให้เกิดความโปร่งใสและพลวัตให้กับการพัฒนา กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วนในสังคมมีโอกาสได้รับประโยชน์จากการพัฒนาประเทศอย่างเท่าเทียม เป็นธรรมและทั่วถึง โดยมีตัวชี้วัด ได้แก่ “ดัชนีนิติธรรม” (คะแนน/อันดับ)

โดยมีแผนย่อยการพัฒนากระบวนการยุติธรรมภายใต้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าว มีการอำนวยความสะดวกเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาประเทศ มีจุดเน้นให้กระบวนการยุติธรรมทั้งกระบวนการเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค ความเป็นกลาง น่าเชื่อถือ โปร่งใส ตรวจสอบได้ กระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมมีความกล้าหาญทางจริยธรรม เป็นมืออาชีพ ความเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก มุ่งให้เกิดการสร้างมาตรฐานและเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการยุติธรรม เทียบเท่าระดับสากล ตามหลักนิติธรรม โปร่งใส ลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างโอกาสในการเข้าถึงความยุติธรรม สร้างความสมดุลระหว่างสิทธิและเสรีภาพของประชาชน กับประโยชน์สาธารณะ การอำนวยความสะดวกยุติธรรมมีประสิทธิภาพและเป็นไปอย่างเสมอภาค หน่วยงาน ในกระบวนการยุติธรรมมีความร่วมมือที่ดี บูรณาการและเชื่อมโยงการทำงานระหว่างกัน

อีกทั้งต้องคำนึงถึงแผนปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรมด้วยเช่นกัน เนื่องจากรัฐธรรมนูญกำหนดให้เริ่มดำเนินการปฏิรูปอย่างต่อเนื่องในช่วง ๕ ปีข้างหน้า ให้บรรลุเป้าหมายเพื่อให้กระบวนการยุติธรรมเป็นไปอย่างรวดเร็ว โปร่งใส ตรวจสอบได้ทุกกลุ่มบุคคล มีโอกาสเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมโดยเสมอภาค มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และต้องสอดคล้องต่อแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๕) ที่มีเจตนารมณ์ที่สำคัญคือการขับเคลื่อนเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ รวมถึงภารกิจงานด้านการพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรมในภาพรวม (agenda base) เพื่อให้เกิดความเสมอภาคในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ลดช่องว่างของความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมทั้งในมิติของกฎหมายและการอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้แก่ประชาชน เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการให้บริการของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมให้มีความสะดวก รวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติและส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนางานด้านกระบวนการยุติธรรมในชุมชน เพื่อสร้างความเข้มแข็งของยุติธรรมชุมชน อันนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เกิดความยั่งยืน อีกทั้งต้องมีความสอดคล้องต่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ซึ่งเป็นกรอบทิศทางการพัฒนาของโลก ที่ให้ประเทศต่าง ๆ นำไปปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จ โดยกระบวนการยุติธรรมอยู่ในเป้าหมายที่ ๑๖ ที่สนับสนุนสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนอีกด้วย โดยจะเชื่อมโยงรายตัวชี้วัดต่อแผนที่สำคัญ ดังนี้

กรอบตัวชี้วัด ๑ ประชาชนรับรู้กฎหมายและสิทธิพื้นฐาน (Right and Legal Knowledge) ที่ประกอบด้วย ๑ ตัวชี้วัด คือ ตัวชี้วัดที่ ๑ (R๑) ร้อยละของประชาชนที่รับรู้สิทธิทางกฎหมายและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก ซึ่งมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐอีกด้วย ตัวชี้วัดที่ ๔ ความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งมีแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๒๒) ประเด็นกฎหมายและ

กระบวนการยุติธรรม โดยมีแผนย่อยการพัฒนากระบวนการยุติธรรม ตัวชี้วัด ๒ ประเภทและระดับของมาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม ที่สอดคล้องแผนยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าว และมีตัวชี้วัดที่ ๑ ว่าด้วยความรู้ความเข้าใจเรื่องสิทธิและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของประชาชนเพิ่มขึ้น ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เรื่องการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมด้านกฎหมาย กระบวนการยุติธรรม ภายใต้แผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติฉบับที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๕) ซึ่งตัวชี้วัดในแต่ละแผนคำนึงถึงประชาชนเป็นหลัก และเปิดโอกาสให้ประชาชนและทุกภาคส่วนได้รู้เท่าทันถึงการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคต โดยกระบวนการยุติธรรมเองนั้นก็ไม่ว่าควรที่จะเลือกปฏิบัติและต้องให้ความยุติธรรมกับประชาชนอย่างเท่าเทียม โดยเฉพาะการเพิ่มโอกาสให้ประชาชนได้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมโดยสะดวก เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและลดความเหลื่อมล้ำในกระบวนการยุติธรรม แผนดังกล่าวข้างต้นนั้นมิขัดแย้งกับตัวชี้วัดที่ ๑ (R๑) โดยตรง

กรอบตัวชี้วัด ๒ การควบคุมอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ (Effective Crime Control) ที่ประกอบไปด้วย ๒ ตัวชี้วัด คือ ตัวชี้วัดที่ ๒ (E๑) อัตราอาชญากรรม (Crime Rate) ต่อจำนวนประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน อัตราอาชญากรรม ประกอบด้วย อาชญากรรมเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ และทรัพย์สิน และตัวชี้วัดที่ ๓ (E๒) ร้อยละของประชาชนที่มีความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม ที่จะสะท้อนถึงความปลอดภัยของประชาชน การป้องกันเหตุอาชญากรรมให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด ซึ่งตัวชี้วัดดังกล่าวนี้มีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมโดยตรง โดยตัวชี้วัดที่ ๒ (E๑) นั้นได้มุ่งเน้นในเรื่องการจัดเก็บและสำรวจข้อมูลทางสถิติของการเกิดอาชญากรรมภายในประเทศว่าด้วยคดีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดต่อชีวิต ร่างกาย เพศ และทรัพย์สิน โดยข้อมูลอัตราอาชญากรรมในคดีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวนี้สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์การกระทำผิด และอัตราการกระทำผิดของคดีแต่ละประเภทในแต่ละพื้นที่ ซึ่งทำให้ประชาชนในสังคมสามารถรับรู้ถึงข้อมูลทางสถิติที่สามารถใช้ทำนายอัตราอาชญากรรมที่อาจจะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคตได้มากขึ้น และในส่วนของตัวชี้วัดที่ ๓ (E๒) เป็นการจัดเก็บข้อมูลที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชนภายในประเทศ ที่สามารถนำผลสำรวจทางสถิติไปแก้ไขและปรับปรุงเพื่อทำให้ความรู้สึก การรับรู้ หรือพฤติกรรมที่แสดงออกให้เห็นถึงความหวาดกลัวของประชาชนลดลง และยังสามารถเพิ่มคุณภาพชีวิตด้านความปลอดภัยสาธารณะให้กับประชาชนได้มากขึ้น ซึ่งทั้งตัวชี้วัดที่ ๒ (E๑) และตัวชี้วัดที่ ๓ (E๒) ได้ให้ความสำคัญกับการป้องกันและยับยั้งอาชญากรรมที่จะเกิดขึ้น โดยเฉพาะการสร้างเสริมความปลอดภัยทั้งในชีวิตและทรัพย์สินให้เกิดขึ้นภายในประเทศ ทั้งยังมุ่งที่จะสร้างสังคมที่มีความเข้มแข็งผ่านการให้ประชาชนมีความพร้อมและตระหนักถึงเรื่องความมั่นคงของชาติ รวมไปถึงการพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวมเพื่อให้กลไกต่าง ๆ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างความพร้อมสำหรับการติดตามเฝ้าระวัง แจ้งเตือน ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงอย่างเป็นองค์รวมให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนการปลูกฝังจิตสำนึกด้านความมั่นคงให้กับประชาชนในทุกระดับ โดยสามารถเสริมสร้างความสงบเรียบร้อยและความสันติสุขให้เกิดขึ้นภายในประเทศได้อย่างมั่นคง ซึ่งสอดคล้องกับกรอบตัวชี้วัด ๒ ในลักษณะที่ว่า ตัวชี้วัดที่ ๒ (E๑) นั้นสามารถแสดงให้เห็นถึงข้อมูลทางสถิติที่ใช้บ่งบอกถึงระดับของภัยคุกคามในด้านอาชญากรรมที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในด้านความปลอดภัยสาธารณะของสังคมได้อย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อความมั่นคงภายในประเทศโดยตรง และในตัวชี้วัดที่ ๓ (E๒) นั้นสามารถนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนนโยบายเพื่อป้องกันอาชญากรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จากการที่ข้อมูลที่ได้รับมาจากความคิดเห็นของประชาชนอย่างแท้จริง จึงสามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการกำหนดมาตรการหรือนโยบายที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยสาธารณะที่สามารถส่งผลให้ประชาชน

มีคุณภาพชีวิตที่เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสัมพันธ์กับระดับความสุขของประชาชนภายในประเทศโดยตรง

อย่างไรก็ตาม ตัวชี้วัดที่ ๒ (E๑) ยังมีความสอดคล้องกับร้อยละของเหยื่อที่รายงานอาชญากรรมทางร่างกายและเพศ ต่อหน่วยงานที่มีหน้าที่บังคับใช้กฎหมายต่าง ๆ ตลอดระยะเวลา ๑๒ เดือนที่ผ่านมา จำแนกเป็น อายุ เพศ ศาสนา และกลุ่มประชากร ในเป้าประสงค์ที่ ๑๖.๑.๑ และตัวชี้วัดที่ ๑๖.๑.๑ จำนวนเหยื่อการฆาตกรรมโดยตั้งใจ แยกเป็นอายุ เพศ วิธีการ และที่ซึ่งมีความเป็นไปได้ในการเตรียมการ ฆาตกรรมต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน และตัวชี้วัดที่ ๑๖.๑.๒ การเสียชีวิตที่เกี่ยวข้องกับการทะเลาะวิวาท ต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน (จำแนกเป็น อายุ เพศ และคดี) ในเป้าประสงค์ที่ ๑๖.๑ ของเป้าหมายพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) โดยมีความเชื่อมโยงกันในเรื่องของการสร้างหลักประกันว่าด้วยเรื่องความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลและการปกป้องสิทธิเสรีภาพในด้านความปลอดภัยขั้นพื้นฐานของประชาชนอย่างชอบธรรมตามกฎหมาย โดยเฉพาะความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางสถิติที่ถูกจัดเก็บอยู่ในหน่วยงานที่มีอำนาจหรือหน้าที่บังคับใช้กฎหมายต่าง ๆ ในเรื่องดังกล่าว และตัวชี้วัดที่ ๑๖.๑.๑ และตัวชี้วัดที่ ๑๖.๑.๒ ในเป้าประสงค์ที่ ๑๖.๑ นั้นมีความสอดคล้องกันในเรื่องของการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลทางสถิติในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อลดความรุนแรงทุกรูปแบบ และอัตราการเสียชีวิตที่เกี่ยวข้องกับทุกพื้นที่ให้ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งเป็นตัวชี้วัดที่สะท้อนประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมที่ส่งผลต่อความเป็นอยู่ของประชาชน และยังเป็นปัญหาที่สร้างความเดือดร้อนทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจให้กับประชาชน และในส่วนของตัวชี้วัดที่ ๓ (E๒) นั้นยังมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดที่ ๑ จำนวนคดีความผิดเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินที่มีการรับแจ้งความร้องทุกข์/กล่าวโทษโดยตำรวจ และตัวชี้วัดที่ ๒ ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในประเด็นที่ ๔ ของแผนปฏิรูปประเทศอีกด้วย เนื่องจากมีความเกี่ยวข้องกับความพยายามในการสร้างความปลอดภัยภายในสังคมให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชนอย่างหลากหลายโดยแท้จริง ทั้งนี้กระบวนการยุติธรรมก็ยังสามารถนำข้อมูลทางสถิติไปใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบายต่อไปได้

กรอบตัวชี้วัด ๓ กระบวนการยุติธรรมบนพื้นฐานการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Justice) ที่ประกอบไปด้วย ๑๑ ตัวชี้วัด คือ ตัวชี้วัดที่ ๔ (G๑) ตัวชี้วัดที่ ๕ (G๒) ตัวชี้วัดที่ ๖ (G๓) ตัวชี้วัดที่ ๗ (G๔) ตัวชี้วัดที่ ๘ (G๕) ตัวชี้วัดที่ ๙ (G๖) ตัวชี้วัดที่ ๑๐ (G๗) ตัวชี้วัดที่ ๑๑ (G๘) ตัวชี้วัดที่ ๑๒ (G๙) ตัวชี้วัดที่ ๑๓ (G๑๐) และตัวชี้วัดที่ ๑๔ (G๑๑) โดยจะกล่าวถึงความสอดคล้องต่อแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนปฏิรูปประเทศ แผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติฉบับที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๕) และเป้าหมายพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ที่มีต่อตัวชี้วัดแต่ละตัวชี้วัดตามลำดับในส่วนถัดไป

ตัวชี้วัดที่ ๔ (G๑) คือ จำนวนคดี/เรื่องร้องเรียน/เรื่องร้องทุกข์ที่ถูกละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานที่มีเป้าหมายเพื่อชี้ให้เห็นว่าข้อมูลทางสถิติในเรื่องของจำนวนคดี/เรื่องร้องเรียน/เรื่องร้องทุกข์ในเรื่องดังกล่าวต้องลดน้อยลง จึงจะสามารถสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมได้จริง โดยมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ตัวชี้วัดที่ ๑ ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะของภาครัฐ และตัวชี้วัดที่ ๒ ประสิทธิภาพของการบริหารภาครัฐ ด้วยเป็นการพัฒนาที่ให้ความสำคัญต่อการปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการ

ของภาครัฐให้ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในการจัดการเรื่องการถูกละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานได้อย่างแท้จริง โดยเฉพาะในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม เพื่อส่งเสริมให้เกิดความพึงพอใจต่อประชาชน ผ่านการบริหารและการจัดการกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ มีความโปร่งใสและอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงมากยิ่งขึ้น หรืออาจจะนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในส่วนสำคัญของกระบวนการยุติธรรมควบคู่กันไปด้วย เพื่อเป็นการบูรณาการข้อมูลให้เกิดความน่าเชื่อถือ และยังสามารถให้เห็นถึงระดับประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมได้มากยิ่งขึ้นอีกด้วย

ตัวชี้วัดที่ ๕ (G๒) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการกำหนดตัวชี้วัดที่สะท้อนระดับความถูกต้องและเที่ยงธรรม ซึ่งเป็นตัวชี้วัดที่ใช้ในการตรวจประเมินว่าหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมได้ดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่และภารกิจหลักของตนเองมากน้อยเพียงใด เนื่องจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมนั้นควรที่จะมีบทบาทที่พึงประสงค์อันเป็นคุณค่าและเป็นหัวใจหลักของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งต้องประกอบด้วย ความเที่ยงตรง (Fairness and Accuracy) การปฏิบัติหน้าที่หลักอย่างเต็มที่ตามกฎหมาย และเป็นไปตามกระบวนการอันควร (Due Process) ไม่มีการเลือกปฏิบัติ และความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมไม่มีการแทรกแซงด้วยการทุจริตหรืออำนาจมิชอบ ซึ่งมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ในตัวชี้วัดที่ ๒ ประสิทธิภาพของการบริหารภาครัฐ และตัวชี้วัดที่ ๓ ระดับความโปร่งใส การทุจริต ประพฤติมิชอบ ในแง่ที่ว่าภาครัฐต้องมีการบริหารงานโดยคำนึงถึงประชาชนเป็นหลัก โดยเฉพาะการบริการประชาชนได้อย่างสะดวกรวดเร็ว มีความโปร่งใส มีความเท่าเทียม และมีความยุติธรรม พร้อมทั้งยึดมั่นในระบบคุณธรรม มีความสุจริต และสามารถตรวจสอบโดยประชาชนและทุกภาคส่วนได้ เพื่อยกระดับให้กระบวนการยุติธรรมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ตัวชี้วัด ๖ (G๓) จำนวนคดีหรือเรื่องราวเรียนที่มีการชี้มูลว่าเจ้าพนักงานของรัฐมีการทุจริต ซึ่งเป็นตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึงความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นการเลือกปฏิบัติ การทุจริตหรือการถูกแทรกแซงด้วยการทุจริต ซึ่งมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ในตัวชี้วัดที่ ๑ ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะของภาครัฐ ตัวชี้วัดที่ ๒ ประสิทธิภาพของการบริหารภาครัฐ และตัวชี้วัดที่ ๓ ระดับความโปร่งใส การทุจริต ประพฤติมิชอบ ในแง่ที่ว่าเจ้าพนักงานของภาครัฐนั้นมีบทบาทหน้าที่ในการให้บริการในด้านต่าง ๆ แก่ประชาชนโดยตรง จึงควรที่จะยึดเอาประชาชนเป็นศูนย์กลาง ไปพร้อมกับการปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้มีความทันสมัย มุ่งผลสัมฤทธิ์ โปร่งใส ตรวจสอบได้และตรงตามมาตรฐานสากล ซึ่งหากขาดประสิทธิภาพในการบริหารราชการหรือเกิดความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐ ก็ย่อมส่งผลกระทบต่อระดับความพึงพอใจของประชาชนและประสิทธิภาพการบริหารของภาครัฐอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นถึงความสอดคล้องที่มีต่อประสิทธิภาพของตัวชี้วัดอย่างชัดเจน จากนั้นยังพบว่าตัวชี้วัดดังกล่าวนี้มีความสอดคล้องกับ SDG เป้าประสงค์ที่ ๑๖.๕ ลดการทุจริตในตำแหน่งหน้าที่และการรับสินบนทุกรูปแบบ ตัวชี้วัดที่ ๑๖.๕.๑ ร้อยละของผู้ที่ติดสินบนเจ้าหน้าที่อย่างน้อย ๑ ครั้ง หรือถูกร้องขอสินบนโดยเจ้าหน้าที่รัฐ ในช่วงระยะเวลา ๑๒ เดือนที่ผ่านมา จำแนกเป็นอายุ เพศ ศาสนา และกลุ่มประชากร แนวคิดความซุกการติดสินบนนี้เข้าใจให้ชัดเจนว่าจะวัดจากผู้ที่ติดต่อกับหน่วยงานรัฐ ในลักษณะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริตของภาครัฐ ตลอดจนการกำหนดโทษต่อผู้กระทำผิดที่มี

การทุจริตอย่างจริงจัง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อระบบการบริหารราชการแผ่นดิน และความเชื่อมั่นศรัทธาต่อกระบวนการยุติธรรม

ตัวชี้วัดที่ ๗ (G๔) ระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนในกระบวนการยุติธรรม เป็นตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการดำเนินการในกระบวนการยุติธรรมโดยตรง เนื่องจากการกำหนดระยะเวลาของกระบวนการยุติธรรมควรมีความชัดเจนและแน่นอน โดยที่คำนึงถึงความเหมาะสมตามกรอบของกฎหมาย ซึ่งมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ตัวชี้วัดที่ ๑ ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะของภาครัฐ ตัวชี้วัดที่ ๒ ประสิทธิภาพของการบริหารภาครัฐ ตัวชี้วัดที่ ๓ ระดับความโปร่งใส การทุจริตประพฤติมิชอบ และตัวชี้วัดที่ ๔ ความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม ในลักษณะของการบริหารจัดการของภาครัฐควรที่จะสร้างความสะดวกรวดเร็ว ความโปร่งใสและความเสมอภาคต่อประชาชน ผ่านการบูรณาการระบบการบริหารงานโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นกรอบในการพัฒนา เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรม เช่น การมีระบบบริหารจัดการและพัฒนาบุคลากรให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน การยึดระบบคุณธรรมในการทำงาน หรือการบริหารจัดการการป้องกันและปราบปรามการทุจริต รวมไปถึงการเตรียมความพร้อมต่อเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต โดยเฉพาะการนำเอาเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับตัวชี้วัดที่ ๑ ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนดของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม ตัวชี้วัดที่ ๒ ร้อยละที่ลดลงของข้อร้องเรียนของประชาชนต่อการดำเนินงานที่ล่าช้าของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม ตัวชี้วัดที่ ๓ ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อระยะเวลาการดำเนินงานที่เหมาะสมในทุกขั้นตอนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม ตัวชี้วัดที่ ๔ ระดับความสำเร็จของการจัดระบบการตรวจสอบความคืบหน้าของการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม และตัวชี้วัดที่ ๕ ร้อยละของประชาชนผู้มีอรรถคดีที่สามารถตรวจสอบความคืบหน้าของการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม ในประเด็นปฏิรูปที่ ๑ การกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมชัดเจนของแผนปฏิรูปประเทศ เนื่องจากสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของตัวชี้วัดที่ ๗ (G๔) ว่าด้วยเรื่องศักยภาพในการพัฒนาระบบการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมที่ควรมีระยะเวลาการดำเนินงานเป็นไปอย่างเหมาะสม มีความชัดเจนและแน่นอน รวมไปถึงสามารถตรวจสอบขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมได้ และเชื่อมโยงกับแผนแม่บทการพัฒนากระบวนการยุติธรรม ฉบับที่ ๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนากฎหมายและระบบบริหารงานยุติธรรม ตัวชี้วัดที่ ๒ ระดับความสำเร็จของระบบติดตามความคืบหน้าการดำเนินคดีอีกด้วย โดยหากระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมนั้นเป็นไปอย่างเหมาะสม ก็จะสามารถนำมาซึ่งระดับความสำเร็จของระบบติดตามความคืบหน้าการดำเนินคดีที่นำไปสู่การพัฒนากฎหมายและระบบงานยุติธรรมได้อย่างสอดคล้องกัน

ตัวชี้วัดที่ ๘ (G๕) ร้อยละการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อมาตรการเชิงรุกด้านการบริหารจัดการให้มีความโปร่งใสในกระบวนการยุติธรรม เป็นตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับความโปร่งใสและตรวจสอบได้ของหน่วยงาน โดยเฉพาะการที่ผู้มีส่วนได้เสียมีโอกาสรับรู้และทราบถึงกระบวนการ และขั้นตอนการบริหารจัดการของกระบวนการยุติธรรมมากยิ่งขึ้น รวมไปถึงการที่ประชาชนได้รับการอย่างสะดวกและเป็นธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในตัวชี้วัดที่ ๑ ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะ

ของภาครัฐ ตัวชี้วัดที่ ๒ ประสิทธิภาพของการบริหารภาครัฐ ตัวชี้วัดที่ ๓ ระดับความโปร่งใส การทุจริต ประพฤติมิชอบ และตัวชี้วัดที่ ๔ ความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม ในยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการปรับ สมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ ในลักษณะที่ว่า การบริหารจัดการของภาครัฐควรที่จะสร้าง ความสะดวกรวดเร็ว ความโปร่งใสและมีความเสมอภาคต่อประชาชน ผ่านการบูรณาการระบบการบริหารงาน โดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นกรอบในการพัฒนา เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมที่ ตรงตามมาตรฐานสากลและมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การประพฤติมิชอบที่เป็นไป อย่างเด็ดขาด โดยส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมต่อการสอดส่อง ฝ้าระวัง ให้ข้อมูล แจ้งเบาะแสการทุจริต และการตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อส่งเสริมการต่อต้าน การทุจริต รวมไปถึงการเคารพในหลักสิทธิมนุษยชนและการปฏิบัติต่อประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งทุก หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมควรมีบทบาทเชิงรุก เป้าหมายและยุทธศาสตร์ร่วมกันทุกขั้นตอน ที่สามารถ นำมาสู่ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการสาธารณะที่สะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของ การบริหารและระดับความโปร่งใสที่มีเพิ่มขึ้นจากการพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐที่เป็นไปอย่าง ชอบธรรม

ตัวชี้วัดที่ ๔ (G๖) ร้อยละการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อมาตรการ/ระบบที่เอื้อต่อการป้องกันมิให้ เกิดการเลือกปฏิบัติหรือผลประโยชน์ ซึ่งเป็นการที่ผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมสามารถเข้าถึง กระบวนการยุติธรรมได้อย่างเท่าเทียม มีความเป็นธรรมและไม่ถูกเลือกปฏิบัติ โดยที่สามารถรับรู้และเข้าถึง ระบบการร้องเรียนได้อย่างแท้จริง เมื่อได้รับผลกระทบจากเรื่องดังกล่าว ซึ่งมีความสอดคล้องกับ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในตัวชี้วัดที่ ๑ ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะของ ภาครัฐ ตัวชี้วัดที่ ๒ ประสิทธิภาพของการบริหารภาครัฐ ตัวชี้วัดที่ ๓ ระดับความโปร่งใส การทุจริต ประพฤติมิชอบ และตัวชี้วัดที่ ๔ ความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม ในยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการปรับ สมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ จากการที่ภาครัฐควรที่จะยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง สร้าง ประโยชน์สุขให้แก่ประชาชน การบริหารของกระบวนการยุติธรรมเป็นไปอย่างเที่ยงธรรม มีมาตรการการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและการเรียกรับผลประโยชน์ในเชิงรุกรองรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะ เกิดขึ้นต่อไปในอนาคต ซึ่งแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติในด้านกระบวนการยุติธรรมยังมีตัวชี้วัดที่ ๒ ประเภทและระดับของมาตรการที่รัฐกำหนดขึ้น เพื่อความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม ในการควบคุม กระบวนการทำงานให้ปราศจากการแทรกแซงของนักการเมืองและผู้มีอิทธิพล ตลอดจนวางมาตรการคุ้มครอง ผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการยุติธรรม ผ่านการสร้างช่องทาง เพื่อรับเรื่องร้องเรียนจากประชาชนเพื่อป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือผลประโยชน์ซึ่งสามารถนำไปสู่ การปรับปรุงและการพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานของกระบวนการยุติธรรมที่เอื้อต่อการป้องกันมิให้เกิด การเลือกปฏิบัติหรือเรียกรับผลประโยชน์ได้อย่างแท้จริง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศ ตัวชี้วัดที่ ๑ อัตราการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของประชาชนผู้มีอรรถคดี โดยไม่มีความแตกต่างระหว่าง กลุ่มบุคคลและระหว่างพื้นที่ ในประเด็นปฏิรูปที่ ๒ การพัฒนากลไกช่วยเหลือและเพิ่มศักยภาพเพื่อให้ ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม จากการที่ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดของแผนปฏิรูปประเทศดังกล่าว สามารถสะท้อนให้เห็นถึงตัวชี้วัดประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมในการสร้างการรับรู้ถึงมาตรการ/ ระบบที่เอื้อต่อการช่วยเหลือประชาชนให้ได้รับความชอบธรรมอย่างแท้จริง และยังพัฒนาศักยภาพของ กระบวนการยุติธรรมอย่างสัมพันธ์กัน

ตัวชี้วัดที่ ๑๐ (G๗) ร้อยละความเห็นของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อการทบทวนและปรับปรุงประสิทธิภาพ เรื่องร้องเรียนในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งเป็นการที่ผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมสามารถประเมิน ประสิทธิภาพการทำงานทั้งระบบของกระบวนการยุติธรรมควรที่จะสามารถนำไปสู่การทบทวนและปรับปรุง เรื่องร้องเรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับตัวชี้วัดที่ ๑ ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะ ของภาครัฐ ตัวชี้วัดที่ ๒ ประสิทธิภาพของการบริหารภาครัฐ ตัวชี้วัดที่ ๓ ระดับความโปร่งใส การทุจริต ประพฤติมิชอบ และตัวชี้วัดที่ ๔ ความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม ในยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในประเด็นที่ว่า ภาครัฐควรที่จะยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง สร้างประโยชน์สุขให้แก่ประชาชน และการมีระบบ ติดตามประเมินผลที่สะท้อนการบรรลุเป้าหมายอย่างแท้จริง รวมไปถึงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ในกระบวนการยุติธรรม ผ่านการสะท้อนความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงที่สามารถเรื่องร้องเรียนไป ปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานของกระบวนการยุติธรรมได้ อีกทั้งยังสอดคล้องกับตัวชี้วัดที่ ๒ ร้อยละที่ลดลงของข้อร้องเรียนของประชาชนต่อการดำเนินงานที่ล่าช้าของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน กระบวนการยุติธรรมในประเด็นปฏิรูปที่ ๑ การกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในทุกขั้นตอนของกระบวนการ ยุติธรรมชัดเจนของแผนปฏิรูปประเทศด้วย เนื่องจากเกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียนในกระบวนการยุติธรรม โดยตรง และสามารถสะท้อนให้เห็นถึงการให้ความสำคัญต่อประชาชน ผ่านการที่ประชาชนสามารถเข้าไปมี ส่วนร่วมต่อการพัฒนาการทำงานของกระบวนการยุติธรรมได้ในระดับหนึ่ง

ตัวชี้วัดที่ ๑๑ (G๘) สัดส่วนความเหมาะสมของทรัพยากร ทั้งเครื่องมือ งบประมาณ และทรัพยากร มนุษย์ กับภาระงาน ซึ่งเป็นตัวชี้วัดที่มุ่งเน้นพัฒนาความเหมาะสมของทรัพยากรเครื่องมือ งบประมาณ และ ทรัพยากรมนุษย์กับภาระงานตามความสอดคล้องของแต่ละหน่วยงาน เพื่อที่จะสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ ในการวิเคราะห์และประเมินภาระงานหรือภารกิจของหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีความสอดคล้อง กับตัวชี้วัดที่ ๒ ประสิทธิภาพของการบริหารภาครัฐ ในยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและ พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในเรื่องของการบริหารภาครัฐให้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการคำนึงถึงความเหมาะสมของระบบการบริหาร เช่น การกำหนดขอบเขต ของภารกิจภาครัฐให้มีความเหมาะสมทั้งปริมาณและคุณภาพ การจัดการทรัพยากรให้เป็นไปอย่างเท่าเทียม และสอดคล้องกับมาตรฐานสากล ความสามารถในการรองรับต่อความเปลี่ยนแปลงในอนาคต โดยเฉพาะ การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ หรือการลดความเหลื่อมล้ำของทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม เป็นต้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับตัวชี้วัดที่ ๗ ระดับความสำเร็จของนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการ และการบริการประชาชนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม ในประเด็นปฏิรูปที่ ๑๐ การพัฒนา ประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศอีกด้วย เนื่องจากสัดส่วน ความเหมาะสมของทรัพยากรนั้นมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาการบริหารจัดการของหน่วยงานในกระบวนการ ยุติธรรมให้มีศักยภาพได้มากยิ่งขึ้น เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความเหมาะสมต่อบริบทของการพัฒนาประเทศ ได้อย่างเป็นรูปธรรม

ตัวชี้วัดที่ ๑๒ (G๙) ร้อยละการบริหารทรัพยากรบุคคลของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งเป็น การประเมินสถานภาพการบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการ โดยสะท้อนให้เห็นถึงระดับความสำเร็จ ของกระบวนการยุติธรรมในด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับตัวชี้วัดที่ ๒ ประสิทธิภาพของ การบริหารภาครัฐ ในยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ ภายใต้

แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในลักษณะที่ทำให้การบริหารภาครัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงการพัฒนาและการทำงานที่มุ่งเน้นการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน เพื่อลดความซ้ำซ้อนของกระบวนการทำงาน ที่ส่งผลให้ประชาชนสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้อย่างสะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น เช่น ความสามารถในการรองรับต่อความเปลี่ยนแปลงในอนาคต โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ หรือการลดความเหลื่อมล้ำของทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้ดียิ่งขึ้น เป็นต้น และยังสอดคล้องกับตัวชี้วัดที่ ๒ ร้อยละของบุคลากรที่มีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมใหม่ขององค์กรที่มุ่งอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนโดยสะดวกและรวดเร็ว และตัวชี้วัดที่ ๓ ร้อยละของบุคลากรที่ได้รับคะแนนการประเมินผลการปฏิบัติราชการด้านการให้บริการประชาชนในอัตราที่เพิ่มขึ้น ในประเด็นปฏิรูปที่ ๔ การเสริมสร้างและพัฒนาวัฒนธรรมองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมเพื่อมุ่งอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนโดยสะดวกและรวดเร็วอีกด้วย เนื่องจากการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมถือเป็นกระบวนการทำงานล้วนแต่ให้ความสำคัญกับการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนเป็นหลัก

ตัวชี้วัดที่ ๑๓ (G๑๐) หน่วยงานมีการจัดเก็บและบูรณาการข้อมูลกระบวนการยุติธรรมอย่างเป็นระบบเป็นตัวชี้วัดที่ให้ความสำคัญในเรื่องของการจัดเก็บข้อมูล การเชื่อมต่อข้อมูล และการใช้ประโยชน์ร่วมกันจากข้อมูลอย่างเป็นกระบวนการ โดยผ่านการบูรณาการร่วมกันอย่างเป็นระบบ เพื่อที่หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมจะสามารถลดความซ้ำซ้อนของการทำงาน จากการที่ข้อมูลในเรื่องเดียวกันนั้นมีรูปแบบที่สอดคล้องและเป็นในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับตัวชี้วัดที่ ๒ ประสิทธิภาพของการบริหารภาครัฐ ในยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๒๒) ประเด็น แผนย่อยการพัฒนากระบวนการยุติธรรม ตัวชี้วัด ๑ อัตราส่วนที่เพิ่มขึ้นของจำนวนขั้นตอนในการอำนวยความสะดวกที่ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อความสะดวก โปร่งใส ความสะดวก และความรวดเร็ว ที่หน่วยงานของภาครัฐจำเป็นต้องให้ความร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะความสามารถในการเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลร่วมกันจนกลายเป็นข้อมูลร่วมที่ไม่ลดความซ้ำซ้อนกันของข้อมูล รวมไปถึงการพัฒนา การจัดทำนโยบาย และการติดตามประเมินผลที่เป็นระบบอย่างต่อเนื่องและมีความทันสมัย ผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ เพื่อให้ข้อมูลในกระบวนการยุติธรรมเป็นไปอย่างมีระบบ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับตัวชี้วัดที่ ๑๕ ระดับความสำเร็จของการบูรณาการฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้ต้องหา/จำเลยระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม และตัวชี้วัดที่ ๑๖ ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้ข้อมูลต่อความถูกต้องและความทันสมัยของข้อมูลที่ได้จากฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้ต้องหา/จำเลย ในประเด็นปฏิรูปที่ ๔ การปรับกระบวนการทศน์ในการบริหารงานยุติธรรมเพื่อสร้างความปลอดภัยและความเป็นธรรมในสังคม ตลอดจนตัวชี้วัดที่ ๑ มีระบบฐานข้อมูลและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เชื่อมโยงทุกหน่วยงานและใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการกระบวนการยุติธรรม ภายใต้แผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติฉบับที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๕) ในยุทธศาสตร์ที่ ๕ การขับเคลื่อนกระบวนการยุติธรรมด้วยดิจิทัล จากการที่ประเด็นในตัวชี้วัดดังกล่าวนี้ให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพของการบูรณาการฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงานยุติธรรมได้เป็นอย่างดี และยังส่งผลต่อความพึงพอใจของประชาชนอีกด้วย

และ ตัวชี้วัดที่ ๑๔ (G๑๑) หน่วยงานมีการจัดทำการวิเคราะห์ประเมินต้นทุนของกิจกรรมการเข้าถึงความยุติธรรม ที่ใช้ประเมินว่าประชาชนสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้อย่างเท่าเทียมกันและ

ไม่ถูกเลือกปฏิบัติหรือไม่ โดยมุ่งเน้นไปที่ต้นทุนในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของประชาชนที่จำเป็นต้องมีความชอบธรรมและเท่าเทียมกันอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับตัวชี้วัดที่ ๑ ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะของภาครัฐ ตัวชี้วัดที่ ๒ ประสิทธิภาพของการบริหารภาครัฐ ตัวชี้วัดที่ ๓ ระดับความโปร่งใส การทุจริต ประพฤติมิชอบ และตัวชี้วัดที่ ๔ ความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม ในยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี จากการที่ภาครัฐควรที่จะยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง สร้างประโยชน์สุขให้แก่ประชาชน การบริหารของกระบวนการยุติธรรมเป็นไปอย่างเที่ยงธรรม ลดความเหลื่อมล้ำและมีความเสมอภาค เนื่องจากการควบคุมกระบวนการทำงานโดยปราศจากการแทรกแซงของผู้ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม และสร้างมาตรการคุ้มครองผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติ ยกเว้นความโปร่งใสและตรวจสอบได้ จนสามารถส่งผลให้ต้นทุนในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของประชาชนเป็นไปอย่างชอบธรรมโดยแท้จริง ซึ่งย่อมสัมพันธ์กับความพึงพอใจของประชาชนโดยตรง พร้อมทั้งสามารถนำไปสู่การปรับปรุงและการพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานของกระบวนการยุติธรรมได้อย่างสัมพันธ์กัน และยังสอดคล้องกับตัวชี้วัดที่ ๘ ร้อยละของจำเลยที่มีความสามารถในการชำระค่าปรับ ในประเด็นปฏิรูปที่ ๓ การพัฒนากลไกการบังคับการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดเพื่อลดความเหลื่อมล้ำที่ขบขันความเข้มงวดของกลไกกฎหมาย เพื่อสนับสนุนให้ต้นทุนที่ประชาชนใช้ในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมเป็นไปอย่างสมเหตุสมผล มีความชอบธรรม และตระหนักถึงความต้องการและผลประโยชน์ของประชาชนอย่างแท้จริง

กรอบตัวชี้วัด ๔ การกระทำผิดซ้ำลดลง (Reduced Recidivism) ที่ประกอบไปด้วย ๒ ตัวชี้วัด คือ ตัวชี้วัดที่ ๑๕ (RE๑) ที่กรมราชทัณฑ์กำหนดชื่อ “อัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัว” กรมคุมประพฤติ จะใช้ชื่อว่า “ร้อยละของผู้พ้นคุมประพฤติที่กลับมากระทำผิดซ้ำ” กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จะใช้ชื่อว่า “ร้อยละของการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน” กล่าวคือผู้ที่เคยทำผิดและได้รับโทษตามคำพิพากษา กลับมากระทำผิดซ้ำในทุกประเภทลดลง ซึ่งจะสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ ตัวชี้วัดที่ ๔ ความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม โดยภาครัฐต้องทำงานและตรวจสอบในเรื่องนี้อย่างโปร่งใส มีคุณธรรม หรือ มีจริยธรรมในการบริหารงานภาครัฐและมีระบบบริหารจัดการให้สามารถสนองความต้องการในการปฏิบัติงาน เป็นต้น นอกจากนี้ตัวชี้วัดยังสอดคล้องในประเด็นปฏิรูปประเทศที่ ๔ การปรับกระบวนการทัศน์ในการบริหารงานยุติธรรมเพื่อสร้างความปลอดภัยและความเป็นธรรมในสังคม ตัวชี้วัดที่ ๘ สถิติการกระทำผิดซ้ำภายใน ๑ ปีของผู้พ้นโทษจากเรือนจำ ผู้ถูกคุมประพฤติ ภายหลังพ้นกำหนดคุมประพฤติ ผู้พ้นการฝึกอบรมจากสถานพินิจและผู้ปฏิบัติตามเงื่อนไขของมาตรการพิเศษแทนการฟ้องคดี และแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติฉบับที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๕) ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาระบบการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด ตัวชี้วัดที่ ๑ อัตราการกระทำผิดซ้ำลดลง อีกด้วย

และตัวชี้วัดที่ ๑๖ (RE๒) กรมราชทัณฑ์กำหนดชื่อ “ร้อยละของนักโทษหลังพ้นโทษที่สามารถกลับไปดำเนินชีวิตในสังคมได้” กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จะใช้ชื่อว่า “ร้อยละของเด็กและเยาวชนที่สามารถกลับไปดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข” ซึ่งนิยามได้ว่า ผู้พ้นโทษมีการดำรงชีวิตที่เหมาะสม ภายหลังการพ้นโทษ และปกติสุขทั้งภาวการณ์มีงานทำ มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่งและปลอดภัย มีสัมพันธภาพและปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับครอบครัวและชุมชน ซึ่งถือว่าเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญในการวัดประสิทธิภาพของหน่วยงานจากร้อยละดังกล่าว โดยตัวชี้วัดนี้มีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ ตัวชี้วัดที่ ๒ ประสิทธิภาพของการบริหารภาครัฐ และตัวชี้วัดที่ ๔ ความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม โดยภาครัฐต้องทำงานและตรวจสอบในเรื่องนี้อย่างโปร่งใส หรือมีคุณธรรมในการบริหารงานภาครัฐและมีระบบบริหารจัดการให้สามารถสนองความต้องการในการปฏิบัติงานให้ผู้พ้นโทษกลับไปดำเนินชีวิตในสังคมได้ เป็นต้น โดยตัวชี้วัดนี้จะเกี่ยวข้องโดยตรงและสอดคล้องกับตัวชี้วัดที่ ๙ ร้อยละของผู้พ้นโทษที่ออกจากเรือนจำแล้วมีงานทำที่เหมาะสม และตัวชี้วัดที่ ๑๐ สัดส่วนของผู้พ้นโทษที่สามารถใช้ชีวิตได้อย่างปกติสุข ในประเด็นปฏิรูปที่ ๔ การปรับกระบวนการทศน์ในการบริหารงานยุติธรรมเพื่อสร้างความปลอดภัยและความเป็นธรรมในสังคม ของตัวชี้วัดแผนปฏิรูปประเทศ รวมถึงเกี่ยวข้องโดยตรงแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติฉบับที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๕) ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาระบบการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด ตัวชี้วัดที่ ๒ ร้อยละของเด็กและเยาวชนที่ผ่านการฝึกอบรมจากศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน และผู้พ้นโทษมีชีวิตที่ดีขึ้น

กรอบตัวชี้วัดที่ ๕ ผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหาได้รับการคุ้มครองอย่างเหมาะสม ซึ่งประกอบด้วยตัวชี้วัดที่ ๑๗ (A๑) ร้อยละผู้ที่ได้รับการคุ้มครองดูแล ผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรม และชดเชยความเสียหาย โดยได้รับการชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ ซึ่งเป็นตัวชี้วัดที่จะสะท้อนให้เห็นผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรมได้รับการปกป้องคุ้มครองและได้รับการช่วยเหลือ ชดเชย เยียวยา อย่างเหมาะสมจำแนกตามลักษณะต่าง ๆ หรือไม่ โดยตัวชี้วัดนี้จะมีส่วนเกี่ยวข้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีตัวชี้วัดที่ ๑ ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะของภาครัฐ ตัวชี้วัดที่ ๒ ประสิทธิภาพของการบริหารภาครัฐ และตัวชี้วัดที่ ๔ ความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม ที่สามารถเป็นหนึ่งกลไกการพัฒนาและส่งเสริมให้การบริการของภาครัฐมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในเรื่องของการคุ้มครองผู้เสียหายในลักษณะต่าง ๆ ที่เหมาะสมและความโปร่งใส อีกทั้งสอดคล้องโดยตรงกับแผนปฏิรูปประเทศประเด็นปฏิรูปที่ ๒ การพัฒนากลไกช่วยเหลือและเพิ่มศักยภาพเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ตัวชี้วัดที่ ๕ ระดับความพึงพอใจของผู้เสียหาย พยาน ผู้ต้องหา/จำเลยต่อการดำเนินมาตรการคุ้มครองสิทธิของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมอีกด้วย

และตัวชี้วัดที่ ๑๘ (A๒) ร้อยละผู้ที่ถูกจับกุม/คุมขัง และภายหลังได้รับการปล่อยตัว เนื่องจากศาลพิพากษายกฟ้อง และมีการพิสูจน์ว่าไม่มีความผิดที่ได้รับเงินชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับแผนปฏิรูปประเทศ ในประเด็นปฏิรูปที่ ๒ การพัฒนากลไกช่วยเหลือและเพิ่มศักยภาพเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ตัวชี้วัดที่ ๕ ระดับความพึงพอใจของผู้เสียหาย พยาน ผู้ต้องหา/จำเลยต่อการดำเนินมาตรการคุ้มครองสิทธิของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม, ตัวชี้วัดที่ ๖ ร้อยละของการร้องเรียนของผู้เสียหาย พยาน ผู้ต้องหา/จำเลย ต่อการได้รับการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมตามหลักสิทธิมนุษยชนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม และตัวชี้วัดที่ ๙ ระดับความพึงพอใจของผู้เสียหายต่อประสิทธิภาพของกระบวนการชดเชยเยียวยาค่าเสียหายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม โดยการสำรวจระดับความพึงพอใจ ร้อยละการร้องเรียนของผู้เสียหาย พยาน หรือ ผู้ต้องหาต่าง ๆ จะมีความเกี่ยวข้องกับประเด็นของการตรวจสอบหรือสำรวจการได้รับเงินเยียวยาของผู้ที่ได้รับการพิสูจน์ว่าไม่มีความผิดดังกล่าวว่าได้รับการเยียวยาจากภาครัฐอย่างเหมาะสมหรือไม่ เป็นต้น รวมทั้งสอดคล้องโดยตรงกับตัวชี้วัดที่ ๓ ร้อยละของคดีที่ศาลสั่งยกฟ้อง จากประเด็นปฏิรูปที่ ๕ การปรับปรุงระบบการสอบสวนคดีอาญา เพื่อให้มีการตรวจสอบและถ่วงดุลระหว่างพนักงานสอบสวนกับพนักงานอัยการอย่างเหมาะสมอีกด้วย นอกจากนี้ยังมีความเกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบ

การบริหารจัดการภาครัฐ ตัวชี้วัดที่ ๑ ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะของภาครัฐ ตัวชี้วัดที่ ๒ ประสิทธิภาพของการบริหารภาครัฐ และตัวชี้วัดที่ ๔ ความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม ในด้านการบริการที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตัวชี้วัดนี้ยังมีความเกี่ยวข้องที่กระบวนการยุติธรรมต้องเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค มีความเป็นกลาง น่าเชื่อถือ โปร่งใส ตรวจสอบได้ รวมทั้งลดความเหลื่อมล้ำและสร้างโอกาสให้ประชาชนในการเข้าถึงความยุติธรรม เพื่อสร้างความสมดุลระหว่างสิทธิและเสรีภาพของประชาชนกับประโยชน์สาธารณะอีกด้วย เป็นต้น

กรอบตัวชี้วัดที่ ๖ ไม่มีผู้ต้องหา/จำเลยที่ถูกจับกุมโดยไม่ได้กระทำความผิด (Do not have any Miscarriages of Justice) ซึ่งประกอบด้วย ๒ ตัวชี้วัด คือ ตัวชี้วัดที่ ๑๙ (D๑) หน่วยงานมีมาตรการในการตรวจสอบเพื่อป้องกันการจับกุมผู้ต้องหา/จำเลย โดยไม่ได้กระทำความผิด ที่สะท้อนให้เห็นว่าไม่มีผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ถูกจับกุมโดยไม่ได้กระทำความผิด โดยหน่วยงานสืบสวนสอบสวน จับกุม และมีมาตรการ ขั้นตอนวิธีการที่ชัดเจนในการรวบรวมเอกสาร พยานหลักฐาน ในการดำเนินคดีกับผู้ต้องหา โดยมีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบการติดตามและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ที่มีตัวชี้วัดที่ ๒ ประสิทธิภาพของการบริหารภาครัฐ โดยการพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม เพื่อให้กลไกสำคัญต่าง ๆ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงภาครัฐต้องมีการทำงานที่ยึดโยงกับยุทธศาสตร์ในทุกระดับ โดยต้องมีระบบการติดตามและประเมินผลซึ่งในที่นี้คือภาครัฐต้องมีมาตรการเพื่อที่จะตรวจสอบและป้องกันการจับกุมจำเลยผู้ต้องหาที่ไม่ได้กระทำความผิด เป็นต้น รวมทั้งสอดคล้องโดยตรงกับตัวชี้วัดแผนปฏิรูปประเทศ ในประเด็นปฏิรูปที่ ๒ การพัฒนากลไกช่วยเหลือและเพิ่มศักยภาพเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ตัวชี้วัดที่ ๖ ร้อยละของการร้องเรียนของผู้เสียหาย พยาน ผู้ต้องหา/จำเลย ต่อการได้รับการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมตามหลักสิทธิมนุษยชนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งหมายรวมถึงการจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ไม่ได้กระทำความผิดอีกด้วย

นอกจากนี้ ตัวชี้วัดที่ ๒๐ (D๒) จำนวนคดีที่มีการร้องฟื้นขึ้นมาจากพบว่ามีการจับกุมผู้ต้องหา/จำเลย โดยไม่ได้กระทำความผิด ซึ่งนิยามว่าไม่มีผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ถูกจับกุมโดยไม่ได้กระทำความผิด โดยเกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบการติดตามและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ตัวชี้วัดที่ ๒ ประสิทธิภาพของการบริหารภาครัฐ ตัวชี้วัดนี้จะสะท้อนถึงการพัฒนากลไกให้พร้อมสำหรับการติดตาม เฝ้าระวัง แจ้งเตือน ป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงแบบองค์รวมอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งในส่วนนี้จะเพื่อให้มั่นใจได้ว่าไม่มีคดีร้องฟื้นขึ้นมาจากพบว่ามีการจับกุมผู้ต้องหาที่ไม่ได้กระทำความผิด ซึ่งเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงระบบการติดตามและประเมินผล รวมถึงมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับตัวชี้วัดแผนปฏิรูปประเทศ ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ การพัฒนากลไกช่วยเหลือและเพิ่มศักยภาพเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ตัวชี้วัดที่ ๖ ร้อยละของการร้องเรียนของผู้เสียหาย พยาน ผู้ต้องหา/จำเลย ต่อการได้รับการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมตามหลักสิทธิมนุษยชนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม ที่จะติดตามและเฝ้าระวังการร้องฟื้นคดีในรูปแบบดังกล่าว รวมทั้งเกี่ยวข้องโดยตรงในประเด็นปฏิรูปที่ ๕ การปรับปรุงระบบการสอบสวนคดีอาญา เพื่อให้มีการตรวจสอบและถ่วงดุลระหว่างพนักงานสอบสวนกับพนักงานอัยการอย่างเหมาะสม ตัวชี้วัดที่ ๒ จำนวนของคดีที่ถูกร้องฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ ในคดีที่มีการสอบสวนร่วมกันอีกด้วย

กรอบตัวชี้วัดที่ ๗ ประชาชนเชื่อมั่น เชื่อถือ ศรัทธา ในกระบวนการยุติธรรม (Ensured Trust in Justice) ประกอบด้วย ๑ ตัวชี้วัด คือ ตัวชี้วัดที่ ๒๑ (ET๑) ร้อยละของประชาชนที่มีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมในภาพรวม นิยามคือเมื่อกระบวนการยุติธรรมได้ทำหน้าที่เต็มที่แล้ว เพื่อเป็นการสะท้อนประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาทั้งระบบ ซึ่งมีความสำคัญเพื่อให้ประชาชนเชื่อมั่น เชื่อถือ ศรัทธา และไว้วางใจต่อกระบวนการยุติธรรม โดยตัวชี้วัดนี้มีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ในตัวชี้วัดที่ ๑ ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะของภาครัฐ, ตัวชี้วัดที่ ๒ ประสิทธิภาพของการบริหารภาครัฐ, ตัวชี้วัดที่ ๓ ระดับความโปร่งใส การทุจริต ประพฤติมิชอบ, และตัวชี้วัดที่ ๔ ความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม ที่สะท้อนและเป็นประโยชน์ในการพัฒนากลไกและเสริมสร้างระบบของประเทศให้มีความมั่นคงและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นแล้ว ยังชี้ให้เห็นถึงผลการตอบสนองความต้องการของประชาชนในการให้บริการ ที่ส่งผลถึงการบริหารงานของภาครัฐและการทำงานของบุคลากรจากภาครัฐว่ามีความโปร่งใส ทำงานด้วยหลักธรรมาภิบาล หรือจริยธรรม เป็นต้น รวมทั้งสะท้อนให้เห็นการทำงานของกระบวนการยุติธรรมที่มีความเป็นมืออาชีพ เคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาคนอกจากนี้ยังมีความสอดคล้องต่อแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติฉบับที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๕) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนากฎหมายและระบบบริหารงาน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับตัวชี้วัดแผนปฏิรูปประเทศ ในประเด็นปฏิรูปที่ ๕ การปรับปรุงระบบการสอบสวนคดีอาญาเพื่อให้มีการตรวจสอบและถ่วงดุลระหว่างพนักงานสอบสวนกับพนักงานอัยการอย่างเหมาะสม ตัวชี้วัดที่ ๕ ระดับความพึงพอใจของผู้เสียหาย ผู้ต้องหา และผู้เกี่ยวข้องในคดีต่อประสิทธิภาพการสอบสวนของพนักงานอัยการและพนักงานสอบสวนในคดีที่มีการสอบสวนร่วมกัน และในประเด็นปฏิรูปที่ ๗ การพัฒนาระบบการสอบสวนเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการโดยมีตัวชี้วัดดังนี้ ในตัวชี้วัดที่ ๑ ระดับความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการในการสอบสวนคดีอาญา ๒) ร้อยละของพนักงานสอบสวนและของพนักงานอัยการที่มีคะแนนการประเมินผลการปฏิบัติราชการอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานเพิ่มขึ้น ๓) ระดับการพัฒนาประสิทธิภาพของระบบสอบสวนคดีอาญาของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการเพิ่มขึ้น ๔) ร้อยละของข้อร้องเรียนการปฏิบัติไม่รับแจ้งความร้องทุกข์/กล่าวโทษมีอัตราที่ลดลง ที่จะเป็นตัวชี้วัดที่สะท้อนความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อกระบวนการยุติธรรม

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ถึงการจัดทำตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรม มีความสอดคล้องในแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ข้อกฎหมาย และแผนปฏิรูปต่าง ๆ ของประเทศไทย รวมทั้งเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals-SDGs) ตามกำหนดของกฎหมาย เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและบูรณาการร่วมกัน และผลักดันให้เกิดกระบวนการยุติธรรมที่มีประสิทธิภาพ และเพิ่มความเชื่อมั่นต่อประชาชน ซึ่งจะแสดงรายละเอียดความสอดคล้องเชื่อมโยงแผนต่าง ๆ รายตัวชี้วัดดังนี้

ตาราง ๔-๓ ความสอดคล้องของตัวชี้วัดกับแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๕), แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

ลำดับ	ตัวชี้วัดตาม ๗ กรอบ ๒๑ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัดตามแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓	ตัวชี้วัดตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๖)	ตัวชี้วัดตามเป้าหมายพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs๑๖)
๑	(R๑) ร้อยละของประชาชนที่รับรู้สิทธิทางกฎหมายและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก	ตัวชี้วัดภาพรวมที่ ๓) ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้ทั่วถึงและเท่าเทียมเป็นการประเมินความรู้ความเข้าใจสิทธิพื้นฐาน การมีส่วนร่วมด้านกระบวนการยุติธรรม และการได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายของประชาชน (Public Survey) ยุทธศาสตร์ที่ ๑: ตัวชี้วัดที่ ๑) ความรู้ความเข้าใจเรื่องสิทธิและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของประชาชนเพิ่มขึ้น (Public Survey)	ตัวชี้วัดที่ ๔ ความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม	เป้าประสงค์ที่ ๑๖.๑๐ ตัวชี้วัดที่ ๑๖.๑๐.๑ จำนวนคดีฆาตกรรม ลักพาตัว การถูกพราก การกักขังหน่วงเหนี่ยว การทรมานผู้สื่อข่าว บุคลากรที่เกี่ยวข้อง กับสื่อสหภาพทางการค้า และผู้ให้ความช่วยเหลือด้านสิทธิมนุษยชน
๒	(E๑) อัตราอาชญากรรม (Crime Rate) ต่อจำนวนประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน อัตราอาชญากรรมประกอบด้วยอาชญากรรมเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ และทรัพย์สิน	ตัวชี้วัดภาพรวมที่ ๓) ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้ทั่วถึงและเท่าเทียมเป็นการประเมินความรู้ความเข้าใจสิทธิพื้นฐาน การมีส่วนร่วมด้านกระบวนการยุติธรรม และการได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายของประชาชน (Public Survey)	ตัวชี้วัดที่ ๔ ความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม	เป้าประสงค์ที่ ๑๖.๓ ตัวชี้วัดที่ ๑๖.๓.๑ ร้อยละของเหยื่อความรุนแรงใน ๑๒ เดือนที่ผ่านมา ซึ่งได้ถูกรายงานการกระทำอันรุนแรงนั้นต่อพนักงานฯ เป้าประสงค์ที่ ๑๖.๕ ตัวชี้วัดที่ ๑๖.๕.๑ ร้อยละของเหยื่อที่

ลำดับ	ตัวชี้วัดตาม ๗ กรอบ ๒๑ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัดตามแผนแม่บทการบริหารงาน ยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓	ตัวชี้วัดตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๖)	ตัวชี้วัดตามเป้าหมายพัฒนาที่ ยั่งยืน (SDGs๑๖)
		ยุทธศาสตร์ที่ ๑: ตัวชี้วัดที่ ๒) ร้อยละของผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมลดลง (Crime Victimization Survey)		รายงานอาชญากรรมทาง ร่างกาย และเพศต่อหน่วยงานที่ มีหน้าที่บังคับใช้กฎหมายต่าง ๆ ตลอดระยะเวลา ๑๒ เดือนที่ ผ่านมา
๓	(E๒) ร้อยละของประชาชนที่มีความ หวาดกลัวภัยอาชญากรรม	ตัวชี้วัดภาพรวม ๒) ความหวาดกลัวภัย อาชญากรรมของประชาชนน้อยลง เป็นการ ประเมินความรู้สึกและพฤติกรรมของ ประชาชนต่อสถานการณ์ปัญหา อาชญากรรมและความปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่พักอาศัย (Public Survey)	ตัวชี้วัดที่ ๔ ความเสมอภาคใน กระบวนการยุติธรรม	เป้าประสงค์ที่ ๑๖.๑ ตัวชี้วัดที่ ๑๖.๑.๑ จำนวนเหยื่อการ ฆาตกรรมโดยตั้งใจ ต่อ ประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน และ ตัวชี้วัดที่ ๑๖.๑.๒ การเสียชีวิต ที่เกี่ยวข้องกับการทะเลาะวิวาท ต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน
๔	(G๑) จำนวนคดี/เรื่องร้องเรียน/เรื่อง ร้องทุกข์ที่ละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐาน		ตัวชี้วัดที่ ๓ ระดับความโปร่งใส การทุจริต ประพฤติมิชอบ	
๕	(G๒) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม มีการกำหนดตัวชี้วัดที่สะท้อนระดับ ความถูกต้องและเที่ยงธรรม		ตัวชี้วัดที่ ๓ ระดับความโปร่งใส การทุจริต ประพฤติมิชอบ	

ลำดับ	ตัวชี้วัดตาม ๗ กรอบ ๒๑ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัดตามแผนแม่บทการบริหารงาน ยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓	ตัวชี้วัดตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๖)	ตัวชี้วัดตามเป้าหมายพัฒนาที่ ยั่งยืน (SDGs๑๖)
๖	(G๓) จำนวนคดีหรือเรื่องร้องเรียนที่มี การชี้มูลว่าเจ้าพนักงานของรัฐมีการ ทุจริต		ตัวชี้วัดที่ ๓ ระดับความโปร่งใส การทุจริต ประพฤติมิชอบ	เป้าประสงค์ที่ ๑๖.๕ ตัวชี้วัดที่ ๑๖.๕.๑ ร้อยละของผู้ที่ติด สินบนเจ้าหน้าที่อย่างน้อย ๑ ครั้ง หรือถูกร้องขอสินบนโดย เจ้าหน้าที่รัฐ ในช่วงระยะเวลา ๑๒ เดือนที่ผ่านมา
๗	(G๔) ระยะเวลาในการดำเนินการตาม ขั้นตอนในกระบวนการยุติธรรม		ตัวชี้วัดที่ ๒ ประสิทธิภาพของการ บริการภาครัฐ ตัวชี้วัดที่ ๔ ความเสมอภาคใน กระบวนการยุติธรรม	เป้าประสงค์ที่ ๑๖.๓ ตัวชี้วัดที่ ๑๖.๓.๒ ร้อยละของจำนวน ผู้ต้องหาที่ยังไม่ได้รับการ พิพากษาต่อจำนวนนักโทษ ทั้งหมด
๘	(G๕) ร้อยละการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสีย ที่มีต่อมาตรการเชิงรุกด้านการบริหาร จัดการให้มีความโปร่งใสในกระบวนการ ยุติธรรม		ตัวชี้วัดที่ ๓ ระดับความโปร่งใส การทุจริต ประพฤติมิชอบ	
๙	(G๖) ร้อยละการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสีย ที่มีต่อมาตรการ/ระบบที่เอื้อต่อการ ป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือ เรียกรับประโยชน์		ตัวชี้วัดที่ ๓ ระดับความโปร่งใส การทุจริต ประพฤติมิชอบ	เป้าประสงค์ที่ ๑๖.๖ ตัวชี้วัดที่ ๑๖.๖.๒ ร้อยละของข้อเสนอใน การสร้างเสริมความเข้มแข็งของ กรอบการทำงานเพื่อต่อต้าน การคอร์รัปชันในระดับชาติ (ที่ เกี่ยวกับองค์กรและการออก

ลำดับ	ตัวชี้วัดตาม ๗ กรอบ ๒๑ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัดตามแผนแม่บทการบริหารงาน ยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓	ตัวชี้วัดตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๖)	ตัวชี้วัดตามเป้าหมายพัฒนาที่ ยั่งยืน (SDGs๑๖)
				กฎหมายต่าง ๆ) ได้นำไป ดำเนินการ เป้าประสงค์ที่ ๑๖.๖ ตัวชี้วัดที่ ๑๖.๖.๑ ร้อยละการรายงาน ประชากรที่รู้สึกว่าจะถูกแบ่งแยก เชื้อชาติ หรือถูกข่มขู่ใน ๑๒ เดือนที่ผ่านมาตามข้อบัญญัติ พื้นฐานของการห้ามเลือก ปฏิบัติในการแบ่งแยกเชื้อชาติ
๑๐	(G๗) ร้อยละความเห็นของผู้มีส่วนได้ เสียที่มีต่อการทบทวนและปรับปรุง ประสิทธิภาพเรื่องร้องเรียนใน กระบวนการยุติธรรม		ตัวชี้วัดที่ ๓ ระดับความโปร่งใส การทุจริต ประพฤติมิชอบ	
๑๑	(G๘) สัดส่วนความเหมาะสมของ ทรัพยากร ทั้งเครื่องมือ งบประมาณ และทรัพยากรมนุษย์ กับภาระงาน		ตัวชี้วัดที่ ๒ ประสิทธิภาพของการ บริการภาครัฐ	เป้าประสงค์ที่ ๑๖.๖ ตัวชี้วัดที่ ๑๖.๖.๑ การใช้จ่ายของรัฐบาล คิดเป็นร้อยละของงบประมาณ นั้น ๆ ที่ได้รับอนุมัติ
๑๒	(G๙) ร้อยละการบริหารทรัพยากรบุคคล ของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม		ตัวชี้วัดที่ ๒ ประสิทธิภาพของการ บริการภาครัฐ	เป้าประสงค์ที่ ๑๖.๗ ตัวชี้วัดที่ ๑๖.๗.๑ สัดส่วนตำแหน่งใน องค์กรภาครัฐ (สภานิติบัญญัติ ของประเทศ และท้องถิ่น,

ลำดับ	ตัวชี้วัดตาม ๗ กรอบ ๒๑ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัดตามแผนแม่บทการบริหารงาน ยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓	ตัวชี้วัดตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๖)	ตัวชี้วัดตามเป้าหมายพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs๑๖)
				องค์กรที่ให้บริการสาธารณะ และศาลยุติธรรม) เปรียบเทียบ กับการกระจายในประเทศ
๑๓	(G๑๐) หน่วยงานมีการจัดเก็บและ บูรณาการข้อมูลกระบวนการยุติธรรม อย่างเป็นระบบ	ยุทธศาสตร์ที่ ๕: ตัวชี้วัดที่ ๑) มีระบบฐานข้อมูลและระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศที่เชื่อมโยงทุก หน่วยงานและใช้ประโยชน์ในการบริหาร จัดการกระบวนการยุติธรรม (รายงานผล การดำเนินงานศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูล กระบวนการยุติธรรม (DXC))	ตัวชี้วัดที่ ๒ ประสิทธิภาพของการ บริการภาครัฐ	
๑๔	(G๑๑) หน่วยงานมีการจัดทำ การวิเคราะห์ประเมินต้นทุนของกิจกรรม การเข้าถึงความยุติธรรม		ตัวชี้วัดที่ ๔ ความเสมอภาคใน กระบวนการยุติธรรม	
๑๕	(RE๑) กรมราชทัณฑ์: อัตราการกระทำ ผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัว (RE๑) กรมคุมประพฤติ: ร้อยละของผู้ พ้นคุมประพฤติด้วยดีที่กลับมากระทำ ผิดซ้ำ	ยุทธศาสตร์ที่ ๔: ตัวชี้วัดที่ ๑) อัตราการกระทำผิดซ้ำลดลง (Administrative Data)	ตัวชี้วัดที่ ๒ ประสิทธิภาพของการ บริการภาครัฐ	

ลำดับ	ตัวชี้วัดตาม ๗ กรอบ ๒๑ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัดตามแผนแม่บทการบริหารงาน ยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓	ตัวชี้วัดตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๖)	ตัวชี้วัดตามเป้าหมายพัฒนาที่ ยั่งยืน (SDGs๑๖)
	(RE๑) กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและ เยาวชน: ร้อยละของการกระทำผิดซ้ำ ของเด็กและเยาวชน			
๑๖	(RE๒) กรมราชทัณฑ์: ร้อยละของ นักโทษหลังพ้นโทษที่สามารถกลับไป ดำเนินชีวิตในสังคมได้ (RE๒) กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและ เยาวชน: ร้อยละของเด็กและเยาวชนที่ สามารถกลับไปดำเนินชีวิตในสังคมได้ อย่างปกติสุข	ยุทธศาสตร์ที่ ๔: ตัวชี้วัดที่ ๒) ร้อยละของเด็กและเยาวชนที่ ผ่านการฝึกอบรมจากศูนย์ฝึกและอบรมเด็ก และเยาวชนและผู้พ้นโทษมีชีวิตที่ดีขึ้น (Administrative Data)	ตัวชี้วัดที่ ๒ ประสิทธิภาพของการ บริการภาครัฐ	
๑๗	(A๑) ร้อยละของผู้เสียหาย/เหยื่อ อาชญากรรมที่ได้รับการคุ้มครองดูแล และชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ		ตัวชี้วัดที่ ๔ ความเสมอภาคใน กระบวนการยุติธรรม	
๑๘	(A๒) ร้อยละผู้ที่ถูกจับกุม/คุมขัง และ การถอนฟ้อง หรือศาลพิพากษาถึงที่สุด ยกฟ้อง และมีการพิสูจน์ว่ามีได้เป็น ผู้กระทำความผิด หรือการกระทำไม่เป็น ความผิด ที่ได้รับเงินชดเชยเยียวยาจาก ภาครัฐ		ตัวชี้วัดที่ ๔ ความเสมอภาคใน กระบวนการยุติธรรม	

ลำดับ	ตัวชี้วัดตาม ๗ กรอบ ๒๑ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัดตามแผนแม่บทการบริหารงาน ยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓	ตัวชี้วัดตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๖)	ตัวชี้วัดตามเป้าหมายพัฒนาที่ ยั่งยืน (SDGs๑๖)
๑๙	(D๑) หน่วยงานมีมาตรการในการ ตรวจสอบ เพื่อป้องกันการจับกุม ผู้ต้องหา/จำเลยโดยไม่ได้กระทำ ความผิด		ตัวชี้วัดที่ ๔ ความเสมอภาคใน กระบวนการยุติธรรม	
๒๐	(D๒) จำนวนคดีที่มีการรื้อฟื้นขึ้นมา เนื่องจากพบว่ามีผู้ต้องหา/จำเลย โดยไม่ได้กระทำความผิด		ตัวชี้วัดที่ ๔ ความเสมอภาคใน กระบวนการยุติธรรม	
๒๑	(ET๑) ร้อยละของประชาชนที่มีความ เชื่อมั่นในประสิทธิภาพของกระบวนการ ยุติธรรมในภาพรวม	ตัวชี้วัดภาพรวมที่ ๑) ความเชื่อมั่นของ ประชาชนที่มีต่อกระบวนการยุติธรรม เพิ่มขึ้น เป็นการประเมินความคิดเห็นของ ประชาชนในประเด็นความไว้วางใจ ความ ถูกต้อง เที่ยงตรง และความโปร่งใสของ กระบวนการยุติธรรม (Public Survey)	ตัวชี้วัดที่ ๑ ระดับความพึงพอใจ ของประชาชนต่อการให้บริการ สาธารณะของภาครัฐ	

ที่มา: คณะผู้วิจัย

ความสอดคล้องของตัวชี้วัดทั้ง ๒๑ ตัวชี้วัด เป็นไปตามตาราง ๔-๓ ข้างต้น ทั้งนี้ ตัวชี้วัดทั้ง ๗ กรอบ ๒๑ ตัวชี้วัดดังกล่าว มีค่านิยาม วิธีการจัดเก็บข้อมูล วิธีการคำนวณ และการรายงานผลที่แตกต่างกับตัวชี้วัดตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ตัวชี้วัดตามแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๕) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน จึงไม่อาจนำผลการจัดเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัดดังกล่าวไปเปรียบเทียบกับแผนระดับชาติข้างต้นได้ อย่างไรก็ตาม คณะผู้วิจัยได้นำแผนระดับชาติข้างต้นไปวิเคราะห์ร่วมกับผลการจัดเก็บข้อมูล และนำเสนอในบทที่ ๖ การวิเคราะห์ประเมินผลการจัดเก็บประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา เพื่อนำเสนอการใช้ประโยชน์จากตัวชี้วัดในการกำหนดทิศทางและแผนกลยุทธ์ในการพัฒนากระบวนการยุติธรรมต่อไป

บทที่ ๕

การจัดเก็บข้อมูลตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

จากการดำเนินการจัดเก็บข้อมูลตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาจากหน่วยงานภาครัฐ องค์กรอิสระ ผู้มีส่วนได้เสีย และประชาชนทั้ง ๕ ภูมิภาค จำนวน ๑๐ จังหวัด ผลการจัดเก็บข้อมูลเป็นดังนี้

๕.๑ ผลการจัดเก็บข้อมูล

๑) การจัดเก็บข้อมูลจากประชาชนโดยวิธีการสำรวจสาธารณะ (Public Survey: PS)

๑.๑) ข้อมูลด้านประชากร

การจัดเก็บข้อมูลจากประชาชนใช้วิธีการสำรวจสาธารณะ (Public Survey: PS) ผ่านการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ (Telephone Survey) จากประชาชน ๕ ภูมิภาค จำนวน ๑๐ จังหวัด จำนวนทั้งหมด ๖๖๙ คน ประกอบด้วย

- กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และจังหวัดนครปฐม
- ภาคเหนือ ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดสุโขทัย
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดนครราชสีมา
- ภาคกลางและภาคตะวันออก ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- ภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดสงขลา และจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ซึ่งคณะผู้วิจัยได้จัดเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ในกลุ่มตัวอย่างเดิมที่เคยสำรวจจากปีผ่านมา โดยสัมภาษณ์ระหว่างวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ถึง ๑๕ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๓ ผลการจัดเก็บข้อมูล พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ ๖๕.๗๗ และเพศชาย ร้อยละ ๓๔.๒๓ เกือบครึ่งหนึ่งของผู้ถูกสัมภาษณ์มีอายุอยู่ในช่วงระหว่างอายุ ๔๖ - ๕๙ ปี ร้อยละ ๔๐.๘๑ และร้อยละ ๗๓.๕๔ มีสถานภาพสมรสโดยการจดทะเบียนเกือบทั้งหมดหรือร้อยละ ๙๙.๔๐ มีเชื้อชาติไทย และนับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ ๙๑.๙๓ ในด้านการศึกษาส่วนใหญ่แล้วสำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ ๓๑.๓๙ มีเพียงร้อยละ ๑๐.๐๒ สำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มีอาชีพเกษตรกรร้อยละ ๒๓.๗๗ รองลงมา คือ อาชีพค้าขายเล็ก ๆ น้อย ๆ ร้อยละ ๒๐.๐๓ ซึ่งส่วนใหญ่มีสถานภาพเป็นสมาชิกในครอบครัว ร้อยละ ๖๐.๕๔ เกินกว่าร้อยละ ๕๐ มีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจน น้อยกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท/ปี ซึ่งส่วนมากมีความพึงพอใจสถานะการเงินของครอบครัวระดับ ๕ เกินกว่าครึ่งเป็นคนในพื้นที่ (อาศัยอยู่มาตั้งแต่เกิด) และเป็นสมาชิกชุมชน ร้อยละ ๗๙.๙๗ อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน/ชุมชน และใช้ภาษาไทยกลางในการสื่อสารเป็นส่วนใหญ่

๑.๒) ข้อมูลด้านตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรม

การจัดเก็บข้อมูลด้านตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมมาจากข้อคำถามในแบบสอบถามซึ่งมี ๔ ข้อหลัก ได้แก่

(๑) ตัวชี้วัดการรับรู้สิทธิทางกฎหมายและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก (ตัวชี้วัดที่ ๑ R๑)

(๒) ตัวชี้วัดความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชน (ตัวชี้วัดที่ ๓ E๒)

(๓) ตัวชี้วัดความรู้สึกลดภัยจากอาชญากรรม (ไม่ได้กำหนดเป็นตัวชี้วัดเฉพาะแต่สำรวจเพื่อยืนยันผลตัวชี้วัดที่ ๓ E๒)

(๔) ตัวชี้วัดความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมในภาพรวมของประชาชน (ตัวชี้วัดที่ ๒๑ ET๑)

โดยมีรายละเอียดผลการจัดเก็บข้อมูลทั้ง ๔ ตัวชี้วัดหลัก ดังนี้

(๑) ตัวชี้วัดการรับรู้สิทธิทางกฎหมายและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก (R๑)

ตัวชี้วัดการรับรู้สิทธิทางกฎหมายและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก (R๑) ตัวอย่างที่ตอบแบบสำรวจมีการรับรู้สิทธิทางกฎหมายและมีความรู้พื้นฐานเกินกว่ากึ่งหนึ่ง (รับรู้มากกว่า ๗ ข้อจากสิทธิพื้นฐาน ๑๔ ข้อ) เพียงร้อยละ ๔๓.๐๕ หากพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าสิทธิที่กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้มากที่สุดคือสิทธิที่จะไม่ถูกทรมาน ร้อยละ ๕๒.๙๑ รองลงมาคือสิทธิที่จะไม่ถูกข่มขู่หรือคุกคาม โดยมีการรับรู้ร้อยละ ๕๒.๗๗ ส่วนสิทธิที่กลุ่มตัวอย่างรับรู้ได้น้อยที่สุดคือสิทธิที่จะได้รับการเยียวยาภายหลังการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่และสิทธิที่จะไม่ถูกดำเนินคดีซ้ำในความผิดกรณีเดียวกัน ที่มีการรับรู้ร้อยละ ๒๙.๔๕ (ภาคผนวก ข ข้อ ๒.)

(๒) ตัวชี้วัดความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชน (E๒)

ตัวชี้วัดความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชน (E๒) (ภาคผนวก ณ ข้อ ๓.) ความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีหวาดกลัวภัยอาชญากรรมจากการบุกรุกของบุคคล การลักพาตัวจากบุคคลอื่นเพื่อเรียกหรือทรัพย์สินหรือทำร้าย ร้อยละ ๖๕.๑๗ ส่วนภัยอาชญากรรมที่กลุ่มตัวอย่างหวาดกลัวน้อยที่สุดคือ อาชญากรรมจากการลักทรัพย์ การปล้นทรัพย์ ชิงทรัพย์และกรรโชกทรัพย์ ร้อยละ ๓๔.๖๘ จากภาพรวมทั้งหมด ความปลอดภัยจากอาชญากรรม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รู้สึกปลอดภัยจากอาชญากรรมหากต้องอยู่บ้านตามลำพังในเวลากลางวัน ร้อยละ ๙๑.๐๓ รองลงมาคือรู้สึกปลอดภัยจากอาชญากรรมหากต้องเดินคนเดียวละแวกบ้านในเวลากลางวัน ร้อยละ ๙๑.๐๐ ส่วนสถานการณ์ที่กลุ่มตัวอย่างรู้สึกปลอดภัยน้อยที่สุดคือ การต้องเดินคนเดียวละแวกบ้านในเวลากลางคืน ร้อยละ ๙๐.๘๘ โดยในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างรู้สึกปลอดภัยจากอาชญากรรมสูงถึงร้อยละ ๙๐.๘๘ จะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต่างก็รู้สึกปลอดภัยจากอาชญากรรมในแต่ละสถานการณ์มากกว่าร้อยละ ๙๐ ขึ้นไป (ภาคผนวก ข ข้อ ๔.) (E๒) ซึ่งทั้งนี้ได้เสนอให้มีการใช้ผลการสำรวจร้อยละของประชาชนที่มีความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติเนื่องจากมีข้อคำถามที่ครอบคลุมและไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในการจัดเก็บ

(๓) ตัวชี้วัดความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมในภาพรวมของประชาชน (ET๑)

จากตัวอย่างที่ตอบแบบสำรวจทั้งหมด พบว่าในส่วนที่ ๔ ตัวชี้วัดความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมในภาพรวมของประชาชน เมื่อกระบวนการยุติธรรมได้ทำหน้าที่อย่างเต็มที่แล้ว กลุ่มตัวอย่างมีความเชื่อมั่นและไว้วางใจต่อกระบวนการพิจารณาตัดสินมากที่สุด ร้อยละ ๕๘.๗๘ รองลงมาคือกระบวนการคุ้มครองสิทธิ และการอำนวยความสะดวกยุติธรรมทางอาญา มีความเชื่อมั่นร้อยละ ๕๘.๑๗

ในกระบวนการกระบวนการสืบสวนสอบสวน มีความเชื่อมั่นร้อยละ ๕๗.๐๖ ในกระบวนการสั่งฟ้องคดี มีความเชื่อมั่นร้อยละ ๕๖.๗๘ ส่วนกระบวนการยุติธรรมในภาคส่วนที่กลุ่มตัวอย่างมีความเชื่อมั่นน้อยที่สุดคือ กระบวนการบังคับโทษ โดยมีร้อยละความเชื่อมั่นอยู่ที่ ๕๕.๔๖ (ภาคผนวก ข ข้อ ๕.)

หากพิจารณาความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมของกลุ่มตัวอย่างเป็นรายข้อ โดยแบ่งตามกระบวนการทั้ง ๕ กระบวนการ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเชื่อมั่น ศรัทธา ต่อการสืบสวนสอบสวน ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาร้อยละ ๕๗.๑๐ และเชื่อมั่นใน “การดำเนินคดีในชั้นสอบสวน มีแหล่งข้อมูลที่เพียงพอและทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ” “การจับกุมและการคุมขัง ดำเนินการตามกระบวนการและขั้นตอนทางกฎหมายอย่างเคร่งครัด” “การดำเนินคดีในชั้นสืบสวนสอบสวนโดยเจ้าหน้าที่รัฐสามารถดำเนินการได้ภายในเวลาที่กำหนด ไม่ล่าช้า” “การดำเนินคดีในชั้นสืบสวนสอบสวนดำเนินคดีอย่างเป็นธรรม ปราศจากการเลือกปฏิบัติ (ในเรื่องสถานะทางเศรษฐกิจ สังคม เพศ ความเชื่อ ศาสนา เชื้อชาติฯ)” และ “การดำเนินคดีในชั้นสืบสวนสอบสวนในกระบวนการยุติธรรม เปิดโอกาสให้ผู้ต้องหาในคดีอาญามีสิทธิเข้าถึงและใช้พยานหลักฐานต่าง ๆ มีการประกันตัว การไม่บังคับให้รับสารภาพ ไม่มีการทรมาน และมีการต่อสู้คดีอย่างเต็มที่” ที่มีความเชื่อมั่นมากที่สุดเท่ากันที่ร้อยละ ๕๗.๑๐ นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างมีความเชื่อมั่นใน “การดำเนินคดีในชั้นสืบสวนสอบสวนในกระบวนการยุติธรรม ปราศจากการคอร์รัปชัน การรับสินบน และไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลที่มีขอบขององค์กรอาชญากรรมใด ๆ” และ “การสืบสวนสอบสวนมีการดำเนินคดีที่เป็นไปตามสิทธิขั้นพื้นฐาน ปลอดภัยจากการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม” น้อยที่สุดร้อยละ ๕๖.๙๕

กระบวนการสั่งฟ้องคดี กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเชื่อมั่น ศรัทธา ต่อการสั่งฟ้องคดีในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาร้อยละ ๕๖.๘๐ และเชื่อมั่นใน “การสั่งฟ้องคดีมีข้อมูลที่เพียงพอในการพิสูจน์และตรวจสอบผู้ต้องหาอย่างมีประสิทธิภาพ ชัดเจน รัดกุม” “การสั่งฟ้องคดีสามารถดำเนินการได้ภายในเวลาที่กำหนด ไม่ล่าช้า” “การสั่งฟ้องคดีดำเนินคดีอย่างเป็นธรรม ปราศจากการเลือกปฏิบัติ (ในเรื่องสถานะทางเศรษฐกิจ สังคม เพศ ความเชื่อ ศาสนา เชื้อชาติฯ)” “การดำเนินคดีในชั้นการสั่งฟ้องคดีในกระบวนการยุติธรรม ดำเนินการโดยปราศจากการคอร์รัปชัน การรับสินบน และไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลที่มีขอบขององค์กรอาชญากรรมใด ๆ” และ “การสั่งฟ้องคดีเป็นไปตามสิทธิขั้นพื้นฐาน ปลอดภัยจากการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม เปิดโอกาสให้ผู้ต้องหาในคดีอาญามีสิทธิเข้าถึงและใช้พยานหลักฐานต่าง ๆ และมีการต่อสู้คดีอย่างเต็มที่” เท่ากันอยู่ที่ร้อยละ ๕๖.๘๐ นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างมีความเชื่อมั่นใน “การสั่งฟ้องคดีมีกระบวนการและขั้นตอนทางกฎหมายอย่างเคร่งครัด” น้อยที่สุดร้อยละ ๕๖.๖๕

กระบวนการพิจารณาคดี กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเชื่อมั่น ศรัทธา ต่อการพิจารณาคดีในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาร้อยละ ๕๘.๗๔ และเชื่อมั่นใน “การพิจารณาและไต่สวนคดี มีความเคารพในสิทธิของจำเลยโดยได้รับการสันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ และการปกป้องคุ้มครองสิทธิผู้เสียหาย” และ “กระบวนการพิจารณาคดี ดำเนินการโดยปราศจากการคอร์รัปชัน การรับสินบน และไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลที่มีขอบขององค์กรอาชญากรรมใด ๆ” มากที่สุดร้อยละ ๕๘.๘๙ รองลงมาเชื่อมั่นใน “การพิจารณาและไต่สวนคดี ดำเนินการอย่างเป็นธรรม เท่าเทียม ปราศจากการเลือกปฏิบัติ (ในเรื่องสถานะทางเศรษฐกิจ สังคม เพศ ความเชื่อ ศาสนา เชื้อชาติฯ)” “กระบวนการพิจารณาคดีสามารถดำเนินการได้ภายในเวลาที่กำหนด ไม่ล่าช้า” และ “จำเลยและเหยื่อ/ผู้เสียหายมีโอกาสในการต่อสู้คดีอย่างเป็นธรรม ไม่ถูกบังคับขู่เข็ญในการปรักปรำตนเอง มีโอกาสต่อสู้คดีในกระบวนการพิจารณาคดีในชั้นที่สูงกว่า” อยู่ที่ร้อยละ ๕๘.๗๔ นอกจากนี้

กลุ่มตัวอย่างมีความเชื่อมั่นใน “จำเลย และเหยื่อ/ผู้เสียหาย ได้รับความคุ้มครองอย่างเพียงพอในระหว่างกระบวนการพิจารณาคดี” น้อยที่สุดร้อยละ ๕๘.๗๐

กระบวนการบังคับโทษ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเชื่อมั่น ศรัทธา ต่อการพิจารณาคดีในกระบวนการบังคับโทษร้อยละ ๕๕.๖๑ และเชื่อมั่นว่า “ผู้ต้องขังได้รับการปฏิบัติอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ไม่มีการละเมิดสิทธิผู้ต้องขัง กล่าวคือ ไม่มีการฆาตกรรม ไม่มีการทรมาน ไม่มีการบังคับบุคคลให้สูญหายโดยเจ้าหน้าที่รัฐ” มากที่สุดร้อยละ ๕๕.๖๑ รองลงมาเชื่อมั่นว่า “กระบวนการบังคับโทษมีการดำเนินการที่สอดคล้องกับหลักสากล มีมาตรฐาน เช่น การตีตรา การใส่เครื่องพันธนาการ” “ผู้ต้องขังได้รับการฟื้นฟูแก้ไขและกลับสู่สังคมโดยไม่ทำผิดอีก เช่น ได้รับการพัฒนาทางการศึกษา การฝึกอาชีพ การฝึกทักษะและการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการ” และ “อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ของผู้ต้องขังเพียงพอ เหมาะสม และเป็นไปตามหลักโภชนาการ” เท่ากันที่ร้อยละ ๕๕.๔๖ นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างมีความเชื่อมั่นว่า “เจ้าหน้าที่ไม่ถูกแทรกแซง จากการทุจริตหรืออำนาจที่มีขอบด้วยกฎหมาย หรืออยู่ภายใต้กลุ่มอิทธิพล ผู้แสวงหาผลประโยชน์ใด ๆ” และ “สถานที่ควบคุมผู้ต้องขัง มีความมั่นคง ปลอดภัย” น้อยที่สุดร้อยละ ๕๕.๓๑

กระบวนการคุ้มครองสิทธิ และการอำนวยความสะดวกยุติธรรมทางอาญา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเชื่อมั่น ศรัทธา ต่อกระบวนการคุ้มครองสิทธิ และการอำนวยความสะดวกยุติธรรมทางอาญาร้อยละ ๕๘.๑๕ และเชื่อมั่นว่า “ผู้ถูกละเมิดสิทธิมีช่องทางในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางอาญา และได้รับการช่วยเหลืออย่างเหมาะสม เข้าถึงได้ง่าย” มากที่สุดร้อยละ ๕๘.๓๐ รองลงมาเชื่อมั่นว่า “มีการคุ้มครองผู้ที่ถูกละเมิด และมีการชดเชยค่าเสียหายแก่เหยื่อและผู้เสียหายในคดีอาญาที่เหมาะสม เป็นธรรม” “จำเลยที่ไม่ได้กระทำผิด หากถูกจับกุมและเมื่อได้รับการพิสูจน์แล้วว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ ได้รับการชดเชยเยียวยาจากรัฐอย่างเหมาะสม” “มีช่องทางหรือการช่วยเหลือแก่ผู้จำเลย ผู้เสียหาย เหยื่อ ผู้มีส่วนได้เสียในกระบวนการยุติธรรม ได้รับการต่อสู้และดำเนินคดีตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่เหมาะสม เป็นธรรม เท่าเทียม” “การดูแลให้ความช่วยเหลืออย่างเป็นธรรม ปราศจากการเลือกปฏิบัติ (ในเรื่องสถานะ ทางเศรษฐกิจ สังคม เพศ ความเชื่อ ศาสนา เชื้อชาติฯ)” “ปราศจากการคอร์รัปชัน การรับสินบน และไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลที่มีขอบ” และ “การดำเนินการคุ้มครองสิทธิ และการอำนวยความสะดวกยุติธรรมทางอาญา ดำเนินการได้ภายในเวลาที่กำหนด ไม่ล่าช้า ทันต่อสถานการณ์” ร้อยละ ๕๘.๑๕

นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างยังมีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมในภาพรวมจากข้อคำถามข้อสุดท้าย “เมื่อกระบวนการยุติธรรมได้ทำหน้าที่อย่างเต็มที่แล้ว ประชาชนมีความเชื่อมั่นและไว้วางใจต่อกระบวนการยุติธรรม” ร้อยละ ๗๑.๓

๒) การจัดเก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนได้เสียในกระบวนการยุติธรรม User Survey (US)

๒.๑) ข้อมูลด้านประชากร

การจัดเก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนได้เสียในกระบวนการยุติธรรม (User Survey) จากผู้ต้องขังระหว่าง / ผู้ต้องขังเด็ดขาด และผู้ใช้บริการ/ญาติ/ผู้ถูกคุมขัง/ผู้เข้ามาแจ้งความ รวมทั้งหมด ๑๗๖ คน ประกอบด้วยตัวแทนของพื้นที่ เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร สถานีตำรวจนครบาลตลิ่งชัน และสถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน ซึ่งคณะผู้วิจัยได้จัดเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพื่อตอบแบบสำรวจ โดยการลงพื้นที่จัดเก็บข้อมูลในวันที่ ๑๕-๑๗ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๖๓

ผลการจัดเก็บข้อมูล พบว่าเกือบทั้งหมดเป็นเพศชาย ร้อยละ ๙๔.๓๒ เกือบร้อยละ ๕๐ มีอายุอยู่ในช่วง ๓๐ - ๔๕ ปี และส่วนใหญ่มีสถานภาพโสดหรือไม่เคยแต่งงานมาก่อน ร้อยละ ๔๐.๙๑ เกือบทั้งหมดหรือร้อยละ ๙๘.๘๖ มีเชื้อชาติไทย และนับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ ๙๒.๖๑ ในด้านการศึกษา ส่วนใหญ่แล้วสำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ ๒๑.๕๙ มีเพียงเกือบร้อยละ ๕๐ ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป รองลงมา คือ พนักงานเอกชน ร้อยละ ๑๕.๓๔ ซึ่งส่วนใหญ่มีสถานภาพเป็นสมาชิกในครอบครัว ร้อยละ ๕๙.๖๖ เกือบทั้งหมดมีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจน น้อยกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท/ปี ซึ่งส่วนมากมีความพึงพอใจสถานะการเงินของครอบครัวระดับ ๕ และส่วนมาก ร้อยละ ๕๗.๙๕ อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน/ชุมชน และใช้ภาษาไทยกลางในการสื่อสารเป็นส่วนใหญ่เกินกว่าครึ่ง ร้อยละ ๖๓.๐๗ มีคดีที่เกี่ยวข้องจากการกระทำความผิดในฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ รองลงมาคือ คดีเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ร้อยละ ๑๘.๑๘ โดยร้อยละ ๔๖.๐๒ ทราบอัตราโทษในคดีความผิดที่ตนเองทำ

๒.๒) ข้อมูลด้านตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรม

การจัดเก็บข้อมูลด้านตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมมาจากข้อคำถามในแบบสอบถามซึ่งมี ๕ ข้อหลัก ได้แก่

(๑) ระยะเวลามาตรฐานที่กำหนดไว้ในกฎหมายแต่ละขั้นตอนปฏิบัติ โดยมีระบบให้ประชาชนตรวจสอบติดตาม (Tracking) ระยะเวลาในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม

(๒) กระบวนการยุติธรรมมีการกำหนดมาตรการเชิงรุกด้านการบริหารจัดการให้มีความโปร่งใส และแจ้งให้ประชาชนรับทราบ

(๓) มาตรการ/ระบบที่เอื้อต่อการป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือผลประโยชน์

(๔) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการทบทวนและปรับปรุงประสิทธิภาพเรื่องร้องเรียน

(๕) การประเมินต้นทุนของกิจกรรมการเข้าถึงความยุติธรรม

(๑) ระยะเวลามาตรฐานที่กำหนดไว้ในกฎหมายแต่ละขั้นตอนปฏิบัติ โดยมีระบบให้ประชาชนตรวจสอบติดตาม (Tracking) ระยะเวลาในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม (G๔)

จากกลุ่มผู้ตอบแบบสำรวจ ตัวชี้วัด ระยะเวลามาตรฐานที่กำหนดไว้ในกฎหมายแต่ละขั้นตอนปฏิบัติ โดยมีระบบให้ประชาชนตรวจสอบติดตาม (Tracking) ระยะเวลาในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม พบว่ามีการใช้เวลาในส่วนของการดำเนินคดีในชั้นศาลมากที่สุดเฉลี่ย ๓๐๘ วัน รองลงมาคือระยะเวลาที่ถูกดำเนินคดีในชั้นสั่งฟ้องหรืออัยการเฉลี่ย ๑๐๒ วัน โดยมีระยะเวลาในกระบวนการยุติธรรมตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบันเฉลี่ยอยู่ที่ ๘๖๗ วัน (ภาคผนวก ข ข้อ ๒.)

(๒) ตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมมีการกำหนดมาตรการเชิงรุกด้านการบริหารจัดการให้มีความโปร่งใส และแจ้งให้ประชาชนรับทราบ (G๕)

จากตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในส่วนของกระบวนการยุติธรรมมีการกำหนดมาตรการเชิงรุกด้านการบริหารจัดการให้มีความโปร่งใส และแจ้งให้ประชาชนรับทราบ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ในเรื่องหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการเปิดช่องทางที่เข้าถึงได้ง่าย เพื่อให้ประชาชนร้องเรียนหรือพบข้อมูลทุจริตหรือใช้อำนาจโดยมิชอบของเจ้าหน้าที่รัฐ มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๓๘.๐๗ รองลงมามีการรับรู้เรื่องหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีมาตรการป้องกันการทุจริตของเจ้าหน้าที่ ร้อยละ ๓๗.๕๐ และหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีมาตรการตรวจสอบภายในเพื่อป้องกันการทุจริต ประชาชนมีการรับรู้ที่น้อยที่สุด ร้อยละ ๓๑.๑ (ภาคผนวก ข ข้อ ๓.)

(๓) มาตรการ/ระบบที่เอื้อต่อการป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือผลประโยชน์ (G๖)

จากตัวอย่างที่ตอบแบบสำรวจในส่วนของ มาตรการ/ระบบที่เอื้อต่อการป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือผลประโยชน์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ในส่วนของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีช่องทางเพื่อรับเรื่องร้องเรียนจากประชาชนเพื่อป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือรับผลประโยชน์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๔๘ รองลงมามีการรับรู้ในส่วนของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีมาตรการเชิงรุกในการป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือรับผลประโยชน์ อยู่ที่ร้อยละ ๓๘.๐๗ และเจ้าหน้าที่รัฐผู้มีหน้าที่รักษา กฎข้อบังคับต่าง ๆ จะต้องถูกตรวจสอบว่าได้ใช้อำนาจของตนไปในทางที่มีชอบหรือโดยประมาทเลินเล่อ มีการรับรู้ที่น้อยที่สุด ร้อยละ ๓๕.๒๓ (ภาคผนวก ข ข้อ ๔.)

(๔) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการทบทวนและปรับปรุงประสิทธิภาพเรื่องร้องเรียน (G๗)

จากตัวอย่างที่ตอบแบบสำรวจในส่วนของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการทบทวนและปรับปรุงประสิทธิภาพเรื่องร้องเรียน พบว่า หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการแจ้งให้ประชาชนรับรู้สิทธิทางกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐานตามหลักกระบวนการยุติธรรม กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ ๕๗.๙๕ รองลงมาคือ หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการควบคุมอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ สร้างความปลอดภัยให้ประชาชนและสังคม และหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีแนวทางการดูแลแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดให้กลับคืนสู่สังคมอย่างปกติสุขและไม่หวนกลับมากระทำความผิดซ้ำ ที่มีความเห็นด้วยเท่ากันอยู่ที่ร้อยละ ๕๖.๘๒ ในส่วนของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่มีผู้ต้องหาจำเลยที่ถูกจับกุมโดยไม่ได้กระทำความผิด เห็นด้วยน้อยที่สุด ร้อยละ ๔๔.๘๙ (ภาคผนวก ข ข้อ ๕.)

(๕) การประเมินต้นทุนของกิจกรรมการเข้าถึงความยุติธรรม (G๑๑)

จากตัวอย่างที่ตอบแบบสำรวจในส่วนของ การประเมินต้นทุนของกิจกรรมการเข้าถึงความยุติธรรม พบว่า ต้นทุนการดำเนินการในกระบวนการยุติธรรมจะเสียค่าใช้จ่ายจำนวนมากในการวางเงินประกัน การปล่อยตัวชั่วคราว (กรณีตกเป็นจำเลย) เฉลี่ยอยู่ที่ ๑๕๘,๖๔๒ บาท และมีค่าใช้จ่ายในการจ้างทนายความ ในความคดีอาญา เฉลี่ย ๗๗,๓๒๑ บาท รวมถึงค่าใช้จ่ายค่าพาหนะเดินทาง ที่พักระหว่างการดำเนินคดีตั้งแต่กระบวนการยุติธรรมตั้งแต่ต้นจนถึงสถานะปัจจุบัน อยู่ที่ ๓๖,๑๖๙ บาท ซึ่งค่าใช้จ่ายในการดำเนินการในกระบวนการยุติธรรมทุกส่วนมีต้นทุนเฉลี่ยทั้งหมดอยู่ที่ ๗๘,๑๖๒ บาท (ภาคผนวก ข ข้อ ๖.)

๓) การเก็บข้อมูลสถิติทางการ (Administrative Data: AD)

จากการขอความอนุเคราะห์ข้อมูลจากหน่วยงานที่มีการจัดเก็บสถิติทางการ ตามตัวชี้วัดจำนวน ๘ ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ ๒ (E๑) อัตราอาชญากรรม (Crime Rate) ต่อจำนวนประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน อัตราอาชญากรรมประกอบด้วย อาชญากรรมเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ และทรัพย์สิน ตัวชี้วัดที่ ๔ (G๑) จำนวนคดีและเรื่องร้องเรียนที่มีมูลและถึงที่สุด ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติที่ขัดกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐาน ตัวชี้วัดที่ ๖ (G๓) คดีที่มีการชี้มูลว่าเจ้าพนักงานของรัฐในกระบวนการยุติธรรมมีความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ การเลือกปฏิบัติ และ/หรือการทุจริตหรือถูกแทรกแซง ตัวชี้วัดที่ ๑๕ (RE๑) ร้อยละของผู้พ้นโทษที่กลับมากระทำผิดซ้ำลดลง ตัวชี้วัดที่ ๑๖ (RE๒) ร้อยละ/สัดส่วนของผู้พ้นโทษที่สามารถกลับไปดำรงชีวิตในสังคมไทยได้อย่างปกติสุข ตัวชี้วัดที่ ๑๗ (A๑) สัดส่วนการคุ้มครองดูแล ผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรมและชดเชยความเสียหาย โดยได้รับการชดเชยเยียวยาจากภาครัฐมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น และตัวชี้วัดที่ ๑๘ (A๒) จำนวนผู้ที่ถูกจับกุม/คุมขัง และภายหลังได้รับการปล่อยตัว เนื่องจากการพิสูจน์ว่าไม่มี ความผิดที่ได้รับเงินชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ โดยได้ข้อมูลจาก ๑๐ หน่วยงาน คือ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรมราชทัณฑ์ กรมคุมประพฤติ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา และสำนักงานกองทุนยุติธรรม

ตาราง ๕-๑ การจัดเก็บข้อมูลแบบ Administrative Data ที่มีการจัดเก็บในหน่วยงาน

ตัวชี้วัด	หน่วยงาน	ข้อมูลของปีที่จะเก็บ
(E๑) อัตราอาชญากรรม (Crime Rate) ต่อจำนวนประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน อัตราอาชญากรรมประกอบด้วย อาชญากรรมเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ และทรัพย์สิน	๑. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๒
(G๑) จำนวนคดี/เรื่องร้องเรียน/เรื่องร้องทุกข์ที่ละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐาน	๑. สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ๒. กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ๓. ศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย	ปีงบประมาณ ๒๕๖๒
(G๓) จำนวนคดีหรือเรื่องร้องเรียนที่มีการชี้มูลว่าเจ้าพนักงานของรัฐมีการทุจริต	๑. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๒
(RE๑) ร้อยละของผู้พ้นโทษที่กลับมากระทำผิดซ้ำ	๑. กรมราชทัณฑ์ ๒. กรมคุมประพฤติ ๓. กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	ปีงบประมาณ ๒๕๖๒
(RE๒) ร้อยละของนักโทษหลังพ้นโทษที่สามารถกลับไปดำเนินชีวิตในสังคมได้	๑. กรมราชทัณฑ์ ๒. กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	ปีงบประมาณ ๒๕๖๒
(A๑) ร้อยละของผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรมที่ได้รับการคุ้มครองดูแลและชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ	๑. สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา	ปีงบประมาณ ๒๕๖๒

ตัวชี้วัด	หน่วยงาน	ข้อมูลของปีที่จัดเก็บ
(A๒) ร้อยละผู้ที่ถูกจับกุม/คุมขัง และการถอนฟ้อง หรือศาลพิพากษาถึงที่สุดยกฟ้อง และมีการพิสูจน์ว่ามีได้เป็นผู้กระทำความผิด หรือการกระทำไม่ เป็นความผิด ที่ได้รับเงินชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ	๑. สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา ๒. สำนักงานกองทุนยุติธรรม	ปีงบประมาณ ๒๕๖๒

๔) การจัดเก็บข้อมูลจากการประเมินตนเองโดยหน่วยงานและการอาศัยผู้เชี่ยวชาญ (Self - Assessment and Observation: SA&OB)

จากการขอความอนุเคราะห์ข้อมูลจากหน่วยงานที่มีการจัดเก็บข้อมูลจากการประเมินตนเองโดย หน่วยงานและการอาศัยผู้เชี่ยวชาญตามตัวชี้วัดจำนวน ๔ ตัวชี้วัด แต่ตัวชี้วัดที่มีข้อมูลในหน่วยงานต่าง ๆ มีเพียง ๒ ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ ๑๑ (G๘) สัดส่วนความเหมาะสมของทรัพยากร ทั้งเครื่องมือ งบประมาณ และทรัพยากรมนุษย์ กับภาระงาน และตัวชี้วัดที่ ๑๒ (G๙) ร้อยละการบริหารทรัพยากรบุคคลของหน่วยงาน ในกระบวนการยุติธรรม โดยได้ข้อมูลจาก ๒ หน่วยงาน คือ กรมคุมประพฤติ และกรมราชทัณฑ์

ตาราง ๕-๒ การจัดเก็บข้อมูลแบบ Self-Assessment and Observation ที่มีการจัดเก็บในหน่วยงาน

ตัวชี้วัด	หน่วยงาน	ข้อมูลของปีที่ จัดเก็บ
(G๒) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการกำหนด ตัวชี้วัดที่สะท้อนระดับความถูกต้องและเที่ยงธรรม	-	-
(G๘) สัดส่วนความเหมาะสมของทรัพยากร ทั้งเครื่องมือ งบประมาณ และทรัพยากรมนุษย์ กับภาระงาน	๑. กรมคุมประพฤติ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๒
(G๙) ร้อยละการบริหารทรัพยากรบุคคลของหน่วยงาน ในกระบวนการยุติธรรม	๑. กรมราชทัณฑ์	ปีงบประมาณ ๒๕๖๒
(G๑๐) หน่วยงานมีการจัดเก็บและบูรณาการข้อมูล กระบวนการยุติธรรมอย่างเป็นระบบ	๑. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ๒. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ๓. กรมคุมประพฤติ ๔. กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ๕. สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ๖. กรมบังคับคดี ๗. กรมราชทัณฑ์ ๘. สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ๙. กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ๑๐. กรมสอบสวนคดีพิเศษ ๑๑. สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ๑๒. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ๑๓. สำนักงานกิจการยุติธรรม	ปีงบประมาณ ๒๕๖๒

๕.๒ ผลการจัดเก็บข้อมูลตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

๑) ผลการจัดเก็บข้อมูลตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

๑.๑) ผลการจัดเก็บข้อมูลตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญารายตัวชี้วัด

เนื่องจากการทบทวนและการปรับค่านิยามและรายละเอียดตัวชี้วัด (ปรากฏในบทที่ ๔) และผล การจัดเก็บข้อมูลตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทั้ง ๗ กรอบ ๒๑ ตัวชี้วัด (ในบทที่ ๕ นี้) คณะผู้วิจัย จึงรายงานผลของการจัดเก็บข้อมูลตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในครั้งนี้ (๒๕๖๒) เปรียบเทียบกับผล การศึกษาของปี ๒๕๖๐ และปี ๒๕๖๑ ทั้งในกรณีที่เป็นตัวชี้วัดก่อนและหลังการปรับค่านิยามและคำอธิบาย ตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา (ในบทที่ ๔) ดังนี้

กรอบตัวชี้วัดที่ ๑ ประชาชนรับรู้กฎหมายและสิทธิพื้นฐาน (Rights and Legal Knowledge)

(๑) ตัวชี้วัด (R๑) ร้อยละของประชาชนที่รับรู้สิทธิทางกฎหมายและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึง กระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก

ตัวชี้วัดแบบเดิม (R๑) “สัดส่วนของประชาชนที่รับทราบช่องทางในการรับรู้สิทธิทางกฎหมายและ ความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก” และตัวชี้วัดแบบใหม่ (R๑) “ร้อยละของ ประชาชนที่รับรู้สิทธิทางกฎหมายและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก” ผลการสำรวจในปี ๒๕๖๒ มีสัดส่วนของประชาชนในการรับรู้สิทธิทางกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐานเมื่อต้อง เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม อยู่ที่ร้อยละ ๔๓.๐๕ (PS) ซึ่งเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๑ และ ๒๕๖๐ ซึ่งอยู่ที่ ๒๘.๕๔ (PS) และร้อยละ ๓๓.๗๓ (PS) ตามลำดับ

ตัวชี้วัด R๑ แบบใหม่นี้เป็นเพียงการเปลี่ยนแปลงชื่อตัวชี้วัดจากตัวชี้วัดเดิม มิได้มีการเปลี่ยนแปลง ข้อมูล การเก็บข้อมูล และวิธีการประมวลผลข้อมูล ผลการศึกษาตัวชี้วัดแบบเดิมและแบบใหม่จึงไม่แตกต่างกัน

กรอบตัวชี้วัดที่ ๒ การควบคุมอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ (Effective Crime Control)

(๑) ตัวชี้วัดที่ (E๑) อัตราอาชญากรรม (Crime Rate) ต่อจำนวนประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน อัตรา อาชญากรรมประกอบด้วย อาชญากรรมเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ และทรัพย์สิน

ตัวชี้วัดแบบเดิม (E๑) “อัตราอาชญากรรม (Crime Rate) ต่อจำนวนประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน อัตรา อาชญากรรมประกอบด้วย อาชญากรรมเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน” ผลการสำรวจในปี ๒๕๖๒ พบว่ามีอัตราอาชญากรรม (Crime Rate) ต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน อยู่ที่ ๑๐๕ คน (AD) ซึ่งเพิ่มขึ้นเมื่อ เทียบกับปี ๒๕๖๑ ซึ่งอยู่ที่ ๑๐๓ คน (AD) และปี ๒๕๖๐ ซึ่งอยู่ที่ ๑๒๒ คน (AD)

ตัวชี้วัดแบบใหม่ (E๑) “อัตราอาชญากรรม (Crime Rate) ต่อจำนวนประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน อัตรา อาชญากรรมประกอบด้วย อาชญากรรมเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ และทรัพย์สิน” ที่มีการปรับค่านิยาม รวม อัตราอาชญากรรมเกี่ยวกับเพศเข้ามาด้วยนั้น พบว่า มีอัตราอาชญากรรม (Crime Rate) ต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คนในปีนี้อยู่ที่ ๑๐๘ คน (AD) ซึ่งลดลงจากปี ๒๕๖๑ และ ปี ๒๕๖๐ คือ ๑๑๕ คน (AD) และ ๑๒๖ คน (AD) ตามลำดับ

(๒) ตัวชี้วัดที่ (E๒) ร้อยละของประชาชนที่มีความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม

ตัวชี้วัดแบบเดิม (E๒) “ความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชนลดลง” ผลการสำรวจในปี ๒๕๖๒ ที่มีการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสำรวจสถิติภาคประชาชน (Public Survey: PS) พบว่า ความรู้สึกหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชน อยู่ที่ร้อยละ ๔๐.๘๑ (PS) ซึ่งลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๑ ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ ๕๒.๗๐ (PS) และปี ๒๕๖๐ ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ ๕๓.๖๘ (PS)

ตัวชี้วัดแบบใหม่ (E๒) “ร้อยละของประชาชนที่มีความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม” ผลการสำรวจในปี ๒๕๖๒ ด้วยวิธีการสำรวจสถิติภาคประชาชน (Public Survey: PS) ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พบว่า ร้อยละของประชาชนที่มีความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมปี ๒๕๖๒ นี้ อยู่ที่ร้อยละ ๓๙.๙๘ (PS) เพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๑ ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ ๓๘.๗๖ (PS) แต่ต่ำกว่าปี ๒๕๖๐ ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ ๔๖.๙๘ (PS)

กรอบตัวชี้วัดที่ ๓ กระบวนการยุติธรรมบนพื้นฐานการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Justice)**(๑) ตัวชี้วัดที่ (G๑) จำนวนคดี/เรื่องร้องเรียน/เรื่องร้องทุกข์ที่ถูกละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐาน**

ตัวชี้วัดแบบเดิม (G๑) “จำนวนคดีและเรื่องร้องเรียนที่มีมูลและถึงที่สุด ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติที่ขัดกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานมีจำนวนลดน้อยลง” ผลการสำรวจในปี ๒๕๖๒ พบว่า สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีการชี้มูลว่ามีการปฏิบัติที่ขัดกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐาน จำนวน ๔๑ เรื่อง (AD) ซึ่งเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๑ ที่มีเพียง ๒๐ เรื่อง (AD) ในขณะที่กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีจำนวน ๑,๗๐๖ เรื่อง (AD) เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าซึ่งมีจำนวน ๕๘๑ เรื่อง

ตัวชี้วัดแบบใหม่ (G๑) “จำนวนคดี/เรื่องร้องเรียน/เรื่องร้องทุกข์ที่ถูกละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐาน” ผลการสำรวจในปี ๒๕๖๒ พบว่า สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและศูนย์ดำรงธรรม มีจำนวนคดี/เรื่องร้องเรียน/เรื่องร้องทุกข์ที่ละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานจำนวน ๕๕๑ เรื่อง (AD) ลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๑ และปี ๒๕๖๐ จำนวน ๖๒๓ เรื่อง (AD) และ ๖๑๙ เรื่อง (AD) ตามลำดับ ในขณะที่กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพมีจำนวน ๑,๗๐๖ เรื่อง (AD) เพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๑ และปี ๒๕๖๐ จำนวน ๕๘๑ เรื่อง (AD) และจำนวน ๑๓๒ เรื่อง (AD) ตามลำดับ ส่วนศูนย์ดำรงธรรมมีจำนวน ๔๑,๑๒๕ เรื่อง (AD) ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๑ และปี ๒๕๖๐ ซึ่งมีจำนวน ๔๘,๔๖๐ เรื่อง (AD) และ ๕๐,๕๘๓ เรื่อง (AD) ตามลำดับ

ตัวชี้วัดแบบใหม่เปลี่ยนแปลงจากตัวชี้วัดแบบเดิม โดยเป็นการเปลี่ยนแปลงคำนิยามตัวชี้วัดและวิธีการจัดเก็บข้อมูล โดยเก็บข้อมูลที่มีการเผยแพร่จากหน่วยงานนั้น ๆ

(๒) ตัวชี้วัดที่ (G๒) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการกำหนดตัวชี้วัดที่สะท้อนระดับความถูกต้องและเที่ยงธรรม

ไม่สามารถจัดเก็บข้อมูลทั้งตัวชี้วัดแบบเดิมและตัวชี้วัดแบบใหม่ ในปี ๒๕๖๒ ได้ และไม่มีค่าเปรียบเทียบ (SA&OB)

(๓) ตัวชี้วัดที่ (G๓) จำนวนคดีหรือเรื่องร้องเรียนที่มีการชี้มูลว่าเจ้าพนักงานของรัฐมีการทุจริต

ตัวชี้วัดแบบเดิม (G๓) “คดีที่มีการชี้มูลว่าเจ้าพนักงานของรัฐในกระบวนการยุติธรรมมีความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ การเลือกปฏิบัติ และ/หรือการทุจริตหรือถูกแทรกแซงมีจำนวนลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่าน

มา” ผลการสำรวจในปี ๒๕๖๒ พบว่า สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินมีจำนวนคดีที่ได้รับเรื่องร้องเรียนการทุจริต จำนวน ๒,๒๐๕ เรื่อง (AD) ซึ่งลดลงจากปีก่อนหน้าที่มีจำนวน ๒,๗๖๕ เรื่อง (AD) และสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ปปท.) มีจำนวน ๒๓๘ เรื่อง (AD) เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าที่มี จำนวน ๒๐๙ เรื่อง (AD)

ตัวชี้วัดแบบใหม่ (G๓) “จำนวนคดีหรือเรื่องร้องเรียนที่มีการชี้มูลว่าเจ้าพนักงานของรัฐมีการทุจริต” ผลการสำรวจในปี ๒๕๖๒ พบว่า สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีจำนวนคดีหรือเรื่องร้องเรียนที่มีการชี้มูลว่าเจ้าพนักงานของรัฐมีการทุจริต ๗๓๓ เรื่อง (AD) เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๑ ที่มีจำนวน ๕๙๔ เรื่อง (AD) แต่ต่ำกว่าปี ๒๕๖๐ ที่มีจำนวน ๘๗๑ เรื่อง (AD)

(๔) ตัวชี้วัดที่ (G๔) ระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนในกระบวนการยุติธรรม

ตัวชี้วัดแบบเดิม (G๔) “หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการกำหนดระยะเวลามาตรฐานตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายในแต่ละขั้นตอนการปฏิบัติ โดยมีระบบให้ประชาชนสามารถตรวจสอบติดตาม (Tracking)” ผลการสำรวจในปี ๒๕๖๒ พบว่า ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินคดีเฉลี่ยอยู่ที่ ๓ เดือน ๒๙ วัน (US) ซึ่งลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๑ และ ๒๕๖๐ ซึ่งอยู่ที่ ๗ เดือน (US) และ ๑ ปี ๖ เดือน (US) ตามลำดับ

อย่างไรก็ตาม คณะผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าข้อมูลระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินคดีซึ่งได้จากการสำรวจผู้มีส่วนได้เสีย (User Survey) ดังกล่าวนั้น ไม่มีคำอธิบายได้ว่าเหตุใดข้อมูลระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินคดีของปี ๒๕๖๒ ดังกล่าวจึงลดลงเหลือเพียง ๓ เดือน ๒๙ วัน จากระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินคดีเฉลี่ยที่ ๗ เดือน ในปี ๒๕๖๑ และ ๑ ปี ๖ เดือนในปี ๒๕๖๐ คณะผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าข้อมูลด้านระยะเวลาดังกล่าวมักได้จากการประมาณการจากความทรงจำของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีความคลาดเคลื่อนของข้อมูลค่อนข้างสูง

ซึ่งในตัวชี้วัดใหม่ (G๔) “ระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนในกระบวนการยุติธรรม” คณะผู้วิจัยเสนอวิธีการจัดเก็บข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือมากกว่า คือ การจัดเก็บสถิติจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม (Administrative Data) ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลรายคดีของแต่ละคดีตั้งแต่ขั้นตอนการสอบสวน (พนักงานสอบสวน) ขั้นตอนการสั่งคดี (พนักงานอัยการ) ขั้นตอนการพิจารณาพิพากษาคดี (ศาล) จนถึงขั้นตอนการบังคับโทษ (กรมราชทัณฑ์) ที่ต่อเนื่องกัน ซึ่งประเทศไทยควรจะมีการจัดเก็บข้อมูลในลักษณะนี้ด้วย อย่างไรก็ตาม คณะผู้วิจัยไม่สามารถเก็บข้อมูลในตัวชี้วัดนี้ได้ในปีนี้ เนื่องจากแต่ละหน่วยงานยังไม่มีความพร้อมในการให้ข้อมูลดังกล่าว

(๕) ตัวชี้วัดที่ (G๕) ร้อยละการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อมาตรการเชิงรุกด้านการบริหารจัดการให้มีความโปร่งใสในกระบวนการยุติธรรม

ผลการสำรวจในปี ๒๕๖๒ ตัวชี้วัดแบบเดิม (G๕) “หน่วยงานในระบบกระบวนการยุติธรรมมีการกำหนดมาตรการเชิงรุกด้านการบริหารจัดการให้มีความโปร่งใสและแจ้งให้ประชาชนรับทราบ ” และตัวชี้วัดแบบใหม่ (G๕) “ร้อยละการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อมาตรการเชิงรุกด้านการบริหารจัดการให้มีความโปร่งใสในกระบวนการยุติธรรม” พบว่า มีระดับการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อมาตรการเชิงรุกด้านการบริหารจัดการให้มีความโปร่งใสในกระบวนการยุติธรรม ร้อยละ ๓๓.๕๒ (US) ซึ่งต่ำที่สุด เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๑ และ ๒๕๖๐ ที่มีการรับรู้ร้อยละ ๕๗.๓๒ (US) และร้อยละ ๔๓.๐๐ (US) ตามลำดับ

อนึ่ง ตัวชี้วัด G๕ แบบใหม่นี้เป็นเพียงการเปลี่ยนแปลงชื่อตัวชี้วัดจากตัวชี้วัดเดิม มิได้มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูล การเก็บข้อมูล และวิธีการประมวลผลข้อมูล ผลการศึกษาตัวชี้วัดแบบเดิมและแบบใหม่จึงไม่แตกต่างกัน

(๖) ตัวชี้วัดที่ (G๖) ร้อยละการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อมาตรการ/ระบบที่เอื้อต่อการป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือผลประโยชน์

ผลการสำรวจในปี ๒๕๖๒ ตัวชี้วัดแบบเดิม (G๖) “หน่วยงานมีมาตรการ/ระบบที่เอื้อต่อการป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือผลประโยชน์” และตัวชี้วัดแบบใหม่ (G๖) “ร้อยละการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อมาตรการ/ระบบที่เอื้อต่อการป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือเรียกรับประโยชน์” พบว่า ระดับการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อมาตรการ/ระบบที่เอื้อต่อการป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือเรียกรับประโยชน์อยู่ที่ร้อยละ ๔๐.๓๔ (US) ซึ่งต่ำที่สุด เมื่อเทียบกับค่าเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๑ และ ๒๕๖๐ ที่มีการรับรู้ร้อยละ ๕๙.๙๒ (US) และร้อยละ ๕๑.๘๖ (US) ตามลำดับ

อนึ่ง ตัวชี้วัด G๖ แบบใหม่นี้เป็นเพียงการเปลี่ยนแปลงชื่อตัวชี้วัดจากตัวชี้วัดเดิม มิได้มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูล การเก็บข้อมูล และวิธีการประมวลผลข้อมูล ผลการศึกษาตัวชี้วัดแบบเดิมและแบบใหม่จึงไม่แตกต่างกัน

(๗) ตัวชี้วัดที่ (G๗) ร้อยละความเห็นของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อการทบทวนและปรับปรุงประสิทธิภาพเรื่องร้องเรียนในกระบวนการยุติธรรม

ผลการสำรวจในปี ๒๕๖๒ ตัวชี้วัดแบบเดิม (G๗) “หน่วยงานในระบบกระบวนการยุติธรรมมีการทบทวนและปรับปรุงประสิทธิภาพเรื่องร้องเรียน” และตัวชี้วัดแบบใหม่ (G๗) “ร้อยละความเห็นของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อการทบทวนและปรับปรุงประสิทธิภาพเรื่องร้องเรียนในกระบวนการยุติธรรม” พบว่า ระดับความเห็นของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อการทบทวนและปรับปรุงประสิทธิภาพเรื่องร้องเรียนในกระบวนการยุติธรรมอยู่ที่ร้อยละ ๕๒.๘๔ (US) ซึ่งต่ำที่สุด เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๑ และ ๒๕๖๐ ที่มีร้อยละ ๗๗.๒๑ (US) และร้อยละ ๗๐.๓๖ (US) ตามลำดับ

อนึ่ง ตัวชี้วัด G๗ แบบใหม่นี้เป็นเพียงการเปลี่ยนแปลงชื่อตัวชี้วัดจากตัวชี้วัดเดิม มิได้มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูล การเก็บข้อมูล และวิธีการประมวลผลข้อมูล ผลการศึกษาตัวชี้วัดแบบเดิมและแบบใหม่จึงไม่แตกต่างกัน

(๘) ตัวชี้วัดที่ (G๘) สัดส่วนความเหมาะสมของทรัพยากร ทั้งเครื่องมือ งบประมาณ และทรัพยากรมนุษย์ กับภาระงาน

ตัวชี้วัด (G๘) “สัดส่วนความเหมาะสมของทรัพยากร ทั้งเครื่องมือ งบประมาณ และทรัพยากรมนุษย์ กับภาระงาน” ผลการสำรวจในปี ๒๕๖๒ คณะผู้วิจัยไม่สามารถจัดเก็บข้อมูลสัดส่วนความเหมาะสมของทรัพยากร ทั้งเครื่องมือ งบประมาณและทรัพยากรมนุษย์ กับภาระงานหรือภารกิจของหน่วยงานต่าง ๆ ได้ ทั้งนี้ ในปี ๒๕๖๑ คณะผู้วิจัยสามารถจัดเก็บข้อมูลได้จากกรมคุมประพฤติเพียงหน่วยงานเดียว โดยมีค่ามาตรฐานต่อเดือนอยู่ที่ ๑.๓๕ (SA&OB) ซึ่งเป็นปีเดียวที่สามารถจัดเก็บได้ ซึ่งคณะผู้วิจัยมีการจัดเก็บข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ แต่ได้ข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ ซึ่งตัวเลขเป็นตัวอย่างให้หน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นตัวอย่างได้ให้มีการดำเนินการดังกล่าว

(๙) ตัวชี้วัดที่ (G๙) ร้อยละการบริหารทรัพยากรบุคคลของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม

ผลการสำรวจในปี ๒๕๖๒ ทั้งตัวชี้วัดเดิม (G๙) “มีการวิเคราะห์และพัฒนาระบบทรัพยากรมนุษย์และการบริหารจัดการอย่างสม่ำเสมอ” และตัวชี้วัดใหม่ (G๙) “ร้อยละการบริหารทรัพยากรบุคคลของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม” คณะผู้วิจัยสามารถจัดเก็บข้อมูลผลคะแนนจากการประเมินของหน่วยงานในประเด็นการมีมาตรการส่งเสริมคุณธรรมในการบริหารงานบุคคล และมีการตรวจประเมินการพัฒนาสมรรถภาพด้านการบริหารจัดการของหน่วยงาน ได้จากกรมราชทัณฑ์เพียงหน่วยงานเดียว ซึ่งจะเป็นตัวเลขที่มาเป็นตัวอย่างให้หน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นตัวอย่าง โดยมีผลคะแนน อยู่ที่ร้อยละ ๘๕.๖ (SA&OB) ซึ่งลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๑ และ ๒๕๖๐ ที่มีผลคะแนนที่ร้อยละ ๙๕ (SA&OB) และร้อยละ ๙๐ (SA&OB) ตามลำดับ

(๑๐) ตัวชี้วัดที่ (G๑๐) หน่วยงานมีการจัดเก็บและบูรณาการข้อมูลกระบวนการยุติธรรมอย่างเป็นระบบ

ผลการสำรวจในปี ๒๕๖๒ ตัวชี้วัดแบบเดิมได้ดำเนินการจัดเก็บโดยวิธี (SA&OB) ซึ่งไม่พบการประเมินผลการดำเนินการดังกล่าว จึงไม่มีผลการสำรวจจากหน่วยงาน คณะผู้วิจัยจึงเสนอให้ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยวิธีใหม่ คือ Administrative Data จากระบบ DXC ที่หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการเชื่อมต่อหรือสามารถเรียกข้อมูลจากหน่วยงานได้ ซึ่งหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมจาก ๒๒ หน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรง พบว่ามีหน่วยงานเพียง ๑๓ หน่วยงานที่มีการเชื่อมต่อและสามารถเรียกข้อมูลได้ตั้งแต่ ๒๕๖๐-๒๕๖๒ คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๐๙ โดยยังคงเดิมไม่มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น

(๑๑) ตัวชี้วัดที่ (G๑๑) หน่วยงานมีการจัดทำการวิเคราะห์ ประเมินต้นทุนของกิจกรรมการเข้าถึงความยุติธรรม

ตัวชี้วัด (G๑๑) “หน่วยงานมีการจัดทำการวิเคราะห์ ประเมินต้นทุนของกิจกรรมการเข้าถึงความยุติธรรม” ผลการสำรวจในปี ๒๕๖๒ ค่าใช้จ่ายของประชาชนที่เกิดขึ้นในการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงที่สุดโดยเฉลี่ยแล้วมีจำนวน ๗๘,๑๖๒ บาทต่อคน (US) ซึ่งลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๑ ซึ่งอยู่ที่ ๑๗๓,๐๓๕ บาทต่อคน (US) ทั้งนี้ ในการจัดเก็บข้อมูลพบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามบางรายได้ให้ข้อมูล ค่าใช้จ่ายในการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมในจำนวนที่สูงมากจนผิดปกติและไม่น่าจะเป็นไปได้ โดยมีค่าสูงสุดที่ ๕๑๘,๘๓๓ บาท และเมื่อคำนวณค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยแล้วได้ ๔๒๖,๓๐๕ บาทต่อคน ซึ่งคณะผู้วิจัยเห็นว่าเป็นจำนวนที่ผิดปกติ คณะผู้วิจัยจึงได้ปรับปรุงข้อมูลโดยการจัดเรียงข้อมูลและคิดค่าเฉลี่ยใหม่โดยตัดข้อมูลที่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ ๙๐ ออกไป

จากข้อเสนอแนะจากการประชุมกลุ่มย่อย มีความเห็นว่าค่าใช้จ่ายของประชาชนที่เกิดขึ้นในการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงที่สุดนั้นมีความหลากหลายทั้งในแง่ของประเภทค่าใช้จ่ายและจำนวนค่าใช้จ่ายในแต่ละประเภท อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาถึงโครงสร้างค่าใช้จ่ายของการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมแล้ว ควรแบ่งเป็นประเภทค่าใช้จ่ายออกเป็น ๒ ฝ่าย คือ (๑) ฝ่ายผู้ต้องหาหรือจำเลย และ (๒) ฝ่ายผู้เสียหาย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ใกล้เคียงกับข้อเท็จจริงแห่งคดีมากขึ้น โดยจัดแบ่งเป็นประเภทค่าใช้จ่ายหลัก ๆ ได้แก่ (๑) ค่าจ้างทนายความ (๒) ค่าใช้จ่ายในการแสวงหาพยานหลักฐาน (๓) ค่าใช้จ่ายด้านค่าเดินทาง ที่พักและอื่น ๆ อันเกี่ยวกับการดำเนินคดีความ (๔) ค่าใช้จ่ายในการปล่อยตัวชั่วคราว (วงเงินประกันตัว) ซึ่งมีแต่เฉพาะฝ่ายผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาและมีอัตราค่อนข้างตายตัวตามฐานความผิด

และจะได้รับคืนในภายหลังหากไม่ผิดสัญญาประกัน ทั้งนี้ การแบ่งประเภทค่าใช้จ่ายดังกล่าว ทำให้รัฐสามารถใช้มาตรการในการปรับลดค่าใช้จ่ายของประชาชนที่เกิดขึ้นในการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงที่สุดได้ นอกจากนี้ วิธีการจัดเก็บข้อมูล ควรใช้วิธีการร่วมกันระหว่างการสำรวจผู้มีส่วนได้เสีย (User Survey) ได้แก่ (๑) ค่าจ้างทนายความ (๒) ค่าใช้จ่ายในการแสวงหาพยานหลักฐาน (๓) ค่าเดินทางและที่พัก และ (๔) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ กับการใช้ข้อมูลของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม (Administrative Data) ร่วมด้วย ได้แก่ วงเงินประกันตัวหรือการปล่อยตัวชั่วคราว

กรอบตัวชี้วัดที่ ๔ การกระทำผิดซ้ำลดลง (Reduced Recidivism)

(๑) ตัวชี้วัดที่ (RE๑) ร้อยละของผู้พ้นโทษที่กลับมากระทำผิดซ้ำ

ตัวชี้วัดแบบเดิม (RE๑) “ร้อยละของผู้พ้นโทษที่กลับมากระทำผิดซ้ำลดลง” ผลการสำรวจในปี ๒๕๖๒ พบว่า ผู้ที่เคยทำกระทำผิดและได้รับโทษตามคำพิพากษากลับมากระทำผิดซ้ำในทุกประเภทคดีโดยพิจารณาจากจำนวนผู้กระทำผิดซ้ำต่อจำนวนผู้พ้นโทษย้อนหลัง ๕ ปี ข้อมูลของกรมราชทัณฑ์ซึ่งจัดเก็บปีนี้อยู่ที่ร้อยละ ๓.๑๓ (AD) ซึ่งสูงที่สุดเมื่อเทียบกับค่าเปรียบเทียบใน ๒ ปีก่อนหน้า ที่มีจำนวนร้อยละ ๒.๔๑ (AD) และร้อยละ ๒.๘๔ (AD) ตามลำดับ

ตัวชี้วัดแบบใหม่ ได้จัดแบ่งข้อมูลตัวชี้วัดการกระทำผิดซ้ำจากข้อมูลที่มีการเผยแพร่จากแหล่งข้อมูล ๓ กรมหลักภายใต้กระทรวงยุติธรรม ได้แก่ กรมราชทัณฑ์ กรมคุมประพฤติ และกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ดังนี้

(RE๑) กรมราชทัณฑ์: “อัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัว” ผลการสำรวจในปี ๒๕๖๒ พบว่า อัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัว ร้อยละ ๑๕.๖๔ (AD) เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากปี ๒๕๖๑ และปี ๒๕๖๐ ซึ่งมีจำนวนร้อยละ ๑๔.๙๒ (AD) และร้อยละ ๑๔.๕๓ (AD) ตามลำดับ

(RE๑) กรมคุมประพฤติ: “ร้อยละของผู้พ้นคุมประพฤติด้วยดีที่กลับมากระทำผิดซ้ำ” ผลการสำรวจในปี ๒๕๖๒ พบว่า ผู้พ้นคุมประพฤติด้วยดีที่กลับมากระทำผิดซ้ำ ร้อยละ ๗.๕๒ (AD) เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากปี ๒๕๖๑ และปี ๒๕๖๐ ซึ่งมีจำนวนร้อยละ ๗.๐๒ (AD) และร้อยละ ๖.๕๗ (AD) ตามลำดับ

(RE๑) กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน: “ร้อยละของการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน” ผลการสำรวจในปี ๒๕๖๒ พบว่า การกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน มีจำนวนร้อยละ ๒๖.๑๒ (AD) เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากปี ๒๕๖๑ และปี ๒๕๖๐ ซึ่งมีจำนวนร้อยละ ๒๓.๗๗ (AD) และร้อยละ ๒๓.๓๗ (AD) ตามลำดับ

(๒) ตัวชี้วัดที่ (RE๒) ร้อยละของนักโทษหลังพ้นโทษที่สามารถกลับไปดำเนินชีวิตในสังคมได้

ตัวชี้วัดแบบเดิม (RE๒) “ร้อยละ/สัดส่วนของผู้พ้นโทษที่สามารถกลับไปดำเนินชีวิตในสังคมไทยได้อย่างปกติสุข” ผลการสำรวจในปี ๒๕๖๒ ไม่พบว่ามีข้อมูลผู้พ้นโทษมีการดำรงชีวิตที่เหมาะสมภายหลังการพ้นโทษ และมีความปกติสุข ทั้งนี้ ในปี ๒๕๖๐ กรมราชทัณฑ์ได้มีการสำรวจและจัดทำข้อมูลดังกล่าวเอาไว้ซึ่งมีจำนวนร้อยละ ๔๙ (AD) และเป็นการจัดเก็บเพียงปีเดียว ดังนั้น ในปี ๒๕๖๑ และ ๒๕๖๒ จึงไม่มีการจัดเก็บข้อมูล

ตัวชี้วัดแบบใหม่ (RE๒) “ร้อยละของผู้พ้นโทษที่สามารถกลับไปดำรงชีวิตในสังคมไทยได้อย่างปกติสุข” ได้จัดแบ่งข้อมูลตัวชี้วัดดังกล่าวจากแหล่งข้อมูล ๒ กรมหลักภายใต้กระทรวงยุติธรรม ได้แก่ กรมราชทัณฑ์ และกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ดังนี้

(RE๒) กรมราชทัณฑ์: “ร้อยละของนักโทษหลังพ้นโทษที่สามารถกลับไปดำเนินชีวิตในสังคมได้” ข้อมูลจากกรมราชทัณฑ์ ในปี ๒๕๖๒ มีนักโทษหลังพ้นโทษที่สามารถกลับไปดำเนินชีวิตในสังคมได้ ร้อยละ ๙๐.๗๙ (AD) ซึ่งมีการจัดเก็บข้อมูลเป็นปีแรก

(RE๒) กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน: “ร้อยละของเด็กและเยาวชนที่สามารถกลับไปดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข” ข้อมูลจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ในปี ๒๕๖๒ มีเด็กและเยาวชนที่สามารถกลับไปดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข ร้อยละ ๘๓.๓๗ (AD) ซึ่งลดลงจากปี ๒๕๖๑ ที่มีร้อยละ ๘๘.๐๗ (AD) แต่มากกว่าปี ๒๕๖๐ ที่มีร้อยละ ๔๔.๒๔ (AD)

กรอบตัวชี้วัดที่ ๕ ผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหาได้รับการคุ้มครองอย่างเหมาะสม (Appropriate Protection of Victims and the Accused)

(๑) ตัวชี้วัดที่ (A๑) ร้อยละของผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรมที่ได้รับการคุ้มครองดูแลและชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ

ตัวชี้วัดแบบเดิม (A๑) “สัดส่วนการคุ้มครองดูแล ผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรมและชดเชยความเสียหาย โดยได้รับการชดเชยเยียวยาจากภาครัฐมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น” ผลการสำรวจในปี ๒๕๖๒ พบว่า ข้อมูลจากสำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา สัดส่วนการคุ้มครองดูแล ผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรมและชดเชยความเสียหายโดยได้รับการชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ มีร้อยละ ๘๖.๗๐ (AD) ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๑ และ ๒๕๖๐ ซึ่งมีร้อยละ ๘๒.๗๗ (AD) และร้อยละ ๗๓.๑๐ (AD) ตามลำดับ

ตัวชี้วัดแบบใหม่ (A๑) “ร้อยละของผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรมที่ได้รับการคุ้มครองดูแลและชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ” ผลการสำรวจในปี ๒๕๖๒ พบว่า ร้อยละของผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรมที่ได้รับการคุ้มครองดูแลและชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ ปีนี้อยู่ที่ร้อยละ ๙๙.๗๐ (AD) มากที่สุดเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๑ และปี ๒๕๖๐ ซึ่งมีจำนวนร้อยละ ๗๘.๗๗ (AD) และร้อยละ ๘๑.๖๒ (AD) ตามลำดับ

(๒) ตัวชี้วัดที่ (A๒) ร้อยละผู้ที่ถูกจับกุม/คุมขัง และการถอนฟ้อง หรือ ศาลพิพากษาถึงที่สุดยกฟ้อง และมีการพิสูจน์ว่ามีได้เป็นผู้กระทำความผิด หรือ การกระทำไม่เป็นความผิด ที่ได้รับเงินชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ

ตัวชี้วัดแบบเดิม (A๒) “จำนวนผู้ที่ถูกจับกุม/คุมขัง และภายหลังได้รับการปล่อยตัว เนื่องจากมีการพิสูจน์ว่าไม่มีความผิด ที่ได้รับเงินชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ” ผลการสำรวจในปี ๒๕๖๒ พบว่า มีจำนวนผู้ที่ถูกจับกุม/คุมขัง และภายหลังได้รับการปล่อยตัว เนื่องจากมีการพิสูจน์ว่าไม่มีความผิดที่ได้รับเงินชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ ร้อยละ ๑๓.๒๗ (AD) เพิ่มขึ้นจาก ๒ ปีก่อนหน้า ซึ่งปี ๒๕๖๑ มีจำนวนร้อยละ ๑๑.๖๕ (AD) และปี ๒๕๖๐ มีจำนวนร้อยละ ๑๑.๙๔ (AD)

ตัวชี้วัดแบบใหม่ (A๒) “ร้อยละผู้ที่ถูกจับกุม/คุมขัง และการถอนฟ้อง หรือศาลพิพากษาถึงที่สุดยกฟ้อง และมีการพิสูจน์ว่ามีได้เป็นผู้กระทำความผิด หรือการกระทำไม่เป็นความผิด ที่ได้รับเงินชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ” พบว่า ข้อมูลจากสำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา กรม

คุ้มครองสิทธิเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม มีร้อยละผู้ที่ถูกจับกุม/คุมขัง และการถอนฟ้อง หรือศาลพิพากษาถึงที่สุดยกฟ้อง และมีการพิสูจน์ว่าได้เป็นผู้กระทำความผิด หรือการกระทำไม่เป็นความผิด ที่ได้รับเงินชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ ในปี ๒๕๖๒ คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๔๖ (AD) เพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า คือปี ๒๕๖๑ ซึ่งมีจำนวนร้อยละ ๑๒.๐๘ (AD) และปี ๒๕๖๐ ซึ่งมีจำนวนร้อยละ ๑๐.๒๘ (AD) ตามลำดับ และสำนักงานกองทุนยุติธรรม มีร้อยละผู้ที่ถูกจับกุม/คุมขัง และการถอนฟ้อง หรือศาลพิพากษาถึงที่สุดยกฟ้อง และมีการพิสูจน์ว่าได้เป็นผู้กระทำความผิด หรือการกระทำไม่เป็นความผิด ที่ได้รับเงินชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ ในปี ๒๕๖๒ คิดเป็นร้อยละ ๔.๖๐ (AD) เพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า คือปี ๒๕๖๑ ซึ่งมีจำนวนร้อยละ ๕.๔๙ (AD) และปี ๒๕๖๐ ซึ่งมีจำนวนร้อยละ ๐ (AD) ตามลำดับ

กรอบตัวชี้วัดที่ ๖ ไม่มีผู้ต้องหา/จำเลยที่ถูกจับกุมโดยไม่ได้กระทำความผิด (Do not have any Miscarriages of Justice)

(๑) ตัวชี้วัดที่ (D๑) หน่วยงานมีมาตรการในการตรวจสอบ เพื่อป้องกันการจับกุมผู้ต้องหา/จำเลย โดยไม่ได้กระทำความผิด

คณะผู้วิจัยพบว่าหน่วยงานที่รับผิดชอบเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เนื่องจากการจัดทำทะเบียนประวัติและตรวจสอบข้อมูลกับกรมการปกครอง และในขั้นตอนการขอหมายจับ ศาลจะทำการไต่สวนว่าเป็นบุคคลที่เจ้าพนักงานได้ยื่นขอออกหมายจับหรือไม่ และตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๓ มาตรา ๗๒ และมาตรา ๗๓ ได้กำหนดมาตรการเฉพาะให้ศาลทำการตรวจสอบการจับกุมเด็กและเยาวชนว่าชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ คณะผู้วิจัยมีข้อสังเกตว่ามาตรการในการตรวจสอบเพื่อป้องกันการจับกุมผู้ต้องหา/จำเลยโดยไม่ได้กระทำความผิดนั้น เป็นมาตรการในชั้นจับกุม คือเป็นมาตรการในการป้องกันการจับผิดตัว มิใช่พิจารณาเข้าไปในเนื้อหาแห่งคดีว่าผู้ถูกจับกุมนั้นต่อมาศาลได้พิจารณาพิพากษาว่ากระทำความผิดหรือไม่ จึงเสนอปรับชื่อตัวชี้วัดเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรการในชั้นจับกุมดังกล่าว และได้ผลการสำรวจตามผลตามมาตรการในทางกฎหมายเพื่อป้องกันการจับผิดตัว ในปี ๒๕๖๐-๒๕๖๒ อยู่ที่ร้อยละ ๑๐๐ ซึ่งยังมีค่าคงเดิม

(๒) ตัวชี้วัดที่ (D๒) จำนวนคดีที่มีการร้องฟื้นขึ้นมาเนื่องจากพบว่ามี การจับกุมผู้ต้องหา/จำเลย โดยไม่ได้กระทำความผิด

คณะผู้วิจัยมีการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าว ในปี ๒๕๖๒ และย้อนหลังในปีก่อนหน้า ไม่พบว่ามีคดีที่มีการร้องฟื้นขึ้นมาเนื่องจากพบว่ามี การจับกุมผู้ต้องหา/จำเลย โดยไม่ได้กระทำความผิด (คือมีจำนวนเท่ากับศูนย์) (คงเดิม)

กรอบตัวชี้วัดที่ ๗ ประชาชนเชื่อมั่น เชื่อถือ ศรัทธา ในกระบวนการยุติธรรม (Ensured Trust in Justice)

(๑) ตัวชี้วัดที่ (ET๑) ร้อยละของประชาชนที่มีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรม ในภาพรวม

ผลการสำรวจในปี ๒๕๖๒ ความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมในภาพรวมโดยความเห็นของประชาชนทั่วประเทศ อยู่ที่ร้อยละ ๕๘.๓๘ (PS) ซึ่งสูงที่สุด เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๑ และปี ๒๕๖๐ ที่มีค่าร้อยละ ๒๙.๒๑ (PS) และร้อยละ ๓๙.๐๘ (PS) ตามลำดับ

๑.๒) ผลการจัดเก็บข้อมูลตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญารายรอบตัวชี้วัด (ตามตัวชี้วัดแบบใหม่)

กรอบตัวชี้วัดที่ ๑ ประชาชนรับรู้กฎหมายและสิทธิพื้นฐาน (Rights and Legal Knowledge) ในภาพรวมตามตัวชี้วัด (R๑) “ร้อยละของประชาชนที่รับรู้สิทธิทางกฎหมายและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก” (Tier ๑) ผลการสำรวจในปี ๒๕๖๒ พบว่าประชาชนที่รับรู้สิทธิทางกฎหมายและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวกที่ร้อยละ ๔๓.๐๕ (PS) ซึ่งเพิ่มขึ้น (ดีขึ้น) เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๑ และ ๒๕๖๐ (ร้อยละ ๒๘.๕๔ (PS) และร้อยละ ๓๓.๗๓ (PS) ตามลำดับ) แสดงให้เห็นว่าประชาชนรับรู้กฎหมายและสิทธิพื้นฐานได้ดีขึ้นโดยลำดับ

กรอบตัวชี้วัดที่ ๒ การควบคุมอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ (Effective Crime Control) ในภาพรวมตามตัวชี้วัดที่ (E๑) “อัตราอาชญากรรม (Crime Rate) ต่อจำนวนประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน อัตราอาชญากรรมประกอบด้วย อาชญากรรมเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ และทรัพย์สิน” (Tier ๑) ผลการสำรวจในปี ๒๕๖๒ พบว่ามีอัตราอาชญากรรม (Crime Rate) ต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คนอยู่ที่จำนวน ๑๐๘ คน (AD) ซึ่งลดลง (ดีขึ้น) อย่างต่อเนื่องเมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๑ และปี ๒๕๖๐ (๑๑๕ คน (AD) และ ๑๒๖ คน (AD) ตามลำดับ) แต่ตามตัวชี้วัดที่ (E๒) “ร้อยละของประชาชนที่มีความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม” (Tier ๑) ผลการสำรวจในปี ๒๕๖๒ พบว่าประชาชนที่มีความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมมีจำนวนร้อยละ ๓๙.๙๘ (PS) ซึ่งเพิ่มขึ้น (แย่ลง) เล็กน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๑ ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ ๓๘.๗๖ (PS) ซึ่งลดลง (ดีขึ้น) กว่าปี ๒๕๖๐ ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ ๔๖.๙๘ (PS) ซึ่งแสดงให้เห็นว่ารัฐมีแนวโน้มการควบคุมอาชญากรรมได้มีประสิทธิภาพดีขึ้น

กรอบตัวชี้วัดที่ ๓ กระบวนการยุติธรรมบนพื้นฐานการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Justice) ในภาพรวมซึ่งพิจารณาเฉพาะตัวชี้วัดที่อยู่ใน Tier ๑ จำนวน ๕ ตัวชี้วัด ได้แก่

- ตัวชี้วัดที่ (G๑) (Tier ๑) “จำนวนคดี/เรื่องร้องเรียน/เรื่องร้องทุกข์ที่ถูกละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐาน” ผลการสำรวจในปี ๒๕๖๒ พบว่า สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและศูนย์ดำรงธรรมมีจำนวนคดี/เรื่องร้องเรียน/เรื่องร้องทุกข์ที่ละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานจำนวน ๕๕๑ เรื่อง (AD) ลดลง (ดีขึ้น) เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๑ และปี ๒๕๖๐ จำนวน ๖๓๓ เรื่อง (AD) และ ๖๑๙ เรื่อง (AD) ตามลำดับ ในขณะที่ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพมีจำนวน ๑,๗๐๖ เรื่อง (AD) เพิ่มขึ้น (แย่ลง) เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๑ และปี ๒๕๖๐ จำนวน ๕๘๑ เรื่อง (AD) และจำนวน ๑๓๒ เรื่อง (AD) ตามลำดับ ส่วนศูนย์ดำรงธรรมมีจำนวน ๔๑,๑๒๕ เรื่อง (AD) ลดลง (ดีขึ้น) เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๑ และปี ๒๕๖๐ ซึ่งมีจำนวน ๔๘,๔๖๐ เรื่อง (AD) และ ๕๐,๕๘๓ เรื่อง (AD) ตามลำดับ

- ตัวชี้วัดที่ (G๓) (Tier ๑) “จำนวนคดีหรือเรื่องร้องเรียนที่มีการชี้มูลว่าเจ้าพนักงานของรัฐมีการทุจริต” ผลการสำรวจในปี ๒๕๖๒ พบว่า สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีจำนวนคดีหรือเรื่องร้องเรียนที่มีการชี้มูลว่าเจ้าพนักงานของรัฐมีการทุจริต ๗๓๓ เรื่อง (AD) เพิ่มขึ้น (แย่ลง) กว่าปี ๒๕๖๑ ที่มีจำนวน ๕๙๔ เรื่อง (AD) แต่ลดลงเล็กน้อยกว่าปี ๒๕๖๐ ที่มีจำนวน ๘๗๑ เรื่อง (AD)

- ตัวชี้วัดที่ (G๕) (Tier ๑) “ร้อยละการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อมาตรการเชิงรุกด้านการบริหารจัดการให้มีความโปร่งใสในกระบวนการยุติธรรม” พบว่า มีระดับการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อมาตรการเชิงรุกด้านการบริหารจัดการให้มีความโปร่งใสในกระบวนการยุติธรรม ร้อยละ ๓๓.๕๒ (US) ซึ่งต่ำ

ที่สุด (แย่ลง) เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๑ และ ๒๕๖๐ ที่มีการรับรู้ร้อยละ ๕๗.๓๒ (US) และร้อยละ ๔๓.๐๐ (US) ตามลำดับ

- ตัวชี้วัดที่ (G๖) (Tier ๑) “ร้อยละการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อมาตรการ/ระบบที่เอื้อต่อการป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือเรียกรับประโยชน์” พบว่า ระดับการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อมาตรการ/ระบบที่เอื้อต่อการป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือเรียกรับประโยชน์ อยู่ที่ร้อยละ ๔๐.๓๔ (US) ซึ่งต่ำที่สุด (แย่ลง) เมื่อเทียบกับค่าเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๑ และ ๒๕๖๐ ที่มีการรับรู้ ร้อยละ ๕๙.๙๒ (US) และร้อยละ ๕๑.๘๖ (US) ตามลำดับ

- ตัวชี้วัดที่ (G๗) (Tier ๑) “ร้อยละความเห็นของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อการทบทวนและปรับปรุงประสิทธิภาพเรื่องร้องเรียนในกระบวนการยุติธรรม” พบว่า ระดับความเห็นของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อการทบทวนและปรับปรุงประสิทธิภาพเรื่องร้องเรียนในกระบวนการยุติธรรม อยู่ที่ร้อยละ ๕๒.๘๔ (US) ซึ่งต่ำที่สุด (แย่ลง) เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๑ และ ๒๕๖๐ ที่มีร้อยละ ๗๗.๒๑ (US) และร้อยละ ๗๐.๓๖ (US) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาในภาพรวมเฉพาะตัวชี้วัดที่อยู่ใน Tier ๑ ในกรอบตัวชี้วัดที่ ๓ กระบวนการยุติธรรมบนพื้นฐานการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พบว่าในปี ๒๕๖๒ มีทิศทางที่แย่ลงเมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากระบวนการยุติธรรมบนพื้นฐานการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดียังคงเป็นปัญหาสำคัญและสมควรได้รับการแก้ไข

กรอบตัวชี้วัดที่ ๔ การกระทำผิดซ้ำลดลง (Reduced Recidivism) (Tier ๑) ในภาพรวมตามตัวชี้วัดที่ (RE๑) ร้อยละของผู้พ้นโทษที่กลับมากระทำผิดซ้ำ ผลการสำรวจในปี ๒๕๖๒ พบว่า มีอัตราการกระทำผิดซ้ำเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (แย่ลง) จากปี ๒๕๖๑ และปี ๒๕๖๐ ส่วนตัวชี้วัดที่ (RE๒) ร้อยละของนักโทษหลังพ้นโทษที่สามารถกลับไปดำเนินชีวิตในสังคมได้ กรมราชทัณฑ์เพิ่งจัดเก็บข้อมูลในปี ๒๕๖๒ เป็นปีแรก (ร้อยละ ๙๐.๗๙ (AD)) จึงยังไม่ทราบทิศทางและแนวโน้มของจำนวนนักโทษหลังพ้นโทษที่สามารถกลับไปดำเนินชีวิตในสังคม และกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน พบว่า ในปี ๒๕๖๒ มีเด็กและเยาวชนที่สามารถกลับไปดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุขที่ร้อยละ ๘๓.๓๗ (AD) ซึ่งลดลงเล็กน้อย (แย่ลง) กว่าปี ๒๕๖๑ ที่มีร้อยละ ๘๘.๐๗ (AD) แต่มากกว่าปี ๒๕๖๐ ที่มีร้อยละ ๔๔.๒๔ (AD) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการกระทำผิดซ้ำยังคงเป็นปัญหาสำคัญที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นและสมควรได้รับการแก้ไข

กรอบตัวชี้วัดที่ ๕ ผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหาได้รับการคุ้มครองอย่างเหมาะสม (Appropriate Protection of Victims and the Accused) (Tier ๑) ในภาพรวมทั้งตัวชี้วัดที่ (A๑) “ร้อยละของผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรมที่ได้รับการคุ้มครองดูแลและชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ” และตัวชี้วัดที่ (A๒) “ร้อยละผู้ที่ถูกจับกุม/คุมขัง และการถอนฟ้อง หรือศาลพิพากษาถึงที่สุดยกฟ้อง และมีการพิสูจน์ว่ามีได้เป็นผู้กระทำความผิด หรือการกระทำไม่เป็นความผิด ที่ได้รับเงินชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ” พบว่าในปี ๒๕๖๒ มีจำนวนผู้รับได้การชดเชยเยียวยาเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๑ และปี ๒๕๖๐ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหาได้รับการคุ้มครองอย่างเหมาะสมเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ

กรอบตัวชี้วัดที่ ๖ ไม่มีผู้ต้องหา/จำเลยที่ถูกจับกุมโดยไม่ได้กระทำความผิด (Do not have any Miscarriages of Justice) (Tier ๑) ในภาพรวมตามตัวชี้วัดที่ (D๑) “หน่วยงานมีมาตรการในการตรวจสอบ เพื่อป้องกันการจับกุมผู้ต้องหา/จำเลยโดยไม่ได้กระทำความผิด” (Tier ๑) คณะผู้วิจัยมีข้อสังเกตว่ามาตรการใน

การตรวจสอบเพื่อป้องกันการจับกุมผู้ต้องหา/จำเลยโดยไม่ได้กระทำความผิดนั้น เป็นมาตรการในชั้นจับกุม คือ เป็นมาตรการในการป้องกันการจับผิดตัว มิใช่พิจารณาเข้าไปในเนื้อหาแห่งคดีว่าผู้ถูกจับกมนั้นต่อมาศาลได้พิจารณาพิพากษาว่ากระทำความผิดหรือไม่ จึงเป็นที่มาของผลการสำรวจตามมาตรการในทางกฎหมาย เพื่อป้องกันการจับผิดตัว ในปี ๒๕๖๐-๒๕๖๒ อยู่ที่ร้อยละ ๑๐๐ (SA&OB) ซึ่งยังมีค่าคงเดิม ในขณะที่ตัวชี้วัดที่ (D๒) “จำนวนคดีที่มีการร้องฟื้นขึ้นมาจากพบว่ามี การจับกุมผู้ต้องหา/จำเลย โดยไม่ได้กระทำความผิด” (Tier ๑) ในปี ๒๕๖๐-๒๕๖๒ คณะผู้วิจัยไม่พบว่ามีคดีที่มีการร้องฟื้นขึ้นมาจากพบว่ามี การจับกุมผู้ต้องหา/จำเลย โดยไม่ได้กระทำความผิด (คือมีจำนวนเท่ากับศูนย์) ทั้งนี้ แม้ว่าตัวชี้วัดที่ (D๒) จากข้อมูลที่ผ่านมาจะไม่ มีการร้องฟื้นคดีขึ้นใหม่ก็ตาม แต่อาจเป็นเพราะเป็นเงื่อนไขของกฎหมายที่จะต้องมีการมีพยานหลักฐานใหม่อันเป็น ข้อจำกัดสำคัญที่ทำให้การร้องฟื้นคดีใหม่นั้นเกิดขึ้นได้ยากในทางปฏิบัติ และตัวชี้วัดที่ (D๑) ซึ่งเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญนั้น ไม่อาจจัดเก็บข้อมูลได้ ดังนั้น จึงยังไม่อาจสรุปได้ว่ากระบวนการยุติธรรมทางอาญาสามารถป้องกัน ไม่ให้ผู้ต้องหา/จำเลยที่ถูกจับกุมโดยไม่ได้กระทำความผิดได้มากนักน้อยเพียงใด

กรอบตัวชี้วัดที่ ๗ ประชาชนเชื่อมั่น เชื่อถือ ศรัทธา ในกระบวนการยุติธรรม (Ensured Trust in Justice) (Tier ๑) ในภาพรวมตามตัวชี้วัดที่ (ET๑) “ร้อยละของประชาชนที่มีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมในภาพรวม” ผลการสำรวจในปี ๒๕๖๒ ความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมในภาพรวมโดยความเห็นของประชาชนทั่วประเทศ อยู่ที่ร้อยละ ๕๘.๓๘ (PS) ซึ่งมีจำนวนเกินกว่ากึ่งหนึ่งและสูงที่สุด (ดีขึ้น) เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๑ และปี ๒๕๖๐ (ร้อยละ ๒๙.๒๑ (PS) และร้อยละ ๓๙.๐๘ (PS) ตามลำดับ) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศยังมีความเชื่อมั่น เชื่อถือ ศรัทธา ในกระบวนการยุติธรรม

หากพิจารณาทั้ง ๗ กรอบตัวชี้วัด พบว่า ประชาชนมากกว่ากึ่งหนึ่งเชื่อมั่น เชื่อถือ ศรัทธา ในกระบวนการยุติธรรม (กรอบตัวชี้วัดที่ ๗) ประชาชนรับรู้กฎหมายและสิทธิพื้นฐานดีขึ้น (กรอบตัวชี้วัดที่ ๑) รัฐสามารถควบคุมอาชญากรรมได้ดีขึ้นเล็กน้อย (กรอบตัวชี้วัดที่ ๒) ผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหาได้รับการคุ้มครองอย่างเหมาะสมเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ (กรอบตัวชี้วัดที่ ๕) แต่ยังคงต้องปรับปรุงแก้ไขกระบวนการยุติธรรมบนพื้นฐานการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (กรอบตัวชี้วัดที่ ๓) และมาตรการป้องกันไม่ให้มีผู้ต้องหา/จำเลยที่ถูกจับกุมโดยไม่ได้กระทำความผิด (กรอบตัวชี้วัดที่ ๖) และรัฐยังเผชิญกับความท้าทายในการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำให้มีจำนวนลดลงต่อไป

ตาราง ๕-๓ ผลการเปรียบเทียบข้อมูลรายตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

ลำดับ	ตัวชี้วัด		ผลการศึกษา			หมายเหตุ
			ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	
๑	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(R๑) สัดส่วนของประชาชนที่รับทราบช่องทางในการรับรู้สิทธิทางกฎหมายและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก	ร้อยละ ๓๓.๗๓ (PS)	ร้อยละ ๒๘.๕๔ (PS)	ร้อยละ ๔๓.๐๕ (PS)	ดีขึ้น
	ตัวชี้วัดแบบใหม่	(R๑) ร้อยละของประชาชนที่รับรู้สิทธิทางกฎหมายและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก	ร้อยละ ๓๓.๗๓ (PS)	ร้อยละ ๒๘.๕๔ (PS)	ร้อยละ ๔๓.๐๕ (PS)	ดีขึ้น
๒	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(E๑) อัตราอาชญากรรม (Crime Rate) ต่อจำนวนประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน อัตราอาชญากรรมประกอบด้วย อาชญากรรมเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน	๑๒๒ คน (AD)	๑๐๓ คน (AD)	๑๐๕ คน (AD)	แย่ลง
	ตัวชี้วัดแบบใหม่	(E๑) อัตราอาชญากรรม (Crime Rate) ต่อจำนวนประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน อัตราอาชญากรรมประกอบด้วย อาชญากรรมเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ และทรัพย์สิน	๑๒๖ คน (AD)	๑๑๕ คน (AD)	๑๐๘ คน (AD)	ดีขึ้น
๓	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(E๒) ความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชนลดลง	ร้อยละ ๕๓.๖๘ (PS)	ร้อยละ ๕๒.๗๐ (PS)	ร้อยละ ๔๐.๘๑ (PS)	ดีขึ้น
	ตัวชี้วัดแบบใหม่	(E๒) ร้อยละของประชาชนที่มีความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม	ร้อยละ ๔๖.๙๘ (PS)	ร้อยละ ๓๘.๗๖ (PS)	ร้อยละ ๓๙.๙๘ (PS)	แย่ลง

ลำดับ	ตัวชี้วัด		ผลการศึกษา			หมายเหตุ
			ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	
๔	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(G๑) จำนวนคดีและเรื่องร้องเรียนที่มีมูลและถึงที่สุดที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติที่ขัดกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานมีจำนวนลดน้อยลง	สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ			แย่ง
			N/A๒	๒๐ เรื่อง (AD)	๔๑ เรื่อง (AD)	
			กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ			แย่ง
			N/A๒	๕๘๑ เรื่อง (AD)	๑,๗๐๖ เรื่อง (AD)	
	ตัวชี้วัดแบบใหม่	(G๑) จำนวนคดี/เรื่องร้องเรียน/เรื่องร้องทุกข์ที่ถูกละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐาน	สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ			ดีขึ้น
			๖๑๙ เรื่อง (AD)	๖๒๓ เรื่อง (AD)	๕๕๑ เรื่อง (AD)	
			กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ			แย่ง
			๑๓๒ เรื่อง (AD)	๕๘๑ เรื่อง (AD)	๑,๗๐๖ เรื่อง (AD)	
๕	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(G๒) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการกำหนดตัวชี้วัดที่สะท้อนความถูกต้องและเที่ยงธรรม	N/A๑	N/A๑	N/A๑	-
			N/A๑	N/A๑	N/A๑	-
	ตัวชี้วัดแบบใหม่	(G๒) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการกำหนดตัวชี้วัดที่สะท้อนระดับความถูกต้องและเที่ยงธรรม	ศูนย์ดำรงธรรม			ดีขึ้น
			๕๐,๕๘๓ เรื่อง (AD)	๔๘,๔๖๐ เรื่อง (AD)	๔๑,๑๒๕ เรื่อง (AD)	

ลำดับ	ตัวชี้วัด		ผลการศึกษา			หมายเหตุ
			ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	
๖	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(G๓) คดีที่มีการชี้มูลว่าเจ้าพนักงานของรัฐในกระบวนการยุติธรรมมีความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ การเลือกปฏิบัติ และ/หรือการทุจริตหรือถูกแทรกแซงมีจำนวนลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา	สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน (ข้อมูลมาจากหนังสือรายงานประจำปี)			ดีขึ้น
			N/A๒	๒,๗๖๕ เรื่อง (AD)	๒,๒๐๕ เรื่อง (AD)	
	ตัวชี้วัดแบบใหม่	(G๓) จำนวนคดีหรือเรื่องร้องเรียนที่มีการชี้มูลว่าเจ้าพนักงานของรัฐมีการทุจริต	สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ			แย่ลง
			N/A๒	๒๐๙ เรื่อง (AD)	๒๓๘ เรื่อง (AD)	
๗	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(G๔) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการกำหนดระยะเวลามาตรฐานตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายในแต่ละขั้นตอนการปฏิบัติ โดยมีระบบให้ประชาชนสามารถตรวจสอบติดตาม (Tracking)	สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ			ดีขึ้น
			๘๗๑ เรื่อง (AD)	๕๙๔ เรื่อง (AD)	๗๓๓ เรื่อง (AD)	
	ตัวชี้วัดแบบใหม่	(G๔) ระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนในกระบวนการยุติธรรม	๑ ปี ๖ เดือน (US)			-
			N/A๑	N/A๑	N/A๑	
๘	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(G๕) หน่วยงานในระบบกระบวนการยุติธรรมมีการกำหนดมาตรการเชิงรุกด้านการบริหารจัดการให้มีความโปร่งใสและแจ้งให้ประชาชนรับทราบ	ร้อยละ ๔๓.๐๐ (US)			แย่ลง
			ร้อยละ ๕๗.๓๒ (US)	ร้อยละ ๕๗.๓๒ (US)	ร้อยละ ๓๓.๕๒ (US)	
	ตัวชี้วัดแบบใหม่	(G๕) ร้อยละการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อมาตรการเชิงรุกด้านการบริหารจัดการให้มีความโปร่งใสในกระบวนการยุติธรรม	ร้อยละ ๔๓.๐๐ (US)			แย่ลง
			ร้อยละ ๕๗.๓๒ (US)	ร้อยละ ๕๗.๓๒ (US)	ร้อยละ ๓๓.๕๒ (US)	

ลำดับ	ตัวชี้วัด		ผลการศึกษา			หมายเหตุ
			ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	
๙	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(G๖) หน่วยงานมีมาตรการ/ระบบที่เื้อื่อต่อการป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือผลประโยชน์	ร้อยละ ๕๑.๘๖ (US)	ร้อยละ ๕๙.๙๒ (US)	ร้อยละ ๕๐.๓๔ (US)	แย่ง
	ตัวชี้วัดแบบใหม่	(G๖) ร้อยละการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อมาตรการ/ระบบที่เื้อื่อต่อการป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือเรียกรับประโยชน์	ร้อยละ ๕๑.๘๖ (US)	ร้อยละ ๕๙.๙๒ (US)	ร้อยละ ๕๐.๓๔ (US)	แย่ง
๑๐	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(G๗) หน่วยงานในระบบกระบวนการยุติธรรมมีการทบทวนและปรับปรุงประสิทธิภาพเรื่องร้องเรียน	ร้อยละ ๗๐.๓๖ (US)	ร้อยละ ๗๗.๒๑ (US)	ร้อยละ ๕๒.๘๔ (US)	แย่ง
	ตัวชี้วัดแบบใหม่	(G๗) ร้อยละความเห็นของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อการทบทวนและปรับปรุงประสิทธิภาพเรื่องร้องเรียนในกระบวนการยุติธรรม	ร้อยละ ๗๐.๓๖ (US)	ร้อยละ ๗๗.๒๑ (US)	ร้อยละ ๕๒.๘๔ (US)	แย่ง
๑๑	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(G๘) สัดส่วนความเหมาะสมของทรัพยากร ทั้งเครื่องมือ งบประมาณ และทรัพยากรมนุษย์ กับภาระงาน	N/A๒	N/A๒	N/A๒	-
๑๒	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(G๙) มีการวิเคราะห์และพัฒนาระบบทรัพยากรมนุษย์และการบริหารจัดการอย่างสม่ำเสมอ	N/A๒	N/A๒	N/A๒	-
	ตัวชี้วัดแบบใหม่	(G๙) ร้อยละการบริหารทรัพยากรบุคคลของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม	N/A๒	N/A๒	N/A๒	-
๑๓	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(G๑๐) หน่วยงานมีการจัดเก็บและบูรณาการข้อมูลกระบวนการยุติธรรมอย่างเป็นระบบ	N/A๒	N/A๒	N/A๒	-
	ตัวชี้วัดแบบใหม่	(G๑๐) หน่วยงานมีการจัดเก็บและบูรณาการข้อมูลกระบวนการยุติธรรมอย่างเป็นระบบ	ร้อยละ ๕๙.๐๙ (AD)	ร้อยละ ๕๙.๐๙ (AD)	ร้อยละ ๕๙.๐๙ (AD)	คงเดิม

ลำดับ	ตัวชี้วัด		ผลการศึกษา			หมายเหตุ
			ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	
๑๔	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(G๑๑) หน่วยงานมีการจัดทำการวิเคราะห์ ประเมิน ต้นทุนของกิจกรรมการเข้าถึงความยุติธรรม	๙๘,๐๐๐ บาทต่อคน (US)	๑๗๓,๐๓๕ บาทต่อคน (US)	๗๘,๑๖๒ บาทต่อคน (US)	ดีขึ้น
	ตัวชี้วัดแบบใหม่	(G๑๑) หน่วยงานมีการจัดทำการวิเคราะห์ประเมิน ต้นทุนของกิจกรรมการเข้าถึงความยุติธรรม	N/A๓	N/A๓	N/A๓	-
๑๕	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(RE๑) ร้อยละของผู้พ้นโทษที่กลับมากระทำผิดซ้ำ ลดลง	กรมราชทัณฑ์ ร้อยละ ๒.๘๔ (AD)	กรมราชทัณฑ์ ร้อยละ ๒.๔๑ (AD)	กรมราชทัณฑ์ ร้อยละ ๓.๑๓ (AD)	แย่ง
	ตัวชี้วัดแบบใหม่	(RE๑) ร้อยละของผู้พ้นโทษที่กลับมากระทำผิดซ้ำ	กรมราชทัณฑ์			แย่ง
			ร้อยละ ๑๔.๕๓ (AD)	ร้อยละ ๑๔.๙๒ (AD)	ร้อยละ ๑๕.๖๔ (AD)	
			กรมคุมประพฤติ			แย่ง
			ร้อยละ ๖.๕๗ (AD)	ร้อยละ ๗.๐๒ (AD)	ร้อยละ ๗.๕๒ (AD)	
			กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน			แย่ง
			ร้อยละ ๒๓.๓๗ (AD)	ร้อยละ ๒๓.๗๗ (AD)	ร้อยละ ๒๖.๑๒ (AD)	
๑๖	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(RE๒) ร้อยละ/สัดส่วนของผู้พ้นโทษที่สามารถกลับไป ดำรงชีวิตในสังคมไทยได้อย่างปกติสุข	ร้อยละ ๔๙ (AD) (ที่มา: กรมคุมประพฤติ)	N/A๑	N/A๑	ปีแรกที่จัดเก็บ
	ตัวชี้วัดแบบใหม่	(RE๒) ร้อยละของผู้พ้นโทษที่สามารถกลับไป ดำรงชีวิตในสังคมไทยได้อย่างปกติสุข	กรมราชทัณฑ์			ปีแรกที่จัดเก็บ
			N/A๑	N/A๑	ร้อยละ ๙๐.๗๙ (AD)	
			กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน			แย่ง
			ร้อยละ ๔๔.๒๔ (AD)	ร้อยละ ๘๘.๐๗ (AD)	ร้อยละ ๘๕.๙๑ (AD)	

ลำดับ	ตัวชี้วัด		ผลการศึกษา			หมายเหตุ
			ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	
๑๗	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(A๑) สัดส่วนการคุ้มครองดูแล ผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรมและชดเชยความเสียหาย โดยได้รับการชดเชยเยียวยาจากภาครัฐมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น	(ที่มา: สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา กรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม)			ดีขึ้น
			ร้อยละ ๗๓.๑๐ (AD)	ร้อยละ ๘๒.๗๗ (AD)	ร้อยละ ๘๖.๗๐ (AD)	
	ตัวชี้วัดแบบใหม่	(A๑) ร้อยละของผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรมที่ได้รับการคุ้มครองดูแลและชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ	(ที่มา: สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา กรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม)			ดีขึ้น
			ร้อยละ ๘๑.๖๒ (AD)	ร้อยละ ๗๘.๗๗ (AD)	ร้อยละ ๙๙.๗๐ (AD)	
๑๘	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(A๒) จำนวนผู้ที่ถูกจับกุม/คุมขัง และภายหลังได้รับการปล่อยตัว เนื่องจากมีการพิสูจน์ว่าไม่มีความผิด ที่ได้รับเงินชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ	(ที่มา: สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา กรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม)			ดีขึ้น
			ร้อยละ ๑๑.๙๔ (AD)	ร้อยละ ๑๑.๖๕ (AD)	ร้อยละ ๑๓.๒๗ (AD)	
	ตัวชี้วัดแบบใหม่	(A๒) ร้อยละผู้ที่ถูกจับกุม/คุมขัง และการถอนฟ้อง หรือศาลพิพากษาถึงที่สุดยกฟ้อง และมีการพิสูจน์ว่ามิได้เป็นผู้กระทำความผิด หรือการกระทำไม่มีความผิด ที่ได้รับเงินชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ	(ที่มา: สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา กรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม)			ดีขึ้น
			ร้อยละ ๑๐.๒๘ (AD)	ร้อยละ ๑๒.๐๘ (AD)	ร้อยละ ๑๗.๔๖ (AD)	
			(ที่มา: สำนักงานกองทุนยุติธรรม)			แย่งลง
			ร้อยละ ๐ (AD)	ร้อยละ ๕.๔๙ (AD)	ร้อยละ ๔.๖๑ (AD)	

ลำดับ	ตัวชี้วัด		ผลการศึกษา			หมายเหตุ
			ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	
๑๙	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(D๑) หน่วยงานมีมาตรการในการตรวจสอบ เพื่อป้องกันการจับกุมผู้ต้องหา/จำเลยโดยไม่ได้กระทำความผิด	ร้อยละ ๑๐๐ (SA&OB)	ร้อยละ ๑๐๐ (SA&OB)	ร้อยละ ๑๐๐ (SA&OB)	คงเดิม
๒๐	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(D๒) จำนวนคดีที่มีการร้องฟื้นขึ้นมาจากพบว่ามีการจับกุมผู้ต้องหา/จำเลย โดยไม่ได้กระทำความผิด	๐ (AD)	๐ (AD)	๐ (AD)	คงเดิม
๒๑	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(ET๑) ร้อยละของประชาชนที่มีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมในภาพรวม	ร้อยละ ๓๙.๐๘ (PS)	ร้อยละ ๒๙.๒๑ (PS)	ร้อยละ ๕๘.๓๘ (PS)	ดีขึ้น

หมายเหตุ: PS คือ การสำรวจสถิติภาคประชาชน (Public Survey)

US คือ การสำรวจสถิติผู้มีส่วนได้เสีย (User Survey)

AD คือ การสำรวจสถิติข้อมูลของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม (Administrative Data)

SA คือ การประเมินตนเองโดยหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม (Self-Assessment) & OB คือ การสังเกต (Observation)

N/A๑ หมายถึง หน่วยงานไม่มีการจัดเก็บข้อมูล

N/A๒ หมายถึง หน่วยงานที่ไม่ได้นำส่งข้อมูลให้แก่ผู้วิจัย

N/A๓ หมายถึง หน่วยงานนำส่งข้อมูลไม่ครบถ้วนหรือไม่เพียงพอที่จะใช้คำนวณตัวชี้วัดได้

๒) การกำหนดค่ามาตรฐาน (Baseline) และค่ามาตรฐานเปรียบเทียบ (Benchmark)

การกำหนดค่ามาตรฐาน (Baseline) และค่ามาตรฐานเปรียบเทียบ (Benchmark) ขึ้นอยู่กับข้อมูลที่จัดเก็บมาได้นั้นมีลักษณะเช่นใด และวัตถุประสงค์ในการนำไปใช้ประโยชน์ ตลอดจนแต่ละหน่วยงานมีการยินยอมร่วมกันในการนำค่านี้ไปใช้ ซึ่งหากจะจำแนกลักษณะข้อมูลที่จัดเก็บมาโดยทั่วไปแบ่งเป็น ๓ ลักษณะ ได้แก่ ข้อมูลที่คงที่ แก่งไปมา และเห็นแนวโน้ม ซึ่งการกำหนดค่ามาตรฐานและค่าเปรียบเทียบจะกำหนดตามลักษณะข้อมูลดังกล่าวข้างต้น โดยสามารถเลือกใช้ในปีแรก ปีสุดท้าย ค่าเฉลี่ย หรือการคำนวณหาค่าฐานจากแนวโน้มก็ได้ ซึ่งการกำหนดค่าใดค่าหนึ่งในตัวชี้วัดใดตัวชี้วัดหนึ่งควรให้เป็นข้อตกลงร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแต่ละตัวชี้วัด อีกทั้งยังสามารถปรับเปลี่ยนค่าดังกล่าวได้เมื่อมีข้อมูลมากขึ้นและเป็นไปตามกระบวนการดังกล่าว (Stacey Barr, ๒๐๑๓)

การกำหนดค่ามาตรฐาน (Baseline)

จากผลการจัดเก็บข้อมูลตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ตามตารางที่ ๕-๓ ซึ่งผลการจัดเก็บข้อมูลทั้ง ๓ ปี ในแต่ละตัวชี้วัดยังมีความไม่สมบูรณ์ที่จะกำหนดเป็นค่ามาตรฐาน (Baseline) คณะผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรใช้ผลการจัดเก็บตัวชี้วัดทั้ง ๓ ปีเป็นค่ามาตรฐาน เมื่อมีการจัดเก็บในปีถัดไปก็จะเป็นค่ามาตรฐานเพิ่มเติมในตัวชี้วัดนั้น ๆ ซึ่งการกำหนดค่ามาตรฐานจะต้องผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติว่าจะใช้ค่าในปีใดเป็นค่ามาตรฐาน

การกำหนดค่ามาตรฐานเปรียบเทียบ (Benchmark)

จากการกำหนดค่ามาตรฐาน (Baseline) ข้างต้น การกำหนดค่ามาตรฐานเปรียบเทียบ มีวิธีการกำหนด ๓ วิธีการ ดังนี้

- (๑) ใช้ปีใดปีหนึ่งเป็นปีฐาน
- (๒) ใช้ค่าสถิติค่ากลางของข้อมูลตัวชี้วัด
- (๓) ใช้ค่าประมาณแนวโน้ม

ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยเสนอให้ใช้ทั้ง ๓ วิธีการในเบื้องต้นขึ้นอยู่กับลักษณะข้อมูล ดังนี้

(๑) หากข้อมูลยังไม่มี ความชัดเจน และมีลักษณะแกว่ง ควรใช้ข้อมูลปีใดปีหนึ่งที่มีความน่าเชื่อถือเป็นค่ามาตรฐาน

ข้อมูลตัวชี้วัดที่มีลักษณะดังกล่าว ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ ๕ (G๒) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการกำหนดตัวชี้วัดที่สะท้อนระดับความถูกต้องและเที่ยงธรรม ตัวชี้วัดที่ ๗ (G๔) ระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนในกระบวนการยุติธรรม ตัวชี้วัดที่ ๑๑ (G๘) สัดส่วนความเหมาะสมของทรัพยากร ทั้งเครื่องมืองบประมาณ และทรัพยากรมนุษย์ กับภาระงาน ตัวชี้วัดที่ ๑๒ (G๙) ร้อยละการบริหารทรัพยากรบุคคลของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ตัวชี้วัดที่ ๑๓ (G๑๐) หน่วยงานมีการจัดเก็บและบูรณาการข้อมูลกระบวนการยุติธรรมอย่างเป็นระบบ ตัวชี้วัดที่ ๑๔ (G๑๑) หน่วยงานมีการจัดทำการวิเคราะห์ประเมินต้นทุนของกิจกรรมการเข้าถึงความยุติธรรม ซึ่งจากตัวชี้วัดที่กล่าวมาเป็นตัวชี้วัดที่มีในกรณีที่ข้อมูลไม่มีความชัดเจนของวิธีการจัดเก็บและอาจเป็นตัวชี้วัดที่ไม่พบข้อมูลดังกล่าว

(๒) หากข้อมูลมีความความชัดเจน มีความน่าเชื่อถือ แต่กว้าง อาจใช้ค่าเฉลี่ยหรือค่ามัธยฐานของข้อมูลเป็นค่ามาตรฐาน

ข้อมูลตัวชี้วัดที่มีลักษณะดังกล่าว ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ ๑ (R๑) ร้อยละของประชาชนที่รับรู้สิทธิทางกฎหมายและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก ตัวชี้วัดที่ ๔ (G๑) จำนวนคดี/เรื่องร้องเรียน/เรื่องร้องทุกข์ที่ละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐาน (หน่วยงาน: สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ) ตัวชี้วัดที่ ๖ (G๓) จำนวนคดีหรือเรื่องร้องเรียนที่มีการชี้มูลว่าเจ้าพนักงานของรัฐมีการทุจริต ตัวชี้วัดที่ ๘ (G๕) ร้อยละการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อมาตรการเชิงรุกด้านการบริหารจัดการให้มีความโปร่งใสในกระบวนการยุติธรรม ตัวชี้วัดที่ ๙ (G๖) ร้อยละการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อมาตรการ/ระบบที่เอื้อต่อการป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือผลประโยชน์ ตัวชี้วัดที่ ๑๐ (G๗) ร้อยละความเห็นของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อการทบทวนและปรับปรุงประสิทธิภาพเรื่องร้องเรียนในกระบวนการยุติธรรม (RE๒) ร้อยละของนักโทษหลังพ้นโทษที่สามารถกลับไปดำเนินชีวิตในสังคมไทยได้อย่างปกติสุข (หน่วยงาน: กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน) ตัวชี้วัดที่ ๑๗ (A๑) ร้อยละของผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรมที่ได้รับการคุ้มครองดูแลและชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ ตัวชี้วัดที่ ๑๘ (A๒) ร้อยละผู้ที่ถูกจับกุม/คุมขัง และการถอนฟ้องหรือศาลพิพากษาถึงที่สุดยกฟ้อง และมีการพิสูจน์ว่ามีได้เป็นผู้กระทำความผิด หรือการกระทำไม่เป็นความผิดที่ได้รับเงินชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ (หน่วยงาน: กองทุนยุติธรรม) ตัวชี้วัดที่ ๒๑ (ET๑) ร้อยละของประชาชนที่มีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมในภาพรวม ซึ่งจากตัวชี้วัดที่กล่าวมาเป็นตัวชี้วัดที่น่าเชื่อถือ แต่พบว่าตัวเลขทั้ง ๓ ปีที่การจัดเก็บมีลักษณะกว้าง ตัวเลขมีขึ้นลงไม่มีทิศทางเดียวกัน คณะผู้วิจัยจึงใช้ค่าเฉลี่ยหรือค่ามัธยฐานของข้อมูลเป็นค่ามาตรฐาน

(๓) หากข้อมูลมีความชัดเจน มีความน่าเชื่อถือ และลักษณะซึ่งเห็นได้ว่ามีแนวโน้มได้ ควรใช้ปีแรกที่จัดเก็บเป็นค่ามาตรฐาน

ข้อมูลตัวชี้วัดที่มีลักษณะดังกล่าว ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ ๒ (E๑) อัตราอาชญากรรม (Crime Rate) ต่อจำนวนประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน อัตราอาชญากรรมประกอบด้วย อาชญากรรมเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ และทรัพย์สิน ตัวชี้วัดที่ ๓ (E๒) ร้อยละของประชาชนที่มีความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม ตัวชี้วัดที่ ๔ (G๑) จำนวนคดี/เรื่องร้องเรียน/เรื่องร้องทุกข์ที่ละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐาน (หน่วยงาน: ศูนย์ดำรงธรรมกระทรวงมหาดไทย) ตัวชี้วัดที่ ๑๕ (RE๑) ร้อยละของผู้พ้นโทษที่กลับมากระทำผิดซ้ำ (RE๒) ร้อยละของนักโทษหลังพ้นโทษที่สามารถกลับไปดำเนินชีวิตในสังคมไทยได้อย่างปกติสุข (หน่วยงาน: กรมราชทัณฑ์) ตัวชี้วัดที่ ๑๘ (A๒) ร้อยละผู้ที่ถูกจับกุม/คุมขัง และการถอนฟ้องหรือศาลพิพากษาถึงที่สุดยกฟ้อง และมีการพิสูจน์ว่ามีได้เป็นผู้กระทำความผิด หรือการกระทำไม่เป็นความผิดที่ได้รับเงินชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ (หน่วยงาน: สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา) ตัวชี้วัดที่ ๑๙ (D๑) หน่วยงานมีมาตรการในการตรวจสอบ เพื่อป้องกันการจับกุมผู้ต้องหา/จำเลย โดยไม่ได้กระทำความผิด และตัวชี้วัดที่ ๒๐ (D๒) จำนวนคดีที่มีการร้องฟื้นขึ้นมาจากพบว่าการจับกุมผู้ต้องหา/จำเลย โดยไม่ได้กระทำความผิด ซึ่งจากตัวชี้วัดที่กล่าวมาเป็นตัวชี้วัดที่มีความชัดเจน น่าเชื่อถือ และมีลักษณะข้อมูลทั้ง ๓ ปีที่เห็นในลักษณะแนวโน้ม คณะผู้วิจัยมีความเห็นควรใช้ปีแรกที่จัดเก็บเป็นค่ามาตรฐาน

ตาราง ๕-๔ ค่ามาตรฐาน (Baseline) และค่ามาตรฐานเปรียบเทียบ (Benchmark) รายตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

ลำดับ	ตัวชี้วัด		ผลการศึกษา			ค่ามาตรฐานเปรียบเทียบ	วิธีการกำหนด
			๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒		
๑	เดิม	(R๑) สัดส่วนของประชาชนที่รับทราบช่องทางในการรับรู้สิทธิทางกฎหมายและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก	ร้อยละ ๓๓.๗๓ (PS)	ร้อยละ ๒๘.๕๔ (PS)	ร้อยละ ๔๓.๐๕ (PS)	ร้อยละ ๓๕.๑๐	ค่าเฉลี่ย ๓ ปี
	ใหม่	(R๑) ร้อยละของประชาชนที่รับรู้สิทธิทางกฎหมายและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก	ร้อยละ ๓๓.๗๓ (PS)	ร้อยละ ๒๘.๕๔ (PS)	ร้อยละ ๔๓.๐๕ (PS)	ร้อยละ ๓๕.๑๐	ค่าเฉลี่ย ๓ ปี
๒	เดิม	(E๑) อัตราอาชญากรรม (Crime Rate) ต่อจำนวนประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน อัตราอาชญากรรมประกอบด้วย อาชญากรรมเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน	๑๒๒ คน (AD)	๑๐๓ คน (AD)	๑๐๕ คน (AD)	๑๒๒ คน	ปีแรกที่จัดเก็บ
	ใหม่	(E๑) อัตราอาชญากรรม (Crime Rate) ต่อจำนวนประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน อัตราอาชญากรรมประกอบด้วย อาชญากรรมเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ และทรัพย์สิน	๑๒๖ คน (AD)	๑๑๕ คน (AD)	๑๐๘ คน (AD)	๑๒๖ คน	ปีแรกที่จัดเก็บ
๓	เดิม	(E๒) ความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชนลดลง	ร้อยละ ๕๓.๖๘ (PS)	ร้อยละ ๕๒.๗๐ (PS)	ร้อยละ ๔๐.๘๑ (PS)	ร้อยละ ๕๓.๖๘	ปีแรกที่จัดเก็บ
	ใหม่	(E๒) ร้อยละของประชาชนที่มีความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม	ร้อยละ ๔๖.๙๘ (PS)	ร้อยละ ๓๘.๗๖ (PS)	ร้อยละ ๓๙.๙๘ (PS)	ร้อยละ ๔๒.๙๘	ปีแรกที่จัดเก็บ

ลำดับ	ตัวชี้วัด		ผลการศึกษา			ค่ามาตรฐานเปรียบเทียบ	วิธีการกำหนด
			๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒		
๔	เดิม	(G๑) จำนวนคดีและเรื่องร้องเรียนที่มีมูลและถึงที่สุด ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติที่ขัดกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานมีจำนวนลดน้อยลง	สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ			๒๐ เรื่อง	ปีแรกที่จัดเก็บ
			N/A๒	๒๐ เรื่อง (AD)	๔๑ เรื่อง (AD)		
			กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ			๕๘๑ เรื่อง	ปีแรกที่จัดเก็บ
			N/A๒	๕๘๑ เรื่อง (AD)	๑,๗๐๖ เรื่อง (AD)		
	ใหม่	(G๑) จำนวนคดี/เรื่องร้องเรียน/เรื่องร้องทุกข์ที่ถูกละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐาน	สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ			๖๑๙ เรื่อง	ปีแรกที่จัดเก็บ
			๖๑๙ เรื่อง (AD)	๖๒๓ เรื่อง (AD)	๕๕๑ เรื่อง (AD)		
			กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ			๘๐๖ เรื่อง	ค่าเฉลี่ย ๓ ปี
			๑๓๒ เรื่อง (AD)	๕๘๑ เรื่อง (AD)	๑,๗๐๖ เรื่อง (AD)		
			ศูนย์ดำรงธรรม			๕๐,๕๘๓ เรื่อง	ปีแรกที่จัดเก็บ
			๕๐,๕๘๓ เรื่อง (AD)	๔๘,๔๖๐ เรื่อง (AD)	๔๑,๑๒๕ เรื่อง (AD)		
๕	เดิม	(G๒) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการกำหนดตัวชี้วัดที่สะท้อนความถูกต้องและเที่ยงธรรม	N/A๑	N/A๑	N/A๑	N/A๑	ใช้ปีใดปีหนึ่งเป็นปีฐาน
	ใหม่	(G๒) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการกำหนดตัวชี้วัดที่สะท้อนระดับความถูกต้องและเที่ยงธรรม	N/A๑	N/A๑	N/A๑	N/A๑	ใช้ปีใดปีหนึ่งเป็นปีฐาน

ลำดับ	ตัวชี้วัด		ผลการศึกษา			ค่ามาตรฐานเปรียบเทียบ	วิธีการกำหนด
			๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒		
๖	เดิม	(G๓) คดีที่มีการชี้มูลว่าเจ้าพนักงานของรัฐในกระบวนการยุติธรรมมีความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่การเลือกปฏิบัติ และ/หรือการทุจริตหรือถูกแทรกแซงมีจำนวนลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา	สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน (ข้อมูลมาจากหนังสือรายงานประจำปี)			๒,๗๖๕ เรื่อง	ปีแรกที่จัดเก็บ
			N/A๒	๒,๗๖๕ เรื่อง (AD)	๒,๒๐๕ เรื่อง (AD)		
			สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ			๒๐๙ เรื่อง	ปีแรกที่จัดเก็บ
			N/A๒	๒๐๙ เรื่อง (AD)	๒๓๘ เรื่อง (AD)		
	ใหม่	(G๓) จำนวนคดีหรือเรื่องร้องเรียนที่มีการชี้มูลว่าเจ้าพนักงานของรัฐมีการทุจริต	สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ			๗๓๓ เรื่อง	ค่าเฉลี่ย ๓ ปี
			๘๗๑ เรื่อง (AD)	๕๙๔ เรื่อง (AD)	๗๓๓ เรื่อง (AD)		
๗	เดิม	(G๔) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการกำหนดระยะเวลามาตรฐานตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายในแต่ละขั้นตอนการปฏิบัติ โดยมีระบบให้ประชาชนสามารถตรวจสอบติดตาม (Tracking)	๑ ปี ๖ เดือน (US)	๗ เดือน (US)	๓ เดือน ๒๙ วัน (US)	๑ ปี ๖ เดือน	ปีแรกที่จัดเก็บ
	ใหม่	(G๔) ระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนในกระบวนการยุติธรรม	N/A๑ (AD)	N/A๑ (AD)	N/A๑ (AD)	N/A๑	ใช้ปีใดปีหนึ่งเป็นปีฐาน
๘	เดิม	(G๕) หน่วยงานในระบบกระบวนการยุติธรรมมีการกำหนดมาตรการเชิงรุกด้านการบริหารจัดการให้มีความโปร่งใสและแจ้งให้ประชาชนรับทราบ	ร้อยละ ๔๓.๐๐ (US)	ร้อยละ ๕๗.๓๒ (US)	ร้อยละ ๓๓.๕๒ (US)	ร้อยละ ๔๔.๖๑	ค่าเฉลี่ย ๓ ปี
	ใหม่	(G๕) ร้อยละการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อมาตรการเชิงรุกด้านการบริหารจัดการให้มีความโปร่งใสในกระบวนการยุติธรรม	ร้อยละ ๔๓.๐๐ (US)	ร้อยละ ๕๗.๓๒ (US)	ร้อยละ ๓๓.๕๒ (US)	ร้อยละ ๔๔.๖๑	ค่าเฉลี่ย ๓ ปี

รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการจ้างเหมาบริการประเมินผลการดำเนินการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลตัวชี้วัดประสิทธิภาพ

กระบวนการยุติธรรมทางอาญา

๑๗๕

ลำดับ	ตัวชี้วัด		ผลการศึกษา			ค่ามาตรฐานเปรียบเทียบ	วิธีการกำหนด
			๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒		
๙	เดิม	(G๖) หน่วยงานมีมาตรการ/ระบบที่เอื้อต่อการป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือผลประโยชน์	ร้อยละ ๕๑.๘๖ (US)	ร้อยละ ๕๙.๙๒ (US)	ร้อยละ ๔๐.๓๔ (US)	ร้อยละ ๕๐.๗๑	ค่าเฉลี่ย ๓ ปี
	ใหม่	(G๖) ร้อยละการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อมาตรการ/ระบบที่เอื้อต่อการป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือเรียกรับประโยชน์	ร้อยละ ๕๑.๘๖ (US)	ร้อยละ ๕๙.๙๒ (US)	ร้อยละ ๔๐.๓๔ (US)	ร้อยละ ๕๐.๗๑	ค่าเฉลี่ย ๓ ปี
๑๐	เดิม	(G๗) หน่วยงานในระบบกระบวนการยุติธรรมมีการทบทวนและปรับปรุงประสิทธิภาพเรื่องร้องเรียน	ร้อยละ ๗๐.๓๖ (US)	ร้อยละ ๗๗.๒๑ (US)	ร้อยละ ๕๒.๘๔ (US)	ร้อยละ ๖๖.๘๐	ค่าเฉลี่ย ๓ ปี
	ใหม่	(G๗) ร้อยละความเห็นของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อการทบทวนและปรับปรุงประสิทธิภาพเรื่องร้องเรียนในกระบวนการยุติธรรม	ร้อยละ ๗๐.๓๖ (US)	ร้อยละ ๗๗.๒๑ (US)	ร้อยละ ๕๒.๘๔ (US)	ร้อยละ ๖๖.๘๐	ค่าเฉลี่ย ๓ ปี
๑๑	เดิม	(G๘) สัดส่วนความเหมาะสมของทรัพยากร ทั้งเครื่องมือ งบประมาณ และทรัพยากรมนุษย์ กับภาระงาน	N/A๒	N/A๒	N/A๒	N/A๒	ใช้ปีใดปีหนึ่งเป็นปีฐาน
๑๒	เดิม	(G๙) มีการวิเคราะห์และพัฒนา ระบบทรัพยากรมนุษย์และการบริหารจัดการอย่างสม่ำเสมอ	N/A๒	N/A๒	N/A๒	N/A๒	ใช้ปีใดปีหนึ่งเป็นปีฐาน
	ใหม่	(G๙) ร้อยละการบริหารทรัพยากรบุคคลของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม	N/A๒	N/A๒	N/A๒	N/A๒	ใช้ปีใดปีหนึ่งเป็นปีฐาน
๑๓	เดิม	(G๑๐) หน่วยงานมีการจัดเก็บและบูรณาการข้อมูลกระบวนการยุติธรรมอย่างเป็นระบบ	N/A๑	N/A๑	N/A๑	N/A๑	ใช้ปีใดปีหนึ่งเป็นปีฐาน
	ใหม่	(G๑๐) หน่วยงานมีการจัดเก็บและบูรณาการข้อมูลกระบวนการยุติธรรมอย่างเป็นระบบ	ร้อยละ ๕๙.๐๙ (AD)	ร้อยละ ๕๙.๐๙ (AD)	ร้อยละ ๕๙.๐๙ (AD)	ร้อยละ ๕๙.๐๙	ใช้ปีใดปีหนึ่งเป็นปีฐาน

ลำดับ	ตัวชี้วัด		ผลการศึกษา			ค่ามาตรฐานเปรียบเทียบ	วิธีการกำหนด
			๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒		
๑๔	เดิม	(G๑๑) หน่วยงานมีการจัดทำการวิเคราะห์ ประเมินต้นทุนของกิจกรรมการเข้าถึงความยุติธรรม	๙๘,๐๐๐ บาทต่อคน (US)	๑๗๓,๐๓๕ บาทต่อคน (US)	๗๘,๑๖๒ บาทต่อคน (US)	๑๑๖,๓๙๙ บาทต่อคน	ค่าเฉลี่ย ๓ ปี
	ใหม่	(G๑๑) หน่วยงานมีการจัดทำการวิเคราะห์ ประเมินต้นทุนของกิจกรรมการเข้าถึงความยุติธรรม	N/A๓	N/A๓	N/A๓	N/A๓	ใช้ปีใดปีหนึ่งเป็นปีฐาน
๑๕	เดิม	(RE๑) ร้อยละของผู้พ้นโทษที่กลับมากระทำผิดซ้ำลดลง	กรมราชทัณฑ์			ร้อยละ ๒.๗๙	ค่าเฉลี่ย ๓ ปี
			ร้อยละ ๒.๘๔ (AD)	ร้อยละ ๒.๔๑ (AD)	ร้อยละ ๓.๑๓ (AD)		
	ใหม่	(RE๑) ร้อยละของผู้พ้นโทษที่กลับมากระทำผิดซ้ำ	กรมราชทัณฑ์			ร้อยละ ๑๔.๕๓	ปีแรกที่จัดเก็บ
			ร้อยละ ๑๔.๕๓ (AD)	ร้อยละ ๑๔.๙๒ (AD)	ร้อยละ ๑๕.๖๔ (AD)		
			กรมคุมประพฤติ			ร้อยละ ๗.๐๔	ปีแรกที่จัดเก็บ
			ร้อยละ ๖.๕๗ (AD)	ร้อยละ ๗.๐๒ (AD)	ร้อยละ ๗.๕๒ (AD)		
			กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน			ร้อยละ ๒๓.๓๗	ปีแรกที่จัดเก็บ
			ร้อยละ ๒๓.๓๗ (AD)	ร้อยละ ๒๓.๗๗ (AD)	ร้อยละ ๒๖.๑๒ (AD)		

ลำดับ	ตัวชี้วัด		ผลการศึกษา			ค่ามาตรฐานเปรียบเทียบ	วิธีการกำหนด
			๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒		
๑๖	เดิม	(RE๒) ร้อยละ/สัดส่วนของผู้พ้นโทษที่สามารถกลับไปดำรงชีวิตในสังคมไทยได้อย่างปกติสุข	กรมคุมประพฤติ			ร้อยละ ๔๙	ปีแรกที่จัดเก็บ
			ร้อยละ ๔๙ (AD)	N/A๑	N/A๑		
	ใหม่	(RE๒) ร้อยละของผู้พ้นโทษที่สามารถกลับไปดำรงชีวิตในสังคมไทยได้อย่างปกติสุข	กรมราชทัณฑ์			ร้อยละ ๙๐.๗๙	ปีแรกที่จัดเก็บ
			N/A๑	N/A๑	ร้อยละ ๙๐.๗๙ (AD)		
		(A๑) สัดส่วนการคุ้มครองดูแลผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรมและชดเชยความเสียหาย โดยได้รับการชดเชยเยียวยาจากภาครัฐมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น	กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน			ร้อยละ ๗๑.๘๙	ค่าเฉลี่ย ๓ ปี
			ร้อยละ ๔๔.๒๔ (AD)	ร้อยละ ๘๘.๐๗ (AD)	ร้อยละ ๘๓.๓๗ (AD)		
๑๗	เดิม	(A๑) สัดส่วนการคุ้มครองดูแลผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรมและชดเชยความเสียหาย โดยได้รับการชดเชยเยียวยาจากภาครัฐมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น	(ที่มา: สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา กรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม)			ร้อยละ ๗๓.๑๐	ปีแรกที่จัดเก็บ
			ร้อยละ ๗๓.๑๐ (AD)	ร้อยละ ๘๒.๗๗ (AD)	ร้อยละ ๘๖.๗๐ (AD)		
	ใหม่	(A๑) ร้อยละของผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรมที่ได้รับการคุ้มครองดูแลและชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ	(ที่มา: สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา กรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม)			ร้อยละ ๘๖.๗๐	ค่าเฉลี่ย ๓ ปี
			ร้อยละ ๘๑.๖๒ (SA&OB)	ร้อยละ ๗๘.๗๗ (SA&OB)	ร้อยละ ๙๙.๗๐ (SA&OB)		
๑๘	เดิม	(A๒) จำนวนผู้ที่ถูกจับกุม/คุมขังและภายหลังได้รับการปล่อยตัวเนื่องจากการพิสูจน์ว่าไม่มีความผิดที่ได้รับเงินชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ	(ที่มา: สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา กรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม)			ร้อยละ ๑๒.๒๙	ค่าเฉลี่ย ๓ ปี
			ร้อยละ ๑๑.๙๔ (AD)	ร้อยละ ๑๑.๖๕ (AD)	ร้อยละ ๑๓.๒๗ (AD)		

ลำดับ	ตัวชี้วัด		ผลการศึกษา			ค่ามาตรฐานเปรียบเทียบ	วิธีการกำหนด
			๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒		
	ใหม่	(A๒) ร้อยละผู้ที่ถูกจับกุม/คุมขังและการถอนฟ้อง หรือศาลพิพากษาถึงที่สุดยกฟ้อง และมีการพิสูจน์ว่ามีได้เป็นผู้กระทำความผิด หรือการกระทำไม่เป็นความผิด ที่ได้รับเงินชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ	(ที่มา: สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา กรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม)			ร้อยละ ๑๐.๒๘	ปีแรกที่จัดเก็บ
			ร้อยละ ๑๐.๒๘ (AD)	ร้อยละ ๑๒.๐๘ (AD)	ร้อยละ ๑๗.๔๖ (AD)		
			(ที่มา: สำนักงานกองทุนยุติธรรม)			ร้อยละ ๓.๓๖	ค่าเฉลี่ย ๓ ปี
			ร้อยละ ๐ (AD)	ร้อยละ ๕.๔๙ (AD)	ร้อยละ ๔.๖๑ (AD)		
๑๙	เดิม	(D๑) หน่วยงานมีมาตรการในการตรวจสอบ เพื่อป้องกันการจับกุมผู้ต้องหา/จำเลยโดยไม่ได้กระทำความผิด	ร้อยละ ๑๐๐ (SA&OB)	ร้อยละ ๑๐๐ (SA&OB)	ร้อยละ ๑๐๐ (SA&OB)	ร้อยละ ๑๐๐	ค่าเฉลี่ย ๓ ปี
๒๐	เดิม	(D๒) จำนวนคดีที่มีการร้องฟื้นขึ้นมาเนื่องจากพบว่ามี การจับกุมผู้ต้องหา/จำเลย โดยไม่ได้กระทำความผิด	๐ (AD)	๐ (AD)	๐ (AD)	๐	ปีแรกที่จัดเก็บ
๒๑	เดิม	(ET๑) ร้อยละของประชาชนที่มีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมในภาพรวม	ร้อยละ ๓๙.๐๘ (PS)	ร้อยละ ๒๙.๒๑ (PS)	ร้อยละ ๕๘.๓๘ (PS)	ร้อยละ ๔๒.๒๒	ค่าเฉลี่ย ๓ ปี

หมายเหตุ: PS คือ การสำรวจสถิติภาคประชาชน (Public Survey)

US คือ การสำรวจสถิติผู้มีส่วนได้เสีย (User Survey)

AD คือ การสำรวจสถิติข้อมูลของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม (Administrative Data)

SA คือ การประเมินตนเองโดยหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม (Self-Assessment)

OB คือ การสังเกต (Observation)

N/A๑ หมายถึง หน่วยงานไม่มีการจัดเก็บข้อมูล

N/A๒ หมายถึง หน่วยงานที่ไม่ได้นำส่งข้อมูลให้แก่ผู้วิจัย

N/A๓ หมายถึง หน่วยงานนำส่งข้อมูลไม่ครบถ้วนหรือไม่เพียงพอที่จะใช้คำนวณตัวชี้วัดได้

บทที่ ๖

การวิเคราะห์ประเมินผลการจัดเก็บประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

๖.๑ ทิศทางการพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางอาญา

๑) ทิศทางการพัฒนากระบวนการยุติธรรมไทยตามแผนยุทธศาสตร์ระดับชาติ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐ ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๕ รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ทั้งนี้ พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.๒๕๖๐ บทเฉพาะกาล มาตรา ๒๘ (๔) บัญญัติให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านต่าง ๆ ใช้ร่างยุทธศาสตร์ระยะ ๒๐ ปี ที่คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๕๘ จัดทำขึ้นมาใช้เป็นหลักในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์เบื้องต้น และให้นำความเห็นหรือข้อเสนอแนะของสภาปฏิรูปแห่งชาติ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ และคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดองมาประกอบการพิจารณา ดังนั้น แผนปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรมได้พิจารณาความสอดคล้องกับร่างยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ที่คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติตามมติคณะรัฐมนตรีจัดทำขึ้น เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๕๘

ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) เป็นกรอบการพัฒนาระยะยาวของประเทศ โดยมุ่งเน้นสู่วิสัยทัศน์ และเป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์ชาติ คือ วิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์ชาติ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุข และตอบสนองการบรรลุซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ระดับสูง เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว และสร้างความสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) มีทั้งสิ้น ๖ ด้าน คือ (๑) ด้านความมั่นคง (๒) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (๓) การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ (๔) การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (๕) การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ (๖) การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยกระบวนการยุติธรรมอยู่ในยุทธศาสตร์ด้านที่ ๖ ข้างต้น

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๒๒) ประเด็น กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) ถูกจัดทำขึ้นเพื่อเป็นกลไกสำคัญตอบสนองต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้วยการมุ่งเน้นให้กฎหมายมีความเป็นพลวัตที่สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไปและเป็นไปตามความต้องการของประชาชน และมีกระบวนการยุติธรรมที่เคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค มีความเป็นกลาง น่าเชื่อถือ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ส่งผลให้เป้าหมายการพัฒนายุทธศาสตร์ชาติในทุกด้านบรรลุความสำเร็จในการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมที่เป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ และเป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมของประเทศ ทิศทางการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าว กำหนดให้กฎหมายและกระบวนการยุติธรรมเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาประเทศที่ไม่ใช่เป็นเพียงเครื่องมือใน

การใช้อำนาจอธิปไตยต่อไป แต่เป็นเครื่องมือของประชาชนทั้งประเทศที่จะใช้สร้างสังคมที่พัฒนาอย่างเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำและไม่เลือกปฏิบัติ โดยมีแนวทางการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกลไกในการขับเคลื่อนและสร้างการเปลี่ยนแปลงขนานใหญ่ มุ่งเน้นการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลมาสนับสนุนให้เกิดความโปร่งใสและพลวัตให้กับการพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วนในสังคมมีโอกาสได้รับประโยชน์จากการพัฒนาประเทศอย่างเท่าเทียม เป็นธรรมและทั่วถึง โดยมีตัวชี้วัดได้แก่ “ดัชนีนิติธรรม” (คะแนน/อันดับ) โดยมีค่าเป้าหมาย ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ คะแนนของ ๔ ปีจจัย จากทั้งหมด ๘ ปีจจัย ได้แก่ (๑) การจำกัดอำนาจรัฐ (๒) รัฐบาลโปร่งใส (๓) สิทธิขั้นพื้นฐาน (๔) ความเป็นระเบียบและความมั่นคง ไม่ต่ำกว่า ๐.๖๕ ค่าเป้าหมายในปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐ คะแนนในทุกปีจจัยไม่ต่ำกว่า ๐.๖๕ ค่าเป้าหมายในปี ๒๕๗๑-๒๕๗๕ คะแนนในทุกปีจจัยไม่ต่ำกว่า ๐.๗๕ และค่าเป้าหมายในปี ๒๕๗๖-๒๕๘๐ คะแนนในทุกปีจจัยไม่ต่ำกว่า ๐.๘๗ และอยู่ใน ๑๐ อันดับแรกของโลก

แผนย่อยการพัฒนากฎหมายภายใต้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าว กฎหมายเป็นเครื่องมือจัดระบบความสัมพันธ์และจัดระเบียบในสังคม ดังนั้น เมื่อบริบททางสังคมเปลี่ยนแปลง กฎหมายจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับบริบททางสังคมด้วย ปัจจุบันถือได้ว่าการทำให้กฎหมายเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประเทศ จะช่วยเอื้อให้เกิดประโยชน์ต่อภารกิจภาครัฐ การลงทุน และดำเนินธุรกิจภาคเอกชนเป็นไปโดยสะดวก เกิดความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำและเพิ่มคุณภาพชีวิตของประชาชน รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาประเทศในระยะยาวให้ทุกภาคส่วนได้รับประโยชน์จากการพัฒนาประเทศอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรมด้วย โดยเฉพาะการส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนากฎหมาย การบังคับใช้และการปฏิบัติตามกฎหมาย เพื่อมุ่งใช้กฎหมายให้เป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการพัฒนา การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่นำไปสู่ความเหลื่อมล้ำด้านต่าง ๆ เอื้อต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ โดยมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

(๑) พัฒนากฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับบริบท และเอื้อต่อการพัฒนาประเทศ โดยประเมินผลสัมฤทธิ์ ทบทุนความจำเป็นและความเหมาะสมของกฎหมาย ที่มีอยู่ทุก ลำดับชั้นของกฎหมาย แก้ไขปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัย ยกเลิกกฎหมายที่มีเนื้อหาไม่จำเป็น หรือเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ เพื่อให้กฎหมายช่วยสร้างเสริมความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ และกระจายความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม มีความสอดคล้องกับข้อตกลงระหว่างประเทศที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยรวมให้เอื้อต่อการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐในการพัฒนาประเทศ เพื่อรองรับการพัฒนาภูมิภาคและจังหวัดที่มีประสิทธิภาพ เอื้อต่อการใช้นวัตกรรมทั้งในภาครัฐและเอกชนให้สอดคล้อง กับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป เอื้อต่อการประกอบธุรกิจทั้งในและต่างประเทศทั้งในภาคเกษตร อุตสาหกรรม บริการและการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการกำหนดกรอบในการทบทวนปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายในรอบระยะเวลาที่กำหนด

(๒) มีวิธีการบัญญัติกฎหมายอย่างมีส่วนร่วม ต้องดำเนินการให้มีการรับฟังความคิดเห็น ของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผย ผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุก ขั้นตอน เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับและทุกลำดับศักดิ์ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป เอื้ออำนวยต่อการบริหารราชการแผ่นดิน การดำเนินงานของภาครัฐที่เหมาะสม การพัฒนาประเทศ การให้บริการประชาชน การประกอบธุรกิจ และการแข่งขันระหว่างประเทศ

(๓) พัฒนาการบังคับใช้กฎหมาย โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการกระบวนการบังคับใช้กฎหมายให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ และเป็นธรรม และก่อให้เกิดความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ สามารถกล่าวหาและจับกุมผู้กระทำผิดได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดและเป็นธรรม

(๔) ส่งเสริมเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมในกระบวนการกฎหมาย สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนากฎหมาย การบังคับใช้และการปฏิบัติตามกฎหมายให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกระบวนการทางกฎหมายโดยเพิ่มช่องทางการมีส่วนร่วมของประชาชนตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ เพื่อให้กฎหมายเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศ และมีเนื้อหาเป็นไปเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

แผนย่อยการพัฒนากระบวนการยุติธรรมภายใต้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าว การอำนวยความสะดวกเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาประเทศ ในการบริหารกระบวนการยุติธรรมของประเทศจึงต้องมุ่งสู่การเสริมสร้างสังคมนิติธรรมด้วยกระบวนการยุติธรรมที่มีประสิทธิภาพและเอื้อให้ทุกภาคส่วนได้รับความเป็นธรรมอย่างเสมอภาค ปราศจากการเลือกปฏิบัติ โดยเสริมสร้างความโปร่งใสและพลวัตของกระบวนการยุติธรรมด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล รวมทั้งการมีส่วนร่วมของประชาชนให้องค์ประกอบต่าง ๆ ของกระบวนการยุติธรรมและการบริหารจัดการหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐโดยรวมเพื่อการจัดการกับกรณีพิพาทได้อย่างเป็นธรรม โดยในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม มีจุดเน้นให้กระบวนการยุติธรรมทั้งกระบวนการเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค มีความเป็นกลาง น่าเชื่อถือ โปร่งใส ตรวจสอบได้ กระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมมีความกล้าหาญทางจริยธรรม เป็นมืออาชีพ มีความเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก มุ่งให้เกิดการสร้างมาตรฐานและเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการยุติธรรมเทียบเท่าระดับสากล ตามหลักนิติธรรม โปร่งใส ลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างโอกาสในการเข้าถึงความยุติธรรม สร้างความสมดุลระหว่างสิทธิและเสรีภาพของประชาชน กับประโยชน์สาธารณะ การอำนวยความสะดวกมีความมีประสิทธิภาพและเป็นไปอย่างเสมอภาค หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีความร่วมมือที่ดี มีการบูรณาการและเชื่อมโยงการทำงานระหว่างกัน โดยมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่

(๑) ปรับวัฒนธรรมองค์กรและทัศนคติเจ้าหน้าที่ของรัฐในกระบวนการยุติธรรมให้เคารพและยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่พึงได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม รวมทั้งเสริมสร้างและพัฒนาวัฒนธรรมของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมให้มีความโปร่งใส เป็นกลาง ปราศจากการแทรกแซงหรือครอบงำใด ๆ โดยเฉพาะการบริหารงานบุคคลในกระบวนการยุติธรรมต้องโปร่งใส เป็นอิสระ และมีการพัฒนาตัวบุคคลอย่างต่อเนื่อง

(๒) กำหนดให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทั้งทางแพ่ง อาญา และปกครอง มีเป้าหมายและยุทธศาสตร์ร่วมกันในการอำนวยความสะดวกให้เกิดประสิทธิภาพในการรวบรวมพยานหลักฐานในการพิจารณาคดี และในการบังคับตามคำพิพากษา โดยพัฒนาเป้าหมายและยุทธศาสตร์ระยะกลางและระยะยาวระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์ ให้มีแนวทางและทิศทางเดียวกัน มีรูปแบบกระบวนการยุติธรรมที่มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานร่วมกันบนพื้นฐานแห่ง

การไว้วางใจซึ่งกันและกัน รวมทั้งการสร้างเครื่องมือการประเมินคุณภาพและผลงานที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมุ่งก่อให้เกิดผลลัพธ์ต่อสังคมร่วมกัน

(๓) เสริมสร้างพลวัต ความหลากหลาย บูรณาการด้านกระบวนการยุติธรรมด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชน และการสร้างความเสมอภาคในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมด้วยการคุ้มครองผู้ด้อยโอกาส โดยเฉพาะการส่งเสริมกระบวนการยุติธรรมทางเลือกในรูปแบบต่าง ๆ การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทก่อนเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม การช่วยเหลือประชาชนให้เข้าถึงความเป็นธรรมการพัฒนารูปแบบของการมีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรมให้มีความหลากหลาย การสร้างความรู้ความเข้าใจด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมให้กับประชาชน การพัฒนากลไกคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากกระบวนการยุติธรรมและความขัดแย้งระหว่างภาครัฐ เอกชนและชุมชน

(๔) ส่งเสริมพัฒนาระบบการสืบเสาะและการสอดส่องให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการเสริมสร้างความโปร่งใสและพลวัตของกระบวนการยุติธรรมด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลในการเป็นช่องทางให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมตลอดจนกระบวนการพิจารณาคดีได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และไม่เสียค่าใช้จ่ายสูงเกินสมควร

(๕) กำหนดให้การรวบรวมและการพิสูจน์พยานหลักฐานในกระบวนการยุติธรรมต้องเป็นไปตามมาตรฐานสากล มีการใช้ประโยชน์จากนิติวิทยาศาสตร์และศาสตร์อื่น ๆ และจัดให้มีบริการทางด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างมีทางเลือกอำนวยความสะดวกอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่เลือกปฏิบัติ มีความโปร่งใส และประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวกรวดเร็ว

(๖) ยกระดับมาตรการตรวจสอบการประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมให้มีความน่าเชื่อถือและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการยกระดับความโปร่งใสในการใช้อำนาจกับประชาชนและการแต่งตั้งโยกย้ายบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม

(๗) พัฒนามาตรการอื่นแทนโทษทางอาญาเพื่อลดทอนความเป็นโทษทางอาญาที่ไม่จำเป็น สร้างความสมดุลระหว่างการบังคับโทษตามคำพิพากษากับการให้โอกาสผู้ต้องโทษกลับคืนสู่สังคม เปิดโอกาสให้ภาคส่วนอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการบังคับโทษ และการพัฒนาระบบคุมประพฤติในชุมชน

ตาราง ๖-๑ สรุปแนวทางการพัฒนาตามแผนย่อยภายใต้แผนแม่บทยุทธศาสตร์ชาติ

แนวทางการพัฒนากฎหมายของแผนย่อยภายใต้แผนแม่บทยุทธศาสตร์ชาติ	แนวทางการพัฒนากระบวนการยุติธรรมของแผนย่อยภายใต้แผนแม่บทยุทธศาสตร์ชาติ
๑) พัฒนากฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับบริบท และเอื้อต่อการพัฒนาประเทศ ๒) มีวิธีการบัญญัติกฎหมายอย่างมีส่วนร่วม ๓) พัฒนาการบังคับใช้กฎหมาย โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ ๔) ส่งเสริมเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมในกระบวนการกฎหมาย สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนากฎหมาย การบังคับใช้และการปฏิบัติตามกฎหมาย	๑) ปรับวัฒนธรรมองค์กรและทัศนคติเจ้าหน้าที่ของรัฐในกระบวนการยุติธรรม ๒) กำหนดให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทั้งทางแพ่งอาญา และปกครอง มีเป้าหมายและยุทธศาสตร์ร่วมกันในการอำนวยความสะดวก ๓) เสริมสร้างพลวัต ความหลากหลาย บูรณาการด้านกระบวนการยุติธรรมด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชน และการสร้างความเสมอภาคในการอำนวยความสะดวกด้วยการคุ้มครองผู้ด้อยโอกาส ๔) ส่งเสริมพัฒนาระบบการสืบเสาะและการสอดส่องให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ๕) กำหนดให้การรวบรวมและการพิสูจน์พยานหลักฐานในกระบวนการยุติธรรมต้องเป็นไปตามมาตรฐานสากล ๖) ยกระดับมาตรการตรวจสอบการประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรม ให้ความน่าเชื่อถือและมีประสิทธิภาพ ๗) พัฒนามาตรการอื่นแทนโทษทางอาญาเพื่อลดทอนความเป็นโทษทางอาญาที่ไม่จำเป็น

๒) ทิศทางการพัฒนากระบวนการยุติธรรมไทยตามแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

พระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๙ มาตรา ๑๘ ได้กำหนดให้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติจัดทำแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติขึ้นเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางประสานความร่วมมือในการบริหารงานยุติธรรมระหว่างหน่วยงานของรัฐและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานยุติธรรม ให้เป็นไปอย่างสอดคล้องและมีการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะทำให้การอำนวยความสะดวก มีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของสังคมได้อย่างแท้จริง กระทรวงยุติธรรม โดยสำนักงานกิจการยุติธรรม ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ได้จัดทำแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติรองรับตามพระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๙ มาแล้วสองฉบับได้แก่ แผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๒-๒๕๕๕) และแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๖๑)

จากประเด็นปัญหาหลักของกระบวนการยุติธรรม (Pain point) และการประเมินสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง ได้นำไปสู่การกำหนดกรอบทิศทางในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๕) ซึ่งมีแนวทางดำเนินงาน ๔ ด้าน เชื่อมต่อกันตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ได้แก่

(๑) การป้องกันการกระทำผิด (Prevention) (๒) กระบวนการยุติธรรมทางเลือก (Alternative Justice) (๓) การคุ้มครองโดยปฏิบัติตามกฎหมาย (Protection) และ (๔) การฟื้นฟูผู้กระทำผิด (Rehabilitative) ซึ่งในทุกขั้นตอนจะใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) ในการบริหารจัดการ ที่เป็นการพัฒนาต่อยอดจากระบบเดิมเพื่อใช้ในการตัดสินใจเชิงนโยบายและงานเชิงรุก

อย่างไรก็ดี ในช่วงระยะเวลาของการจัดทำแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๕) ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐ โดยในหมวด ๖ มาตรา ๖๕ กำหนดให้มียุทธศาสตร์ชาติเพื่อเป็นเป้าหมายของการพัฒนาประเทศตามหลักธรรมาภิบาล และใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน และในหมวด ๑๖ มาตรา ๒๕๘ บัญญัติให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ รวมถึงพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ.๒๕๖๐ กำหนดให้มีการจัดทำแผนปฏิรูปประเทศ โดยคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๐ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ จำนวน ๑๑ คณะ เพื่อจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศ นอกจากนี้ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๐ ได้เห็นชอบแนวทางการเสนอแผนต่อคณะรัฐมนตรีและการจำแนกระดับของแผน โดยแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ จัดเป็นแผนระดับที่ ๓ ซึ่งเป็นแผนที่จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของแผนระดับที่ ๑ (ยุทธศาสตร์ชาติ) และแผนระดับที่ ๒ (ประกอบด้วย ๔ แผน ได้แก่ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนความมั่นคง) ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

แผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๕) เป็นการมุ่งแก้ประเด็นปัญหาหลัก (Pain point) ของกระบวนการยุติธรรม รวมทั้งมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม ๗ ด้าน ได้แก่ ด้านการเมือง ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านกฎหมาย ด้านกระบวนการยุติธรรมด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ทั้งนี้ การกำหนดยุทธศาสตร์จะสอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการพัฒนากระบวนการยุติธรรมที่เชื่อมต่อกัน ตั้งแต่ ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาสนับสนุนการพัฒนาในทุกยุทธศาสตร์

กล่าวได้ว่า แผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๕) ได้จัดทำขึ้นโดยมีเจตนารมณ์ที่สำคัญคือการขับเคลื่อนเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ รวมถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจงานด้านการพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรมในภาพรวม (agenda base) ครอบคลุมทั้งทางอาญา ทางแพ่ง และทางปกครอง รวมทั้งการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมซึ่งเดิมได้มีการขับเคลื่อนตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเสมอภาคในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ลดช่องว่างของความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมทั้งในมิติของกฎหมายและการอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้แก่ประชาชน เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการให้บริการของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมให้มีความสะดวก รวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติและส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนางานด้านกระบวนการยุติธรรมในชุมชน เพื่อสร้างความเข้มแข็งของยุติธรรมชุมชน อันนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

สาระสำคัญของแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๕) เป็นไปตามที่กำหนดไว้ ตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๙ โดยปรากฏในแนวทางการพัฒนาของแต่ละยุทธศาสตร์ เป้าหมายและตัวชี้วัด แนวทางการขับเคลื่อนและการติดตามประเมินผล ซึ่งจะทำให้เกิดการพัฒนาในภาพรวมที่สอดคล้องกับสภาพสังคมและการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ตลอดจนเป็นแนวทางการร่วมมือในการบริหารงานยุติธรรม เพื่อให้มีประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้กับประชาชน ซึ่งสาระสำคัญของแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๕) สรุปได้ดังนี้

วิสัยทัศน์

“การบริหารงานยุติธรรมมีธรรมาภิบาลและทันสมัย สร้างสังคมไทยเคารพกฎหมายมีความปลอดภัยและสงบสุข”

พันธกิจ

(๑) เสริมสร้างการป้องกันการกระทำผิดโดยสร้างความรู้ความเข้าใจด้านความยุติธรรมและกฎหมาย
(๒) ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการไกล่เกลี่ยเพื่อใช้ยุติความขัดแย้งและให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้เพิ่มขึ้น

(๓) เพิ่มประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้กับประชาชนโดยการพัฒนากฎหมายและระบบบริหารงานยุติธรรม

(๔) ปรับปรุงระบบการฟื้นฟูผู้กระทำผิดให้ผู้กระทำความผิดกลับเข้าสู่สังคมได้อย่างปกติสุข

(๕) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเชื่อมโยงการดำเนินงานยุติธรรมทุกขั้นตอน

เป้าหมายสูงสุด

เป้าหมายที่ ๑ การบริหารงานยุติธรรมมีธรรมาภิบาลและความโปร่งใส

เป้าหมายที่ ๒ สังคมมีความสงบเรียบร้อย ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ตัวชี้วัดในภาพรวม

ตัวชี้วัดที่ ๑ ความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อกระบวนการยุติธรรมเพิ่มขึ้น เป็นการประเมินความคิดเห็นของประชาชนในประเด็นความไว้วางใจ ความถูกต้อง เทียบตรง และความโปร่งใสของกระบวนการยุติธรรม

ตัวชี้วัดที่ ๒ ความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชนน้อยลง เป็นการประเมินความรู้สึกและพฤติกรรมของประชาชนต่อสถานการณ์ปัญหาอาชญากรรมและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่พักอาศัย

ตัวชี้วัดที่ ๓ ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้ทั่วถึงและเท่าเทียม เป็นการประเมินความรู้ความเข้าใจสิทธิพื้นฐาน การมีส่วนร่วมด้านกระบวนการยุติธรรม และการได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายของประชาชน

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑: การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมด้านกฎหมาย กระบวนการยุติธรรม

แนวทางการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างองค์ความรู้ด้านสิทธิ เสรีภาพ กฎหมาย กระบวนการยุติธรรม และการป้องกันตนเองมิให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

แนวทางการพัฒนาที่ ๒ ปลูกฝังจิตสำนึกและค่านิยมในการยอมรับ เคารพและปฏิบัติตามกฎหมายแก่ประชาชน ชุมชน และสังคม

แนวทางการพัฒนาที่ ๓ ส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชน มีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรมทุกขั้นตอน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒: การส่งเสริมและพัฒนากระบวนการไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาททั้งทางอาญา ทางแพ่ง และพาณิชย์ และทางปกครอง

แนวทางการพัฒนาที่ ๑ สร้างความเข้าใจและยอมรับผลดีของการนำกระบวนการไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทมาใช้ทั้งทางอาญา ทางแพ่งและพาณิชย์ และทางปกครอง

แนวทางการพัฒนาที่ ๒ พัฒนากฎหมายเพื่อส่งเสริมการนำกระบวนการไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทมาใช้ทั้งทางอาญา ทางแพ่งและพาณิชย์ และทางปกครอง

แนวทางการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาการเข้าถึงและการให้บริการที่ทันสมัยและทั่วถึง

แนวทางการพัฒนาที่ ๔ สร้างมาตรฐานผู้ทำ หน้าที่ไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทในกระบวนการยุติธรรมทางเลือก

ยุทธศาสตร์ที่ ๓: การพัฒนากฎหมายและระบบบริหารงานยุติธรรม

แนวทางการพัฒนาที่ ๑ แก้ไขปรับปรุงกฎหมายให้มีความทันสมัยและเป็นธรรม

แนวทางการพัฒนาที่ ๒ พัฒนาระบบงานยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพและธรรมาภิบาล

(๑) พัฒนาระบบการกำหนดโทษให้มีความเหมาะสม โปร่งใส

(๒) กำหนดมาตรฐานระยะเวลาการดำเนินงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบงานยุติธรรม

(๓) พัฒนาระบบงานสอบสวนเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน

(๔) พัฒนาระบบงานด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อเท็จจริงแห่งคดี

แนวทางการพัฒนาที่ ๓ พัฒนากลไกการช่วยเหลือ และเพิ่มศักยภาพเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม

(๑) พัฒนาระบบการแจ้งสิทธิตามกฎหมาย ระบบการให้คำปรึกษาทางกฎหมายและขั้นตอนงานยุติธรรม

(๒) พัฒนามาตรการเพื่อคุ้มครองผู้เสียหาย ผู้ต้องหาและจำเลยเพื่อให้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีมาตรการปฏิบัติต่อผู้เสียหายและพยานที่เหมาะสมยิ่งขึ้น

(๓) พัฒนากลไกช่วยเหลือและเพิ่มศักยภาพเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม

แนวทางการพัฒนาที่ ๔ พัฒนาประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ

แนวทางการพัฒนาที่ ๕ พัฒนาศักยภาพบุคลากรและเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรด้านกระบวนการยุติธรรม

(๑) พัฒนานองค์ความรู้ ทักษะ และทัศนคติของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม

(๒) ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร ค่านิยมร่วม คุณธรรมจริยธรรม และสร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากรในกระบวนการยุติธรรม

แนวทางการพัฒนาที่ ๖ สนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการยุติธรรมและส่งเสริมให้เกิดการขยายผลรูปแบบการดำเนินงานที่ประสบความสำเร็จ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔: การพัฒนาระบบการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด

แนวทางการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาระบบการจำแนก การควบคุมตัว และการบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิดในแต่ละประเภทให้เหมาะสม สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

แนวทางการพัฒนาที่ ๒ พัฒนามาตรการแทนการควบคุมตัวผู้กระทำความผิดอาญา (Non-Custodial Measures)

แนวทางการพัฒนาที่ ๓ สร้างระบบเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยและจัดทำระบบติดตามสำหรับผู้พ้นโทษ เด็กและเยาวชนที่กำลังจะครบระยะเวลาการฝึกอบรม และส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐทั้งก่อนปล่อยและหลังปล่อย

ยุทธศาสตร์ที่ ๕: การขับเคลื่อนกระบวนการยุติธรรมด้วยดิจิทัล

แนวทางการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาระบบดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน และการบริหารราชการเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานและการตัดสินใจ

แนวทางการพัฒนาที่ ๒ บูรณาการและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน และจัดให้มีศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนข้อมูลดิจิทัลเพื่อสนับสนุนกระบวนการยุติธรรม

แนวทางการพัฒนาที่ ๓ พัฒนามาตรการระบบการรักษาความมั่นคงปลอดภัยข้อมูล

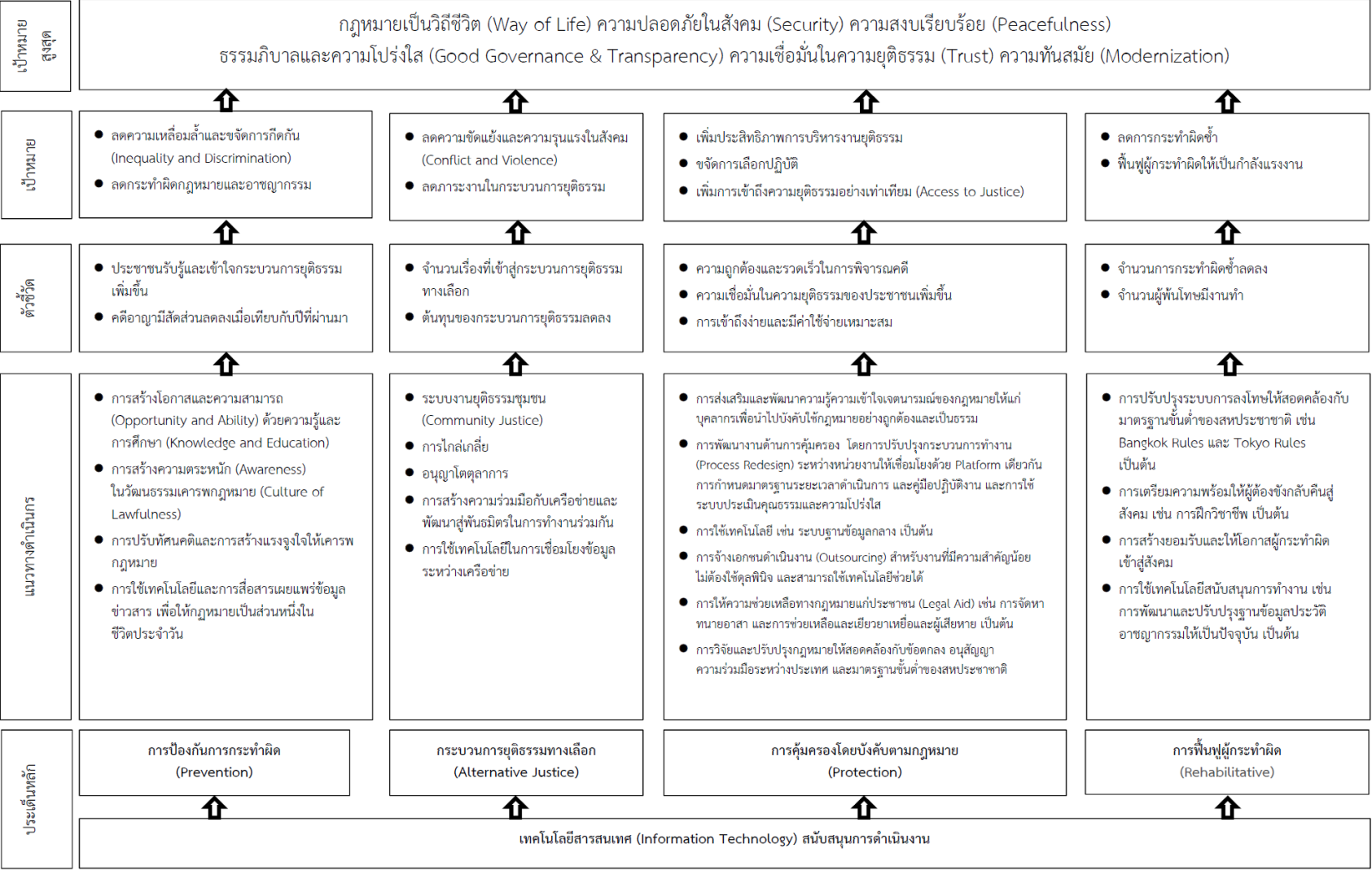
ตาราง ๖-๒ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและตัวชี้วัดภาพรวมของแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๕)

วิสัยทัศน์	พันธกิจ	เป้าหมายภาพรวม	ตัวชี้วัดภาพรวม
“การบริหารงานยุติธรรมมี ธรรมาภิบาลและทันสมัย สร้าง สังคมไทยเคารพกฎหมาย มีความ ปลอดภัยและสงบสุข”	๑) เสริมสร้างการป้องกันการกระทำผิดโดยสร้าง ความรู้ความเข้าใจด้านความยุติธรรมและ กฎหมาย ๒) ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการไกล่เกลี่ย เพื่อใช้ระงับข้อพิพาทหรือยุติความขัดแย้งโดย ให้ประชาชนมีส่วนร่วมและสามารถเข้าถึง กระบวนการยุติธรรมได้สะดวกและง่าย ๓) เพิ่มประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวก ให้กับประชาชน โดยการพัฒนากฎหมายและ ระบบบริหารงานยุติธรรม ๔) ปรับปรุงระบบการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด เพื่อให้ผู้กระทำผิดกลับเข้าสู่สังคมได้ อย่างปกติสุข ๕) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเชื่อมโยงการ ดำเนินงานยุติธรรมทุกขั้นตอน	๑) การบริหารงานยุติธรรมที่มี ธรรมาภิบาลและโปร่งใส ๒) สังคมมีความสงบเรียบร้อย ประชาชนมีความปลอดภัยใน ชีวิตและทรัพย์สิน	๑) ความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อกระบวนการ ยุติธรรมเพิ่มขึ้น เป็นการประเมินความคิดเห็นของ ประชาชนในประเด็นความไว้วางใจ ความถูกต้อง เที่ยงตรง และความโปร่งใสของกระบวนการยุติธรรม (Public Survey) ๒) ความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชนน้อยลง เป็นการประเมินความรู้สึกและพฤติกรรมของ ประชาชนต่อสถานการณ์ปัญหาอาชญากรรมและ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนใน พื้นที่พักอาศัย (Public Survey) ๓) ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้ทั่วถึงและเท่า เทียม เป็นการประเมินความรู้ความเข้าใจสิทธิพื้นฐาน การมีส่วนร่วมด้านกระบวนการยุติธรรม และการ ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายของประชาชน (Public Survey)

ตาราง ๖-๓ ยุทธศาสตร์และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์ของแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๕)

ยุทธศาสตร์	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
ยุทธศาสตร์ที่ ๑: การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมด้านกฎหมาย กระบวนการยุติธรรม	เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องสิทธิเสรีภาพกฎหมาย กระบวนการยุติธรรม การป้องกันมิให้ตนเองตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม รวมถึงสร้างจิตสำนึกค่านิยมด้านความยุติธรรมและการมีส่วนร่วมในงานยุติธรรมให้แก่ประชาชน ชุมชน และสังคม	ประชาชนและชุมชนเข้มแข็ง มีภูมิคุ้มกันเมื่อเกิดปัญหาต่าง ๆ สามารถจัดการปัญหาเองได้ในเบื้องต้น และสามารถป้องกันตนเองมิให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม	๑) ความรู้ความเข้าใจเรื่องสิทธิและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของประชาชนเพิ่มขึ้น (Public Survey) ๒) ร้อยละของผู้ประสบเหตุอาชญากรรมลดลง (Crime Victimization Survey)
ยุทธศาสตร์ที่ ๒: การส่งเสริมและพัฒนากระบวนการไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาททั้งทางอาญา ทางแพ่งและพาณิชย์ และทางปกครอง	เพื่อลดจำนวนความขัดแย้งและข้อพิพาทที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมกระแสหลัก ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงความยุติธรรมในรูปแบบที่หลากหลายและทั่วถึง ยุติความขัดแย้ง สร้างความสมานฉันท์โดยนำกระบวนการไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทมาใช้ในกระบวนการยุติธรรมทั้งทางอาญา ทางแพ่งและพาณิชย์ และทางปกครอง	๑) ประชาชนเข้าถึงความยุติธรรมในรูปแบบที่หลากหลายและทั่วถึง ๒) ยุติความขัดแย้งและสร้างความสมานฉันท์โดยใช้กระบวนการไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาททั้งทางอาญา ทางแพ่งและพาณิชย์ และทางปกครอง	๑) จำนวนข้อพิพาทและคดีความเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาททั้งทางอาญาแพ่งและพาณิชย์ และทางปกครองเพิ่มขึ้น (Administrative Data) ๒) ทักษะและความพึงพอใจต่อการเข้าถึงและการให้บริการของกระบวนการไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาททั้งทางอาญา แพ่งและพาณิชย์และทางปกครอง (User Survey)
ยุทธศาสตร์ที่ ๓: การพัฒนากฎหมายและระบบบริหารงานยุติธรรม	เพื่อให้การบริหารงานยุติธรรมมีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล และคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนได้อย่างเสมอภาค เท่าเทียม และเป็นธรรม	๑) การบริหารงานยุติธรรมมีประสิทธิภาพและมีความโปร่งใสมากขึ้น ๒) ประชาชนมีความพึงพอใจและความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรม ๓) ประชาชนสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม	๑) ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรม (Public Survey) ๒) ระดับความสำเร็จของระบบติดตามความคืบหน้าการดำเนินคดี (รายงานระดับความสำเร็จของระบบการติดตามความคืบหน้าการดำเนินคดี) ๓) จำนวนผู้ต้องขังระหว่างการพิจารณาคดีลดลง (Administrative Data)

ยุทธศาสตร์	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
ยุทธศาสตร์ที่ ๔: การพัฒนาระบบการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด	เพื่อพัฒนาระบบการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด การควบคุม บำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด ทั้งกลุ่มเด็กและเยาวชน ผู้ต้องขัง และผู้ถูกคุมความประพฤติให้เหมาะสม สอดคล้องตามมาตรฐานสากล รวมทั้งพัฒนาระบบการติดตามผู้พ้นโทษให้กลับสู่สังคมได้อย่างปกติสุข ไม่ทำผิดซ้ำ ตลอดจนสร้างทัศนคติที่ดีต่อสังคมในการให้โอกาสผู้พ้นโทษ	๑) ลดการกระทำผิดซ้ำ ๒) ผู้พ้นโทษมีชีวิตที่ดีขึ้น	๑) อัตราการกระทำผิดซ้ำลดลง (Administrative Data) ๒) ร้อยละของเด็กและเยาวชนที่ผ่านการฝึกอบรมจากศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนและผู้พ้นโทษมีชีวิตที่ดีขึ้น (Administrative Data)
ยุทธศาสตร์ที่ ๕: การขับเคลื่อนกระบวนการยุติธรรมด้วยดิจิทัล	เพื่อพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการทำงานของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม	การบริหารจัดการกระบวนการยุติธรรมมีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	มีระบบฐานข้อมูลและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เชื่อมโยงทุกหน่วยงานและใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการกระบวนการยุติธรรม (รายงานผลการดำเนินงานศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (DXC))

ภาพประกอบที่ ๖-๑ กรอบทิศทางการจัดทำแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๕)

ที่มา: แผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๕

๖.๒ การวิเคราะห์จุดแข็ง-จุดอ่อน-โอกาส และอุปสรรคของกระบวนการยุติธรรมไทยในมิติต่าง ๆ ตามกรอบตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างตัวชี้วัดในรายงานฉบับนี้กับแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปด้านกระบวนการยุติธรรม และแผนแม่บทการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ การวิเคราะห์จุดแข็ง-จุดอ่อน-โอกาส และอุปสรรคหรือความท้าทายของกระบวนการยุติธรรมไทย หรือ SWOT Analysis กระบวนการยุติธรรมไทยในรายงานฉบับนี้ ได้รวบรวมข้อมูลจากที่คณะผู้วิจัยจัดเก็บได้ตามกรอบตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในรายงานฉบับนี้ ข้อมูลจากประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๖ เมษายน พ.ศ.๒๕๖๑ และแผนแม่บทการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๕) ตลอดจนสถานการณ์ทางการเมืองและสังคมในปัจจุบัน โดยแบ่งเป็นการวิเคราะห์สถานการณ์หรือปัจจัยภายใน ได้แก่ จุดแข็ง (Strengths) และจุดอ่อน (Weaknesses) และการวิเคราะห์สถานการณ์หรือปัจจัยภายนอก ได้แก่ โอกาส (Opportunities) อุปสรรค (Threats) ดังนี้

๑) สถานการณ์หรือปัจจัยภายใน

๑.๑) ปัจจัยด้านโครงสร้างของหน่วยงานราชการในกระบวนการยุติธรรม

- จุดแข็ง (Strengths)

ผู้นำทางการเมืองที่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการยุติธรรม เช่น การปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม การเพิ่มประสิทธิภาพเพื่อลดขั้นตอนและสร้างโปร่งใสในการดำเนินงาน การพัฒนาสถาบันและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย การพัฒนากฎหมายเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันและที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ฯลฯ เป็นต้น

- จุดอ่อน (Weaknesses)

(๑) การจัดโครงสร้างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีลักษณะแบบระบบราชการแบบดั้งเดิม หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมส่วนใหญ่เป็นองค์กรขนาดใหญ่ มีหน่วยงานในสังกัดกระจายไปยังส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง กรมคุมประพฤติ กรมราชทัณฑ์ เป็นต้น การจัดโครงสร้างมีลักษณะแบบระบบราชการแบบดั้งเดิม (Bureaucracy) มีสายบังคับบัญชาที่ยาว และรวมศูนย์อำนาจไว้ที่ส่วนกลาง จึงส่งผลให้การดำเนินงานมีขั้นตอนมากตามลำดับสายการบังคับบัญชาและล่าช้าไม่คล่องตัว

(๒) โครงสร้างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมในปัจจุบันยังขาดระบบการทำงานที่เชื่อมโยงเป็นเครือข่ายแบบบูรณาการ หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมส่วนใหญ่มีโครงสร้างขององค์กรภายใต้กฎระเบียบที่แตกต่างกัน และค่อนข้างเป็นอิสระต่อกัน ไม่ว่าจะเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด ศาลยุติธรรม กรมราชทัณฑ์ ฯลฯ ทุกหน่วยงานจะมีกฎหมาย ระเบียบ และนโยบายเฉพาะของแต่ละหน่วยงานและไม่ค่อยเชื่อมโยง บางหน่วยงานเน้นการมีสายการบังคับบัญชาหรืออำนาจสูงสุดตามลำดับชั้น ความเป็นเอกภาพของโครงสร้างนโยบายในแต่ละหน่วยงานทำให้เกิดช่องว่างที่ทำให้ขาดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานร่วมกัน เกิดปัญหาต่อระบบการอำนวยความสะดวกในหลายส่วน

(๓) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมยังไม่มีระบบการจัดเก็บข้อมูลที่ถูกต้อง ทันสมัย และบูรณาการข้อมูลระหว่างกัน การขาดระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพและเชื่อมโยงกัน

ระหว่างหน่วยงาน ส่งผลต่อการบริหารงานยุติธรรม การจัดการคดี การแลกเปลี่ยนข้อมูล การติดตามความคืบหน้า นอกจากนี้ การเข้าถึงข้อมูลของประชาชนยังเป็นไปได้ยาก เนื่องจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมไม่ค่อยมีการเปิดเผยข้อมูลการดำเนินการต่อสาธารณะในช่องทางที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย ทำให้ประชาชนไม่สามารถติดตามและตรวจสอบข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ตัวชี้วัดที่ ๑๓ (G๑๐) ของรายงานฉบับนี้)

๑.๒) ปัจจัยด้านประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรม

- จุดแข็ง (Strengths)

(๑) หน่วยงานในระบบกระบวนการยุติธรรมตระหนักถึงมาตรการเชิงรุกด้านการบริหารจัดการให้มีความโปร่งใสและแจ้งให้ประชาชนรับทราบ หน่วยงานในระบบกระบวนการยุติธรรมเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียสามารถตรวจสอบข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องของตนเองได้สะดวกมากขึ้นผ่านช่องทางต่าง ๆ รวมถึงการเผยแพร่ผ่านทางระบบสารสนเทศของหน่วยงานนั้น ๆ (ตัวชี้วัดที่ ๘ (G๕) ของรายงานฉบับนี้)

(๒) หน่วยงานในระบบกระบวนการยุติธรรมตระหนักถึงมาตรการหรือระบบการป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หน่วยงานในระบบกระบวนการยุติธรรมให้ความสำคัญเพิ่มขึ้นกับการกำหนดระเบียบหรือมาตรการในการป้องกันการเลือกปฏิบัติหรือการขัดแย้งทางผลประโยชน์ และผู้มีส่วนได้เสียอาจตรวจสอบหรือคัดค้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐได้ (ตัวชี้วัดที่ ๙ (G๖) ของรายงานฉบับนี้)

(๓) หน่วยงานในระบบกระบวนการยุติธรรมให้ความสำคัญกับเรื่องร้องเรียน หน่วยงานในระบบกระบวนการยุติธรรมเปิดช่องทางต่าง ๆ ให้ผู้มีส่วนได้เสียสามารถร้องเรียนการปฏิบัติงานของหน่วยงานของตนได้ และแจ้งผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนนั้นให้ผู้ร้องเรียนได้ทราบ (ตัวชี้วัดที่ ๑๐ (G๗) ของรายงานฉบับนี้)

- จุดอ่อน (Weaknesses)

(๑) การละเมิดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในกระบวนการยุติธรรม สาเหตุของการละเมิดสิทธิมนุษยชนมีทั้งเจตนาหรือจงใจใช้อำนาจเกินขอบเขต และไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง เช่น ไม่รับคำร้องทุกข์กล่าวโทษ การจับไม่ชอบ ไม่แจ้งสิทธิให้ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาทราบ จับผิดตัว ทำร้ายร่างกายเพื่อให้รับสารภาพ ควบคุมโดยมิชอบ การค้นโดยมิชอบ การเรียกหลักประกันเกินสมควร รวมถึงการปล่อยตัวชั่วคราวล่าช้า การไม่สืบสวนและสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานอย่างรวดเร็ว ต่อเนื่องและเป็นธรรม การรวบรวมพยานหลักฐานที่ไม่ให้ความสำคัญต่อการค้นหาความจริง การขาดความรู้และความเข้าใจในหลักกฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอ การขาดจรรยาบรรณในการปฏิบัติหน้าที่ ขาดความรอบคอบในการปฏิบัติหน้าที่และปฏิบัติหน้าที่ไม่เหมาะสม ตลอดจนการแสวงหาประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและการบิดเบือนคดี (ตัวชี้วัดที่ ๔ (G๑) ตัวชี้วัดที่ ๕ (G๒) และตัวชี้วัดที่ ๕ (G๓) ของรายงานฉบับนี้)

(๒) การอำนวยความสะดวกยุติธรรมมีความล่าช้า การดำเนินคดีในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมยังมีความล่าช้าส่งผลกระทบต่อการคุ้มครองสิทธิของประชาชนในระหว่างการ

ดำเนินคดี ทั้งสิทธิของผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ถูกคุมขังในระหว่างการพิจารณา (ตัวชี้วัดที่ ๗ (G๔) ของรายงานฉบับนี้)

(๓) งบประมาณไม่เพียงพอ หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมได้รับการจัดสรรงบประมาณจากภาครัฐไม่เพียงพอที่จะบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลตามที่กำหนดไว้ในแผน ส่งผลให้การป้องกันและระงับเหตุร้ายตลอดจนการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร นอกจากนี้ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานไม่มีคุณภาพและไม่เพียงพอ ในขณะที่บางหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม โดยเฉพาะสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประสบปัญหาอย่างมากในการขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์สำหรับการปฏิบัติงาน อันเป็นอุปสรรคสำคัญต่อประสิทธิภาพในการป้องกันและระงับเหตุร้ายและการสอบสวนคดี (ตัวชี้วัดที่ ๑๑ (G๘) ของรายงานฉบับนี้)

(๔) บุคลากรไม่เพียงพอและขาดความรู้ความเชี่ยวชาญ จำนวนบุคลากรต่อจำนวนประชากรในระบบยุติธรรมทางอาญาของไทยยังน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับต่างประเทศ จึงส่งผลให้สัดส่วนของจำนวนบุคลากรไม่เหมาะสมกับภาระงาน โดยหน่วยงานในพื้นที่มีภาระงานมาก ในขณะที่มีผู้ปฏิบัติงานน้อย นอกจากนี้ บุคลากรในหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมบางส่วน ขาดความรู้ ความเชี่ยวชาญ ทักษะ จิตสำนึก และค่านิยมที่ดีในการปฏิบัติงาน ทำให้ไม่สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นที่ศรัทธาเชื่อมั่น ประกอบกับระบบวัฒนธรรมอุปถัมภ์ทำให้เกิดการเลือกปฏิบัติ การละเลยไม่ปฏิบัติตามตรงไปตรงมา การใช้ดุลยพินิจที่ไม่เที่ยงธรรม (ตัวชี้วัดที่ ๑๒ (G๙) ของรายงานฉบับนี้)

(๕) ความยากลำบากในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางอาญา คนยากจนไม่อาจจะตกอยู่ในฐานะที่เป็นผู้ต้องหา จำเลยหรือผู้เสียหาย อาจพบกับความยากลำบากในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมมากกว่าคนกลุ่มอื่น เช่น ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่เป็นผู้ยากไร้ มักประสบปัญหาในการหาหลักประกันมาประกันตัวเอง เนื่องจากในทางปฏิบัติการปล่อยชั่วคราวมักจะมีการเรียกหลักประกันเสมอ จึงลดโอกาสของคนยากจนที่จะได้รับการประกันตัว นอกจากนี้ ผู้กระทำผิดบางรายที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีกลับถูกบังคับให้ต้องถูกจำกัดเสรีภาพ โดยการกักขังแทนค่าปรับ เพียงแค่ไม่มีเงินชำระค่าปรับ หรือต้องกู้หนี้ยืมสินมาชำระค่าปรับ ซึ่งส่วนใหญ่จำเลยก็ถูกกักขังแทนค่าปรับไปจนกว่าจะครบหรือไม่เกินสองปีตามที่กฎหมายกำหนด ทำให้รัฐสูญเสียรายได้จากค่าปรับในการนำเงินมาชดเชยความเสียหายให้กับสังคม และกลายเป็นภาระของรัฐในการต้องเลี้ยงดูผู้ต้องโทษกักขังแทนค่าปรับที่ปัจจุบันมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น (ตัวชี้วัดที่ ๑๔ (G๑๑) ของรายงานฉบับนี้)

(๖) ปัญหาอาชญากรรมและการกระทำผิดซ้ำ ข้อมูลจากกรมราชทัณฑ์ กรมคุมประพฤติ และกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน มีแนวโน้มผู้กระทำความผิดซ้ำเพิ่มขึ้นทุกปี และยังเป็นอัตราการกระทำความผิดซ้ำในจำนวนที่สูง ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่แสดงให้เห็นว่ากระบวนการยุติธรรมทางอาญาไม่อาจปรับพฤติกรรมนิสัยของผู้ที่ผ่านการต้องโทษมาแล้วได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ตัวชี้วัดที่ ๑๕ (RE๑) ของรายงานฉบับนี้)

(๗) การคุ้มครองและเยียวยาเหยื่อหรือผู้เสียหายในคดีอาญา ปัจจุบันการคุ้มครองและเยียวยาเหยื่อหรือผู้เสียหายในคดีอาญาไม่ครอบคลุมเหยื่อและผู้เสียหายในคดีอาญาได้ทั้งหมด (ตัวชี้วัดที่ ๑๗ (A๑) ของรายงานฉบับนี้)

๒) สถานการณ์หรือปัจจัยภายนอก

๒.๑) ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political/Legal Factors)

- โอกาส (Opportunities)

กฎหมายสูงสุดให้ความสำคัญกับยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้บัญญัติให้มีการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศไว้ในรัฐธรรมนูญ โดยพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.๒๕๖๐ กำหนดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน อันจะก่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าวตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งจะต้องไม่น้อยกว่า ๒๐ ปี และหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยมีหน้าที่ดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ นอกจากนี้ ยังมีบทลงโทษ กรณีหน่วยงานดำเนินการไม่สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ ไม่แก้ไขปรับปรุงหรือไม่แจ้งการดำเนินการให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติทราบภายในกำหนดเวลา ให้ถือว่าหัวหน้าหน่วยงานของรัฐนั้นจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมาย นอกจากนี้ ยังมีพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ.๒๕๖๐ กำหนดให้การปฏิรูปประเทศเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศที่อย่างน้อยต้องมีวิธีการจัดทำแผน การมีส่วนร่วมของประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนในการดำเนินการปฏิรูปประเทศ การวัดผลการดำเนินการ ระยะเวลาดำเนินการปฏิรูปประเทศทุกด้านและกำหนดให้เริ่มดำเนินการปฏิรูปในแต่ละด้านภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ รวมตลอดทั้งผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวังว่าจะบรรลุในระยะเวลาห้าปี ซึ่งพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ.๒๕๖๐ ก็ได้กำหนดให้จัดทำแผนการปฏิรูปประเทศ ๑๑ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านการเมือง ๒) ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ๓) ด้านกฎหมาย ๔) ด้านกระบวนการยุติธรรม ๕) ด้านการศึกษา ๖) ด้านเศรษฐกิจ ๗) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๘) ด้านสาธารณสุข ๙) ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ ๑๐) ด้านสังคม และ ๑๑) ด้านอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ทั้งนี้ แผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศแต่ละด้านต้องสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกับยุทธศาสตร์ชาติ

- อุปสรรค (Threats)

(๑) กฎหมายหลายฉบับยังไม่ได้มาตรฐานสากลและล้าสมัย และกระบวนการตรากฎหมายยังมีจุดอ่อนหลายประการ อาทิ มีความล่าช้า ขาดการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ขาดการเตรียมความพร้อมให้กับผู้นำไปปฏิบัติ ขาดการวิเคราะห์ผลกระทบอย่างรอบด้าน มุ่งควบคุมมากกว่าส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาในระยะยาว มีการรวมอำนาจไว้ที่องค์กรระดับสูง การบังคับใช้กฎหมายยังขาดประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ผู้ถูกบังคับใช้กฎหมายบางส่วนยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและขั้นตอนกระบวนการยุติธรรมอย่างเพียงพอ ทำให้เกิดการถูกเอาเปรียบและได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม

(๒) มีการใช้มาตรการทางอาญาในกฎหมายเป็นจำนวนมาก การมีกฎหมายที่มีโทษทางอาญาเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้มีคดีเข้าสู่ระบบยุติธรรมทางอาญาเป็นจำนวนมากตามไปด้วย และการใช้กลไกทางอาญาจัดการกับการฝ่าฝืนกฎหมายยังส่งผลต่อการลดทอนสิทธิเสรีภาพของประชาชน นอกจากนี้ กระบวนการทางอาญายังใช้ทรัพยากรของรัฐเป็นจำนวนมาก อีกทั้งการใช้กระบวนการทางอาญาเป็นหลักยัง

ทำให้เกิดความยากลำบากในการดำเนินคดีเพื่อลงโทษผู้กระทำความผิด เนื่องจากการดำเนินคดีทางอาญาต้องการพยานหลักฐานที่สามารถพิสูจน์จนสิ้นสงสัย

(๓) การบริหารจัดการภาครัฐเป็นระบบบริหารราชการเป็นแบบแนวดิ่ง และรวมศูนย์การบริหารงานไว้ที่ส่วนกลาง ระบบบริหารราชการมีระเบียบและขั้นตอนมาก ขาดความยืดหยุ่น ลำช้า ไม่คล่องตัว ไม่ประหยัด กฎระเบียบจำนวนมากยังล้าสมัยและไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลง ซ้ำซ้อน และมีความขัดแย้งกันเอง

(๔) การทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ นำไปสู่ความไม่มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของภาครัฐ สาเหตุสำคัญเนื่องจากขาดความต่อเนื่องและล่าช้าในการขับเคลื่อนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่ของรัฐบางส่วนมีพฤติกรรมในการใช้ตำแหน่งหน้าที่ในทางมิชอบ โดยเฉพาะการนำระบบอุปถัมภ์มาใช้ในการปฏิบัติราชการ

(๕) กระบวนการจัดสรรงบประมาณของประเทศขาดประสิทธิภาพและการติดตามตรวจสอบ ระยะเวลาในการจัดทำคำของบประมาณไม่ทันต่อการแก้ปัญหาที่หลากหลายและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว กระบวนการวิเคราะห์งบประมาณและจัดลำดับความสำคัญของแผนงานโครงการระหว่างกระทรวงต่าง ๆ ยังคงเป็นระบบการทำงานที่เน้นความเป็นเอกเทศของกระทรวง กรม กอง ไม่บูรณาการในการแก้ไขปัญหาระดับชาติอย่างเท่าทัน ตลอดจนขาดการบูรณาการในมิติต่าง ๆ รวมทั้งขาดกลไกและช่องทางที่สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบ กระบวนการดำเนินงานและงบประมาณของภาครัฐ ทำให้กระบวนการจัดทำนโยบาย แผนงาน โครงการไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ของสังคมไทยอย่างแท้จริง

(๖) เสถียรภาพทางการเมืองและรัฐบาล ประเทศไทยประสบปัญหาด้านเสถียรภาพทางการเมืองและของรัฐบาลมาโดยตลอด เกิดความขัดแย้งทางการเมือง การชุมนุมทางการเมือง อีกทั้ง รัฐบาลมักเป็นรัฐบาลผสม ทำให้ขาดเอกภาพ ซึ่งส่งผลต่อการดำเนินนโยบายต่าง ๆ ทั้งนี้ ศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ได้ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นทางสังคมของผู้บริโภคร่วมกับการสำรวจความเชื่อมั่นของผู้บริโภคในเดือนมีนาคม ๒๕๖๓ พบว่า ดัชนีความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ทางการเมืองในปัจจุบันปรับตัวลดลงต่อเนื่องเป็นเดือนที่ ๑๓ และอยู่ในระดับต่ำสุดในรอบ ๗๐ เดือนนับตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นมา ทั้งนี้ ดัชนีปรับตัวลดลงมาอยู่ที่ในระดับ ๓๗.๖ เทียบกับระดับที่ ๔๑.๙ ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ โดยกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าในปัจจุบันเป็นช่วงเวลาที่สถานการณ์ทางการเมืองอยู่ในระดับดี (มีเสถียรภาพ) ปานกลาง และแย่ (ขาดเสถียรภาพ) ปรมาณร้อยละ ๓.๒ ร้อยละ ๓๑.๒ และร้อยละ ๖๕.๖ ตามลำดับ ขณะที่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า สถานการณ์ทางการเมืองอยู่ในระดับดี (มีเสถียรภาพ) ปานกลาง และแย่ (ขาดเสถียรภาพ) ปรมาณร้อยละ ๓.๘ ร้อยละ ๓๔.๓ และร้อยละ ๖๑.๙ ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ทางการเมืองในปัจจุบันในระดับแย่ เกินกว่าร้อยละ ๕๐ เป็นเดือนที่ ๕ และต่อเนื่องเป็นเดือนที่ ๕ ในรอบ ๖๙ เดือนนับตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นมา (โพสต์ทูเดย์, ๒๕๖๓)

๒.๒) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors)

- โอกาส (Opportunities)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมอยู่ใน ๒ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม โดยเพิ่มโอกาสให้กับกลุ่มเป้าหมายประชากรร้อยละ ๔๐ ที่มีรายได้ต่ำสุดให้สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพของรัฐ ซึ่งรวมถึงการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมด้วย และได้กำหนดตัวชี้วัดให้มีการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของกลุ่มประชากรที่มีฐานะยากจนเพิ่มขึ้น ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทย โดยปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมให้มีความทันสมัย เป็นธรรม และสอดคล้องกับข้อบังคับสากลหรือข้อตกลงระหว่างประเทศ เพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนอย่างเสมอภาค ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความมั่นใจ ยอมรับ และปฏิบัติตามกติกา เอื้อต่อการกิจภาครัฐ การลงทุนและดำเนินธุรกิจ ภาคเอกชน ดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ ลดความเหลื่อมล้ำ และเพิ่มคุณภาพชีวิตของประชาชน ตลอดจนมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการวินิจฉัยคดีมีความถูกต้อง รวดเร็ว โปร่งใส และเป็นธรรม ตามหลักนิติธรรมและลดปริมาณผู้กระทำความผิดในคุก

- อุปสรรค (Threats)

สถานการณ์ความยากจน สถานการณ์ความยากจนของประเทศไทยในภาพรวมของปี พ.ศ.๒๕๖๐ คนจนมีจำนวน ๕.๓ ล้านคน ลดลงจาก ๕.๘ ล้านคนในปี พ.ศ.๒๕๕๙ คิดเป็นสัดส่วนคนจนร้อยละ ๗.๘๗ เป็นผลจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจและนโยบายรัฐบาลที่เอื้อประโยชน์ต่อคนยากจนและยากไร้มากขึ้น อย่างไรก็ตาม ยังต้องให้ความสำคัญกับการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชากรให้หลุดพ้นจากปัญหา โดยคนยากจนมีลักษณะโดยทั่วไป คือ ส่วนใหญ่มีการศึกษาต่ำ ทำงานในภาคเกษตรกรรม และไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง ลักษณะข้างต้นทำให้คนยากจนมีรายได้ต่ำ และขาดสวัสดิการด้านการงานที่เหมาะสม ครึ่งเรือนขนาดใหญ่ ครึ่งเรือนแห่งกลาง ครึ่งเรือนสูงอายุ และครึ่งเรือน ผู้หญิงและเด็กเป็นครึ่งเรือนที่มีปัญหาความยากจนในระดับสูง ประกอบกับโอกาสในการหารายได้มีอยู่อย่างจำกัด ความยากจนยังคงกระจุกตัวหนาแน่นอยู่ในภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉยงเหนือ และภาคเหนือ และอยู่ในเขตชนบทมากกว่าเขตเมือง โดยในปี พ.ศ.๒๕๖๐ มีสัดส่วนคนจนร้อยละ ๑๑.๘๔ ร้อยละ ๑๑.๔๒ และร้อยละ ๙.๘๒ ของประชากรในแต่ละภาค ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาแยกพื้นที่เมืองและชนบท พบว่าคนจนในเมืองและชนบท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๖.๐๕ และร้อยละ ๙.๘๒ ตามลำดับ ภาพรวมสถานการณ์ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้วัดโดยสัมประสิทธิ์จินี (Gini coefficient) เท่ากับ ๐.๔๕๓ เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.๒๕๕๘ ที่เท่ากับ ๐.๔๔๕ ความแตกต่างของการถือครองรายได้ของประชากรที่มีสถานะทางเศรษฐกิจต่ำที่สุด และสูงที่สุดมีทิศทางดีขึ้น โดยลดลงจาก ๒๒.๐๘ เท่าในปี พ.ศ.๒๕๕๘ เหลือ ๑๙.๒๙ เท่าในปี พ.ศ.๒๕๖๐ โดยกลุ่มประชากรที่ได้รับประโยชน์จากการเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นประชากรกลุ่มรายได้สูง (รายงานการวิเคราะห์สถานการณ์ความยากจน และความเหลื่อมล้ำในประเทศไทย ปี พ.ศ.๒๕๖๐ โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (กันยายน พ.ศ.๒๕๖๑))

นอกจากนั้น การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-๑๙ ในช่วงต้นปี ๒๕๖๓ นำมาซึ่งมาตรการในการควบคุมการแพร่กระจายของโรค ซึ่งส่งผลกระทบในวงกว้างต่อทั้งเศรษฐกิจและสังคมไทย โดยทำให้ (๑) กิจกรรมทางเศรษฐกิจลดลง ส่งผลถึงการจ้างงาน จากการชะลอตัวของการบริโภคภาคเอกชน การหดตัวของการลงทุน และการส่งออก-นำเข้า ซึ่งส่งผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจและการจ้างงาน (๒) ภาวะหนี้ครัวเรือนถูกซ้ำเติมจากรายได้ที่ลดลง ซึ่งอาจทำให้ครัวเรือนเกิดปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน (๓) คุณภาพชีวิตที่ไม่

เหมือนเดิม กลุ่มคนเปราะบางจะได้รับผลกระทบจากการที่รายได้ลดลง และอาจกลายเป็นคนจน คนไร้บ้าน นอกจากนี้ ยังมีอุปสรรคในการเข้าถึงบริการภาครัฐ ทั้งสาธารณสุข การศึกษา และกระบวนการยุติธรรม (๔) ผลกระทบต่อสุขภาพจิต จากความเครียดและแนวโน้มความรุนแรงในครอบครัวที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากแรงกดดันในการดำรงชีพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๖๓)

๒.๓) ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social cultural Factors)

- โอกาส (Opportunities)

การเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียน ส่งผลให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเกิดกระแสตื่นตัวในการพัฒนาหน่วยงานของตน และมีโอกาสร่วมมือกันระหว่างประเทศสมาชิกในด้านกฎหมาย การทำข้อตกลง การนำกฎระเบียบและแนวปฏิบัติของแต่ละประเทศมารองรับการดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรมทางแพ่งและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและการบังคับใช้กฎหมายของไทยมีการพัฒนาและก้าวทันต่อสถานการณ์อาชญากรรมต่าง ๆ มากขึ้น การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เป็นกระแสผลักดันที่เอื้อต่อการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม เพื่อให้ระบบการอำนวยความยุติธรรมของไทยเป็นมาตรฐานสากล และน่าเชื่อถือในสายตาของนานาชาติโดยเฉพาะประเทศสมาชิกอาเซียน

- อุปสรรค (Threats)

(๑) สังคมไทยยังมีความเหลื่อมล้ำในหลายมิติ ทั้งในมิติทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม พบปัญหาประชาชนไม่เข้าใจกฎหมาย เข้าไม่ถึงกระบวนการยุติธรรม นอกจากนี้ผู้มีรายได้น้อยมักไม่ได้รับความเป็นธรรม ไม่สามารถต่อสู้คดีจากการที่ไม่สามารถรับภาระค่าใช้จ่ายในกระบวนการยุติธรรมและต้องใช้ระยะเวลายาวนานในการเข้าถึงกฎหมาย รวมถึงความล่าช้าของระบบบริหารงานราชการ และการเลือกปฏิบัติในกระบวนการยุติธรรม

(๒) คนไทยส่วนใหญ่ยังมีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม และไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีจิตสาธารณะ จากกระแสการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่หลั่งไหลเข้าสู่ประเทศไทยในสังคมที่เป็นยุคดิจิทัล ทำให้ค่านิยมในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว แต่คนไทยยังขาดทักษะในการคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรมที่ดีจากต่างประเทศมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน โดยละทิ้งค่านิยมที่ดีงามอันเป็นเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมไทยและลดคุณค่าของความเป็นไทย นอกจากนี้ยังมีค่านิยมที่ยึดตนเองเป็นหลักมากกว่าการคำนึงถึงสังคมส่วนรวม รักสนุกและความสบาย เชื่อข่าวลือ ขาดความอดทน ขาดวินัย วัตถุนิยม ยอมรับคนที่ฐานะมากกว่าคนดีมีคุณธรรม สถานการณ์ดังกล่าวส่งผลให้เกิดข้อพิพาทในสังคมมากขึ้นและมีคดีความเพิ่มมากขึ้นในแต่ละปี

(๓) ประชาชนที่รับทราบสิทธิทางกฎหมายและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมยังคงมีจำนวนน้อย อันเนื่องมาจากโครงสร้างของระบบทางการศึกษา และการตื่นตัวถึงการรับรู้สิทธิสิทธิทางกฎหมายและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม (ตัวชี้วัดที่ ๑ (Ro) ของรายงานฉบับนี้)

(๔) ปัญหาอาชญากรรม สถานการณ์ยาเสพติดของประเทศไทยมีแนวโน้มรุนแรงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มของเยาวชนซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยงที่สำคัญ นอกจากนี้ ปัญหาอาชญากรรมยังเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเนื่องไปยังปัญหาอื่น ๆ อาทิ ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการ

ทำลายศักยภาพของประชากร และปัญหาการขยายตัวขององค์กรอาชญากรรม ประเทศไทยต้องเผชิญกับการลักลอบค้ายาเสพติดจากประเทศอื่น ๆ โดยเป็นประเทศทางผ่านและประเทศปลายทาง จำนวนคดีที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องนี้ เป็นสาเหตุสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบ ตั้งแต่ขั้นก่อนฟ้องคดี ไปจนถึงขั้นการบำบัดฟื้นฟูและการพัฒนาปรับปรุงพฤติกรรมผู้กระทำผิด กระบวนการยุติธรรมทางอาญาต้องใช้เวลา ทรัพยากรและกำลังคนส่วนใหญ่ไปใช้ในการจัดการกับคดียาเสพติด ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้จำหน่ายรายย่อย ครอบครัว และเสพยาเสพติด

(๕) ปัญหาอาชญากรรมและการกระทำความผิด สถานการณ์อัตราอาชญากรรม (Crime Rate) ต่อจำนวนประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน ซึ่งเป็นอัตราอาชญากรรมเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ และทรัพย์สิน (ไม่นับรวมความผิดฐานอื่น) อยู่ที่ ๑๐๘ คน แม้ว่าจะลดลงจากปีก่อนหน้าเล็กน้อยแต่ยังคงเป็นอัตราที่สูง จำนวนอาชญากรรมเป็นต้นเหตุสำคัญที่ทำให้รัฐต้องทรัพยากรและกำลังคนเป็นจำนวนมากในการจัดการอาชญากรรม กระบวนการยุติธรรมทางอาญาเพื่อการจัดการกับปัญหาดังกล่าว (ตัวชี้วัดที่ ๒ (E๑) ของรายงานฉบับนี้)

๒.๔ ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors)

- โอกาส (Opportunities)

ศักยภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่เพิ่มขึ้น ก่อให้เกิดประสิทธิภาพ ความโปร่งใสและการตรวจสอบได้ ศักยภาพอันทรงพลังของเทคโนโลยีด้านการจัดเก็บและประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล (Data Storage and Data Analytics) ทำให้มีการบันทึกเป็นข้อมูลจำนวนมากทั้งระดับองค์กรและระดับบุคคลที่สามารถใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์และประมวลผลได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ และยังสามารถใช้ในการตรวจสอบการดำเนินต่าง ๆ ของหน่วยงานภาครัฐได้โดยสะดวกมากยิ่งขึ้น จึงเป็นเครื่องมือที่ช่วยปิดช่องโหว่ของกิจกรรมที่ไม่โปร่งใสและบรรเทาปัญหาการทุจริตในภาครัฐให้ลดน้อยลงได้อย่างมาก ปัจจัยดังกล่าวเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการป้องกันและลดปัญหาด้านทุจริต ซึ่งเอื้อต่อการดำเนินการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมให้เป็นไปอย่างโปร่งใสและน่าเชื่อถือ นอกจากนี้ ประชาชนทั่วไปยังสามารถเข้าถึงข้อมูลจำนวนมากผ่านทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตบนฐานของบริการที่มีการแบ่งปันการใช้ทรัพยากร (Shared Services) ปัจจัยดังกล่าวเป็นโอกาสที่ดี เอื้อให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมสามารถบูรณาการข้อมูลระหว่างกันได้แบบ real time มีความทันสมัย และได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนในขณะเดียวกันประชาชนก็สามารถเข้าถึงข้อมูลและเข้าถึงการบริการของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมได้อย่างสะดวกรวดเร็ว

- อุปสรรค (Threats)

(๑) ความก้าวหน้าเทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การกระทำความผิดมีความซับซ้อนมากขึ้น ปัจจุบันเกิดอาชญากรรมรูปแบบใหม่จากการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต รวมถึงการใช้ความเทคโนโลยีเพื่ออำนวยความสะดวกในการกระทำความผิดมากขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องการหลอกลวงหรือการฉ้อโกง

๖.๓ การกำหนดทิศทางและเป้าหมายในการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

๑) การกำหนดทิศทางและเป้าหมายในการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมทางอาญาจากการวิเคราะห์ตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

เนื่องจากมีบางตัวชี้วัดที่คณะผู้วิจัยไม่สามารถจัดเก็บข้อมูลได้ และมีบางตัวชี้วัดที่คณะผู้วิจัยสามารถจัดเก็บข้อมูลได้ในปีนี้เป็นปีแรก จึงไม่มีค่าเปรียบเทียบ (Benchmark) ดังนั้น ในการพิจารณาว่าประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมสำหรับตัวชี้วัดดังกล่าวว่ามีปัญหาหรือไม่ ผู้วิจัยจึงตั้งข้อสมมติฐานไว้ก่อนว่าปัญหาประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมยังคงอยู่

ข้อมูลที่ได้จากตัวชี้วัดและการตั้งข้อสมมติฐานดังกล่าว จะพบว่ากระบวนการยุติธรรมทางอาญายังคงมีปัญหาในทุกมิติและเกือบทุกตัวชี้วัด โดยมีเพียง ๓ ตัวชี้วัดจาก ๒๑ ตัวชี้วัดเท่านั้นที่มีแนวโน้มดีขึ้นกว่าปีที่แล้ว ได้แก่ ตัวชี้วัด (RE๑) ร้อยละของประชาชนที่รับรู้สิทธิทางกฎหมายและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก ตัวชี้วัด (E๑) อัตราอาชญากรรม (Crime Rate) ต่อจำนวนประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน อัตราอาชญากรรมประกอบด้วย อาชญากรรมเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ และทรัพย์สิน และตัวชี้วัด (ET๑) ร้อยละของประชาชนที่มีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมในภาพรวม และหากวิเคราะห์ผลการสำรวจตัวชี้วัดทั้ง ๗ กรอบตัวชี้วัดดังกล่าวซึ่งมีความสัมพันธ์กันทั้งเป็น “ต้นน้ำ” “กลางน้ำ” และ “ปลายน้ำ” ของกระบวนการยุติธรรม คณะผู้วิจัยมีความเห็นว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาทั้งระบบดังกล่าว จะต้องเริ่มแก้ไขที่ “ต้นน้ำ” ของประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทั้งหมด ซึ่งเริ่มมาจาก “การรับรู้กฎหมายและสิทธิพื้นฐานของประชาชน” (ตัวชี้วัดตามกรอบที่ ๑) และ “จำนวนอาชญากรรม” ซึ่งรัฐยังไม่สามารถควบคุมจำนวนอาชญากรรม (ตัวชี้วัดตามกรอบที่ ๒) ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากพอ และจำนวนอาชญากรรมนี้เองส่งผลให้มีคดีเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมเป็นจำนวนมาก ทำให้รัฐต้องมีกระบวนการผลิตความยุติธรรม (ตัวชี้วัดตามกรอบที่ ๓) ซึ่งต้องมีทั้งกระบวนการและภาระด้านงบประมาณและอัตรากำลังคนในกระบวนการยุติธรรมเป็นจำนวนมากตามไปด้วย แต่ที่ผ่านมา รัฐได้ให้มุ่งและให้ความสำคัญกับ “กระบวนการ” (process) ในกระบวนการยุติธรรมมากกว่า “การลดจำนวนอาชญากรรม” ไม่ว่าจะเป็น “การลดจำนวนการกระทำความผิด” และ “การลดการกระทำความผิดซ้ำ” ซึ่งสังเกตได้จากจำนวนทรัพยากรทั้งในด้านงบประมาณและกำลังคน รวมถึงนโยบายต่าง ๆ ของรัฐ แต่หากพิจารณาตามตรรกะแล้ว การที่รัฐต้องมีกระบวนการยุติธรรมที่มีขนาดใหญ่และใช้งบประมาณแผ่นดินเป็นจำนวนมากเช่นนี้ก็เพราะว่ามีจำนวนอาชญากรรมและผู้กระทำความผิดและผู้กระทำความผิดซ้ำเป็นจำนวนมาก การเพิ่มประสิทธิภาพแต่เฉพาะ “กระบวนการ” (process) จึงมิได้หมายถึงการเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาได้ทั้งระบบ ดังนั้น รัฐจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนมโนทัศน์และเป้าหมายที่มุ่งให้ความสำคัญกับการจัดการปัญหาของจำนวนอาชญากรรม จำนวนผู้กระทำความผิดและผู้กระทำความผิดซ้ำมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

คณะผู้วิจัยมีความเห็นว่า การแก้ไขปัญหาด้านประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาจะต้องแก้ไขที่ตัว “สาเหตุ” ของเรื่องทั้งหมด ซึ่งก็คือ “การลดจำนวนอาชญากรรม” คณะผู้วิจัยจึงเสนอแนวทางการปฏิรูปประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมไทย โดย “การส่งเสริมการรับรู้สิทธิทางกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐานแก่ประชาชน” ควบคู่ไปกับ “การป้องกันอาชญากรรม” เพื่อลดจำนวนอาชญากรรมและผู้กระทำความผิด และ “การฟื้นฟูผู้กระทำความผิด” เพื่อลดลดจำนวนผู้กระทำความผิดซ้ำ (เพื่อมิให้วนกลับเข้าเป็นส่วนหนึ่งของจำนวนอาชญากรรมอีก) เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาทั้งระบบ กล่าวคือ หากสามารถป้องกันอาชญากรรมได้ ย่อมทำให้จำนวนอาชญากรรมและการความกระทำความผิดลดลง

ส่งผลให้ปริมาณคดีที่จะต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมลดลงตามไปด้วย ซึ่งเป็นการลดภาระด้านงบประมาณและอัตรากำลังคนในกระบวนการยุติธรรม และประหยัดค่าชดเชยความเสียหายแก่ผู้เสียหายในคดีอาญา ซึ่งประชาชนย่อมมีความหวาดกลัวต่ออาชญากรรมลดลงและมีความเชื่อมั่นต่อกระบวนการยุติธรรมเพิ่มมากขึ้นด้วย

นอกจากนั้น คณะผู้วิจัยมีความเห็นว่าระดับเทคโนโลยีของโลกและของประเทศไทยได้ก้าวหน้าไปมากแล้ว แต่เจ้าหน้าที่รัฐในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศไทยยังไม่สามารถปรับตัวในการนำเทคโนโลยีมาประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ ทั้ง ๆ ที่เทคโนโลยีเป็นตัวจักรสำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของไทยซึ่งมีขนาดใหญ่ให้มีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านการป้องกันอาชญากรรม การปฏิบัติงานของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม การสร้างประสิทธิภาพและความโปร่งใสของกระบวนการยุติธรรม รวมถึงการสร้างการรับรู้เรื่องกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชน และการลดต้นทุนในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมด้วย คณะผู้วิจัยจึงเสนอให้มุ่งเป้าหมายการจัดการปัญหาด้านประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาโดยบังคับให้นำเทคโนโลยีมาใช้ในขั้นตอนสำคัญในทุกขั้นตอนของทุกหน่วยงานและให้มีการบูรณาการข้อมูลระหว่างกัน ตั้งแต่ขั้นตอนการสอบสวน (พนักงานสอบสวน) ขั้นตอนการส่งคดี (พนักงานอัยการ) ขั้นตอนการพิจารณาพิพากษาคดี (ศาล) จนถึงขั้นตอนการบังคับโทษ (กรมราชทัณฑ์) เพื่อให้กระบวนการยุติธรรมเป็นไปด้วยความรวดเร็ว โปร่งใสและตรวจสอบได้ และยังเป็นการจัดเก็บข้อมูลของกระบวนการยุติธรรมได้อย่างเป็นระบบระเบียบและมีประสิทธิภาพอีกด้วย

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและการบังคับใช้กฎหมาย เป็นไปตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๒๒) ประเด็นกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ที่ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกลไกในการขับเคลื่อนและสร้างการเปลี่ยนแปลงขนานใหญ่ มุ่งเน้นการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลมาสนับสนุนให้เกิดความโปร่งใสและพลวัตให้กับการพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วนในสังคมมีโอกาสได้รับประโยชน์จากการพัฒนาประเทศอย่างเท่าเทียม เป็นธรรม และทั่วถึง ประกอบด้วย ๒ แผนย่อย ได้แก่

๑.๑) การพัฒนากฎหมาย ซึ่งมีการกำหนดตัวชี้วัดสัดส่วนการนำเทคโนโลยีและระบบฐานข้อมูลกลางของประเทศมาใช้ในการบังคับใช้กฎหมายต่อจำนวนกฎหมาย โดยกำหนดค่าเป้าหมายในปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ ร้อยละ ๕๐ ของกฎหมาย กำหนดตัวชี้วัดระยะเวลาที่ลดลงในกระบวนการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งกำหนดค่าเป้าหมายในปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ ทุกหน่วยงานของรัฐบังคับใช้กฎหมายได้รวดเร็วขึ้น ร้อยละ ๕๐ และกำหนดตัวชี้วัดระดับความเชื่อมั่นของประชาชนในการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งกำหนดค่าเป้าหมายในปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ จำนวนร้อยละ ๗๕ ของประชาชนเชื่อมั่นในการบังคับใช้กฎหมาย

๑.๒) การพัฒนากระบวนการยุติธรรม โดยมีการกำหนดตัวชี้วัดอัตราส่วนที่เพิ่มขึ้นของจำนวนขั้นตอนในการอำนวยความสะดวกที่ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อความโปร่งใส ความสะดวก และรวดเร็ว ซึ่งกำหนดค่าเป้าหมายในปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ จำนวนร้อยละ ๗๕ ของจำนวนขั้นตอนที่สำคัญ และค่าเป้าหมายในปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐ จำนวนร้อยละ ๑๐๐ ของจำนวนขั้นตอนที่สำคัญ

ตาราง ๖-๔ เป้าหมายของตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

เป้าหมาย (บางส่วน)	ตัวชี้วัด (บางตัว)	ค่าเป้าหมาย	
		ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕	ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
๑) การพัฒนากฎหมาย การปฏิบัติตามและการบังคับใช้กฎหมาย มีความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ ทัวถึง ไม่เลือกปฏิบัติ และเป็นธรรม	สัดส่วนการนำเทคโนโลยีและระบบฐานข้อมูลกลางของประเทศมาใช้ในการบังคับใช้กฎหมาย ต่อจำนวนกฎหมาย	ร้อยละ ๕๐ ของกฎหมาย	ร้อยละ ๑๐๐ ของกฎหมาย
	ระยะเวลาที่ลดลงในกระบวนการบังคับใช้กฎหมาย	ทุกหน่วยงานของรัฐบังคับใช้กฎหมายได้รวดเร็วขึ้น ร้อยละ ๕๐	ทุกหน่วยงานของรัฐบังคับใช้กฎหมายได้รวดเร็วขึ้น ร้อยละ ๗๐
	ระดับความเชื่อมั่นของประชาชนในการบังคับใช้กฎหมาย	ร้อยละ ๗๕ ของประชาชนเชื่อมั่น ในการบังคับใช้กฎหมาย	ร้อยละ ๘๕ ของประชาชนเชื่อมั่น ในการบังคับใช้กฎหมาย
๒) การพัฒนากระบวนการยุติธรรม การอำนวยความสะดวก ยุติธรรม มีความโปร่งใส สะดวก รวดเร็ว เสมอภาค ทัวถึง เป็นธรรม และปราศจากการเลือกปฏิบัติ	อัตราส่วนที่เพิ่มขึ้นของจำนวนขั้นตอนในการอำนวยความสะดวกที่ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อความโปร่งใส ความสะดวกและรวดเร็ว	ร้อยละ ๗๕ ของจำนวนขั้นตอนที่สำคัญ	ร้อยละ ๑๐๐ ของจำนวนขั้นตอนที่สำคัญ

ทั้งนี้ แผนยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าวได้กำหนดค่าเป้าหมายของตัวชี้วัดที่สำคัญเอาไว้ เช่น ระยะเวลาที่ลดลงในกระบวนการบังคับใช้กฎหมาย ระดับความเชื่อมั่นของประชาชนในการบังคับใช้กฎหมาย และอัตราส่วนที่เพิ่มขึ้นของจำนวนขั้นตอนในการอำนวยความสะดวกที่ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งกำหนดให้ตัวชี้วัดดังกล่าวบรรลุค่าเป้าหมายในช่วงแรกในปี พ.ศ.๒๕๖๕ ดังนั้น ค่าเป้าหมายของ ๗ กรอบ ๒๑ ตัวชี้วัดในรายงานนี้ จึงต้องปรับให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าวภายในขอบเขตของเวลาดังกล่าวด้วย

กล่าวโดยสรุป คณะผู้วิจัยเสนอประเด็นซึ่งเป็นเป้าหมายของการพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศไทย ดังนี้

- (๑) การส่งเสริมการรับรู้สิทธิทางกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐานแก่ประชาชน
- (๒) การป้องกันอาชญากรรม
- (๓) การฟื้นฟูผู้กระทำผิดเพื่อลดการกระทำผิดซ้ำ
- (๔) การนำเทคโนโลยีสารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัล มาใช้ในขั้นตอนสำคัญของกระบวนการยุติธรรม

(๕) การจัดเก็บข้อมูลของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม และการเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลระหว่างกัน

ตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและประเด็นซึ่งเป็นเป้าหมายของการพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางอาญาดังกล่าว เชื่อมโยงกับกับทิศทางการพัฒนากระบวนการยุติธรรมไทยตามแผนแม่บทการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๕ ดังตารางที่ ๖-๕

ตาราง ๖-๕ ความเชื่อมโยงตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญากับตัวชี้วัดของแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๕)

ตัวชี้วัดที่	ความสอดคล้องของตัวชี้วัด		การเชื่อมโยงกับแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓
	ตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา	ตัวชี้วัดของแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓	เป้าหมายภาพรวม/ยุทธศาสตร์
๑	(R๑) ร้อยละของประชาชนที่รับรู้สิทธิทางกฎหมายและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก (Public Survey)	ความรู้ความเข้าใจเรื่องสิทธิและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของประชาชนเพิ่มขึ้น (Public Survey)	ยุทธศาสตร์ที่ ๑: การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมด้านกฎหมาย กระบวนการยุติธรรม
๒	(E๑) อัตราอาชญากรรม (Crime Rate) ต่อจำนวนประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน อัตราอาชญากรรมประกอบด้วยอาชญากรรมเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ และทรัพย์สิน (Administrative Data)	ร้อยละของผู้ประสบเหตุอาชญากรรมลดลง (Crime Victimization Survey)	
๓	(E๒) ร้อยละของประชาชนที่มีความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม (Administrative Data)	ความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชนน้อยลง เป็นการประเมินความรู้สึกและพฤติกรรมของประชาชนต่อสถานการณ์ปัญหาอาชญากรรมและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่พักอาศัย (Public Survey)	เป้าหมายภาพรวม ๒: สังคมมีความสงบเรียบร้อย ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
๑๓	(G๑๐) หน่วยงานมีการจัดเก็บและบูรณาการข้อมูลกระบวนการยุติธรรมอย่างเป็น (Administrative Data)	มีระบบฐานข้อมูลและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เชื่อมโยงทุกหน่วยงานและใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการกระบวนการยุติธรรม (รายงานผลการดำเนินงานศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (DXC))	ยุทธศาสตร์ที่ ๕: การขับเคลื่อนกระบวนการยุติธรรมด้วยดิจิทัล
๑๕	(RE๑) ร้อยละของผู้พ้นโทษที่กลับมากระทำผิดซ้ำ (Administrative Data)	อัตราการกระทำผิดซ้ำลดลง (Administrative Data)	ยุทธศาสตร์ที่ ๔: การพัฒนาระบบการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด

ตัวชี้วัดที่	ความสอดคล้องของตัวชี้วัด		การเชื่อมโยงกับแผนแม่บทการบริหารงาน ยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓
	ตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา	ตัวชี้วัดของแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓	เป้าหมายภาพรวม/ยุทธศาสตร์
๑๖	(RE๒) ร้อยละของผู้พ้นโทษที่สามารถกลับไปดำรงชีวิตในสังคมไทยได้อย่างปกติสุข (Administrative Data)	ร้อยละของเด็กและเยาวชนที่ผ่านการฝึกอบรมจากศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนและผู้พ้นโทษมีชีวิตที่ดีขึ้น (Administrative Data)	
๒๑	(ET๑) ร้อยละของประชาชนที่มีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมในภาพรวม (Public Survey)	ความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อกระบวนการยุติธรรมเพิ่มขึ้น เป็นการประเมินความคิดเห็นของประชาชนในประเด็นความไว้วางใจ ความถูกต้อง เที่ยงตรง และความโปร่งใสของกระบวนการยุติธรรม (Public Survey)	เป้าหมายภาพรวม ๑: การบริหารงานยุติธรรมที่มีธรรมาภิบาลและโปร่งใส

นอกจากนี้ ประเด็นตามที่คณะผู้วิจัยเสนอซึ่งเป็นเป้าหมายของการพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศไทย ก็สอดคล้องกับประเด็นหลัก ดังนี้

(๑) ประเด็นการส่งเสริมการรับรู้สิทธิทางกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐานแก่ประชาชน เชื่อมโยงกับประเด็นหลักในเรื่องการคุ้มครองโดยบังคับตามกฎหมาย (Protection)

(๒) ประเด็นการป้องกันอาชญากรรม เชื่อมโยงกับประเด็นหลักในเรื่องการป้องกันการกระทำผิด (Prevention)

(๓) ประเด็นการฟื้นฟูผู้กระทำผิด เชื่อมโยงกับประเด็นหลักในเรื่องการฟื้นฟูผู้กระทำผิด (Rehabilitation)

(๔) ประเด็นการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการขั้นตอนสำคัญของกระบวนการยุติธรรม เชื่อมโยงกับประเด็นหลักในเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) สนับสนุนการดำเนินงาน

(๕) ประเด็นการจัดเก็บข้อมูลของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมและการเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลระหว่างกัน เชื่อมโยงกับประเด็นหลักในเรื่องการคุ้มครองโดยบังคับตามกฎหมาย (Protection)

๒) การกำหนดทิศทางและเป้าหมายในการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมทางอาญาด้วย TOWS Matrix

การนำเฉพาะตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญามาใช้กำหนดแนวทางการปฏิรูปประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมโดยตรงนั้นมีข้อจำกัด เนื่องจากมิได้พิจารณาถึงปัจจัยและบริบทแวดล้อมอื่น ๆ ร่วมด้วย ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงเสนอรูปแบบการนำตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาอีกรูปแบบหนึ่ง คือการนำตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญามาสังเคราะห์กับปัจจัยอื่น ๆ เสียก่อน สำหรับรายงานฉบับนี้ คณะผู้วิจัยเสนอให้ใช้ TOWS Matrix มาปรับใช้เป็นตารางการวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหา และการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมในอนาคต ซึ่งได้จากการวิเคราะห์จุดแข็ง (Strengths) จุดอ่อน (Weaknesses) โอกาส (Opportunities) และอุปสรรคหรือข้อจำกัด (Threats) โดย TOWS Matrix เป็นการจัดทำตาราง ๔ ช่อง คือปัจจัยหลักสำคัญ ๔ ช่อง ช่องกลยุทธ์ ๔ ช่องกับอีก ๑ ช่อง ซึ่งบอกที่มาของปัจจัยว่าเป็นปัจจัยภายนอกหรือปัจจัยภายใน ช่องกลยุทธ์หรือแนวทางการแก้ไขปัญหา ๔ ช่องให้ชื่อว่ากลยุทธ์ SO กลยุทธ์ WO กลยุทธ์ ST และกลยุทธ์ WT ซึ่งเกิดขึ้นหลังจากการใส่ปัจจัยหลักสำคัญทั้ง ๔ ช่องแล้วคือ (๑) ปัจจัยภายนอกที่เป็นโอกาส (O) ที่สำคัญ (ที่สุด) (๒) ปัจจัยภายนอกที่เป็นอุปสรรค (T) ที่สำคัญ (ที่สุด) (๓) ปัจจัยภายในที่เป็นจุดแข็ง (S) ที่สำคัญ (ที่สุด) และ (๔) ปัจจัยภายในที่เป็นจุดอ่อน (W) ที่สำคัญ (ที่สุด) และทำการจับคู่จุดแข็งภายใน (S) กับโอกาสภายนอก (O) เพื่อรวมตัวเป็น “กลยุทธ์ SO” หรือ “กลยุทธ์เชิงรุก” จับคู่จุดแข็งภายใน (S) กับอุปสรรค (T) เพื่อรวมตัวเป็น “กลยุทธ์ ST” หรือ “กลยุทธ์เชิงป้องกัน” จับคู่จุดอ่อนภายใน (W) กับโอกาสภายนอก (O) เพื่อรวมตัวเป็น “กลยุทธ์ WO” หรือ “กลยุทธ์เชิงแก้ไข” และจับคู่จุดอ่อนภายใน (W) กับอุปสรรค (T) เพื่อรวมตัวเป็น “กลยุทธ์ WT” หรือ “กลยุทธ์เชิงรับ”

ตาราง ๖-๖ TOWS Matrix ของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศไทย

จุดแข็ง/จุดอ่อน โอกาส/อุปสรรค	จุดแข็ง (Strengths) ปัจจัยด้านโครงสร้างของหน่วยงาน - ผู้นำให้ความสำคัญต่อการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการยุติธรรม ปัจจัยด้านประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรม - หน่วยงานตระหนักถึงความโปร่งใส (G๕) - หน่วยงานตระหนักการไม่เลือกปฏิบัติ (G๖) - หน่วยงานให้ความสำคัญกับเรื่องร้องเรียน (G๗)	จุดอ่อน (Weaknesses) ปัจจัยด้านโครงสร้างของหน่วยงาน - โครงสร้างระบบราชการแบบดั้งเดิม - ระบบราชการขาดการบูรณาการ - หน่วยงานไม่มีระบบการจัดเก็บข้อมูลที่ถูกต้อง ทันสมัย และบูรณาการข้อมูลระหว่างกัน (G๑๐) ปัจจัยด้านประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรม - การละเมิดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน (G๑ G๒ และ G๓) - การอำนวยความสะดวกมีความล่าช้า (G๔) - งบประมาณไม่เพียงพอ (G๘) - บุคลากรไม่เพียงพอ (G๙) - ความยากลำบากในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม (G๑๑) - ปัญหาการกระทำผิดซ้ำ (RE๑) - การคุ้มครองและเยียวยาเหยื่อหรือผู้เสียหาย (A๑)
โอกาส (Opportunities) ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย - กฎหมายให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และการปฏิรูปประเทศ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ - แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ กำหนดยุทธศาสตร์ในการลดความเหลื่อมล้ำและการทุจริตในภาครัฐ ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม - การเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียน ปัจจัยด้านเทคโนโลยี - ศักยภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศ	กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategy) - การสร้างระบบด้านความโปร่งใสและตรวจสอบได้โดยอาศัยเทคโนโลยี	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategy) - ด้านโครงสร้างของหน่วยงาน คือ การส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการบริหารจัดการและในกระบวนการทำงานของราชการ - ด้านประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรม คือ ลดจำนวนผู้กระทำผิดซ้ำ
อุปสรรค (Threats) ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย - กฎหมายหลายฉบับยังไม่ได้มาตรฐานสากลและล้าสมัย - การใช้มาตรการทางอาญาในกฎหมายเป็นจำนวนมาก	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategy) - การแก้ไขกฎหมาย และการใช้มาตรการอื่นแทนมาตรการทางอาญา - การป้องกันอาชญากรรม	กลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategy) - การสร้างการรับรู้เรื่องกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชน - การลดต้นทุนในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม

- ระบบบริหารราชการแบบรวมศูนย์ - การทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ - การจัดสรรงบประมาณที่ขาดประสิทธิภาพ - เสถียรภาพทางการเมืองและรัฐบาล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ - สถานการณ์ความยากจน ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม - ปัญหาความเหลื่อมล้ำ - ปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม - ประชาชนยังไม่รับทราบสิทธิขั้นพื้นฐาน (R๑) - ปัญหายาเสพติด - ปัญหาอาชญากรรมและการกระทำความผิด (E๑) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี - การกระทำความผิดมีความซับซ้อนมากขึ้น		
--	--	--

๒.๑) แนวทางการแก้ไขปัญหาเชิงรุก (กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategy))

การจับคู่ของจุดแข็งคือการที่หน่วยงานตระหนักถึงความโปร่งใสและการตรวจสอบได้ (G๕ G๖ และ G๗) กับโอกาสคือ ศักยภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศ กำหนดเป็นกลยุทธ์เชิงรุกในการสร้างระบบด้านความโปร่งใสและตรวจสอบได้โดยอาศัยเทคโนโลยี

๒.๒) แนวทางการแก้ไขปัญหาเชิงป้องกัน (กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategy))

(๑) การจับคู่ของจุดแข็งคือผู้นำให้ความสำคัญต่อการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการยุติธรรม กับอุปสรรคคือกฎหมายหลายฉบับยังไม่ได้มาตรฐานสากลและล้าสมัย และการใช้มาตรการทางอาญาในกฎหมายเป็นจำนวนมาก กำหนดเป็นกลยุทธ์เชิงป้องกันในเรื่องการแก้ไขกฎหมาย และการใช้มาตรการอื่นแทนมาตรการทางอาญา

(๒) การจับคู่ของจุดแข็งคือผู้นำให้ความสำคัญต่อการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการยุติธรรม กับอุปสรรคคือจำนวนปัญหาอาชญากรรมและการกระทำความผิด (E๑) และปัญหาด้านยาเสพติด กำหนดเป็นกลยุทธ์เชิงป้องกันในเรื่องการป้องกันอาชญากรรม

๒.๓) แนวทางการแก้ไขปัญหาเชิงแก้ไข (กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategy))

(๑) การจับคู่ของจุดอ่อนด้านโครงสร้างของหน่วยงาน ในเรื่องโครงสร้างระบบราชการแบบดั้งเดิม ระบบราชการขาดการบูรณาการ หน่วยงานไม่มีระบบการจัดเก็บข้อมูลที่ต้องการ ทันสมัย และบูรณาการข้อมูลระหว่างกัน (G๑๐) กับโอกาสคือศักยภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศ กำหนดเป็นกลยุทธ์เชิง

แก้ไขคือการส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการบริหารจัดการและในกระบวนการทำงานของราชการ

(๒) การจับคู่ของจุดอ่อนด้านประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมในเรื่องจำนวนผู้กระทำผิดซ้ำ (RE๑) กับโอกาสคือกฎหมายให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และการปฏิรูปประเทศ กำหนดเป็นกลยุทธ์เชิงแก้ไขในเรื่องการลดจำนวนผู้กระทำผิดซ้ำ

๒.๔) แนวทางการแก้ไขปัญหาเชิงรับ (กลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategy))

(๑) การจับคู่ของจุดอ่อนคือการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน (G๑ G๒ และ G๓) กับอุปสรรคคือประชาชนยังไม่รับทราบสิทธิขั้นพื้นฐาน (R๑) กำหนดเป็นกลยุทธ์เชิงรับในเรื่องการสร้างการรับรู้เรื่องกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชน

(๒) การจับคู่ของจุดอ่อนคือความยากลำบากในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม (G๑๑) กับอุปสรรคคือความยากจน กำหนดเป็นกลยุทธ์เชิงรับในเรื่องการลดต้นทุนในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม

กล่าวโดยสรุป คณะผู้วิจัยเสนอประเด็นซึ่งเป็นเป้าหมายของการพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศไทย ดังนี้

(๑) การแก้ไขกฎหมาย และการใช้มาตรการอื่นแทนมาตรการทางอาญา

(๒) การสร้างระบบด้านความโปร่งใสและตรวจสอบได้

(๓) การสร้างการรับรู้เรื่องกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชน

(๔) การป้องกันอาชญากรรม

(๕) การลดจำนวนผู้กระทำผิดซ้ำ

(๖) การลดต้นทุนในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม

(๗) การส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในขั้นตอนสำคัญในทุกขั้นตอนของทุกหน่วยงานและให้มีการบูรณาการข้อมูลระหว่างกัน

หากนำตัวชี้วัด TOWS Matrix มากำหนดกลยุทธ์หรือแนวทางในการพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศไทย ตามตาราง TOWS Matrix ของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศไทย ซึ่งเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ จะสรุปเป็นกลยุทธ์ได้ดังนี้

(๑) ตัวชี้วัด E๑ อัตราอาชญากรรม (Crime Rate) ต่อจำนวนประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน (AD) ร่วมกับสถานการณ์ด้านปัญหาด้านยาเสพติด (ซึ่งเป็นต้นเหตุให้เกิดการกระทำผิดฐานอื่น) กำหนดเป็นกลยุทธ์เชิงป้องกันในเรื่องการป้องกันอาชญากรรม ซึ่งเชื่อมโยงกับแนวทางการพัฒนากฎหมายในเรื่องการพัฒนาการบังคับใช้กฎหมาย โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ และเชื่อมโยงกับประเด็นหลักตามแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ ในเรื่องการป้องกันการกระทำผิด (Prevention)

(๒) ตัวชี้วัด G๑ จำนวนคดี/เรื่องร้องเรียน/เรื่องร้องทุกข์ที่ละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐาน (AD) ตัวชี้วัด G๒ หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการกำหนดตัวชี้วัดที่สะท้อนระดับความถูกต้องและเที่ยงธรรม (SA&OB) และตัวชี้วัด G๓ จำนวนคดีหรือเรื่องร้องเรียนที่มีการชี้มูลว่าเจ้าพนักงานของรัฐมีการทุจริต (AD) ร่วมกับสถานการณ์ตามตัวชี้วัด R๑ ร้อยละของประชาชนที่รับรู้สิทธิทางกฎหมายและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก (PS) กำหนดเป็นกลยุทธ์เชิงรับในเรื่องการสร้างการรับรู้เรื่องกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชน ซึ่งเชื่อมโยงกับแนวทางการพัฒนากระบวนการยุติธรรมในเรื่องเสริมสร้างพลวัต ความหลากหลาย บูรณาการด้านกระบวนการยุติธรรมด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชน และการสร้างความเสมอภาคในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมด้วยการคุ้มครองผู้ด้อยโอกาส และเชื่อมโยงกับประเด็นหลักตามแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ ในเรื่องการคุ้มครองโดยบังคับตามกฎหมาย (Protection)

(๓) ตัวชี้วัด G๕ ร้อยละการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อมาตรการเชิงรุกด้านการบริหารจัดการให้มีความโปร่งใสในกระบวนการยุติธรรม (US) และ ตัวชี้วัด G๖ ร้อยละการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อมาตรการ/ระบบที่เอื้อต่อการป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือเรียกรับประโยชน์ (US) และ ตัวชี้วัด G๗ ร้อยละความเห็นของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อการทบทวนและปรับปรุงประสิทธิภาพเรื่องร้องเรียนในกระบวนการยุติธรรม (US) ร่วมกับสถานการณ์ศักยภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศ กำหนดเป็นกลยุทธ์เชิงรุกในการสร้างระบบด้านความโปร่งใสและตรวจสอบได้โดยอาศัยเทคโนโลยี ซึ่งเชื่อมโยงกับแนวทางการพัฒนากระบวนการยุติธรรมในเรื่องยกระดับมาตรการตรวจสอบการประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรม ให้มีความน่าเชื่อถือและมีประสิทธิภาพ และเชื่อมโยงกับประเด็นหลักตามแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ ในเรื่องการคุ้มครองโดยบังคับตามกฎหมาย (Protection) และเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) สนับสนุนการดำเนินงาน

(๔) ตัวชี้วัด G๑๐ หน่วยงานมีการจัดเก็บและบูรณาการข้อมูลกระบวนการยุติธรรมอย่างเป็นระบบ (AD) ร่วมกับสถานการณ์ศักยภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศ กำหนดเป็นกลยุทธ์เชิงรุกคือการส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการบริหารจัดการและในกระบวนการทำงานของราชการ ซึ่งเชื่อมโยงกับแนวทางการพัฒนากฎหมายในเรื่องการส่งเสริมเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมในกระบวนการกฎหมาย สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนากฎหมาย การบังคับใช้และการปฏิบัติตามกฎหมาย และเชื่อมโยงกับประเด็นหลักตามแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ ในเรื่องการคุ้มครองโดยบังคับตามกฎหมาย (Protection) และเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) สนับสนุนการดำเนินงาน

(๕) ตัวชี้วัด G๑๑ หน่วยงานมีการจัดทำการวิเคราะห์ประเมินต้นทุนของกิจกรรมการเข้าถึงความยุติธรรม (US+AD) ร่วมกับสถานการณ์ความยากจน กำหนดเป็นกลยุทธ์เชิงรับในเรื่องการลดต้นทุนในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ซึ่งเชื่อมโยงกับแนวทางการพัฒนากระบวนการยุติธรรมในเรื่องส่งเสริมพัฒนาระบบการสืบเสาะและการสอดส่องให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเชื่อมโยงกับประเด็นหลักตามแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ ในเรื่องการคุ้มครองโดยบังคับตามกฎหมาย (Protection)

(๖) ตัวชี้วัด RE๑ ร้อยละของผู้พ้นโทษที่กลับมากระทำผิดซ้ำ (AD) ร่วมกับสถานการณ์กฎหมายให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และการปฏิรูปประเทศ กำหนดเป็นกลยุทธ์เชิงรุกในเรื่องการลดจำนวนผู้กระทำผิดซ้ำ ซึ่งเชื่อมโยงกับแนวทางการพัฒนากฎหมายในเรื่องการพัฒนากฎหมาย

กฎระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับบริบท และเอื้อต่อการพัฒนาประเทศ และเชื่อมโยงกับประเด็นหลักตามแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ ในเรื่องการฟื้นฟูผู้กระทำผิด (Rehabilitation)

(๗) ปัจจัยภายในอื่น (ที่มีได้เป็นการจัดเก็บตัวชี้วัดในรายงานฉบับนี้) ที่ผู้วิจัยเห็นว่ามี ความสำคัญอย่างมากคือ “ผู้นำ” ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการยุติธรรม ร่วมกับ สถานการณ์ที่กฎหมายหลายฉบับยังไม่ได้มาตรฐานสากลและล้าสมัย และการใช้มาตรการทางอาญาใน กฎหมายเป็นจำนวนมาก กำหนดเป็นกลยุทธ์เชิงป้องกันในเรื่องการแก้ไขกฎหมาย และการใช้มาตรการอื่น แทนมาตรการทางอาญา ซึ่งเชื่อมโยงกับแนวทางการพัฒนากฎหมายในเรื่องพัฒนากฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับบริบท และเอื้อต่อการพัฒนาประเทศ และแนวทางการพัฒนา กระบวนการยุติธรรมในเรื่องพัฒนามาตรการอื่นแทนโทษทางอาญาเพื่อลดทอนความเป็นโทษทางอาญาที่ไม่ จำเป็น

ตาราง ๖-๗ ความเชื่อมโยงของตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญากับแนวทางการพัฒนาตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ด้านกระบวนการยุติธรรม และประเด็นหลักตามแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๕)

ลำดับ	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์ตาม TOWS Matrix	การเชื่อมโยงกับแนวทางการพัฒนาตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ/ประเด็นหลักตามแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓
๑	(R๑) ร้อยละของประชาชนที่รับรู้สิทธิทางกฎหมายและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก	(R๑) จับคู่กับ G๑ G๒ และ G๓ ซึ่งจะนำเสนอในส่วนของตัวชี้วัด G๑ G๒ และ G๓ ในตารางนี้)	-
๒	(E๑) อัตราอาชญากรรม (Crime Rate) ต่อจำนวนประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน อัตราอาชญากรรมประกอบด้วย อาชญากรรมเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ และทรัพย์สิน	การจับคู่จุดแข็งคือผู้นำให้ความสำคัญต่อการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการยุติธรรม กับอุปสรรคคือจำนวนปัญหาอาชญากรรมและการกระทำความผิด (E๑) และปัญหาด้านยาเสพติด กำหนดเป็นกลยุทธ์เชิงป้องกันในเรื่องการป้องกันอาชญากรรม	<u>แผนยุทธศาสตร์ชาติ:</u> แนวทางการพัฒนากฎหมายในเรื่องการพัฒนาการบังคับใช้กฎหมาย โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ <u>แผนแม่บท:</u> ประเด็นหลักในเรื่องการป้องกันการกระทำความผิด (Prevention)
๓	(E๒) ร้อยละของประชาชนที่มีความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม	-	-
๔	(G๑) จำนวนคดี/เรื่องร้องเรียน/เรื่องร้องทุกข์ที่ละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐาน	การจับคู่จุดอ่อนคือการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน (G๑ G๒ และ G๓) กับอุปสรรคคือประชาชนยังไม่รับทราบสิทธิขั้นพื้นฐาน (R๑) กำหนดเป็นกลยุทธ์เชิงรับในเรื่องการสร้างการรับรู้เรื่องกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชน	<u>แผนยุทธศาสตร์ชาติ:</u> แนวทางการพัฒนากระบวนการยุติธรรมในเรื่องเสริมสร้างพลวัต ความหลากหลายบูรณาการด้านกระบวนการยุติธรรมด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชน และการสร้างความเสมอภาคในการอำนวยความยุติธรรมด้วยการคุ้มครองผู้ด้อยโอกาส <u>แผนแม่บท:</u> ประเด็นหลักในเรื่องการคุ้มครองโดยบังคับตามกฎหมาย (Protection)
๕	(G๒) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการกำหนดตัวชี้วัดที่สะท้อนระดับความถูกต้องและเที่ยงธรรม		
๖	(G๓) จำนวนคดีหรือเรื่องร้องเรียนที่มีการชี้มูลว่าเจ้าพนักงานของรัฐมีการทุจริต		
๗	(G๔) ระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนในกระบวนการยุติธรรม	-	-

ลำดับ	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์ตาม TOWS Matrix	การเชื่อมโยงกับแนวทางการพัฒนาตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ/ประเด็นหลักตามแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓
๘	(G๕) ร้อยละการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อมาตรการเชิงรุกด้านการบริหารจัดการให้มีความโปร่งใสในกระบวนการยุติธรรม	การจับคู่จุดแข็งคือการที่หน่วยงานตระหนักถึงความโปร่งใสและการตรวจสอบได้ (G๕ G๖ และ G๗) กับโอกาสคือศักยภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศ กำหนดเป็นกลยุทธ์เชิงรุกในการสร้างระบบด้านความโปร่งใสและตรวจสอบได้โดยอาศัยเทคโนโลยี	<u>แผนยุทธศาสตร์ชาติ:</u> แนวทางการพัฒนากระบวนการยุติธรรมในเรื่องยกระดับมาตรการตรวจสอบการประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมให้มีความน่าเชื่อถือและมีประสิทธิภาพ <u>แผนแม่บทฯ:</u> ประเด็นหลักในเรื่องการคุ้มครองโดยบังคับตามกฎหมาย (Protection) และประเด็นหลักในเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) สนับสนุนการดำเนินงาน
๙	(G๖) ร้อยละการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อมาตรการ/ระบบที่เอื้อต่อการป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือเรียกรับประโยชน์		
๑๐	(G๗) ร้อยละความเห็นของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อการทบทวนและปรับปรุงประสิทธิภาพเรื่องร้องเรียนในกระบวนการยุติธรรม		
๑๑	(G๘) สัดส่วนความเหมาะสมของทรัพยากร ทั้งเครื่องมืองบประมาณ และทรัพยากรมนุษย์ กับภาระงาน	-	-
๑๒	(G๙) ร้อยละการบริหารทรัพยากรบุคคลของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม	-	-
๑๓	(G๑๐) หน่วยงานมีการจัดเก็บและบูรณาการข้อมูลกระบวนการยุติธรรมอย่างเป็นระบบ	การจับคู่จุดอ่อนคือหน่วยงานไม่มีระบบการจัดเก็บข้อมูลที่ถูกต้อง ทันสมัย และบูรณาการข้อมูลระหว่างกัน (G๑๐) กับโอกาสคือศักยภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศ กำหนดเป็น <u>กลยุทธ์เชิงแก้ไขคือการส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการบริหารจัดการและในกระบวนการทำงานของราชการ</u>	<u>แผนยุทธศาสตร์ชาติ:</u> แนวทางการพัฒนากฎหมายในเรื่องการส่งเสริมเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมในกระบวนการกฎหมาย สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนากฎหมาย การบังคับใช้และการปฏิบัติตามกฎหมาย <u>แผนแม่บทฯ:</u> ประเด็นหลักในเรื่องการคุ้มครองโดยบังคับตามกฎหมาย (Protection) และประเด็นหลักในเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) สนับสนุนการดำเนินงาน

ลำดับ	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์ตาม TOWS Matrix	การเชื่อมโยงกับแนวทางการพัฒนาตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ/ประเด็นหลักตามแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓
๑๔	(G๑๑) หน่วยงานมีการจัดทำการวิเคราะห์ประเมินต้นทุนของกิจกรรมการเข้าถึงความยุติธรรม	การจับคู่ของจุดอ่อนคือความยากลำบากในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม (G๑๑) กับอุปสรรคคือความยากจน กำหนดเป็นกลยุทธ์เชิงรับในเรื่องการลดต้นทุนในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม	<u>แผนยุทธศาสตร์ชาติ</u> : แนวทางการพัฒนากระบวนการยุติธรรมในเรื่องส่งเสริมพัฒนาระบบการสืบเสาะและการสอดส่องให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น <u>แผนแม่บทฯ</u> : ประเด็นหลักในเรื่องการคุ้มครองโดยบังคับตามกฎหมาย (Protection)
๑๕	(RE๑) ร้อยละของผู้พ้นโทษที่กลับมากระทำผิดซ้ำ	การจับคู่จุดอ่อนด้านประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมในเรื่องจำนวนผู้กระทำผิดซ้ำ (RE๑) กับโอกาสคือกฎหมายให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และการปฏิรูปประเทศ กำหนดเป็นกลยุทธ์เชิงแก้ไขในเรื่องการลดจำนวนผู้กระทำผิดซ้ำ	<u>แผนยุทธศาสตร์ชาติ</u> : แนวทางการพัฒนากฎหมายในเรื่องการพัฒนากฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับบริบท และเอื้อต่อการพัฒนาประเทศ <u>แผนแม่บทฯ</u> : ประเด็นหลักในเรื่องการฟื้นฟูผู้กระทำผิด (Rehabilitation)
๑๖	(RE๒) ร้อยละของผู้พ้นโทษที่สามารถกลับไปดำรงชีวิตในสังคมไทยได้อย่างปกติสุข	-	-
๑๗	(A๑) ร้อยละของผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรมที่ได้รับการคุ้มครองดูแลและชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ	-	-
๑๘	(A๒) ร้อยละผู้ที่ถูกจับกุม/คุมขัง และการถอนฟ้อง หรือศาลพิพากษาถึงที่สุดยกฟ้อง และมีการพิสูจน์ว่ามีได้เป็นผู้กระทำผิด หรือการกระทำไม่เป็นความผิด ที่ได้รับเงินชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ	-	-
๑๙	(D๑) หน่วยงานมีมาตรการในการตรวจสอบ เพื่อป้องกันการจับกุมผู้ต้องหา/จำเลยโดยไม่ได้กระทำผิด	-	-

ลำดับ	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์ตาม TOWS Matrix	การเชื่อมโยงกับแนวทางการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ/ประเด็นหลักตามแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓
๒๐	(D๒) จำนวนคดีที่มีการร้องฟื้นขึ้นมาจากพบว่ามีการจับกุมผู้ต้องหา/จำเลย โดยไม่ได้กระทำความผิด	-	-
๒๑	(ET๑) ร้อยละของประชาชนที่มีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมในภาพรวม	-	-
๒๒	ตัวชี้วัดอื่น ได้แก่ ผู้นำให้ความสำคัญต่อการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการยุติธรรม	การจับคู่ของจุดแข็งคือผู้นำให้ความสำคัญต่อการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการยุติธรรม กับอุปสรรคคือกฎหมายหลายฉบับยังไม่ได้มาตรฐานสากลและล้าสมัย และการใช้มาตรการทางอาญาในกฎหมายเป็นจำนวนมาก กำหนดเป็น <u>กลยุทธ์เชิงป้องกันในเรื่องการแก้ไขกฎหมาย และการใช้มาตรการอื่นแทนมาตรการทางอาญา</u>	<u>แผนยุทธศาสตร์ชาติ:</u> - แนวทางการพัฒนากฎหมายในเรื่องพัฒนากฎหมายกฎระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับบริบท และเอื้อต่อการพัฒนาประเทศ - แนวทางการพัฒนากระบวนการยุติธรรมในเรื่องพัฒนามาตรการอื่นแทนโทษทางอาญาเพื่อลดทอนความเป็นโทษทางอาญาที่ไม่จำเป็น

ตาราง ๖-๘ การเปรียบเทียบแนวทางการแก้ไขปัญหาและการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมในอนาคตด้วยตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา และ TOWS Matrix

การกำหนดทิศทางและเป้าหมายในการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมทางอาญา	
กำหนดจากตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรม	กำหนดจาก TOWS Matrix
๑) การส่งเสริมการรับรู้สิทธิทางกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐานแก่ประชาชน	๑) การแก้ไขกฎหมาย และการใช้มาตรการอื่นแทนมาตรการทางอาญา
๒) การป้องกันอาชญากรรม	๒) การสร้างระบบด้านความโปร่งใสและตรวจสอบได้
๓) การฟื้นฟูผู้กระทำผิดเพื่อลดการกระทำผิดซ้ำ	๓) การสร้างการรับรู้เรื่องกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชน
๔) การนำเทคโนโลยีสารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัล มาใช้ในขั้นตอนสำคัญของกระบวนการยุติธรรม	๔) การป้องกันอาชญากรรม
๕) การจัดเก็บข้อมูลของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม และการเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลระหว่างกัน	๕) การลดจำนวนผู้กระทำผิดซ้ำ
	๖) การลดต้นทุนในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม
	๗) การส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในขั้นตอนสำคัญในทุกขั้นตอนของทุกหน่วยงานและให้มีการบูรณาการข้อมูลระหว่างกัน

๖.๔ การขับเคลื่อนการพัฒนากระบวนการยุติธรรมตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๕)

ดังที่ได้กล่าวแล้วในหัวข้อ ๒) แผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ จัดเป็นแผนระดับที่ ๓ ซึ่งเป็นแผนที่จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของแผนระดับที่ ๑ (ยุทธศาสตร์ชาติ) และแผนระดับที่ ๒ (ประกอบด้วย ๔ แผน ได้แก่ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนความมั่นคง) ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ แผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๕) เป็นการมุ่งแก้ประเด็นปัญหาหลัก (Pain point) ของกระบวนการยุติธรรม รวมทั้งมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม รวมถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ทั้งนี้ การกำหนดยุทธศาสตร์สอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการพัฒนากระบวนการยุติธรรมที่เชื่อมต่อกัน ตั้งแต่ ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาสนับสนุนการพัฒนาในทุกยุทธศาสตร์

คณะผู้วิจัยเสนอให้ขับเคลื่อนการพัฒนากระบวนการยุติธรรมตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. (๒๕๖๒-๒๕๖๕) ผ่านการพิจารณาประเด็นการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่กำหนดจาก TOWS Matrix ตามตาราง ๖-๕ ถึง ๖-๘ ใน ๗ ประเด็นดังนี้

- (๑) การแก้ไขกฎหมาย และการใช้มาตรการอื่นแทนมาตรการทางอาญา
- (๒) การสร้างระบบด้านความโปร่งใสและตรวจสอบได้
- (๓) การสร้างการรับรู้เรื่องกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชน

(๔) การป้องกันอาชญากรรม

(๕) การลดจำนวนผู้กระทำความผิดซ้ำ

(๖) การลดต้นทุนในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม

(๗) การส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในขั้นตอนสำคัญในทุกขั้นตอนของทุกหน่วยงานและให้มีการบูรณาการข้อมูลระหว่างกัน

คณะผู้วิจัยมีความเห็นว่า แนวทางการขับเคลื่อนดังกล่าวจะต้องเริ่มที่ “ต้นน้ำ” ของกระบวนการยุติธรรมคือ “การรับรู้เรื่องกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชน” (ตัวชี้วัดตามกรอบที่ ๑) และ “จำนวนอาชญากรรม” ซึ่งรัฐยังไม่สามารถควบคุมจำนวนอาชญากรรม (ตัวชี้วัดตามกรอบที่ ๒) ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากพอ และจำนวนอาชญากรรมนี้เองส่งผลให้มีคดีเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมเป็นจำนวนมาก ทำให้รัฐต้องมีกระบวนการผลิตสร้างกระบวนการยุติธรรม (ตัวชี้วัดตามกรอบที่ ๓) และกระบวนการบังคับโทษซึ่งต้องใช้ทั้งกระบวนการและภาระด้านงบประมาณและอัตรากำลังคนในกระบวนการยุติธรรมเป็นจำนวนมากตามไปด้วย แต่ที่ผ่านมา รัฐได้มุ่งและให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพของ “กระบวนการ” (process) ในกระบวนการยุติธรรมมากกว่าการลด “ปัจจัยนำเข้า” (input) คือ “การลดจำนวนอาชญากรรม” ไม่ว่าจะเป็น “การลดจำนวนการกระทำความผิด” และ “การลดการกระทำความผิดซ้ำ” ส่งผลให้มีผู้เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมเป็นจำนวนมาก และเกิด “ผลลัพธ์” (output) คือมีนักโทษจำนวนมาก (หรือนักโทษล้นคุก) เช่นกัน การปฏิรูปแต่เฉพาะ “กระบวนการ” (process) จึงไม่ใช่วิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวแต่อย่างใด

คณะผู้วิจัยมีความเห็นว่า การแก้ไขปัญหาด้านประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาจะต้องแก้ไขที่ตัวสาเหตุ ซึ่งก็คือ “จำนวนอาชญากรรม” คณะผู้วิจัยจึงเสนอแนวทางการปฏิรูปประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมไทย โดยกำหนดเป้าประสงค์ที่ “การลดจำนวนอาชญากรรม” โดยดำเนินนโยบาย (๑) การส่งเสริมการรับรู้สิทธิทางกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐานแก่ประชาชน” ควบคู่ไปกับ (๒) การป้องกันอาชญากรรม” และ (๓) การใช้มาตรการอื่นแทนมาตรการทางอาญา เพื่อลดจำนวนอาชญากรรมและผู้กระทำความผิดและลดจำนวนคดีที่จะเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญา รวมถึง (๔) การฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเพื่อลดจำนวนผู้กระทำความผิดซ้ำ หากสามารถลดจำนวนอาชญากรรมได้ นอกจากจะเป็นการลดภาระด้านงบประมาณและอัตรากำลังคนในกระบวนการยุติธรรม และประหยัดค่าชดเชยความเสียหายแก่ผู้เสียหายในคดีอาญา ประชาชนย่อมมีความหวาดกลัวต่ออาชญากรรมลดลงและมีความเชื่อมั่นต่อกระบวนการยุติธรรมเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย

หากจะต้องมีผู้เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญา กระบวนการยุติธรรมทางอาญาในทุกขั้นตอนได้แก่ การสอบสวน การสั่งคดี การพิจารณาพิพากษาคดี และการบังคับโทษจะต้องมีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ คณะผู้วิจัยจึงเสนอแนวทางการปฏิรูปประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมโดยดำเนินนโยบาย “ปฏิรูปกระบวนการ (process) ในขั้นตอนการสอบสวนและการสั่งคดี” ให้มีลักษณะเป็นการทำงานร่วมกันมากกว่าเป็นการคานอำนาจกัน เพื่อย่นกระบวนการสอบสวนและการสั่งคดีระหว่างหน่วยงานตำรวจและองค์กรอัยการ และทำให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานระหว่างกันได้

การดำเนินนโยบายดังกล่าวจะสำเร็จลงได้ จำเป็นต้องอาศัย “ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้” ในขั้นตอนสำคัญในทุกขั้นตอนของทุกหน่วยงานและให้มีการบูรณาการข้อมูลระหว่างกัน” ตั้งแต่ขั้นตอนการสอบสวน (พนักงานสอบสวน) ขั้นตอนการสั่งคดี (พนักงานอัยการ) ขั้นตอนการพิจารณาพิพากษาคดี (ศาล) จนถึงขั้นตอนการบังคับโทษ (กรมราชทัณฑ์) เพื่อให้กระบวนการยุติธรรมเป็นไปด้วยความรวดเร็ว โปร่งใส

และตรวจสอบได้ทั้งกระบวนการ และยังเป็นการจัดเก็บข้อมูลของกระบวนการยุติธรรมได้อย่างเป็นระบบระเบียบและมีประสิทธิภาพอันจะนำมาใช้ประโยชน์ในด้านการบริหารจัดการได้อีกด้วย ทั้งนี้ ในเบื้องต้นควรกำหนดแนวทางการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในกระบวนการยุติธรรม คือการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในกระบวนการยุติธรรมในบางพื้นที่ก่อนเพื่อเป็นกรณีศึกษาหรือโครงการนำร่อง เพื่อมิให้เป็นภาระงบประมาณแผ่นดินในคราวเดียว ซึ่งหากได้ผลดี ก็อาจขยายการดำเนินการให้ครอบคลุมทั่วทั้งประเทศต่อไปได้ ส่วนการบูรณาการข้อมูลระหว่างกันนั้น ตามยุทธศาสตร์ที่ ๕ ของแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๕) ในเรื่องการขับเคลื่อนกระบวนการยุติธรรมด้วยดิจิทัล กำหนดให้มีระบบฐานข้อมูลและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เชื่อมโยงทุกหน่วยงานและใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการกระบวนการยุติธรรมผ่านระบบ DXC ดังกล่าวอยู่แล้ว เพียงแต่ระบบดังกล่าวยังขาดการบริหารจัดการในเชิงบูรณาการร่วมกันอย่างเป็นระบบ เช่น การบริหารจัดการข้อมูลนำเข้าที่ตรงตามความประสงค์ของผู้ใช้งานในหน่วยงานต่าง ๆ (เช่น ผู้ใช้งานที่มีวัตถุประสงค์เพื่อนำข้อมูลไปจัดทำตัวชี้วัดใน ๗ กรอบ ๒๑ ตัวชี้วัดนี้)

กล่าวโดยสรุป การขับเคลื่อนการพัฒนากระบวนการยุติธรรมตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๕) ผ่านการปฏิรูปใน ๓ ประเด็นหลักได้แก่

๑) การลดจำนวนอาชญากรรม โดยดำเนินนโยบาย (๑) การส่งเสริมการรับรู้สิทธิทางกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐานแก่ประชาชน (๒) การป้องกันอาชญากรรม (๓) การใช้มาตรการอื่นแทนมาตรการทางอาญา และ (๔) การฟื้นฟูผู้กระทำผิดเพื่อลดจำนวนผู้กระทำผิดซ้ำ

๒) การปฏิรูปกระบวนการ (process) ในชั้นการสอบสวนและการส่งคดีให้มีลักษณะเป็นการทำงานร่วมกันมากกว่าเป็นการคานอำนาจกัน

๓) การนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในขั้นตอนสำคัญในทุกขั้นตอนของทุกหน่วยงาน และให้มีการบูรณาการข้อมูลระหว่างกัน

บทที่ ๗

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

๗.๑ บทสรุป

โครงการนำร่องในการจัดเก็บข้อมูลตัวชี้วัดที่สำนักงานกิจการยุติธรรมได้ดำเนินการตามที่ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมได้เสนอรายงานต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) เรื่อง “การปฏิรูปประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาโดยใช้การประเมินเป็นตัวชี้วัด” เพื่อเป็นมาตรฐานในการอำนวยความสะดวกและใช้เป็นหลักฐานบ่งชี้ให้เห็นถึงจุดอ่อน-จุดแข็งและปัญหาอุปสรรคเพื่อนำมาแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ตรงจุด ตลอดจนให้มีตัวชี้วัดที่ตรงตามแก่นสารของกระบวนการยุติธรรม ไม่ได้เป็นตัวชี้วัดที่ต่างหน่วยงานต่างทำ ซึ่งขาดทิศทางและจุดหมายที่สอดคล้องกัน ดังเช่นที่ผ่านมา ผลการดำเนินการตั้งแต่การนำเอาแนวคิดและนิยามตามกรอบการสร้างตัวชี้วัดทั้งหมด ๗ กรอบ ๒๑ ตัวชี้วัดในปี พ.ศ.๒๕๖๐ ไปทดลองจัดเก็บเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน พ.ศ.๒๕๖๓ ซึ่งอาศัยผลการดำเนินการในปีก่อนหน้าและอาศัยความร่วมมือจากทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมกว่า ๔๐ หน่วยงาน ทั้งที่เกี่ยวข้องโดยตรงและอ้อมในการจัดทำข้อมูลตัวชี้วัด ตลอด ๓ ปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปีนี้นั้น คณะผู้วิจัยได้พบหลายตัวชี้วัดที่สามารถขับเคลื่อนและนำไปใช้ได้จริง (Tier ๑) และบางตัวชี้วัดที่อาจจะมีข้อมูลไม่สมบูรณ์ (Tier ๒) ตลอดจนมีบางตัวชี้วัดที่อาจจะต้องใช้เวลาในการดำเนินการเพื่อให้มีข้อมูลตามเป้าประสงค์ของการจัดทำตัวชี้วัดนั้น ๆ ขึ้นมา ทั้งนี้ในหลายตัวชี้วัดคณะผู้วิจัยได้เสนอให้มีการปรับชื่อตัวชี้วัด นิยาม วิธีการจัดเก็บ และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลเพื่อนำไปสู่การเริ่มต้นในการจัดทำตัวชี้วัดที่ทุกหน่วยงาน เล็งเห็นผลการนำตัวชี้วัดไปใช้ประโยชน์ได้ร่วมกัน โดยอาศัยข้อมูลที่หน่วยงานมีการจัดเก็บอยู่แต่เดิมและต่อเนื่องยาวนาน เพียงแต่นิยามในตัวชี้วัดและวิธีการจัดเก็บอาจไม่ตรงกับที่มีการกำหนดนิยามรายตัวชี้วัดไว้แต่เดิม จึงเห็นควรให้มีการปรับเพื่อให้ตัวชี้วัดสอดคล้องต้องกันและไม่เป็นการเพิ่มภาระในการจัดเก็บข้อมูล รวมถึงการประมวลผลตัวชี้วัดเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรายตัวชี้วัดนั่นเอง

คณะผู้วิจัยจึงได้สรุปผลการศึกษาไว้เป็นประเด็นต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ ๑ ผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่องในการจัดเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัดจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การกำหนดค่ามาตรฐาน (Baseline) และค่าเปรียบเทียบ (Benchmark) ของแต่ละตัวชี้วัด รวมทั้งประเมินผลการจัดเก็บข้อมูลประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในภาพรวม

๑) การปรับชื่อตัวชี้วัด นิยาม วิธีการจัดเก็บ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ตาราง ๗-๑ สรุปการปรับคำนิยามและและคำอธิบายตัวชี้วัด (Metadata) ของตัวชี้วัดต่าง ๆ

ตัวชี้วัด	คงเดิม	ปรับเปลี่ยน						
		ชื่อ	คำนิยาม	วิธีการจัดเก็บ	วิธีการคำนวณ	แหล่งข้อมูลอ้างอิง	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ค่าเปรียบเทียบ
ตัวชี้วัดที่ ๑ (R๑)		✓			✓			
ตัวชี้วัดที่ ๒ (E๑)		✓	✓		✓			✓
ตัวชี้วัดที่ ๓ (E๒)		✓		✓				✓
ตัวชี้วัดที่ ๔ (G๑)		✓	✓		✓		✓	✓
ตัวชี้วัดที่ ๕ (G๒)		✓						
ตัวชี้วัดที่ ๖ (G๓)		✓	✓		✓		✓	✓
ตัวชี้วัดที่ ๗ (G๔)		✓		✓			✓	✓
ตัวชี้วัดที่ ๘ (G๕)		✓			✓			
ตัวชี้วัดที่ ๙ (G๖)		✓			✓			
ตัวชี้วัดที่ ๑๐ (G๗)		✓			✓			
ตัวชี้วัดที่ ๑๑ (G๘)	✓							
ตัวชี้วัดที่ ๑๒ (G๙)		✓	✓		✓		✓	
ตัวชี้วัดที่ ๑๓ (G๑๐)			✓	✓	✓	✓		✓
ตัวชี้วัดที่ ๑๔ (G๑๑)				✓	✓	✓	✓	✓
ตัวชี้วัดที่ ๑๕ (RE๑)			✓		✓	✓	✓	✓
ตัวชี้วัดที่ ๑๖ (RE๒)			✓		✓		✓	✓
ตัวชี้วัดที่ ๑๗ (A๑)		✓	✓		✓			✓
ตัวชี้วัดที่ ๑๘ (A๒)		✓	✓		✓			✓
ตัวชี้วัดที่ ๑๙ (D๑)				✓	✓		✓	✓
ตัวชี้วัดที่ ๒๐ (D๒)							✓	✓
ตัวชี้วัดที่ ๒๑ (ET๑)	✓							

การจัดเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ทั้ง ๗ กรอบ ๒๑ ตัวชี้วัด เพื่อใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหา การกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมในอนาคตอย่างเป็นรูปธรรม และเป็นแนวทางในการนำตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญามาใช้ กำหนดทิศทางการพัฒนากระบวนการยุติธรรมไทย ซึ่งการตอบโจทย์วัตถุประสงค์ของการดำเนินการจัดเก็บข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลตามตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ทั้ง ๗ กรอบ ๒๑ ตัวชี้วัด

จึงต้องทบทวนตัวชี้วัด โดยการปรับคำนิยามและคำอธิบายตัวชี้วัด (Metadata) ของตัวชี้วัดต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ข้อกฎหมาย และแผนปฏิรูปต่าง ๆ ของประเทศไทย รวมทั้งเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals-SDGs) เพื่อได้ค่าที่นำมากำหนดค่ามาตรฐาน (Baseline) และค่ามาตรฐานเปรียบเทียบ (Benchmark) ของแต่ละตัวชี้วัดที่มีประสิทธิภาพ โดยการทบทวนจากตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ทั้ง ๗ กรอบ ๒๑ ตัวชี้วัด ดังนี้

กรอบที่ ๑ ประชาชนรับรู้กฎหมายและสิทธิพื้นฐาน

ตัวชี้วัด R๑ สัดส่วนของประชาชนที่รับทราบช่องทางในการรับรู้สิทธิทางกฎหมายและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก

กรอบที่ ๒ การควบคุมอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด E๑ อัตราอาชญากรรม (Crime Rate) ต่อจำนวนประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน อัตราอาชญากรรมประกอบด้วย อาชญากรรมเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน

ตัวชี้วัด E๒ ความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชนลดลง

กรอบที่ ๓ กระบวนการยุติธรรมบนพื้นฐานการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

ตัวชี้วัด G๑ จำนวนคดีและเรื่องร้องเรียนที่มีมูลและถึงที่สุด ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติที่ขัดกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานมีจำนวนลดน้อยลง

ตัวชี้วัด G๒ หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการกำหนดตัวชี้วัดที่สะท้อนความถูกต้องและเที่ยงธรรม

ตัวชี้วัด G๓ คดีที่มีการชี้มูลว่าเจ้าพนักงานของรัฐในกระบวนการยุติธรรมมีความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ การเลือกปฏิบัติ และ/หรือการทุจริตหรือถูกแทรกแซงมีจำนวนลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

ตัวชี้วัด G๔ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการกำหนดระยะเวลามาตรฐานตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายในแต่ละขั้นตอนการปฏิบัติ โดยมีระบบให้ประชาชนสามารถตรวจสอบติดตาม (Tracking)

ตัวชี้วัด G๕ หน่วยงานในระบบกระบวนการยุติธรรมมีการกำหนดมาตรการเชิงรุกด้านการบริหารจัดการให้มีความโปร่งใสและแจ้งให้ประชาชนรับทราบ

ตัวชี้วัด G๖ หน่วยงานมีมาตรการ/ระบบที่เอื้อต่อการป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือผลประโยชน์

ตัวชี้วัด G๗ หน่วยงานในระบบกระบวนการยุติธรรมมีการทบทวนและปรับปรุงประสิทธิภาพเรื่องร้องเรียน

ตัวชี้วัด G๘ สัดส่วนความเหมาะสมของทรัพยากรทั้งเครื่องมือ งบประมาณ และทรัพยากรมนุษย์กับภาระงาน

ตัวชี้วัด G๙ มีการวิเคราะห์และพัฒนาระบบทรัพยากรมนุษย์และการบริหารจัดการอย่างสม่ำเสมอ

ตัวชี้วัด G๑๐ หน่วยงานมีการจัดเก็บและบูรณาการข้อมูลกระบวนการยุติธรรมอย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด G๑๑ หน่วยงานมีการจัดทำการวิเคราะห์ ประเมินต้นทุนของกิจกรรมการเข้าถึงความยุติธรรม
กรอบที่ ๔ การกระทำผิดซ้ำลดลง

ตัวชี้วัด RE๑ ร้อยละของผู้พ้นโทษที่กลับมากระทำผิดซ้ำลดลง

ตัวชี้วัด RE๒ ร้อยละ/สัดส่วนของผู้พ้นโทษที่สามารถกลับไปดำเนินชีวิตในสังคมไทยได้อย่างปกติสุข

กรอบที่ ๕ ผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหาได้รับการคุ้มครองอย่างเหมาะสม

ตัวชี้วัด A๑ สัดส่วนการคุ้มครองดูแล ผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรมและชดเชยความเสียหาย โดยได้รับการชดเชยเยียวยาจากภาครัฐมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

ตัวชี้วัด A๒ จำนวนผู้ที่ถูกจับกุม/คุมขัง และภายหลังได้รับการปล่อยตัว เนื่องจากการพิสูจน์ว่าไม่มี ความผิด ที่ได้รับเงินชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ

กรอบที่ ๖ ไม่มีผู้ต้องหา/จำเลยที่ถูกจับกุมโดยไม่ได้กระทำผิด

ตัวชี้วัด D๑ หน่วยงานมีมาตรการในการตรวจสอบ เพื่อป้องกันการจับกุมผู้ต้องหา/จำเลย โดยไม่ได้ กระทำความผิด

ตัวชี้วัด D๒ จำนวนคดีที่มีการรื้อฟื้นขึ้นมาเนื่องจากพบว่าการจับกุมผู้ต้องหา/จำเลย โดยไม่ได้ กระทำความผิด

กรอบที่ ๗ ประชาชนให้ความเชื่อมั่น เชื่อถือ ศรัทธา ในกระบวนการยุติธรรม

ตัวชี้วัด ET๑ ร้อยละของประชาชนที่มีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมใน ภาพรวม

เหตุที่มาของการปรับคำนิยามและวิธีการจัดเก็บข้อมูลข้างต้นในรายตัวชี้วัดนั้นเกิดจากปัญหาในเรื่อง การจัดทำฐานข้อมูลของหน่วยงานของรัฐในกระบวนการยุติธรรมที่เป็นสถิติทางการ (Administrative Data: AD) และการสังเกตและการประเมินตนเอง (Self-Assessment & Observation: SA&OB) ที่มีลักษณะที่มุ่ง ตอบสนองต่อหน่วยงานของตนเองเป็นหลัก แต่ขาดการบูรณาการข้อมูลในกระบวนการยุติธรรมอย่างเป็น ระบบ นอกจากนั้นหน่วยงานใช้ระบบในการจัดเก็บข้อมูลที่แตกต่างกัน การนำข้อมูลที่มีอยู่ในภาพรวมของ กระบวนการยุติธรรมอาญามาบูรณาการข้อมูลจึงยังคงมีอุปสรรคอยู่มาก โดยเฉพาะในสภาพการณ์ที่หน่วยงาน ต่าง ๆ ในกระบวนการยุติธรรมของไทยได้ถูกแบ่งแยกออกจากกันอย่างเด็ดขาดชัดเจน ข้อมูลที่ได้มาจากแต่ละ หน่วยงานจึงมีลักษณะขาดตอนและซ้อนทับกันอยู่มาก ซึ่งหากไม่มีข้อมูลที่ถูกต้องแม่นยำ ย่อมทำให้ไม่อาจ จัดทำตัวชี้วัดได้อย่างถูกต้อง คณะผู้วิจัยจึงเสนอแนวทางการจัดเก็บข้อมูลตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการ ยุติธรรม โดยให้ปรับชื่อและคำนิยามแต่ละตัวชี้วัดที่ทางหน่วยงานมีการดำเนินการจัดเก็บข้อมูลอยู่แล้ว โดย ลักษณะการทำความเข้าใจเป็นรายหน่วยงาน เพื่อการได้มาซึ่งค่าสถิติในเบื้องต้น ซึ่งในอนาคตเมื่อหน่วยงานมี ความเข้าใจในการจัดเก็บข้อมูลและมีการบูรณาการข้อมูลร่วมกันระหว่างหน่วยงาน คณะผู้วิจัยมีความเห็นว่า ควรมีการปรับชื่อตัวชี้วัดให้ตรงกันอีกครั้ง

๒) ผลการจัดเก็บข้อมูลทั้งตามนิยามเดิมและที่เสนอเพิ่มเติมใหม่

ตาราง ๗-๒ ผลการเปรียบเทียบข้อมูลรายตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

ลำดับ	ตัวชี้วัด		ผลการศึกษา			หมายเหตุ
			ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	
๑	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(R๑) สัดส่วนของประชาชนที่รับทราบช่องทางในการรับรู้สิทธิทางกฎหมายและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก	ร้อยละ ๓๓.๗๓ (PS)	ร้อยละ ๒๘.๕๔ (PS)	ร้อยละ ๔๓.๐๕ (PS)	ดีขึ้น
	ตัวชี้วัดแบบใหม่	(R๑) ร้อยละของประชาชนที่รับรู้สิทธิทางกฎหมายและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก	ร้อยละ ๓๓.๗๓ (PS)	ร้อยละ ๒๘.๕๔ (PS)	ร้อยละ ๔๓.๐๕ (PS)	ดีขึ้น
๒	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(E๑) อัตราอาชญากรรม (Crime Rate) ต่อจำนวนประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน อัตราอาชญากรรมประกอบด้วย อาชญากรรมเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน	๑๒๒ คน (AD)	๑๐๓ คน (AD)	๑๐๕ คน (AD)	แย่ลง
	ตัวชี้วัดแบบใหม่	(E๑) อัตราอาชญากรรม (Crime Rate) ต่อจำนวนประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน อัตราอาชญากรรมประกอบด้วย อาชญากรรมเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ และทรัพย์สิน	๑๒๖ คน (AD)	๑๑๕ คน (AD)	๑๐๘ คน (AD)	ดีขึ้น
๓	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(E๒) ความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชนลดลง	ร้อยละ ๕๓.๖๘ (PS)	ร้อยละ ๕๒.๗๐ (PS)	ร้อยละ ๔๐.๘๑ (PS)	ดีขึ้น
	ตัวชี้วัดแบบใหม่	(E๒) ร้อยละของประชาชนที่มีความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม	ร้อยละ ๔๖.๙๘ (PS)	ร้อยละ ๓๘.๗๖ (PS)	ร้อยละ ๓๙.๙๘ (PS)	แย่ลง

ลำดับ	ตัวชี้วัด		ผลการศึกษา			หมายเหตุ
			ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	
๔	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(G๑) จำนวนคดีและเรื่องร้องเรียนที่มีมูลและถึงที่สุดที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติที่ขัดกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานมีจำนวนลดน้อยลง	สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ			แย่ง
			N/A๒	๒๐ เรื่อง (AD)	๔๑ เรื่อง (AD)	
			กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ			แย่ง
			N/A๒	๕๘๑ เรื่อง (AD)	๑,๗๐๖ เรื่อง (AD)	
	ตัวชี้วัดแบบใหม่	(G๑) จำนวนคดี/เรื่องร้องเรียน/เรื่องร้องทุกข์ที่ถูกละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐาน	สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ			ดีขึ้น
			๖๑๙ เรื่อง (AD)	๖๒๓ เรื่อง (AD)	๕๕๑ เรื่อง (AD)	แย่ง
			กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ			
			๑๓๒ เรื่อง (AD)	๕๘๑ เรื่อง (AD)	๑,๗๐๖ เรื่อง (AD)	
			ศูนย์ดำรงธรรม			ดีขึ้น
			๕๐,๕๘๓ เรื่อง (AD)	๔๘,๔๖๐ เรื่อง (AD)	๔๑,๑๒๕ เรื่อง (AD)	
๕	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(G๒) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการกำหนดตัวชี้วัดที่สะท้อนความถูกต้องและเที่ยงธรรม	N/A๑	N/A๑	N/A๑	-
	ตัวชี้วัดแบบใหม่	(G๒) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการกำหนดตัวชี้วัดที่สะท้อนระดับความถูกต้องและเที่ยงธรรม	N/A๑	N/A๑	N/A๑	-

ลำดับ	ตัวชี้วัด		ผลการศึกษา			หมายเหตุ
			ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	
๖	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(G๓) คดีที่มีการชี้มูลว่าเจ้าพนักงานของรัฐในกระบวนการยุติธรรมมีความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ การเลือกปฏิบัติ และ/หรือการทุจริตหรือถูกแทรกแซงมีจำนวนลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา	สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน (ข้อมูลมาจากหนังสือรายงานประจำปี)			ดีขึ้น
			N/A๒	๒,๗๖๕ เรื่อง (AD)	๒,๒๐๕ เรื่อง (AD)	
	ตัวชี้วัดแบบใหม่	(G๓) จำนวนคดีหรือเรื่องร้องเรียนที่มีการชี้มูลว่าเจ้าพนักงานของรัฐมีการทุจริต	สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ			แย่ลง
			N/A๒	๒๐๙ เรื่อง (AD)	๒๓๘ เรื่อง (AD)	
๗	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(G๔) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการกำหนดระยะเวลามาตรฐานตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายในแต่ละขั้นตอนการปฏิบัติ โดยมีระบบให้ประชาชนสามารถตรวจสอบติดตาม (Tracking)	สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ			ดีขึ้น
			๘๗๑ เรื่อง (AD)	๕๙๔ เรื่อง (AD)	๗๓๓ เรื่อง (AD)	
	ตัวชี้วัดแบบใหม่	(G๔) ระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนในกระบวนการยุติธรรม	๑ ปี ๖ เดือน (US)			-
			N/A๑	N/A๑	N/A๑	
๘	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(G๕) หน่วยงานในระบบกระบวนการยุติธรรมมีการกำหนดมาตรการเชิงรุกด้านการบริหารจัดการให้มีความโปร่งใสและแจ้งให้ประชาชนรับทราบ	ร้อยละ ๔๓.๐๐ (US)			แย่ลง
			ร้อยละ ๕๗.๓๒ (US)	ร้อยละ ๓๓.๕๒ (US)	ร้อยละ ๓๓.๕๒ (US)	
	ตัวชี้วัดแบบใหม่	(G๕) ร้อยละการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อมาตรการเชิงรุกด้านการบริหารจัดการให้มีความโปร่งใสในกระบวนการยุติธรรม	ร้อยละ ๔๓.๐๐ (US)			แย่ลง
			ร้อยละ ๕๗.๓๒ (US)	ร้อยละ ๓๓.๕๒ (US)	ร้อยละ ๓๓.๕๒ (US)	

ลำดับ	ตัวชี้วัด		ผลการศึกษา			หมายเหตุ
			ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	
๙	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(G๖) หน่วยงานมีมาตรการ/ระบบที่เื้อต่อการป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือผลประโยชน์	ร้อยละ ๕๑.๘๖ (US)	ร้อยละ ๕๙.๙๒ (US)	ร้อยละ ๔๐.๓๔ (US)	แย่ง
	ตัวชี้วัดแบบใหม่	(G๖) ร้อยละการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อมาตรการ/ระบบที่เื้อต่อการป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือเรียกรับประโยชน์	ร้อยละ ๕๑.๘๖ (US)	ร้อยละ ๕๙.๙๒ (US)	ร้อยละ ๔๐.๓๔ (US)	แย่ง
๑๐	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(G๗) หน่วยงานในระบบกระบวนการยุติธรรมมีการทบทวนและปรับปรุงประสิทธิภาพเรื่องร้องเรียน	ร้อยละ ๗๐.๓๖ (US)	ร้อยละ ๗๗.๒๑ (US)	ร้อยละ ๕๒.๘๔ (US)	แย่ง
	ตัวชี้วัดแบบใหม่	(G๗) ร้อยละความเห็นของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อการทบทวนและปรับปรุงประสิทธิภาพเรื่องร้องเรียนในกระบวนการยุติธรรม	ร้อยละ ๗๐.๓๖ (US)	ร้อยละ ๗๗.๒๑ (US)	ร้อยละ ๕๒.๘๔ (US)	แย่ง
๑๑	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(G๘) สัดส่วนความเหมาะสมของทรัพยากร ทั้งเครื่องมือ งบประมาณ และทรัพยากรมนุษย์ กับภาระงาน	N/A๒	N/A๒	N/A๒	-
๑๒	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(G๙) มีการวิเคราะห์และพัฒนาระบบทรัพยากรมนุษย์และการบริหารจัดการอย่างสม่ำเสมอ	N/A๒	N/A๒	N/A๒	-
	ตัวชี้วัดแบบใหม่	(G๙) ร้อยละการบริหารทรัพยากรบุคคลของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม	N/A๒	N/A๒	N/A๒	-
๑๓	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(G๑๐) หน่วยงานมีการจัดเก็บและบูรณาการข้อมูลกระบวนการยุติธรรมอย่างเป็นระบบ	N/A๒	N/A๒	N/A๒	-
	ตัวชี้วัดแบบใหม่	(G๑๐) หน่วยงานมีการจัดเก็บและบูรณาการข้อมูลกระบวนการยุติธรรมอย่างเป็นระบบ	ร้อยละ ๕๙.๐๙ (AD)	ร้อยละ ๕๙.๐๙ (AD)	ร้อยละ ๕๙.๐๙ (AD)	คงเดิม

ลำดับ	ตัวชี้วัด		ผลการศึกษา			หมายเหตุ
			ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	
๑๔	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(G๑๑) หน่วยงานมีการจัดทำการวิเคราะห์ ประเมิน ต้นทุนของกิจกรรมการเข้าถึงความยุติธรรม	๙๘,๐๐๐ บาทต่อคน (US)	๑๗๓,๐๓๕ บาทต่อคน (US)	๗๘,๑๖๒ บาทต่อคน (US)	ดีขึ้น
	ตัวชี้วัดแบบใหม่	(G๑๑) หน่วยงานมีการจัดทำการวิเคราะห์ประเมิน ต้นทุนของกิจกรรมการเข้าถึงความยุติธรรม	N/A๓	N/A๓	N/A๓	-
๑๕	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(RE๑) ร้อยละของผู้พ้นโทษที่กลับมากระทำผิดซ้ำ ลดลง	กรมราชทัณฑ์			แย่งลง
			ร้อยละ ๒.๘๔ (AD)	ร้อยละ ๒.๔๑ (AD)	ร้อยละ ๓.๑๓ (AD)	
	ตัวชี้วัดแบบใหม่	(RE๑) ร้อยละของผู้พ้นโทษที่กลับมากระทำผิดซ้ำ	กรมราชทัณฑ์			แย่งลง
			ร้อยละ ๑๔.๕๓ (AD)	ร้อยละ ๑๔.๙๒ (AD)	ร้อยละ ๑๕.๖๔ (AD)	
			กรมคุมประพฤติ			แย่งลง
			ร้อยละ ๖.๕๗ (AD)	ร้อยละ ๗.๐๒ (AD)	ร้อยละ ๗.๕๒ (AD)	
			กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน			แย่งลง
			ร้อยละ ๒๓.๓๗ (AD)	ร้อยละ ๒๓.๗๗ (AD)	ร้อยละ ๒๖.๑๒ (AD)	

ลำดับ	ตัวชี้วัด		ผลการศึกษา			หมายเหตุ
			ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	
๑๖	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(RE๒) ร้อยละ/สัดส่วนของผู้พ้นโทษที่สามารถกลับไปดำรงชีวิตในสังคมไทยได้อย่างปกติสุข	กรมคุมประพฤติ			ปีแรกที่จัดเก็บ
			ร้อยละ ๔๙ (AD)	N/A๑	N/A๑	
	ตัวชี้วัดแบบใหม่	(RE๒) ร้อยละของผู้พ้นโทษที่สามารถกลับไปดำรงชีวิตในสังคมไทยได้อย่างปกติสุข	กรมราชทัณฑ์			ปีแรกที่จัดเก็บ
			N/A๑	N/A๑	ร้อยละ ๙๐.๗๙ (AD)	
			กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน			แย่ง
			ร้อยละ ๔๔.๒๔ (AD)	ร้อยละ ๘๘.๐๗ (AD)	ร้อยละ ๘๕.๙๑ (AD)	
๑๗	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(A๑) สัดส่วนการคุ้มครองดูแล ผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรมและชดเชยความเสียหาย โดยได้รับการชดเชยเยียวยาจากภาครัฐมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น	(ที่มา: สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา กรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม)			ดีขึ้น
			ร้อยละ ๗๓.๑๐ (AD)	ร้อยละ ๘๒.๗๗ (AD)	ร้อยละ ๘๖.๗๐ (AD)	
	ตัวชี้วัดแบบใหม่	(A๑) ร้อยละของผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรมที่ได้รับการคุ้มครองดูแลและชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ	(ที่มา: สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา กรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม)			ดีขึ้น
			ร้อยละ ๘๑.๖๒ (AD)	ร้อยละ ๗๘.๗๗ (AD)	ร้อยละ ๙๙.๗๐ (AD)	

ลำดับ	ตัวชี้วัด		ผลการศึกษา			หมายเหตุ
			ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	
๑๘	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(A๒) จำนวนผู้ที่ถูกจับกุม/คุมขัง และภายหลังได้รับการปล่อยตัว เนื่องจากการพิสูจน์ว่าไม่มีความผิดที่ได้รับเงินชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ	(ที่มา: สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา กรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม)			ดีขึ้น
			ร้อยละ ๑๑.๙๔ (AD)	ร้อยละ ๑๑.๖๕ (AD)	ร้อยละ ๑๓.๒๗ (AD)	
	ตัวชี้วัดแบบใหม่	(A๒) ร้อยละผู้ที่ถูกจับกุม/คุมขัง และการถอนฟ้อง หรือศาลพิพากษาถึงที่สุดยกฟ้อง และมีการพิสูจน์ว่ามีได้เป็นผู้กระทำความผิด หรือการกระทำไม่มีความผิด ที่ได้รับเงินชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ	(ที่มา: สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา กรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม)			ดีขึ้น
			ร้อยละ ๑๐.๒๘ (AD)	ร้อยละ ๑๒.๐๘ (AD)	ร้อยละ ๑๗.๔๖ (AD)	
			(ที่มา: สำนักงานกองทุนยุติธรรม)			แย่ลง
			ร้อยละ ๐ (AD)	ร้อยละ ๕.๔๙ (AD)	ร้อยละ ๔.๖๑ (AD)	
๑๙	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(D๑) หน่วยงานมีมาตรการในการตรวจสอบ เพื่อป้องกันการจับกุมผู้ต้องหา/จำเลยโดยไม่ได้กระทำความผิด	ร้อยละ ๑๐๐ (SA&OB)	ร้อยละ ๑๐๐ (SA&OB)	ร้อยละ ๑๐๐ (SA&OB)	คงเดิม
๒๐	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(D๒) จำนวนคดีที่มีการร้องฟื้นขึ้นมาเนื่องจากพบว่ามี การจับกุมผู้ต้องหา/จำเลย โดยไม่ได้กระทำความผิด	๐ (AD)	๐ (AD)	๐ (AD)	คงเดิม
๒๑	ตัวชี้วัดแบบเดิม	(ET๑) ร้อยละของประชาชนที่มีความเชื่อมั่นใน ประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมในภาพรวม	ร้อยละ ๓๙.๐๘ (PS)	ร้อยละ ๒๙.๒๑ (PS)	ร้อยละ ๕๘.๓๘ (PS)	ดีขึ้น

หมายเหตุ: PS คือ การสำรวจสถิติภาคประชาชน (Public Survey)

US คือ การสำรวจสถิติผู้มีส่วนได้เสีย (User Survey)

AD คือ การสำรวจสถิติข้อมูลของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม (Administrative Data)

SA&OB คือ การประเมินตนเองโดยหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม (Self-Assessment) และการสังเกต (Observation)

N/A๑ หมายถึง หน่วยงานไม่มีการจัดเก็บข้อมูล

N/A๒ หมายถึง หน่วยงานที่ไม่ได้นำส่งข้อมูลให้แก่ผู้วิจัย

N/A๓ หมายถึง หน่วยงานนำส่งข้อมูลไม่ครบถ้วนหรือไม่เพียงพอที่จะใช้คำนวณตัวชี้วัดได้

๓) ผลการศึกษารายตัวชี้วัดแยกตาม Tier

ภายหลังจากปรับค่านิยามและวิธีการจัดเก็บจะทำให้ตัวชี้วัดเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมอาญาในภาพรวมเมื่อจำแนกตามกลุ่มตัวชี้วัดในการนำไปใช้ประโยชน์จะพบว่า มี ๑๔ ตัวชี้วัดที่สามารถนำไปใช้ขับเคลื่อนกระบวนการยุติธรรมอาญาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพได้ (Tier ๑) มี ๔ ตัวชี้วัดที่มีข้อมูลไม่สมบูรณ์ แต่สามารถกำหนดแนวทางในการได้มาร่วมกับหน่วยงานที่รับผิดชอบรายตัวชี้วัดได้ในอนาคตอันใกล้ (Tier ๒) และมี ๓ ตัวชี้วัดที่จำเป็นต้องหาข้อตกลงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลักเพื่อริเริ่มให้มีการดำเนินการตามเจตนารมณ์ของตัวชี้วัด ดังนี้

ตาราง ๗-๓ การปรับเปลี่ยนรายตัวชี้วัดตามกลุ่ม Tier

Tier	คงเดิม	ปรับเปลี่ยน
Tier ๑	ตัวชี้วัดที่ ๒๑ (ET๑)	ตัวชี้วัดที่ ๑ (R๑) ตัวชี้วัดที่ ๒ (E๑) ตัวชี้วัดที่ ๓ (E๒) ตัวชี้วัดที่ ๔ (G๑) ตัวชี้วัดที่ ๖ (G๓) ตัวชี้วัดที่ ๘ (G๕) ตัวชี้วัดที่ ๙ (G๖) ตัวชี้วัดที่ ๑๐ (G๗) ตัวชี้วัดที่ ๑๕ (RE๑) ตัวชี้วัดที่ ๑๗ (A๑) ตัวชี้วัดที่ ๑๘ (A๒) ตัวชี้วัดที่ ๑๙ (D๑) ตัวชี้วัดที่ ๒๐ (D๒)
Tier ๒		ตัวชี้วัดที่ ๑๓ (G๑๐) ตัวชี้วัดที่ ๑๖ (RE๒)
Tier ๓	ตัวชี้วัดที่ ๑๑ (G๘)	ตัวชี้วัดที่ ๕ (G๒) ตัวชี้วัดที่ ๗ (G๔) ตัวชี้วัดที่ ๑๒ (G๙) ตัวชี้วัดที่ ๑๔ (G๑๑)

๔) การกำหนดค่ามาตรฐาน (Baseline) และค่าเปรียบเทียบ (Benchmark) ของแต่ละตัวชี้วัด

การกำหนดค่ามาตรฐานและค่าเปรียบเทียบนี้ คณะผู้วิจัยเสนอให้ตามหลักการในการกำหนด โดยการกำหนดค่ามาตรฐาน (Baseline) ที่ได้จากการศึกษาตลอดระยะเวลา ๓ ปี นำมาใช้ในการกำหนดค่ามาตรฐานเปรียบเทียบ ซึ่งมีวิธีการกำหนด ๓ วิธีการ ดังนี้

(๑) ใช้ปีใดปีหนึ่งเป็นปีฐาน

(๒) ใช้ค่าสถิติหาค่ากลางของข้อมูลตัวชี้วัด

(๓) ใช้ค่าประมาณแนวโน้ม

ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยเสนอให้ใช้ทั้ง ๓ วิธีการในเบื้องต้นขึ้นอยู่กับลักษณะข้อมูล ดังนี้

(๑) หากข้อมูลยังไม่มี ความชัดเจน และมีลักษณะกว้าง ควรใช้ข้อมูลปีใดปีหนึ่งที่มีความน่าเชื่อถือเป็นค่ามาตรฐาน

(๒) หากข้อมูลมีความชัดเจน มีความน่าเชื่อถือ แต่กว้าง อาจใช้ค่าเฉลี่ยหรือค่ามัธยฐานของข้อมูลเป็นค่ามาตรฐาน

(๓) หากข้อมูลมีความชัดเจน มีความน่าเชื่อถือ และลักษณะซึ่งเห็นได้ว่ามีแนวโน้มได้ ควรใช้ปีแรกที่เกิดขึ้นเป็นค่ามาตรฐาน

ทั้งนี้การกำหนดค่ามาตรฐานและค่ามาตรฐานเปรียบเทียบรายตัวชี้วัดจะเป็นไปดังนี้ภายใต้ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้

ตาราง ๗-๔ ค่ามาตรฐาน (Baseline) และค่ามาตรฐานเปรียบเทียบ (Benchmark) รายตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

ลำดับ	ตัวชี้วัด		ผลการศึกษา			ค่ามาตรฐานเปรียบเทียบ	วิธีการกำหนด
			๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒		
๑	เดิม	(R๑) สัดส่วนของประชาชนที่รับทราบช่องทางในการรับรู้สิทธิทางกฎหมายและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก	ร้อยละ ๓๓.๗๓ (PS)	ร้อยละ ๒๘.๕๔ (PS)	ร้อยละ ๔๓.๐๕ (PS)	ร้อยละ ๓๕.๑๐	ค่าเฉลี่ย ๓ ปี
	ใหม่	(R๑) ร้อยละของประชาชนที่รับรู้สิทธิทางกฎหมายและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก	ร้อยละ ๓๓.๗๓ (PS)	ร้อยละ ๒๘.๕๔ (PS)	ร้อยละ ๔๓.๐๕ (PS)	ร้อยละ ๓๕.๑๐	ค่าเฉลี่ย ๓ ปี
๒	เดิม	(E๑) อัตราอาชญากรรม (Crime Rate) ต่อจำนวนประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน อัตราอาชญากรรมประกอบด้วย อาชญากรรมเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน	๑๒๒ คน (AD)	๑๐๓ คน (AD)	๑๐๕ คน (AD)	๑๒๒ คน	ปีแรกที่จัดเก็บ
	ใหม่	(E๑) อัตราอาชญากรรม (Crime Rate) ต่อจำนวนประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน อัตราอาชญากรรมประกอบด้วย อาชญากรรมเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ และทรัพย์สิน	๑๒๖ คน (AD)	๑๑๕ คน (AD)	๑๐๘ คน (AD)	๑๒๖ คน	ปีแรกที่จัดเก็บ
๓	เดิม	(E๒) ความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชนลดลง	ร้อยละ ๕๓.๖๘ (PS)	ร้อยละ ๕๒.๗๐ (PS)	ร้อยละ ๔๐.๘๑ (PS)	ร้อยละ ๕๓.๖๘	ปีแรกที่จัดเก็บ
	ใหม่	(E๒) ร้อยละของประชาชนที่มีความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม	ร้อยละ ๔๖.๙๘ (PS)	ร้อยละ ๓๘.๗๖ (PS)	ร้อยละ ๓๙.๙๘ (PS)	ร้อยละ ๔๒.๙๘	ปีแรกที่จัดเก็บ

ลำดับ	ตัวชี้วัด		ผลการศึกษา			ค่ามาตรฐานเปรียบเทียบ	วิธีการกำหนด
			๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒		
๔	เดิม	(G๑) จำนวนคดีและเรื่องร้องเรียนที่มีมูลและถึงที่สุด ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติที่ขัดกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานมีจำนวนลดน้อยลง	สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ			๒๐ เรื่อง	ปีแรกที่จัดเก็บ
			N/A๒	๒๐ เรื่อง	๔๑ เรื่อง		
			กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ			๕๘๑ เรื่อง	ปีแรกที่จัดเก็บ
			N/A๒	๕๘๑ เรื่อง	๑,๗๐๖ เรื่อง		
	ใหม่	(G๑) จำนวนคดี/เรื่องร้องเรียน/เรื่องร้องทุกข์ที่ถูกละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐาน	สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ			๖๑๙ เรื่อง	ปีแรกที่จัดเก็บ
			๖๑๙ เรื่อง (AD)	๖๒๓ เรื่อง (AD)	๕๕๑ เรื่อง (AD)		
			กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ			๘๐๖ เรื่อง	ค่าเฉลี่ย ๓ ปี
			๑๓๒ เรื่อง (AD)	๕๘๑ เรื่อง (AD)	๑,๗๐๖ เรื่อง (AD)		
			ศูนย์ดำรงธรรม			๕๐,๕๘๓ เรื่อง	ปีแรกที่จัดเก็บ
			๕๐,๕๘๓ เรื่อง (AD)	๔๘,๔๖๐ เรื่อง (AD)	๔๑,๑๒๕ เรื่อง (AD)		
๕	เดิม	(G๒) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการกำหนดตัวชี้วัดที่สะท้อนความถูกต้องและเที่ยงธรรม	N/A๑	N/A๑	N/A๑	N/A๑	ใช้ปีใดปีหนึ่งเป็นปีฐาน
	ใหม่	(G๒) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการกำหนดตัวชี้วัดที่สะท้อนระดับความถูกต้องและเที่ยงธรรม	N/A๑	N/A๑	N/A๑	N/A๑	ใช้ปีใดปีหนึ่งเป็นปีฐาน

ลำดับ	ตัวชี้วัด		ผลการศึกษา			ค่ามาตรฐานเปรียบเทียบ	วิธีการกำหนด
			๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒		
๖	เดิม	(G๓) คดีที่มีการชี้มูลว่าเจ้าพนักงานของรัฐในกระบวนการยุติธรรมมีความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ การเลือกปฏิบัติ และ/หรือการทุจริตหรือถูกแทรกแซงมีจำนวนลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา	สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน (ข้อมูลมาจากหนังสือรายงานประจำปี)			๒,๗๖๕ เรื่อง	ปีแรกที่จัดเก็บ
			N/A๒	๒,๗๖๕ เรื่อง (AD)	๒,๒๐๕ เรื่อง (AD)		
			สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ			๒๐๙ เรื่อง	ปีแรกที่จัดเก็บ
			N/A๒	๒๐๙ เรื่อง (AD)	๒๓๘ เรื่อง (AD)		
	ใหม่	(G๓) จำนวนคดีหรือเรื่องร้องเรียนที่มีการชี้มูลว่าเจ้าพนักงานของรัฐมีการทุจริต	สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ			๗๓๓ เรื่อง	ค่าเฉลี่ย ๓ ปี
			๘๗๑ เรื่อง (AD)	๕๙๔ เรื่อง (AD)	๗๓๓ เรื่อง (AD)		
๗	เดิม	(G๔) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการกำหนดระยะเวลามาตรฐานตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายในแต่ละขั้นตอนการปฏิบัติ โดยมีระบบให้ประชาชนสามารถตรวจสอบติดตาม (Tracking)	๑ ปี ๖ เดือน (US)	๗ เดือน (US)	๓ เดือน ๒๙ วัน (US)	๑ ปี ๖ เดือน	ปีแรกที่จัดเก็บ
	ใหม่	(G๔) ระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนในกระบวนการยุติธรรม	N/A๑ (AD)	N/A๑ (AD)	N/A๑ (AD)	N/A๑	ใช้ปีใดปีหนึ่งเป็นปีฐาน

ลำดับ	ตัวชี้วัด		ผลการศึกษา			ค่ามาตรฐานเปรียบเทียบ	วิธีการกำหนด
			๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒		
๘	เดิม	(G๕) หน่วยงานในระบบกระบวนการยุติธรรมมีการกำหนดมาตรการเชิงรุกด้านการบริหารจัดการให้มีความโปร่งใสและแจ้งให้ประชาชนรับทราบ	ร้อยละ ๔๓.๐๐ (US)	ร้อยละ ๕๗.๓๒ (US)	ร้อยละ ๓๓.๕๒ (US)	ร้อยละ ๔๔.๖๑	ค่าเฉลี่ย ๓ ปี
	ใหม่	(G๕) ร้อยละการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อมาตรการเชิงรุกด้านการบริหารจัดการให้มีความโปร่งใสในกระบวนการยุติธรรม	ร้อยละ ๔๓.๐๐ (US)	ร้อยละ ๕๗.๓๒ (US)	ร้อยละ ๓๓.๕๒ (US)	ร้อยละ ๔๔.๖๑	ค่าเฉลี่ย ๓ ปี
๙	เดิม	(G๖) หน่วยงานมีมาตรการ/ระบบที่เอื้อต่อการป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือผลประโยชน์	ร้อยละ ๕๑.๘๖ (US)	ร้อยละ ๕๙.๙๒ (US)	ร้อยละ ๔๐.๓๔ (US)	ร้อยละ ๕๐.๗๑	ค่าเฉลี่ย ๓ ปี
	ใหม่	(G๖) ร้อยละการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อมาตรการ/ระบบที่เอื้อต่อการป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือเรียกรับประโยชน์	ร้อยละ ๕๑.๘๖ (US)	ร้อยละ ๕๙.๙๒ (US)	ร้อยละ ๔๐.๓๔ (US)	ร้อยละ ๕๐.๗๑	ค่าเฉลี่ย ๓ ปี
๑๐	เดิม	(G๗) หน่วยงานในระบบกระบวนการยุติธรรมมีการทบทวนและปรับปรุงประสิทธิภาพเรื่องร้องเรียน	ร้อยละ ๗๐.๓๖ (US)	ร้อยละ ๗๗.๒๑ (US)	ร้อยละ ๕๒.๘๔ (US)	ร้อยละ ๖๖.๘๐	ค่าเฉลี่ย ๓ ปี
	ใหม่	(G๗) ร้อยละความเห็นของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อการทบทวนและปรับปรุงประสิทธิภาพเรื่องร้องเรียนในกระบวนการยุติธรรม	ร้อยละ ๗๐.๓๖ (US)	ร้อยละ ๗๗.๒๑ (US)	ร้อยละ ๕๒.๘๔ (US)	ร้อยละ ๖๖.๘๐	ค่าเฉลี่ย ๓ ปี

ลำดับ	ตัวชี้วัด		ผลการศึกษา			ค่ามาตรฐานเปรียบเทียบ	วิธีการกำหนด
			๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒		
๑๑	เดิม	(G๘) สัดส่วนความเหมาะสมของทรัพยากร ทั้งเครื่องมืองบประมาณ และทรัพยากรมนุษย์ กับภาระงาน	N/A๒	N/A๒	N/A๒	N/A๒	ใช้ปีใดปีหนึ่งเป็นปีฐาน
๑๒	เดิม	(G๙) มีการวิเคราะห์และพัฒนาระบบทรัพยากรมนุษย์และการบริหารจัดการอย่างสม่ำเสมอ	N/A๒	N/A๒	N/A๒	N/A๒	ใช้ปีใดปีหนึ่งเป็นปีฐาน
	ใหม่	(G๙) ร้อยละการบริหารทรัพยากรบุคคลของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม	N/A๒	N/A๒	N/A๒	N/A๒	ใช้ปีใดปีหนึ่งเป็นปีฐาน
๑๓	เดิม	(G๑๐) หน่วยงานมีการจัดเก็บและบูรณาการข้อมูลกระบวนการยุติธรรมอย่างเป็นระบบ	N/A๑	N/A๑	N/A๑	N/A๑	ใช้ปีใดปีหนึ่งเป็นปีฐาน
	ใหม่	(G๑๐) หน่วยงานมีการจัดเก็บและบูรณาการข้อมูลกระบวนการยุติธรรมอย่างเป็นระบบ	ร้อยละ ๕๙.๐๙ (AD)	ร้อยละ ๕๙.๐๙ (AD)	ร้อยละ ๕๙.๐๙ (AD)	ร้อยละ ๕๙.๐๙	ใช้ปีใดปีหนึ่งเป็นปีฐาน
๑๔	เดิม	(G๑๑) หน่วยงานมีการจัดทำการวิเคราะห์ ประเมินต้นทุนของกิจกรรมการเข้าถึงความยุติธรรม	๙๘,๐๐๐ บาทต่อคน (US)	๑๗๓,๐๓๕ บาทต่อคน (US)	๗๘,๑๖๒ บาทต่อคน (US)	๑๑๖,๓๙๙ บาทต่อคน	ค่าเฉลี่ย ๓ ปี
	ใหม่	(G๑๑) หน่วยงานมีการจัดทำการวิเคราะห์ ประเมินต้นทุนของกิจกรรมการเข้าถึงความยุติธรรม	N/A๓	N/A๓	N/A๓	N/A๓	ใช้ปีใดปีหนึ่งเป็นปีฐาน

ลำดับ	ตัวชี้วัด		ผลการศึกษา			ค่ามาตรฐานเปรียบเทียบ	วิธีการกำหนด
			๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒		
๑๕	เดิม	(RE๑) ร้อยละของผู้พ้นโทษที่กลับมากระทำผิดซ้ำลดลง	กรมราชทัณฑ์			ร้อยละ ๒.๗๙	ค่าเฉลี่ย ๓ ปี
			ร้อยละ ๒.๘๔ (AD)	ร้อยละ ๒.๔๑ (AD)	ร้อยละ ๓.๑๓ (AD)		
	ใหม่	(RE๑) ร้อยละของผู้พ้นโทษที่กลับมากระทำผิดซ้ำ	กรมราชทัณฑ์			ร้อยละ ๑๔.๕๓	ปีแรกที่จัดเก็บ
			ร้อยละ ๑๔.๕๓ (AD)	ร้อยละ ๑๔.๙๒ (AD)	ร้อยละ ๑๕.๖๔ (AD)		
			กรมคุมประพฤติ			ร้อยละ ๗.๐๔	ปีแรกที่จัดเก็บ
			ร้อยละ ๖.๕๗ (AD)	ร้อยละ ๗.๐๒ (AD)	ร้อยละ ๗.๕๒ (AD)		
			กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน			ร้อยละ ๒๓.๓๗	ปีแรกที่จัดเก็บ
			ร้อยละ ๒๓.๓๗ (AD)	ร้อยละ ๒๓.๗๗ (AD)	ร้อยละ ๒๖.๑๒ (AD)		

ลำดับ	ตัวชี้วัด		ผลการศึกษา			ค่ามาตรฐานเปรียบเทียบ	วิธีการกำหนด
			๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒		
๑๖	เดิม	(RE๒) ร้อยละ/สัดส่วนของผู้พ้นโทษที่สามารถกลับไปดำรงชีวิตในสังคมไทยได้อย่างปกติสุข	กรมคุมประพฤติ			ร้อยละ ๔๙	ปีแรกที่จัดเก็บ
			ร้อยละ ๔๙ (AD)	N/A๑	N/A๑		
	ใหม่	(RE๒) ร้อยละของผู้พ้นโทษที่สามารถกลับไปดำรงชีวิตในสังคมไทยได้อย่างปกติสุข	กรมราชทัณฑ์			ร้อยละ ๙๐.๗๙	ปีแรกที่จัดเก็บ
			N/A๑	N/A๑	ร้อยละ ๙๐.๗๙ (AD)		
			กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน			ร้อยละ ๗๑.๘๙	ค่าเฉลี่ย ๓ ปี
			ร้อยละ ๔๔.๒๔ (AD)	ร้อยละ ๘๘.๐๗ (AD)	ร้อยละ ๘๓.๓๗ (AD)		

ลำดับ	ตัวชี้วัด		ผลการศึกษา			ค่ามาตรฐานเปรียบเทียบ	วิธีการกำหนด
			๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒		
๑๗	เดิม	(A๑) สัดส่วนการคุ้มครองดูแล ผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรมและชดเชยความเสียหายโดยได้รับการชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ	(ที่มา: สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา กรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม)			ร้อยละ ๗๓.๑๐	ปีแรกที่จัดเก็บ
			ร้อยละ ๗๓.๑๐ (AD)	ร้อยละ ๘๒.๗๗ (AD)	ร้อยละ ๘๖.๗๐ (AD)		
	ใหม่	(A๑) ร้อยละของผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรมที่ได้รับการคุ้มครองดูแลและชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ	(ที่มา: สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา กรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม)			ร้อยละ ๘๖.๗๐	ค่าเฉลี่ย ๓ ปี
			ร้อยละ ๘๑.๖๒ (SA&OB)	ร้อยละ ๗๘.๗๗ (SA&OB)	ร้อยละ ๙๙.๗๐ (SA&OB)		

ลำดับ	ตัวชี้วัด		ผลการศึกษา			ค่ามาตรฐานเปรียบเทียบ	วิธีการกำหนด
			๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒		
๑๘	เดิม	(A๒) จำนวนผู้ที่ถูกจับกุม/คุมขัง และภายหลังได้รับการปล่อยตัว เนื่องจากมีการพิสูจน์ว่าไม่มีความผิดที่ได้รับเงินชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ	(ที่มา: สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา กรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม)			ร้อยละ ๑๒.๒๙	ค่าเฉลี่ย ๓ ปี
			ร้อยละ ๑๑.๙๔ (AD)	ร้อยละ ๑๑.๖๕ (AD)	ร้อยละ ๑๓.๒๗ (AD)		
	ใหม่	(A๒) ร้อยละผู้ที่ถูกจับกุม/คุมขัง และการถอนฟ้อง หรือศาลพิพากษาถึงที่สุดยกฟ้อง และมีการพิสูจน์ว่ามีได้เป็นผู้กระทำความผิด หรือการกระทำไม่เป็นความผิด ที่ได้รับเงินชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ	(ที่มา: สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา กรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม)			ร้อยละ ๑๐.๒๘	ปีที่แรกที่จัดเก็บ
			ร้อยละ ๑๐.๒๘ (AD)	ร้อยละ ๑๒.๐๘ (AD)	ร้อยละ ๑๗.๔๖ (AD)		
			(ที่มา: สำนักงานกองทุนยุติธรรม)			ร้อยละ ๓.๓๖	ค่าเฉลี่ย ๓ ปี
			ร้อยละ ๐ (AD)	ร้อยละ ๕.๔๙ (AD)	ร้อยละ ๔.๖๑ (AD)		

ลำดับ	ตัวชี้วัด		ผลการศึกษา			ค่ามาตรฐานเปรียบเทียบ	วิธีการกำหนด
			๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒		
๑๙	เดิม	(D๑) หน่วยงานมีมาตรการในการตรวจสอบ เพื่อป้องกันการจับกุม ผู้ต้องหา/จำเลยโดยไม่ได้กระทำความผิด	ร้อยละ ๑๐๐ (SA&OB)	ร้อยละ ๑๐๐ (SA&OB)	ร้อยละ ๑๐๐ (SA&OB)	ร้อยละ ๑๐๐	ค่าเฉลี่ย ๓ ปี
๒๐	เดิม	(D๒) จำนวนคดีที่มีการร้องฟื้นขึ้นมาเนื่องจากพบว่ามี การจับกุม ผู้ต้องหา/จำเลย โดยไม่ได้กระทำความผิด	๐ (AD)	๐ (AD)	๐ (AD)	๐	ปีที่แรกที่จัดเก็บ
๒๑	เดิม	(ET๑) ร้อยละของประชาชนที่มีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของ กระบวนการยุติธรรมในภาพรวม	ร้อยละ ๓๙.๐๘ (PS)	ร้อยละ ๒๙.๒๑ (PS)	ร้อยละ ๕๘.๓๘ (PS)	ร้อยละ ๔๒.๒๒	ค่าเฉลี่ย ๓ ปี

หมายเหตุ: PS คือ การสำรวจสถิติภาคประชาชน (Public Survey)
US คือ การสำรวจสถิติผู้มีส่วนได้เสีย (User Survey)
AD คือ การสำรวจสถิติข้อมูลของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม (Administrative Data)
SA & OB คือ การประเมินตนเองโดยหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม (Self-Assessment) และการสังเกต (Observation)
N/A๑ หมายถึง หน่วยงานไม่มีการจัดเก็บข้อมูล
N/A๒ หมายถึง หน่วยงานที่ไม่ได้นำส่งข้อมูลให้แก่ผู้วิจัย
N/A๓ หมายถึง หน่วยงานนำส่งข้อมูลไม่ครบถ้วนหรือไม่เพียงพอที่จะใช้คำนวณตัวชี้วัดได้

๕) ผลประเมินการจัดเก็บข้อมูลประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในภาพรวม

โดยภาพรวม หากอาศัยนิยามและวิธีการจัดเก็บตัวชี้วัดตามเดิม จะพบว่า มี ๗ ตัวชี้วัดที่มีผลประเมินอยู่ในเกณฑ์ “ดีขึ้น” ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ ๑ (RE๑) ตัวชี้วัดที่ ๒ (E๑) ตัวชี้วัดที่ ๗ (G๔) ตัวชี้วัดที่ ๙ (G๖) ตัวชี้วัดที่ ๑๔ (G๑๑) ตัวชี้วัดที่ ๑๗ (A๑) ตัวชี้วัดที่ ๒๑ (ET๑) และมี ๖ ตัวชี้วัดที่มีผลประเมินอยู่ในเกณฑ์ “แย่ลง” ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ ๒ (E๑) ตัวชี้วัดที่ ๔ (G๑) ตัวชี้วัดที่ ๘ (G๕) ตัวชี้วัดที่ ๑๐ (G๗) ตัวชี้วัดที่ ๑๕ (RE๑) ตัวชี้วัดที่ ๑๘ (A๒) ในขณะที่ มี ๔ ตัวชี้วัดที่ยังไม่สามารถระบุผลประเมินได้ว่าดีขึ้นหรือแย่ลงด้วยสาเหตุ คือ เป็นการจัดเก็บข้อมูลในปีแรกหรือผลตลอดระยะเวลา ๓ ปี ที่ยังไม่ปรากฏแนวโน้มที่ชัดเจน ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ ๖ (G๓) ตัวชี้วัดที่ ๑๖ (RE๒) ตัวชี้วัดที่ ๑๙ (D๑) ตัวชี้วัดที่ ๒๐ (D๒) และมีจำนวน ๔ ตัวชี้วัดที่ไม่สามารถจัดเก็บข้อมูลได้ ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ ๕ (G๒) ตัวชี้วัดที่ ๑๑ (G๘) ตัวชี้วัดที่ ๑๒ (G๙) ตัวชี้วัดที่ ๑๔ (G๑๑)

หากอาศัยนิยามและวิธีการจัดเก็บตัวชี้วัดใหม่ จะพบว่า มี ๕ ตัวชี้วัดที่มีผลประเมินอยู่ในเกณฑ์ “ดีขึ้น” ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ ๑ (R๑) ตัวชี้วัดที่ ๒ (E๑) ตัวชี้วัดที่ ๔ (G๑) ตัวชี้วัดที่ ๑๗ (A๑) ตัวชี้วัดที่ ๒๑ (ET๑) และมี ๖ ตัวชี้วัดที่มีผลประเมินอยู่ในเกณฑ์ “แย่ลง” ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ ๓ (E๒) ตัวชี้วัดที่ ๖ (G๓) ตัวชี้วัดที่ ๘ (G๕) ตัวชี้วัดที่ ๙ (G๖) ตัวชี้วัดที่ ๑๐ (G๗) ตัวชี้วัดที่ ๑๕ (RE๑) ในขณะที่ มี ๕ ตัวชี้วัดที่ยังไม่สามารถระบุผลประเมินได้ว่าดีขึ้นหรือแย่ลงด้วยสาเหตุ คือ เป็นการจัดเก็บข้อมูลในปีแรกหรือผลตลอดระยะเวลา ๓ ปีที่ยังไม่ปรากฏแนวโน้มที่ชัดเจน ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ ๑๓ (G๑๐) ตัวชี้วัดที่ ๑๖ (RE๒) ตัวชี้วัดที่ ๑๘ (A๒) ตัวชี้วัดที่ ๑๙ (D๑) ตัวชี้วัดที่ ๒๐ (D๒) และมีจำนวน ๕ ตัวชี้วัดที่ไม่สามารถจัดเก็บข้อมูลได้ ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ ๕ (G๒) ตัวชี้วัดที่ ๗ (G๔) ตัวชี้วัดที่ ๑๑ (G๘) ตัวชี้วัดที่ ๑๒ (G๙) ตัวชี้วัดที่ ๑๔ (G๑๑) ดังนี้

	ดีขึ้น	แย่ลง	ไม่สามารถระบุได้	ไม่สามารถจัดเก็บได้
นิยามเดิม	๗	๖	๔	๔
นิยามใหม่	๕	๖	๕	๕
รวม	๑๓	๑๒	๙	๙

ผลการจัดเก็บข้อมูลในเช่นนี้สะท้อนให้เห็นว่า

(๑) การจัดเก็บข้อมูลรายตัวชี้วัดแบบที่มีการปรับค่านิยามให้สอดคล้องกับที่หน่วยงานมีการจัดเก็บอยู่แต่เดิมจะช่วยให้สามารถประเมินผลการจัดเก็บข้อมูลได้ดีกว่าการใช้ตามนิยามเดิม หลายตัวชี้วัดสามารถระบุผลประเมินได้ชัดเจนและเป็นไปตามที่แต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดเก็บข้อมูลดำเนินการอยู่ อย่างไรก็ตาม มีบางตัวชี้วัดที่ยังไม่สามารถระบุผลและจัดเก็บได้ด้วยเป็นข้อมูลที่หน่วยงานเพิ่งจะมีการจัดเก็บบ้าง ผลการศึกษาตลอด ๓ ปีอาจยังน้อยเกินไปที่จะระบุผลประเมินว่าดีขึ้นหรือแย่ลง รวมถึงมีบางตัวชี้วัดที่จะต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจกับหน่วยงานและร่วมกันตกลงกำหนดนิยามและวิธีการจัดเก็บที่หน่วยงานเห็นเหมาะสมต่อไป

(๒) ผลการประเมินโดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ได้ดีขึ้นหรือแย่ลงในทุกตัวชี้วัดแตกต่างกันมากนัก โดยภาพรวมกระบวนการยุติธรรมอาญาตลอดระยะเวลา ๓ ปีที่ผ่านมาที่มีข้อมูลให้จัดเก็บและระบุค่าได้มีอย่างละครึ่ง ๆ ที่สะท้อนว่ามีผลการดำเนินการตามกรอบการดำเนินการที่ดีขึ้น แต่ก็มีย่อครั้งหนึ่งที่แย่ลงจึงเป็นสิ่งสำคัญจำเป็นที่หน่วยงานทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมจำเป็นต้องดำเนินการขับเคลื่อนผลการดำเนินการของหน่วยงานตนและร่วมกับหน่วยงานอื่นในกระบวนการยุติธรรมเพื่อทำให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๖) แผนการดำเนินการเพื่อเลื่อนระดับตัวชี้วัดที่อยู่ใน Tier ๒ และ Tier ๓ เป็น Tier ๑

หลังจากปรับตัวชี้วัดแล้ว ยังคงเหลือตัวชี้วัดที่จัดอยู่ใน Tier ๒ และ Tier ๓ ดังนี้

(๑) ตัวชี้วัดที่อยู่ใน Tier ๒ จำนวน ๒ ตัวชี้วัด ได้แก่

ตัวชี้วัดที่ ๑๓ (Go๑) หน่วยงานมีการจัดเก็บและบูรณาการข้อมูลกระบวนการยุติธรรมอย่างเป็นระบบ คณะผู้วิจัยไม่สามารถจัดเก็บข้อมูลผลคะแนนจากการที่แต่ละหน่วยงานมีการตรวจประเมินสมรรถภาพด้านการจัดเก็บข้อมูลและการบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม (SA&OB) ได้ โดยคณะผู้วิจัยมีข้อสังเกตจากการเข้าสัมภาษณ์หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม พบว่าหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมได้มีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมอยู่บ้าง เช่น การเชื่อมต่อข้อมูลกับกรมการปกครอง รวมถึงการนำส่งข้อมูลเข้าระบบ DXC ของกระทรวงยุติธรรม แต่ยังขาดการบริหารจัดการในเชิงบูรณาการข้อมูล โดยคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลประเภทสถิติทางการ (Administrative Data: AD) จากระบบ DXC ที่หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการเชื่อมต่อหรือสามารถเรียกข้อมูลจากหน่วยงานได้ แต่ทั้งนี้การบันทึกเลขคดีของหน่วยงานที่ยังมีความแตกต่างกัน คำนิยามของข้อมูลที่แตกต่างกัน ทำให้มีข้อจำกัดอยู่มากในการนำมาใช้ประโยชน์ สำหรับแผนในการเลื่อนตัวชี้วัดดังกล่าวให้อยู่ใน Tier ๑ นั้น เนื่องจากแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๕) ยุทธศาสตร์ที่ ๕ กำหนดให้มีระบบฐานข้อมูลและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เชื่อมโยงทุกหน่วยงานและใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการกระบวนการยุติธรรม ผ่านระบบ DXC อยู่แล้ว หากผลักดันให้มีระบบฐานข้อมูลและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เชื่อมโยงทุกหน่วยงานและใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการกระบวนการยุติธรรมได้จริง จะทำให้ตัวชี้วัดนี้สามารถจัดเก็บข้อมูลได้และจัดอยู่ใน Tier ๑ ทั้งนี้คณะผู้วิจัยเสนอแนวทางการขับเคลื่อน โดยหน่วยงานภายในกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องโดยตรง จากการอ้างอิงขอบเขตหน่วยงานจากสำนักงานกิจการยุติธรรม ๒๒ หน่วยงาน ประกอบด้วย หน่วยงานอิสระ ๖ หน่วยงาน ได้แก่ (๑) สำนักงานศาลยุติธรรม (๒) สำนักงานศาลปกครอง (๓) สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ (๔) สำนักงานอัยการสูงสุด (๕) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (๖) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และหน่วยงานในกระทรวงยุติธรรม ๑๖ หน่วยงาน ได้แก่ (๑) สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม (๒) สำนักงานกิจการยุติธรรม (๓) กรมสอบสวนคดีพิเศษ (๔) สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ (๕) กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ (๖) กรมบังคับคดี (๗) กรมคุมประพฤติ (๘) กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (๙) กรมราชทัณฑ์ (๑๐) สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (๑๑) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (๑๒) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (๑๓) สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (TIJ) (๑๔) สถาบันอนุญาโตตุลาการ (๑๕) เนติบัณฑิตยสภา (๑๖) สมาทนายความ โดยเบื้องต้นควรมีการทำ MOU ความร่วมมือในการเชื่อมต่อและสามารถเรียกข้อมูลผ่านศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (DXC) ได้มากขึ้น โดยกำหนดระยะเวลาภายใน ๒ ปี หลังจากมีการปรับคำนิยามชัดเจนหรือตัวชี้วัดมีการอนุมัติให้ใช้ดำเนินการวัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรม

ตัวชี้วัดที่ ๑๖ (RE๒) ร้อยละของผู้พ้นโทษที่สามารถกลับไปดำรงชีวิตในสังคมไทยได้อย่างปกติสุข คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดเก็บในหน่วยงานพัฒนาพฤตินิสัยทั้ง ๓ หน่วยงาน พบว่ามีการจัดเก็บเพียง ๒ หน่วยงาน คือ กรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน แต่ทั้งนี้การจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวของกรมราชทัณฑ์เริ่มมีการดำเนินการในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ เป็นปีแรก ทั้งนี้การดำเนินการจัดเก็บยังพบปัจจัยแทรกซ้อนที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามตัวชี้วัด เช่น สภาวะทางเศรษฐกิจ สภาวะโรคติดเชื้อโควิด ๒๐๑๙

เป็นต้น ซึ่งผลการสำรวจของกรมราชทัณฑ์ได้ข้อมูลเพียงหน่วยงานเดียว อีกทั้งกรมคุมประพฤติไม่มีการดำเนินการจัดเก็บในเรื่องดังกล่าว ทำให้ข้อมูลในตัวชี้วัดนี้ไม่สมบูรณ์ เนื่องจากขาดข้อมูลดังที่กล่าวมา สำหรับแผนในการเลื่อนตัวชี้วัดดังกล่าวให้อยู่ใน Tier ๑ นั้น คณะผู้วิจัยมีความเห็นว่าหน่วยงานพัฒนาพฤตินิสัยทั้ง ๓ หน่วยงานควรเล็งเห็นความสำคัญและควรดำเนินการจัดเก็บตัวชี้วัดนี้เป็นหลัก ซึ่งจะสะท้อนการพัฒนาโปรแกรม/หลักสูตรในการฟื้นฟูแก้ไขผู้กระทำความผิดของแต่ละหน่วยงานว่ามีประสิทธิภาพมากพอที่จะทำให้ผู้กระทำความผิดไม่กลับมาผิดซ้ำอีก คณะผู้วิจัยเสนอแนวทางการขับเคลื่อน โดยหน่วยงานทั้ง ๓ หน่วยงานควรมีการกำหนดตัวชี้วัดดังกล่าว และหารือร่วมกันเพื่อยามตัวชี้วัดและดำเนินการจัดเก็บข้อมูลให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยดำเนินการในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เพื่อการใช้ประโยชน์และหาแนวทางที่เหมาะสมต่อไป

(๒) ตัวชี้วัดที่อยู่ใน Tier ๓ จำนวน ๕ ตัวชี้วัด ได้แก่

ตัวชี้วัดที่ ๕ (G๒) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการกำหนดตัวชี้วัดที่สะท้อนระดับความถูกต้องและเที่ยงธรรม

คณะผู้วิจัยไม่สามารถจัดเก็บข้อมูลทั้งตัวชี้วัดนี้ได้ จากข้อเสนอแนะจากการประชุมกลุ่มย่อยมีความเห็นว่าตัวชี้วัดที่สะท้อนระดับความถูกต้องเที่ยงธรรมยังมีความแตกต่างกันอยู่ในเรื่องการให้ความหมายที่สะท้อนความถูกต้องเที่ยงธรรมตามพันธกิจของแต่ละหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ดังนั้น แต่ละหน่วยงานจำเป็นต้องระบุสิ่งที่สะท้อนความถูกต้องเที่ยงธรรมตามพันธกิจของตนให้ได้เสียก่อน โดยมีตัวอย่างของความพยายามในการระบุสิ่งที่สะท้อนความถูกต้องเที่ยงธรรมขององค์กรอัยการซึ่งอาจเป็นตัวชี้วัดในทางบวก (ความถูกต้องในการสั่งฟ้องคดี การดำเนินกระบวนการพิจารณา เมื่อพิจารณาเทียบกับผลคำพิพากษาของศาล) หรือตัวชี้วัดในทางลบ (ความผิดพลาดในการสั่งฟ้องคดี การดำเนินกระบวนการพิจารณา เมื่อเทียบกับผลของคำพิพากษาของศาล) ทั้งนี้ ตัวชี้วัดนี้ มิได้มีความหมายว่าหน่วยงานนั้น ๆ มีความถูกต้องเที่ยงธรรมหรือไม่เพียงใด แต่มีความหมายว่า หน่วยงานให้ความสำคัญและตระหนักถึงความถูกต้องเที่ยงธรรม จึงได้กำหนดให้หน่วยงานมีตัวชี้วัดที่สะท้อนความถูกต้องเที่ยงธรรม สำหรับแผนในการเลื่อนตัวชี้วัดดังกล่าวให้อยู่ใน Tier ๑ นั้น มีแนวทางการขับเคลื่อนในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ควรสร้างความเข้าใจต่อหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทั้ง ๒๒ หน่วยงานเบื้องต้นให้เข้าใจและตระหนักถึงพันธกิจหรือหน้าที่หลักของตนเสียก่อน จากนั้นจึงกำหนดตัวชี้วัดที่เหมาะสมเพื่อสะท้อนถึงการปฏิบัติงานตามพันธกิจหลักของตน และในปีต่อไปจึงเริ่มดำเนินการทดลองจัดเก็บในตัวชี้วัดนี้ เพื่อการใช้ประโยชน์และหาแนวทางที่เหมาะสมต่อไป

ตัวชี้วัดที่ ๗ (G๔) ระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนในกระบวนการยุติธรรม

ตัวชี้วัดแบบเดิม (G๔) “หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการกำหนดระยะเวลามาตรฐานตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายในแต่ละขั้นตอนการปฏิบัติ โดยมีระบบให้ประชาชนสามารถตรวจสอบติดตาม (Tracking)” ซึ่งคณะผู้วิจัยได้จัดเก็บข้อมูลตามแบบเดิมในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ พบว่า ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินคดีเฉลี่ยอยู่ที่ ๓ เดือน ๒๙ วัน (US) ซึ่งคณะผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าข้อมูลระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินคดีซึ่งได้จากการสำรวจผู้มีส่วนได้เสีย (User Survey) ดังกล่าวนั้น ไม่มีคำอธิบายได้ว่าเหตุใดข้อมูลระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินคดีของปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ดังกล่าวจึงลดลงเหลือเพียง ๓ เดือน ๒๙ วัน จากระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินคดีเฉลี่ยที่ ๗ เดือน ในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ และ ๑ ปี ๖ เดือนในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ คณะผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าข้อมูลด้านระยะเวลาดังกล่าวมักได้จากการประมาณการจากความทรงจำของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีความคลาดเคลื่อนของข้อมูลค่อนข้างสูง คณะผู้วิจัยจึงเสนอปรับตัวชี้วัดใหม่เป็น ตัวชี้วัด (G๔) “ระยะเวลาในการ

ดำเนินการตามขั้นตอนในกระบวนการยุติธรรม” และเสนอวิธีการจัดเก็บข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือมากกว่า คือการจัดเก็บสถิติจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม (Administrative Data) ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลรายคดีของแต่ละคดีตั้งแต่ขั้นตอนการสอบสวน (พนักงานสอบสวน) ขั้นตอนการส่งคดี (พนักงานอัยการ) ขั้นตอนการพิจารณาพิพากษาคดี (ศาล) จนถึงขั้นตอนการบังคับโทษ (กรมราชทัณฑ์) ที่ต่อเนื่องกัน อย่างไรก็ตาม ในปีนี้คณะผู้วิจัยยังไม่สามารถเก็บข้อมูลในตัวชี้วัดนี้ได้ เนื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่พร้อมข้อมูล ทั้งนี้คณะผู้วิจัยเสนอแนวทางการขับเคลื่อนโดยในปีถัดไปเริ่มดำเนินการจัดเก็บข้อมูลกับหน่วยงานดังกล่าว

ตัวชี้วัดที่ ๑๑ (G๘) สัดส่วนความเหมาะสมของทรัพยากร ทั้งเครื่องมือ งบประมาณ และทรัพยากรมนุษย์ กับภาระงาน

ตัวชี้วัดที่ ๑๑ (G๘) “สัดส่วนความเหมาะสมของทรัพยากร ทั้งเครื่องมือ งบประมาณ และทรัพยากรมนุษย์ กับภาระงาน” ผลการสำรวจในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ คณะผู้วิจัยไม่สามารถจัดเก็บข้อมูลสัดส่วนความเหมาะสมของทรัพยากร ทั้งเครื่องมือ งบประมาณและทรัพยากรมนุษย์ กับภาระงานหรือภารกิจของหน่วยงานต่าง ๆ ได้ ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ คณะผู้วิจัยสามารถจัดเก็บข้อมูลได้จากกรมคุมประพฤติเพียงหน่วยงานเดียว โดยมีค่ามาตรฐานต่อเดือนอยู่ที่ ๑.๓๕ (SA&OB) ซึ่งเป็นปีเดียวที่สามารถจัดเก็บได้

สำหรับแผนในการเลื่อนตัวชี้วัดดังกล่าวให้อยู่ใน Tier ๑ และแนวทางการขับเคลื่อนนั้น คณะผู้วิจัยได้รับทราบมาว่า โดยปกติ หน่วยงานต่าง ๆ จะมีการนำเสนอผลการดำเนินงานหรือแผนการดำเนินงานให้แก่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) เพื่อพิจารณาเป็นประจำทุกปีอยู่แล้ว ทั้งนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้กำหนดรูปแบบของการวิเคราะห์สัดส่วนของทรัพยากรต่าง ๆ ไว้ให้หน่วยงานต่าง ๆ ถือปฏิบัติด้วย คณะผู้วิจัยจึงเสนอให้ประสานงานกับสำนักงาน ก.พ.ร. ในปีถัดไป หรือสอบถาม ก.พ.ร.ย่อยของแต่ละหน่วยงาน เพื่อขอข้อมูลดังกล่าวของหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งหากได้รับข้อมูลจากสำนักงาน ก.พ.ร. และมีการปรับค่านิยามให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดของสำนักงาน ก.พ.ร. จะทำให้ตัวชี้วัดนี้สามารถจัดเก็บข้อมูลทั้งในปัจจุบันและในปีที่ผ่านมาได้ ซึ่งจะส่งผลให้ตัวชี้วัดนี้ถูกเลื่อนไปอยู่ในกลุ่ม Tier ๑ ซึ่งหากได้ข้อมูลในทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมก็จะสามารถนำไปคำนวณค่าเปรียบเทียบและกำหนดเป็นค่ามาตรฐาน (Baseline) ได้

ตัวชี้วัดที่ ๑๒ (G๙) ร้อยละการบริหารทรัพยากรบุคคลของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม

ตัวชี้วัดเดิม (G๙) “มีการวิเคราะห์และพัฒนาระบบทรัพยากรมนุษย์และการบริหารจัดการอย่างสม่ำเสมอ” และตัวชี้วัดใหม่ (G๙) “ร้อยละการบริหารทรัพยากรบุคคลของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม” คณะผู้วิจัยสามารถจัดเก็บข้อมูลผลคะแนนจากการประเมินของหน่วยงานในประเด็นการมีมาตรการส่งเสริมคุณธรรมในการบริหารงานบุคคล และมีการตรวจประเมินการพัฒนาสมรรถภาพด้านการบริหารจัดการจากกรมราชทัณฑ์เพียงหน่วยงานเดียว โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ มีผลคะแนนอยู่ที่ร้อยละ ๘๕.๖ (SA&OB) ซึ่งลดลงเมื่อเทียบกับปีงบประมาณ ๒๕๖๑ และปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ที่มีผลคะแนนที่ร้อยละ ๙๕ (SA&OB) และร้อยละ ๙๐ (SA&OB) ตามลำดับ สำหรับแผนในการเลื่อนตัวชี้วัดดังกล่าวให้อยู่ใน Tier ๑ นั้น คณะผู้วิจัยได้รับทราบมาว่า โดยปกติ หน่วยงานต่าง ๆ จะมีการนำเสนอผลการดำเนินงานหรือแผนการดำเนินงานให้แก่สำนักงาน ก.พ. เพื่อพิจารณาเป็นประจำทุกปีอยู่แล้ว ทั้งนี้ สำนักงาน ก.พ. ได้กำหนดรูปแบบของการวิเคราะห์การบริหารทรัพยากรบุคคล ไว้ให้หน่วยงานต่าง ๆ ถือปฏิบัติด้วย คณะผู้วิจัยจึงเสนอให้ประสานงานกับสำนักงาน ก.พ. ในการขอข้อมูลดังกล่าวของหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งหากได้รับข้อมูลจากสำนักงาน ก.พ. และมีการปรับค่านิยามให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดของสำนักงาน ก.พ.ร. ดังกล่าว จะทำให้ตัวชี้วัดนี้สามารถจัดเก็บข้อมูล

และอยู่ในกลุ่ม Tier ๑ ได้ ซึ่งเสนอแนวทางในการจัดเก็บโดยหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทั้ง ๒๒ หน่วยงานในเบื้องต้น โดยหน่วยงานที่ไม่มีการดำเนินการในด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลควรมีการกำหนดตัวชี้วัดดังกล่าวภายในหน่วยงาน ซึ่งหากได้ข้อมูลครบทั้ง ๒๒ หน่วยงานในเบื้องต้น ในปีถัดไปจะสามารถเก็บข้อมูลดังกล่าวเพื่อจัดทำค่ามาตรฐาน (Baseline) ได้ต่อไป

ตัวชี้วัดที่ ๑๔ (G๑๑) หน่วยงานมีการจัดทำการวิเคราะห์ ประเมินต้นทุนของกิจกรรมการเข้าถึงความยุติธรรม

ตัวชี้วัดที่ ๑๔ (G๑๑) “หน่วยงานมีการจัดทำการวิเคราะห์ ประเมินต้นทุนของกิจกรรมการเข้าถึงความยุติธรรม” จากข้อเสนอแนะจากการประชุมกลุ่มย่อย มีความเห็นว่าวิธีการจัดเก็บข้อมูลแบบเดิมอาจมีความคลาดเคลื่อน จึงทำให้ต้นทุนโดยเฉลี่ยในแต่ละปีมีความแตกต่างกันมาก และค่าใช้จ่ายของประชาชนที่เกิดขึ้นในการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงที่สุดนั้นมีความหลากหลายทั้งในแง่ของประเภทค่าใช้จ่ายและจำนวนค่าใช้จ่ายในแต่ละประเภท อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาถึงโครงสร้างค่าใช้จ่ายของการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมแล้ว ควรแบ่งเป็นประเภทค่าใช้จ่ายออกเป็น ๒ ฝ่าย คือ (๑) ฝ่ายผู้ต้องหาหรือจำเลย และ (๒) ฝ่ายผู้เสียหาย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ใกล้เคียงกับข้อเท็จจริงแห่งคดีมากขึ้น โดยจัดแบ่งเป็นประเภทค่าใช้จ่ายหลัก ๆ ได้แก่ (๑) ค่าจ้างทนายความ (๒) ค่าใช้จ่ายในการแสวงหาพยานหลักฐาน และ (๓) ค่าใช้จ่ายด้านค่าเดินทาง ที่พักและอื่น ๆ อันเกี่ยวกับการดำเนินคดีความ และ (๔) ค่าใช้จ่ายในการปล่อยตัวชั่วคราว (วงเงินประกันตัว) ซึ่งมีแต่เฉพาะฝ่ายผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาและมีอัตราตายตัวตามฐานความผิด และจะได้รับคืนในภายหลังหากไม่ผิดสัญญาประกัน ทั้งนี้ การแบ่งประเภทค่าใช้จ่ายดังกล่าว ทำให้รัฐสามารถใช้มาตรการในการปรับลดค่าใช้จ่ายของประชาชนที่เกิดขึ้นในการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงที่สุดได้ นอกจากนี้ การจัดเก็บข้อมูลควรใช้ ๒ วิธี คือ (๑) การสำรวจผู้มีส่วนได้เสีย (User Survey: US) เก็บข้อมูลค่าจ้างทนายความ ค่าใช้จ่ายในการแสวงหาพยานหลักฐาน ค่าเดินทาง ค่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ และ (๒) การใช้ข้อมูลของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม (Administrative Data: AD) เก็บข้อมูลวงเงินประกันตัวหรือการปล่อยตัวชั่วคราว

ซึ่งเสนอแนวทางในการจัดเก็บเพื่อการเลื่อนตัวชี้วัดดังกล่าวให้อยู่ใน Tier ๑ นั้น ในปีถัดไปควรจัดเก็บข้อมูลตัวชี้วัดนี้แยกตามประเภทค่าใช้จ่ายหลัก ๆ ได้แก่ (๑) ค่าจ้างทนายความ (๒) ค่าใช้จ่ายในการแสวงหาพยานหลักฐาน และ (๓) ค่าใช้จ่ายด้านค่าเดินทาง ที่พักและอื่น ๆ อันเกี่ยวกับการดำเนินคดีความ และ (๔) ค่าใช้จ่ายในการปล่อยตัวชั่วคราว (วงเงินประกันตัว) เพื่อกำหนดเป็นค่ามาตรฐานในปีต่อ ๆ ไป

คณะผู้วิจัยมีความเห็นเพิ่มเติมว่าในการการยกระดับ Tier ๒ และ Tier ๓ เป็น Tier ๑ นั้น จำเป็นต้องหารือและขอความร่วมมือกับหน่วยงานที่รับผิดชอบข้อมูลนั้น ๆ ด้วย

วัตถุประสงค์ที่ ๒ ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมในแต่ละด้าน รวมทั้งประเมินจุดอ่อน-จุดแข็ง และโอกาสในการพัฒนากระบวนการยุติธรรม

๑) สถานการณ์หรือปัจจัยภายใน

๑.๑) ปัจจัยด้านโครงสร้างของหน่วยงานราชการในกระบวนการยุติธรรม

- จุดแข็ง (Strengths)

ผู้นำทางการเมืองที่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการยุติธรรม เช่น การปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม การเพิ่มประสิทธิภาพเพื่อลดขั้นตอนและสร้างโปร่งใสในการดำเนินงาน การพัฒนาสถาบันและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย การพัฒนากฎหมายเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันและที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ฯลฯ เป็นต้น

- จุดอ่อน (Weaknesses)

(๑) การจัดโครงสร้างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีลักษณะแบบระบบราชการแบบดั้งเดิม หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมส่วนใหญ่เป็นองค์กรขนาดใหญ่ มีหน่วยงานในสังกัดกระจายไปยังส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง กรมคุมประพฤติ กรมราชทัณฑ์ เป็นต้น การจัดโครงสร้างมีลักษณะแบบระบบราชการแบบดั้งเดิม (Bureaucracy) มีสายบังคับบัญชาที่ยาว และรวมศูนย์อำนาจไว้ที่ส่วนกลาง จึงส่งผลให้การบริหารงานมีขั้นตอนมากตามลำดับสายการบังคับบัญชาและล่าช้าไม่คล่องตัว

(๒) โครงสร้างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมในปัจจุบันยังขาดระบบการทำงานที่เชื่อมโยงเป็นเครือข่ายแบบบูรณาการ หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมส่วนใหญ่มีโครงสร้างขององค์กรภายใต้กฎระเบียบที่แตกต่างกัน และค่อนข้างเป็นอิสระต่อกัน ไม่ว่าจะเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด ศาลยุติธรรม กรมราชทัณฑ์ ฯลฯ ทุกหน่วยงานจะมีกฎหมาย ระเบียบ และนโยบายเฉพาะของแต่ละหน่วยงานและไม่ค่อยเชื่อมโยง บางหน่วยงานเน้นการมีสายการบังคับบัญชาหรืออำนาจสูงสุดตามลำดับชั้น ความเป็นเอกภาพของโครงสร้างนโยบายในแต่ละหน่วยงานทำให้เกิดช่องว่างที่ทำให้ขาดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานร่วมกัน เกิดปัญหาต่อระบบการอำนวยความสะดวกยุติธรรมในหลายส่วน

(๓) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมยังไม่มีระบบการจัดเก็บข้อมูลที่ถูกต้องทันสมัย และบูรณาการข้อมูลระหว่างกัน การขาดระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพและเชื่อมโยงกันระหว่างหน่วยงาน ส่งผลต่อการบริหารงานยุติธรรม การจัดการคดี การแลกเปลี่ยนข้อมูล การติดตามความคืบหน้า นอกจากนี้ การเข้าถึงข้อมูลของประชาชนยังเป็นไปได้ยาก เนื่องจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมไม่ค่อยมีการเปิดเผยข้อมูลการดำเนินการต่อสาธารณะในช่องทางที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย ทำให้ประชาชนไม่สามารถติดตามและตรวจสอบข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๒) ปัจจัยด้านประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรม

- จุดแข็ง (Strengths)

(๑) หน่วยงานในระบบกระบวนการยุติธรรมตระหนักถึงมาตรการเชิงรุกด้านการบริหารจัดการให้มีความโปร่งใสและแจ้งให้ประชาชนรับทราบ หน่วยงานในระบบกระบวนการยุติธรรมเปิด

โอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียสามารถตรวจสอบข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องของตนเองได้สะดวกมากขึ้นผ่านช่องทางต่าง ๆ รวมถึงการเผยแพร่ผ่านทางระบบสารสนเทศของหน่วยงานนั้น ๆ

(๒) หน่วยงานในระบบกระบวนการยุติธรรมตระหนักถึงมาตรการหรือระบบการป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หน่วยงานในระบบกระบวนการยุติธรรมให้ความสำคัญเพิ่มขึ้นกับการกำหนดระเบียบหรือมาตรการในการป้องกันการเลือกปฏิบัติหรือการขัดแย้งทางผลประโยชน์ และผู้มีส่วนได้เสียอาจตรวจสอบหรือคัดค้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐได้

(๓) หน่วยงานในระบบกระบวนการยุติธรรมให้ความสำคัญกับเรื่องร้องเรียน หน่วยงานในระบบกระบวนการยุติธรรมเปิดช่องทางต่าง ๆ ให้ผู้มีส่วนได้เสียสามารถร้องเรียนการปฏิบัติงานของหน่วยงานของตนได้ และแจ้งผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนนั้นให้ผู้ร้องเรียนได้ทราบ

- จุดอ่อน (Weaknesses)

(๑) การละเมิดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในกระบวนการยุติธรรม สาเหตุของการละเมิดสิทธิมนุษยชนมีทั้งเจตนาหรือจงใจใช้อำนาจเกินขอบเขต และไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง เช่น ไม่รับคำร้องทุกข์กล่าวโทษ การจับไม่ชอบ ไม่แจ้งสิทธิให้ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาทราบ จับผิดตัว ทำร้ายร่างกายเพื่อได้รับสารภาพ ควบคุมโดยมิชอบ การค้นโดยมิชอบ การเรียกหลักประกันเกินสมควร รวมถึงการปล่อยตัวชั่วคราวล่าช้า การไม่สืบสวนและสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานอย่างรวดเร็ว ต่อเนื่องและเป็นธรรม การรวบรวมพยานหลักฐานที่ไม่ให้ความสำคัญต่อการค้นหาความจริง การขาดความรู้และความเข้าใจในหลักกฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอ การขาดจรรยาบรรณในการปฏิบัติหน้าที่ ขาดความรอบคอบในการปฏิบัติหน้าที่และปฏิบัติหน้าที่ไม่เหมาะสม ตลอดจนการแสวงหาประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและการบิดเบือนคดี

(๒) การอำนวยความสะดวกมีความล่าช้า การดำเนินคดีในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมยังมีความล่าช้าส่งผลกระทบต่อการคุ้มครองสิทธิของประชาชนในระหว่างการดำเนินคดี ทั้งสิทธิของผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ถูกคุมขังในระหว่างการพิจารณา

(๓) งบประมาณไม่เพียงพอ หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมได้รับการจัดสรรงบประมาณจากภาครัฐไม่เพียงพอที่จะบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลตามที่กำหนดไว้ในแผน ส่งผลให้การป้องกันและระงับเหตุร้ายตลอดจนการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร นอกจากนี้ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานไม่มีคุณภาพและไม่เพียงพอ ในขณะที่บางหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม โดยเฉพาะสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประสบปัญหาอย่างมากในการขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์สำหรับการปฏิบัติงาน อันเป็นอุปสรรคสำคัญต่อประสิทธิภาพในการป้องกันและระงับเหตุร้ายและการสอบสวนคดี

(๔) บุคลากรไม่เพียงพอและขาดความรู้ความเชี่ยวชาญ จำนวนบุคลากรต่อจำนวนประชากรในระบบยุติธรรมทางอาญาของไทยยังน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับต่างประเทศ จึงส่งผลให้สัดส่วนของจำนวนบุคลากรไม่เหมาะสมกับภาระงาน โดยหน่วยงานในพื้นที่ที่มีภาระงานมาก ในขณะที่มีผู้ปฏิบัติงานน้อย นอกจากนั้น บุคลากรในหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมบางส่วน ขาดความรู้ ความเชี่ยวชาญ ทักษะจิตสำนึกและค่านิยมที่ดีในการปฏิบัติงาน ทำให้ไม่สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็น

ที่ศรัทธาเชื่อมั่น ประกอบกับระบบวัฒนธรรมอุปถัมภ์ทำให้เกิดการเลือกปฏิบัติ การละเลยไม่ปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา การใช้ดุลยพินิจที่ไม่เที่ยงธรรม (ตัวชี้วัดที่ ๑๒ (G๙) ของรายงานฉบับนี้)

(๕) ความยากลำบากในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางอาญา คนยากจนไม่ว่าจะตกอยู่ในฐานะที่เป็นผู้ต้องหา จำเลยหรือผู้เสียหาย อาจพบกับความยากลำบากในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมมากกว่าคนกลุ่มอื่น เช่น ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่เป็นผู้ยากไร้ มักประสบปัญหาในการหาหลักประกันมาประกันตัวเอง เนื่องจากในทางปฏิบัติการปล่อยชั่วคราวมักจะมีการเรียกหลักประกันเสมอ จึงลดโอกาสของคนยากจนที่จะได้รับการประกันตัว นอกจากนั้น ผู้กระทำผิดบางรายที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีกลับถูกบังคับให้ต้องถูกจำกัดเสรีภาพ โดยการกักขังแทนค่าปรับ เพียงแค่ไม่มีเงินชำระค่าปรับ หรือต้องกู้หนี้ยืมสินมาชำระค่าปรับ ซึ่งส่วนใหญ่จำเลยก็ถูกกักขังแทนค่าปรับไปจนกว่าจะครบหรือไม่เกินสองปีตามที่กฎหมายกำหนด ทำให้รัฐสูญเสียรายได้จากค่าปรับในการนำเงินมาชดเชยความเสียหายให้กับสังคม และกลายเป็นภาระของรัฐในการต้องเลี้ยงดูผู้ต้องหาที่ถูกกักขังแทนค่าปรับที่ปัจจุบันมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

(๖) ปัญหาอาชญากรรมและการกระทำผิดซ้ำ ข้อมูลจากกรมราชทัณฑ์ กรมคุมประพฤติ และกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน มีแนวโน้มผู้กระทำความผิดซ้ำเพิ่มขึ้นทุกปี และยังเป็นอัตราการกระทำความผิดซ้ำในจำนวนที่สูง ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่แสดงให้เห็นว่ากระบวนการยุติธรรมทางอาญาไม่อาจปรับพฤตินิสัยของผู้ที่ผ่านการต้องโทษมาแล้วได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๗) การคุ้มครองและเยียวยาเหยื่อหรือผู้เสียหายในคดีอาญา ปัจจุบันการคุ้มครองและเยียวยาเหยื่อหรือผู้เสียหายในคดีอาญาไม่ครอบคลุมเหยื่อและผู้เสียหายในคดีอาญาได้ทั้งหมด

๒) สถานการณ์หรือปัจจัยภายนอก

๒.๑) ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political/Legal Factors)

- โอกาส (Opportunities)

กฎหมายสูงสุดให้ความสำคัญกับยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้บัญญัติให้มีการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศไว้ในรัฐธรรมนูญ โดยพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน อันจะก่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าวตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งจะต้องไม่น้อยกว่า ๒๐ ปี และหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยมีหน้าที่ดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ นอกจากนี้ ยังมีบทลงโทษ กรณีหน่วยงานดำเนินการไม่สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ ไม่แก้ไขปรับปรุงหรือไม่แจ้งการดำเนินการให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติทราบภายในกำหนดเวลา ให้ถือว่าหัวหน้าหน่วยงานของรัฐนั้นจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมาย นอกจากนั้น ยังมีพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้การปฏิรูปประเทศเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศที่อย่างน้อยต้องมีวิธีการจัดทำแผน การมีส่วนร่วมของประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนในการดำเนินการปฏิรูปประเทศ การวัดผลการดำเนินการ ระยะเวลาดำเนินการปฏิรูปประเทศทุกด้านและกำหนดให้เริ่มดำเนินการปฏิรูปในแต่ละด้านภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ รวมตลอดทั้งผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวังว่าจะบรรลุในระยะเวลาห้าปี ซึ่งพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูป

ประเทศ พ.ศ.๒๕๖๐ ก็ได้กำหนดให้จัดทำแผนการปฏิรูปประเทศ ๑๑ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านการเมือง ๒) ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ๓) ด้านกฎหมาย ๔) ด้านกระบวนการยุติธรรม ๕) ด้านการศึกษา ๖) ด้านเศรษฐกิจ ๗) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๘) ด้านสาธารณสุข ๙) ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ ๑๐) ด้านสังคม และ ๑๑) ด้านอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ทั้งนี้ แผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศแต่ละด้านต้องสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกับยุทธศาสตร์ชาติ

- อุปสรรค (Threats)

(๑) กฎหมายหลายฉบับยังไม่ได้มาตรฐานสากลและล้าสมัย และกระบวนการตรากฎหมายยังมีจุดอ่อนหลายประการ อาทิ มีความล่าช้า ขาดการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ขาดการเตรียมความพร้อมให้กับผู้นำไปปฏิบัติ ขาดการวิเคราะห์ผลกระทบอย่างรอบด้าน มุ่งควบคุมมากกว่าส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาในระยะยาว มีการรวมอำนาจไว้ที่องค์กรระดับสูง การบังคับใช้กฎหมายยังขาดประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ผู้ถูกบังคับใช้กฎหมายบางส่วนยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและขั้นตอนกระบวนการยุติธรรมอย่างเพียงพอ ทำให้เกิดการถูกเอาเปรียบและได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม

(๒) มีการใช้มาตรการทางอาญาในกฎหมายเป็นจำนวนมาก การมีกฎหมายที่มีโทษทางอาญาเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้มีคดีเข้าสู่ระบบยุติธรรมทางอาญาเป็นจำนวนมากตามไปด้วย และการใช้กลไกทางอาญาจัดการกับการฝ่าฝืนกฎหมายยังส่งผลต่อการสิทธิเสรีภาพของประชาชน นอกจากนี้ กระบวนการทางอาญายังใช้ทรัพยากรของรัฐเป็นจำนวนมาก อีกทั้งการใช้กระบวนการทางอาญาเป็นหลักยังทำให้เกิดความยากลำบากในการดำเนินคดีเพื่อลงโทษผู้กระทำความผิด เนื่องจากการดำเนินคดีทางอาญาต้องการพยานหลักฐานที่สามารถพิสูจน์จนสิ้นสงสัย

(๓) การบริหารจัดการภาครัฐเป็นระบบบริหารราชการเป็นแบบแนวดิ่ง และรวมศูนย์การบริหารงานไว้ที่ส่วนกลาง ระบบบริหารราชการมีระเบียบและขั้นตอนมาก ขาดความยืดหยุ่น ล่าช้า ไม่คล่องตัว ไม่ประหยัด ทุกระเบียบจำนวนมากยังล้าสมัยและไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลง ช้าช้อน และมีความขัดแย้งกันเอง

(๔) การทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ นำไปสู่ความไม่มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของภาครัฐ สาเหตุสำคัญเนื่องจากขาดความต่อเนื่องและล่าช้าในการขับเคลื่อนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่ของรัฐบางส่วนมีพฤติกรรมในการใช้ตำแหน่งหน้าที่ในทางมิชอบ โดยเฉพาะการนำระบบอุปถัมภ์มาใช้ในการปฏิบัติราชการ

(๕) กระบวนการจัดสรรงบประมาณของประเทศขาดประสิทธิภาพและการติดตามตรวจสอบ ระยะเวลาในการจัดทำคำขอของงบประมาณไม่ทันต่อการแก้ปัญหาที่หลากหลายและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว กระบวนการวิเคราะห์งบประมาณและจัดลำดับความสำคัญของแผนงานโครงการระหว่างกระทรวงต่าง ๆ ยังคงเป็นระบบการทำงานที่เน้นความเป็นเอกเทศของกระทรวง กรม กอง ไม่บูรณาการในการแก้ไขปัญหาในระดับชาติอย่างเท่าทัน ตลอดจนขาดการบูรณาการในมิติต่าง ๆ รวมทั้งขาดกลไกและช่องทางที่สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบ กระบวนการดำเนินงานและงบประมาณของภาครัฐ ทำให้กระบวนการจัดทำนโยบาย แผนงาน โครงการไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ของสังคมไทยอย่างแท้จริง

(๖) เสถียรภาพทางการเมืองและรัฐบาล ประเทศไทยประสบปัญหาด้านเสถียรภาพทางการเมืองและของรัฐบาลมาโดยตลอด เกิดความขัดแย้งทางการเมือง การชุมนุมทางการเมือง อีกทั้งรัฐบาลมักเป็นรัฐบาลผสม ทำให้ขาดเอกภาพ ซึ่งส่งผลต่อการดำเนินนโยบายต่าง ๆ ๒.๒) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors)

- โอกาส (Opportunities)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมอยู่ใน ๒ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม โดยเพิ่มโอกาสให้กับกลุ่มเป้าหมายประชากรร้อยละ ๔๐ ที่มีรายได้ต่ำสุดให้สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพของรัฐ ซึ่งรวมถึงการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมด้วย และได้กำหนดตัวชี้วัดให้มีการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของกลุ่มประชากรที่มีฐานะยากจนเพิ่มขึ้น ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทย โดยปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมให้มีความทันสมัย เป็นธรรม และสอดคล้องกับข้อบังคับสากลหรือข้อตกลงระหว่างประเทศ เพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนอย่างเสมอภาค ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความมั่นใจ ยอมรับ และปฏิบัติตามกติกา เอื้อต่อการกิจการภาครัฐ การลงทุนและดำเนินธุรกิจ ภาคเอกชน ดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ ลดความเหลื่อมล้ำ และเพิ่มคุณภาพชีวิตของประชาชน ตลอดจนมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการวินิจฉัยคดีมีความถูกต้อง รวดเร็ว โปร่งใส และเป็นธรรม ตามหลักนิติธรรมและลดปริมาณผู้กระทำความผิดในคุก

- อุปสรรค (Threats)

ผลจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจและนโยบายรัฐบาลที่เอื้อประโยชน์ต่อคนยากจนและยากไร้มากขึ้น อย่างไรก็ตาม ยังต้องให้ความสำคัญกับการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชากรให้หลุดพ้นจากปัญหา โดยคนยากจนมีลักษณะโดยทั่วไป คือส่วนใหญ่มีการศึกษาต่ำ ทำงานในภาคเกษตรกรรม และไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง ลักษณะข้างต้นทำให้คนยากจนมีรายได้ต่ำ และขาดสวัสดิการด้านการทำงานที่เหมาะสม ครั้วเรือนขนาดใหญ่ ครั้วเรือนแออัด ครั้วเรือนสูงอายุ และครั้วเรือน ผู้หญิงและเด็กเป็นครั้วเรือนที่มีปัญหาความยากจนในระดับสูง ประกอบกับโอกาสในการหารายได้มีอยู่อย่างจำกัด ความยากจนยังคงกระจุกตัวหนาแน่นอยู่ในภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ และอยู่ในเขตชนบทมากกว่าเขต เมือง

นอกจากนั้น การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-๑๙ ในช่วงต้นปี ๒๕๖๓ นำมาซึ่งมาตรการในการควบคุมการแพร่กระจายของโรค ซึ่งส่งผลกระทบในวงกว้างต่อทั้งเศรษฐกิจและสังคมไทย โดยทำให้ (๑) กิจกรรมทางเศรษฐกิจลดลง ส่งผลถึงการจ้างงาน จากการชะลอตัวของการบริโภคภาคเอกชน การหดตัวของการลงทุน และการส่งออก-นำเข้า ซึ่งส่งผลต่อการประกอบธุรกิจและการจ้างงาน (๒) ภาวะหนี้ครัวเรือนถูกซ้ำเติมจากรายได้ที่ลดลง ซึ่งอาจทำให้ครัวเรือนเกิดปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน (๓) คุณภาพชีวิตที่ไม่เหมือนเดิม กลุ่มคนเปราะบางจะได้รับผลกระทบจากการที่รายได้ลดลง และอาจกลายเป็นคนจน คนไร้บ้าน นอกจากนี้ ยังมีอุปสรรคในการเข้าถึงบริการภาครัฐ ทั้งสาธารณสุข การศึกษา และกระบวนการยุติธรรม (๔) ผลกระทบต่อสุขภาพจิต จากความเครียดและแนวโน้มความรุนแรงในครอบครัวที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากแรงกดดันในการดำรงชีพ

๒.๓) ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social Cultural Factors)

- โอกาส (Opportunities)

การเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียน ส่งผลให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเกิดกระแสตื่นตัวในการพัฒนาหน่วยงานของตน และมีโอกาสร่วมมือกันระหว่างประเทศสมาชิกในด้านกฎหมาย การทำข้อตกลง การนำกฎ ระเบียบและแนวปฏิบัติของแต่ละประเทศมารองรับการดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรมทางแพ่งและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและการบังคับใช้กฎหมายของไทยมีการพัฒนาและก้าวทันต่อสถานการณ์อาชญากรรมต่าง ๆ มากขึ้น การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เป็นกระแสผลักดันที่เอื้อต่อการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม เพื่อให้ระบบการอำนวยความยุติธรรมของไทยเป็นมาตรฐานสากล และน่าเชื่อถือในสายตาของนานาชาติอารยประเทศโดยเฉพาะประเทศสมาชิกอาเซียน

- อุปสรรค (Threats)

(๑) สังคมไทยยังมีความเหลื่อมล้ำในหลายมิติ ทั้งในมิติทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม พบปัญหาประชาชนไม่เข้าใจกฎหมาย เข้าไม่ถึงกระบวนการยุติธรรม นอกจากนี้ ผู้มีรายได้น้อยมักไม่ได้รับความเป็นธรรม ไม่สามารถต่อสู้คดีจากการที่ไม่สามารถรับภาระค่าใช้จ่ายในกระบวนการยุติธรรมและต้องใช้ระยะเวลายาวนานในการเข้าถึงกฎหมาย รวมถึงความล่าช้าของระบบบริหารงานราชการ และการเลือกปฏิบัติในกระบวนการยุติธรรม

(๒) คนไทยส่วนใหญ่ยังมีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม และไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีจิตสาธารณะ จากกระแสการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่หลั่งไหลเข้าสู่ประเทศไทยในสังคมที่เป็นยุคดิจิทัล ทำให้ค่านิยมในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว แต่คนไทยยังขาดทักษะในการคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรมที่ดีจากต่างประเทศมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน โดยละทิ้งค่านิยมที่ดีงามอันเป็นเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมไทยและลดคุณค่าของความเป็นไทย นอกจากนี้ ยังมีค่านิยมที่ยึดตนเองเป็นหลักมากกว่าการคำนึงถึงสังคมส่วนรวม รักสนุกและความสบาย เชื่อข่าวลือ ขาดความอดทน ขาดวินัย วัตถุนิยม ยอมรับคนที่ฐานะมากกว่าคนดีมีคุณธรรม สถานการณ์ดังกล่าวส่งผลให้เกิดข้อพิพาทในสังคมมากขึ้นและมีคดีความเพิ่มมากขึ้นในแต่ละปี

(๓) ประชาชนที่รับทราบสิทธิทางกฎหมายและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมยังคงมีจำนวนน้อย อันเนื่องมาจากโครงสร้างของระบบทางการศึกษา และการตื่นตัวถึงการรับรู้สิทธิสิทธิทางกฎหมายและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม (ตัวชี้วัดที่ ๑ (R๑) ของรายงานฉบับนี้)

(๔) ปัญหายาเสพติด สถานการณ์ยาเสพติดของประเทศไทยมีแนวโน้มรุนแรงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มของเยาวชนซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยงที่สำคัญ นอกจากนี้ ปัญหายาเสพติดยังเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเนื่องไปยังปัญหาอื่น ๆ อาทิ ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการทำลายศักยภาพของประชากร และปัญหาการขยายตัวขององค์กรอาชญากรรม ประเทศไทยต้องเผชิญกับการลักลอบค้ายาเสพติดจากประเทศอื่น ๆ โดยเป็นประเทศทางผ่านและประเทศปลายทาง จำนวนคดีที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องนี้ เป็นสาเหตุสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบ ตั้งแต่ขั้นก่อนฟ้องคดีไปจนถึงขั้นการบำบัดฟื้นฟูและการพัฒนาปรับปรุงพฤติกรรมผู้กระทำผิด กระบวนการยุติธรรมทางอาญาต้องใช้

เวลา ทรัพยากรและกำลังคนส่วนใหญ่ไปใช้ในการจัดการกับคดีอาชญากรรม ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้จำหน่ายรายย่อย ครอบครัว และเพศ

(๕) ปัญหาอาชญากรรมและการกระทำความผิด สถานการณ์อัตราอาชญากรรม (Crime Rate) ต่อจำนวนประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน ซึ่งเป็นอัตราอาชญากรรมเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ และทรัพย์สิน (ไม่นับรวมความผิดฐานอื่น) อยู่ที่ ๑๐๘ คน แม้ว่าจะลดลงจากปีก่อนหน้าเล็กน้อยแต่ยังคงเป็นอัตราที่สูง จำนวนอาชญากรรมเป็นต้นเหตุสำคัญที่ทำให้รัฐต้องทรัพยากรและกำลังคนเป็นจำนวนมากในการจัดการอาชญากรรม กระบวนการยุติธรรมทางอาญาเพื่อการจัดการกับปัญหาดังกล่าว (ตัวชี้วัดที่ ๒ (E๑) ของรายงานฉบับนี้)

๒.๔) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors)

- โอกาส (Opportunities)

ศักยภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่เพิ่มขึ้น ก่อให้เกิดประสิทธิภาพ ความโปร่งใสและการตรวจสอบได้ ศักยภาพอันทรงพลังของเทคโนโลยีด้านการจัดเก็บและประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล (Data Storage and Data Analytics) ทำให้มีการบันทึกเป็นข้อมูลจำนวนมากทั้งระดับองค์กรและระดับบุคคลที่สามารถใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์และประมวลผลได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ และยังสามารถใช้ในการตรวจสอบการดำเนินงานต่าง ๆ ของหน่วยงานภาครัฐได้โดยสะดวกมากยิ่งขึ้น จึงเป็นเครื่องมือที่ช่วยปิดช่องโหว่ของกิจกรรมที่ไม่โปร่งใสและบรรเทาปัญหาการทุจริตในภาครัฐให้ลดน้อยลงได้อย่างมาก ปัจจัยดังกล่าวเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการป้องกันและลดปัญหาด้านทุจริต ซึ่งเอื้อต่อการดำเนินการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมให้เป็นไปอย่างโปร่งใสและน่าเชื่อถือ นอกจากนี้ ประชาชนทั่วไปยังสามารถเข้าถึงข้อมูลจำนวนมากผ่านทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตบนฐานของบริการที่มีการแบ่งปันการใช้ทรัพยากร (Shared Services) ปัจจัยดังกล่าวเป็นโอกาสที่ดี เอื้อให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมสามารถบูรณาการข้อมูลระหว่างกันได้แบบ real time มีความทันสมัย และได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนในขณะเดียวกันประชาชนก็สามารถเข้าถึงข้อมูลและเข้าถึงการบริการของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมได้อย่างสะดวกรวดเร็ว

- อุปสรรค (Threats)

(๑) ความก้าวหน้าเทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การกระทำความผิดมีความซับซ้อนมากขึ้น ปัจจุบันเกิดอาชญากรรมรูปแบบใหม่จากการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต รวมถึงการใช้เทคโนโลยีเพื่ออำนวยความสะดวกในการกระทำความผิดมากขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องการหลอกลวงหรือการฉ้อโกง

ตาราง ๗-๕ TOWS Matrix ของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศไทย

จุดแข็ง/จุดอ่อน โอกาส/อุปสรรค	จุดแข็ง (Strengths) ปัจจัยด้านโครงสร้างของหน่วยงาน - ผู้นำให้ความสำคัญต่อการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการยุติธรรม ปัจจัยด้านประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรม - หน่วยงานตระหนักถึงความโปร่งใส (G๕) - หน่วยงานตระหนักการไม่เลือกปฏิบัติ (G๖) - หน่วยงานให้ความสำคัญกับเรื่องร้องเรียน (G๗)	จุดอ่อน (Weaknesses) ปัจจัยด้านโครงสร้างของหน่วยงาน - โครงสร้างระบบราชการแบบดั้งเดิม - ระบบราชการขาดการบูรณาการ - หน่วยงานไม่มีระบบการจัดเก็บข้อมูลที่ถูกต้อง ทันสมัย และบูรณาการข้อมูลระหว่างกัน (G๑๐) ปัจจัยด้านประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรม - การละเมิดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน (G๑ G๒ และ G๓) - การอำนวยความสะดวกยุติธรรมมีความล่าช้า (G๔) - งบประมาณไม่เพียงพอ (G๘) - บุคลากรไม่เพียงพอ (G๙) - ความยากลำบากในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม (G๑๑) - ปัญหาการกระทำผิดซ้ำ (RE๑) - การคุ้มครองและเยียวยาเหยื่อหรือผู้เสียหาย (A๑)
โอกาส (Opportunities) ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย - กฎหมายให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และการปฏิรูปประเทศ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ - แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ กำหนดยุทธศาสตร์ในการลดความเหลื่อมล้ำและการทุจริตในภาครัฐ ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม - การเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียน ปัจจัยด้านเทคโนโลยี - ศักยภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศ	กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategy) - การสร้างระบบด้านความโปร่งใสและตรวจสอบได้โดยอาศัยเทคโนโลยี	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategy) - ด้านโครงสร้างของหน่วยงาน คือ การส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการบริหารจัดการและในกระบวนการทำงานของราชการ - ด้านประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรม คือ ลดจำนวนผู้กระทำผิดซ้ำ
อุปสรรค (Threats) ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย - กฎหมายหลายฉบับยังไม่ได้มาตรฐานสากลและล้าสมัย - การใช้มาตรการทางอาญาในกฎหมายเป็นจำนวนมาก	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategy) - การแก้ไขกฎหมาย และการใช้มาตรการอื่นแทนมาตรการทางอาญา - การป้องกันอาชญากรรม	กลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategy) - การสร้างการรับรู้เรื่องกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชน - การลดต้นทุนในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม

- ระบบบริหารราชการแบบรวมศูนย์ - การทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ - การจัดสรรงบประมาณที่ขาดประสิทธิภาพ - เสถียรภาพทางการเมืองและรัฐบาล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ - สถานการณ์ความยากจน ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม - ปัญหาความเหลื่อมล้ำ - ปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม - ประชาชนยังไม่รับทราบสิทธิขั้นพื้นฐาน (R๑) - ปัญหายาเสพติด - ปัญหาอาชญากรรมและการกระทำความผิด (E๑) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี - การกระทำความผิดมีความซับซ้อนมากขึ้น		
--	--	--

วัตถุประสงค์ที่ ๓ กำหนดทิศทางและเป้าหมายในการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและขับเคลื่อนการพัฒนากระบวนการยุติธรรมตามแผนบูรณาการและแผนระดับชาติต่าง ๆ ของรัฐบาลด้านกระบวนการยุติธรรม

ตาราง ๗-๖ ความเชื่อมโยงตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญากับตัวชี้วัดของแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๕)

ตัวชี้วัดที่	ความสอดคล้องของตัวชี้วัด		การเชื่อมโยงกับแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓
	ตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา	ตัวชี้วัดของแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓	เป้าหมายภาพรวม/ยุทธศาสตร์
๑	(R๑) ร้อยละของประชาชนที่รับรู้สิทธิทางกฎหมายและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก (Public Survey)	ความรู้ความเข้าใจเรื่องสิทธิและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของประชาชนเพิ่มขึ้น (Public Survey)	ยุทธศาสตร์ที่ ๑: การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมด้านกฎหมาย กระบวนการยุติธรรม
๒	(E๑) อัตราอาชญากรรม (Crime Rate) ต่อจำนวนประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน อัตราอาชญากรรมประกอบด้วยอาชญากรรมเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ และทรัพย์สิน (Administrative Data)	ร้อยละของผู้ประสบเหตุอาชญากรรมลดลง (Crime Victimization Survey)	
๓	(E๒) ร้อยละของประชาชนที่มีความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม (Public Survey)	ความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชนน้อยลง เป็นการประเมินความรู้สึกและพฤติกรรมของประชาชนต่อสถานการณ์ปัญหาอาชญากรรมและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่พักอาศัย (Public Survey)	เป้าหมายภาพรวม ๒: สังคมมีความสงบเรียบร้อย ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
๑๓	(G๑๐) หน่วยงานมีการจัดเก็บและบูรณาการข้อมูลกระบวนการยุติธรรมอย่างเป็นระบบ (Administrative Data)	มีระบบฐานข้อมูลและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เชื่อมโยงทุกหน่วยงานและใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการกระบวนการยุติธรรม (รายงานผลการดำเนินงานศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (DXC))	ยุทธศาสตร์ที่ ๕: การขับเคลื่อนกระบวนการยุติธรรมด้วยดิจิทัล

ตัวชี้วัดที่	ความสอดคล้องของตัวชี้วัด		การเชื่อมโยงกับแผนแม่บทการบริหารงาน ยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓
	ตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา	ตัวชี้วัดของแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓	เป้าหมายภาพรวม/ยุทธศาสตร์
๑๕	(RE๑) ร้อยละของผู้พ้นโทษที่กลับมากระทำผิดซ้ำ (Administrative Data)	อัตราการกระทำผิดซ้ำลดลง (Administrative Data)	ยุทธศาสตร์ที่ ๔: การพัฒนาระบบการปฏิบัติต่อ ผู้กระทำผิด
๑๖	(RE๒) ร้อยละของนักโทษหลังพ้นโทษที่สามารถกลับไป ดำเนินชีวิตในสังคมได้ (Administrative Data)	ร้อยละของเด็กและเยาวชนที่ผ่านการฝึกอบรมจากศูนย์ฝึก และอบรมเด็กและเยาวชนและผู้พ้นโทษมีชีวิตที่ดีขึ้น (Administrative Data)	
๒๑	(ET๑) ร้อยละของประชาชนที่มีความเชื่อมั่นใน ประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมในภาพรวม (Public Survey)	ความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อกระบวนการยุติธรรม เพิ่มขึ้น เป็นการประเมินความคิดเห็นของประชาชนใน ประเด็นความไว้วางใจ ความถูกต้อง เที่ยงตรง และความ โปร่งใสของกระบวนการยุติธรรม (Public Survey)	เป้าหมายภาพรวม ๑: การบริหารงานยุติธรรมที่ มีธรรมาภิบาลและโปร่งใส

คณะผู้วิจัยขอเรียนข้อเสนอนี้ที่ได้ให้ไว้ในการศึกษาเมื่อปีก่อนหน้านี้ ทั้งยังได้เพิ่มเติมประเด็นที่สำคัญ จำเป็นต่อการขับเคลื่อนกระบวนการยุติธรรมที่สอดคล้องกับแผนต่าง ๆ ของประเทศดังนี้

๑) เสนอให้มีการนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology System) มาใช้แทนกระบวนการทำงานในระบบเดิมสู่กระบวนการดิจิทัล (Digitalized Process) ในขั้นตอนต่าง ๆ ของกระบวนการยุติธรรมตั้งแต่ขั้นตอนการสอบสวน (พนักงานสอบสวน) ขั้นตอนการสั่งคดี (พนักงานอัยการ) ขั้นตอนการพิจารณาพิพากษาคดี (ศาล) จนถึงขั้นตอนการบังคับโทษ (กรมราชทัณฑ์) เพื่อให้กระบวนการยุติธรรมเป็นไปด้วยความรวดเร็ว โปร่งใสและตรวจสอบได้ และเป็นการจัดเก็บข้อมูลของกระบวนการยุติธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย โดยมีแนวทางในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในกระบวนการยุติธรรม คือการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในกระบวนการยุติธรรมในบางพื้นที่ก่อนเพื่อเป็นกรณีศึกษาหรือโครงการนำร่อง เพื่อมิให้เป็นภาระงบประมาณแผ่นดินในคราวเดียว ซึ่งหากได้ผลดี ก็อาจขยายการดำเนินการให้ครอบคลุมทั่วทั้งประเทศต่อไปได้ เข้าใจว่าได้มีการดำเนินการอยู่ในบางประเภทคดีได้แก่ คำนวณและค่าประมงที่ผิดกฎหมาย ซึ่งควรแก่การได้ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอทราบผลการดำเนินการและความเป็นไปได้ในการนำมาใช้ขยายผลต่อไป

๒) เสนอให้มีการดำเนินการรณรงค์ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องในทุกช่องทางเพื่อ “การส่งเสริมการรับรู้สิทธิทางกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐานแก่ประชาชน” ควบคู่ไปกับ “การป้องกันอาชญากรรม” เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาทั้งระบบ การส่งเสริมการรับรู้สิทธิทางกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐานแก่ประชาชน มีแนวทางดำเนินการโดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่สอดคล้องกับรูปแบบการใช้ชีวิตของคนในปัจจุบันมาใช้ประโยชน์มากขึ้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและเชื่อมต่อข้อมูลข่าวสารกับหน่วยงานของรัฐได้สะดวกมากยิ่งขึ้น เช่น การพัฒนาแอปพลิเคชัน (Application) ในสมาร์ทโฟน (Smart Phone) ที่เพิ่มช่องทางในการรับรู้สิทธิทางกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐานแก่ประชาชนมากยิ่งขึ้น ซึ่งผลการดำเนินการมีแนวโน้มที่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัดในผลการสำรวจปีล่าสุดเทียบกับปีก่อนหน้า แสดงให้เห็นว่าประชาชนตื่นตัวต่อกรณีประเด็นต่าง ๆ ที่เป็นกระแสความสนใจของคนในสังคมหลายกรณีที่ความรู้ทางกฎหมายเป็นสิ่งสำคัญจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตเพื่อไม่ให้ถูกเอาเปรียบและอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างปกติสุขบนฐานของกฎหมายที่เสมอภาคเป็นธรรม

๓) การป้องกันอาชญากรรมหรือยับยั้งไม่ให้มีการกระทำความผิดรวมทั้งความพยายามที่จะให้อาชญากรรมที่เกิดขึ้นลดลงและไม่เกิดการกระทำความผิดซ้ำนั้น มีแนวทางดำเนินการโดยพิจารณาตามทฤษฎีนิติเศรษฐศาสตร์ในเรื่องอรรถประโยชน์ ซึ่งเชื่อว่าผู้ที่คิดจะกระทำความผิดมักจะเปรียบเทียบประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการกระทำความผิดกับผลเสีย (หรือโทษ) ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำความผิดดังกล่าว จึงมีแนวทางการป้องกันอาชญากรรมคือการดำเนินมาตรการที่ทำให้ผู้ที่คิดจะกระทำความผิดได้ตระหนักถึงโอกาส (ความเสี่ยง) ที่จะถูกจับกุมและถูกลงโทษผ่านการบังคับใช้กฎหมายของรัฐที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งที่ผ่านมา รัฐได้จัดทำมีตำรวจสายตรวจในการตรวจตราท้องที่หรือการลาดตระเวนท้องที่อยู่เสมอ แต่ด้วยข้อจำกัดด้านจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจ จึงมักตรวจตราท้องที่ได้ไม่ทั่วถึงและมีความถี่ไม่มากพอที่ผู้ที่คิดจะก่ออาชญากรรมจะเกิดความเกรงกลัว จึงจำเป็นต้องมีมาตรการอื่น ๆ เพิ่มเติมโดยอาศัยเทคโนโลยีเข้ามาช่วยตรวจตราท้องที่แทนตำรวจสายตรวจ เช่น การเพิ่มช่องทางการร้องเรียนผ่านระบบต่าง ๆ ที่ทันสมัย รวดเร็ว และสามารถ track ติดตามได้โดยง่ายผ่านอุปกรณ์เชื่อมต่อสื่อสารแบบดิจิทัล สำหรับการเตือนภัยหรือร้องขอความช่วยเหลือ การติดตั้งกล้องวงจรปิดในที่ต่าง ๆ ใน

จำนวนที่มากพอ การติดไฟฟ้าส่องสว่างในสถานที่ที่มักเกิดปัญหาอาชญากรรม ซึ่งตามทฤษฎีอาชญาวิทยาในด้านจิตวิทยาเชื่อว่าผู้ที่คิดจะกระทำความผิดมักจะยับยั้งการกระทำได้หากรู้ว่ามียุติชนอื่นเห็นการกระทำของเขาอยู่ ทั้งนี้ควรกระทำร่วมกับการตรวจตราระวังภัยร่วมกับชุมชนในรูปแบบที่เป็นทางการ ซึ่งมีตัวอย่างของการดำเนินการที่ได้ผลดีมาแล้วในหลายประเทศ เช่น ประเทศสิงคโปร์ ประเทศญี่ปุ่น เป็นต้น

๔) การจัดทำข้อตกลงกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นหลักในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาเบื้องต้นเพื่อให้สามารถกำหนดชื่อ นิยาม และวิธีการจัดเก็บ รวมถึงหน่วยงานที่รับผิดชอบได้โดยเฉพาะในกลุ่มตัวชี้วัดที่อยู่ใน Tier ๒ และ ๓ ซึ่งได้แก่ ตัวชี้วัดที่สะท้อนความถูกต้องและเที่ยงธรรมเป็นไปตามภารกิจบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยงานนั้น ๆ ในการสะท้อนผลการดำเนินการอย่างตรงไปตรงมาและถือเป็นหัวใจของหน่วยงานในภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน ตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นการบูรณาการข้อมูลอย่างแท้จริงที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในทุกระดับและเป็นไปตามกระบวนการยุติธรรมที่จะไม่ติดขัดในการส่งผ่านข้อมูลและนำพาซึ่งความโปร่งใสในการดำเนินการในทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมอาญาที่มีอาจถูกแทรกแซงโดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคลได้ ตัวชี้วัดที่สะท้อนระยะเวลาและค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนในการดำเนินการและการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมที่ควรจะรวดเร็วและมีค่าใช้จ่ายที่จำเป็นเท่านั้นเพื่อดำรงความมีประสิทธิภาพในกระบวนการที่แท้จริง เป็นต้น

๕) ควรจัดเก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่องตามตัวชี้วัดจากหน่วยงานต่าง ๆ พร้อมกันกับทำความเข้าใจในการนำไปใช้ประโยชน์และความสำคัญจำเป็นต่อการต้องมีตัวชี้วัดเพื่อขับเคลื่อนกระบวนการยุติธรรมไปในทิศทางที่มีตัวชี้วัดเหล่านี้คอยกำกับและบูรณาการอย่างมีส่วนร่วมในทุกหน่วยงานเป็นประจำสม่ำเสมอ ซึ่งเห็นควรให้มีการจัดเก็บไปอีก ๒ ปีเป็นอย่างน้อย เพื่อให้ได้ค่ามาตรฐาน (baseline) มากพอที่จะเห็นแนวโน้ม รวมถึงการทำข้อตกลงกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการรับผิดชอบรายตัวชี้วัดร่วมกันก่อนที่จะกำหนดค่ามาตรฐานเชิงเปรียบเทียบ (benchmark) ที่เห็นพ้องต้องกันอันจะนำไปสู่การกำหนดค่าเป้าหมาย (target) ที่เป็นเป้าประสงค์ร่วมกันในอนาคตโดยจัดทำเป็นแผน ๓ ปี หรือ ๕ ปี ซึ่งให้มีการจัดเก็บข้อมูลรายปีและมีการประเมินผลพร้อมทบทวนนิยามและวิธีการจัดเก็บ ค่าเป้าหมาย อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทุก ๆ ๕ ปี เป็นอย่างน้อยเพื่อใช้ในการกำหนดทิศทางการขับเคลื่อนกระบวนการยุติธรรมที่มีประสิทธิภาพร่วมกันของทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมต่อไป ตลอดจนสื่อสารให้กับประชาชนสาธารณะทราบผลเป็นประจำโดยคำนึงถึงการสื่อสารที่ง่ายและเข้าใจได้เลยด้วยการหาช่องทางสถิติผ่านการสร้างแบบจำลองในการคำนวณค่าที่มีการกำหนดน้ำหนักความสำคัญและสามารถสะท้อนผลการดำเนินการจากรายหน่วยงานเป็นภาพรวมทั้งในรายตัวชี้วัดและกระบวนการยุติธรรมอาญาทั้งหมดในแต่ละปีได้

๖) คณะผู้วิจัยเสนอให้ขับเคลื่อนการพัฒนากระบวนการยุติธรรมตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๕) ผ่านการพิจารณาประเด็นการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่กำหนดจาก TOWS Matrix ใน ๗ ประเด็นดังนี้

- (๑) การแก้ไขกฎหมาย และการใช้มาตรการอื่นแทนมาตรการทางอาญา
- (๒) การสร้างระบบด้านความโปร่งใสและตรวจสอบได้
- (๓) การสร้างการรับรู้เรื่องกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชน

(๔) การป้องกันอาชญากรรม

(๕) การลดจำนวนผู้กระทำความผิดซ้ำ

(๖) การลดต้นทุนในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม

(๗) การส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในขั้นตอนสำคัญในทุกขั้นตอนของทุกหน่วยงานและให้มีการบูรณาการข้อมูลระหว่างกัน

๗) คณะผู้วิจัยมีความเห็นว่า แนวทางการขับเคลื่อนดังกล่าวจะต้องเริ่มที่ “ต้นน้ำ” ของกระบวนการยุติธรรมคือ “การรับรู้เรื่องกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชน” (ตัวชี้วัดตามกรอบที่ ๑) และ “จำนวนอาชญากรรม” ซึ่งรัฐยังไม่สามารถควบคุมจำนวนอาชญากรรม (ตัวชี้วัดตามกรอบที่ ๒) ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากพอ และจำนวนอาชญากรรมนี้เองส่งผลให้มีคดีเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมเป็นจำนวนมาก ทำให้รัฐต้องมีกระบวนการผลิตสร้างกระบวนการยุติธรรม (ตัวชี้วัดตามกรอบที่ ๓) และกระบวนการบังคับโทษ ซึ่งต้องใช้ทั้งกระบวนการและการดำเนินงานประมาณและอัตรากำลังคนในกระบวนการยุติธรรมเป็นจำนวนมากตามไปด้วย แต่ที่ผ่านมา รัฐได้มุ่งและให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพของ “กระบวนการ” (process) ในกระบวนการยุติธรรมมากกว่าการลด “ปัจจัยนำเข้า” (input) คือ “การลดจำนวนอาชญากรรม” ไม่ว่าจะเป็น “การลดจำนวนการกระทำความผิด” และ “การลดการกระทำความผิดซ้ำ” ส่งผลให้ผู้เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมเป็นจำนวนมาก และเกิด “ผลลัพธ์” (output) คือมีนักโทษจำนวนมาก (หรือนักโทษล้นคุก) เช่นกัน การปฏิรูปแต่เฉพาะ “กระบวนการ” (process) จึงไม่ใช่วิธีการแก้ไขปัญหาแต่อย่างใด

๘) คณะผู้วิจัยมีความเห็นว่า การแก้ไขปัญหาด้านประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาจะต้องแก้ไขที่ตัวสาเหตุ ซึ่งก็คือ “จำนวนอาชญากรรม” คณะผู้วิจัยจึงเสนอแนวทางการปฏิรูปประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมไทย โดยกำหนดเป้าประสงค์ที่ “การลดจำนวนอาชญากรรม” โดยดำเนินนโยบาย (๑) การส่งเสริมการรับรู้สิทธิทางกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐานแก่ประชาชน” ควบคู่ไปกับ (๒) การป้องกันอาชญากรรม” และ (๓) การใช้มาตรการอื่นแทนมาตรการทางอาญา เพื่อลดจำนวนอาชญากรรมและผู้กระทำความผิดและลดจำนวนคดีที่จะเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญา รวมถึง (๔) การฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเพื่อลดจำนวนผู้กระทำความผิดซ้ำ หากสามารถลดจำนวนอาชญากรรมได้ นอกจากจะเป็นการลดภาระด้านงบประมาณและอัตรากำลังคนในกระบวนการยุติธรรมและประหยัดค่าชดเชยความเสียหายแก่ผู้เสียหายในคดีอาญา ประชาชนย่อมมีความหวาดกลัวต่ออาชญากรรมลดลงและมีความเชื่อมั่นต่อกระบวนการยุติธรรมเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย

หากจะต้องมีผู้เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญา กระบวนการยุติธรรมทางอาญาในทุกขั้นตอน ได้แก่ การสอบสวน การสั่งคดี การพิจารณาพิพากษาคดี และการบังคับโทษจะต้องมีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ คณะผู้วิจัยจึงเสนอแนวทางการปฏิรูปประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมโดยดำเนินนโยบาย “ปฏิรูปกระบวนการ (process) ในขั้นตอนการสอบสวนและการสั่งคดี” ให้มีลักษณะเป็นการทำงานร่วมกันมากกว่าเป็นการคานอำนาจกันเพื่อย่นกระบวนการสอบสวนและการสั่งคดีระหว่างหน่วยงานตำรวจและองค์กรอัยการ และทำให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานระหว่างกันได้

กล่าวโดยสรุป การขับเคลื่อนการพัฒนากระบวนการยุติธรรมตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ.(๒๕๖๒-๒๕๖๕) ผ่านการปฏิรูปใน ๓ ประเด็นหลัก ได้แก่

๑) การลดจำนวนอาชญากรรม โดยดำเนินนโยบาย

(๑) การส่งเสริมการรับรู้สิทธิทางกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐานแก่ประชาชน

(๒) การป้องกันอาชญากรรม

(๓) การใช้มาตรการอื่นแทนมาตรการทางอาญา และ

(๔) การฟื้นฟูผู้กระทำผิดเพื่อลดจำนวนผู้กระทำผิดซ้ำ

๒) การปฏิรูปกระบวนการ (process) ในขั้นตอนสอบสวนและการส่งคดีให้มีลักษณะเป็นการทำงานร่วมกันมากกว่าเป็นการคานอำนาจกัน

๓) การนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในทุกขั้นตอนสำคัญในทุกขั้นตอนของทุกหน่วยงาน และให้มีการบูรณาการข้อมูลระหว่างกัน

๗.๒ ข้อเสนอแนะวิธีการและกิจกรรมการใช้ประโยชน์จากตัวชี้วัด

คณะผู้วิจัยได้เสนอข้อเสนอแนะวิธีการและกิจกรรมการใช้ประโยชน์จากตัวชี้วัด ๖ ข้อ ที่เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น โดยมีรายละเอียดปรากฏ ดังนี้

๑) ในระดับหน่วยงานและในระดับนโยบาย ควรสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่ให้มีประสิทธิภาพ ผ่านการทำ MOU และ ข้อตกลงระหว่างหน่วยงานในการใช้ประโยชน์จากข้อมูลร่วมกัน

คณะผู้วิจัยค้นพบว่า ข้อจำกัดประการหนึ่งของการนำข้อมูลระหว่างหน่วยงานมาใช้ประโยชน์ในการจัดทำตัวชี้วัดคือ การขาดกลไกในการขับเคลื่อนให้ภาคปฏิบัติ อันเนื่องจากการไม่มีข้อตกลง นโยบาย หรืออำนาจสั่งการที่ผลักดันให้เกิดการใช้ประโยชน์จากข้อมูลระหว่างหน่วยงาน จากการสัมภาษณ์และการจัดเก็บข้อมูลพบว่า การมี MOU หรือ ข้อตกลงระหว่างหน่วยงาน และการใช้ประโยชน์จาก MOU อาจเป็นแนวทางหนึ่งที่ทำให้การใช้ประโยชน์จากตัวชี้วัดสามารถดำเนินการได้ ทั้งนี้จากการที่คณะผู้วิจัยทดลองจัดเก็บข้อมูลผ่านหน่วยงานต่าง ๆ พบปัญหาอุปสรรคในการจัดเก็บ เช่น หน่วยงานยังไม่พร้อมในการเปิดเผยข้อมูล การเปิดเผยข้อมูลเป็นสิ่งที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติการไม่มีอำนาจในการตัดสินใจ และการเปิดเผยข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้ต้องหาหรือผู้ต้องขัง ทำให้การประสานความร่วมมือเพื่อใช้ประโยชน์เป็นไปอย่างลำบาก และติดขัดปัญหากับหน่วยงานที่มีคณะผู้วิจัยร้องขอข้อมูล

ดังนั้นคณะผู้วิจัยเห็นว่าการใช้ประโยชน์จากตัวชี้วัดโดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวชี้วัดในกลุ่มของสถิติทางการ (Administrative Data: AD) จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการผลักดัน MOU หรือข้อตกลงระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมในเรื่องการเปิดเผยและการส่งต่อข้อมูล หรือการใช้ประโยชน์จากข้อมูลร่วมกัน และ/หรือ

การจัดระบบข้อมูลเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมตั้งแต่เริ่มกระบวนการจนถึงสิ้นสุดกระบวนการให้อยู่ในรูปแบบเดียวกัน ทั้งนี้การผลักดัน MOU หรือข้อตกลงร่วมกันระหว่างหน่วยงานจำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องยินยอมพร้อมใจในการเปิดเผยข้อมูลและการปรับปรุงระบบข้อมูลของตนเองที่มีอยู่ พร้อมกันทั้งผนวกข้อมูลให้เป็นระบบเดียวกันทั้งกระบวนการ ทั้งนี้นอกเหนือจากการทำ MOU หรือข้อตกลงร่วมกันระหว่างหน่วยงานแล้ว จำเป็นจะต้องให้เกิดการปฏิบัติตาม MOU หรือข้อตกลงนั้น ๆ ด้วย โดยหน่วยงานควรจะต้องมีการทำข้อตกลงในการใช้ประโยชน์ในข้อมูลกระบวนการยุติธรรมร่วมกัน ควรประกอบด้วย

(๑) หน่วยงานหลักในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานที่ทำหน้าที่สืบสวนสอบสวน เช่น กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นต้น

- สำนักงานอัยการสูงสุด
- สำนักงานศาลยุติธรรม
- กรมราชทัณฑ์
- กรมคุมประพฤติ
- กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

(๒) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

- สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา
- สำนักงานกองทุนยุติธรรม
- กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
- สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
- ศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย
- สภานายความในพระบรมราชูปถัมภ์

๒) ในระดับหน่วยงานและในระดับนโยบาย ควรมีการส่งต่อข้อมูลผ่านระบบ DXC (Data Exchange Center)

เนื่องจากคณะผู้วิจัยเห็นว่า ระบบการบริหารจัดการข้อมูลหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีลักษณะต่างคนต่างทำไม่ได้มีการบริหารจัดการระบบข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน อีกทั้งข้อมูลที่สามารถใช้ประโยชน์ได้จำกัดเพียงหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งเป็นผู้จัดการเก็บข้อมูล จากสำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม มีนโยบายในการจัดเก็บข้อมูลในกระบวนการยุติธรรมผ่านระบบ DXC (Data Exchange Center) ซึ่งเป็นช่องทางที่สำคัญที่ควรใช้ประโยชน์ในการเป็นศูนย์กลางบริหารจัดการข้อมูลและให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมสามารถใช้ประโยชน์

ร่วมกันได้ เพื่อรวบรวมข้อมูลสถิติทางการตามตัวชี้วัดจึงเป็นสิ่งจำเป็น ดังนั้นต้องอาศัยความร่วมมือกับหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ได้แก่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานศาลยุติธรรม กรมราชทัณฑ์ กรมคุมประพฤติ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่จำเลยและผู้เสียหายในคดีอาญา เพื่อสามารถใช้ประโยชน์จากการจัดเก็บตัวชี้วัดได้จริงตามรอบเวลา อีกทั้งควรพัฒนาระบบ DXC ให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลในกระบวนการยุติธรรมได้ ทั้งในการให้หน่วยงานต่าง ๆ เห็นถึงความสำคัญและควรจะต้องมีการสร้างการรับรู้ความเข้าใจระหว่างหน่วยงานถึงความจำเป็นผ่านการเปิดโอกาสให้หน่วยงานเหล่านี้มีส่วนร่วมในการออกแบบและพัฒนาระบบไปพร้อม ๆ กันด้วย โดยมีข้อมูลในตัวชี้วัดที่ควรส่งต่อข้อมูลผ่านระบบ DXC ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ ๒ (E๑) อัตราอาชญากรรม (Crime Rate) ต่อจำนวนประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน อัตราอาชญากรรมประกอบด้วย อาชญากรรมเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ และทรัพย์สิน ตัวชี้วัดที่ ๓ (E๒) ร้อยละของประชาชนที่มีความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม ตัวชี้วัดที่ ๔ (G๑) จำนวนคดี/เรื่องร้องเรียน/เรื่องร้องทุกข์ที่ละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐาน ตัวชี้วัดที่ ๖ (G๓) จำนวนคดีหรือเรื่องร้องเรียนที่มีการชี้มูลว่าเจ้าพนักงานของรัฐมีการทุจริต ตัวชี้วัดที่ ๑๒ (G๔) ร้อยละการบริหารทรัพยากรบุคคลของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ตัวชี้วัดที่ ๑๕ (RE๑) ร้อยละของผู้พ้นโทษที่กลับมาก่อทำผิดซ้ำ ตัวชี้วัดที่ ๑๖ (RE๒) ร้อยละของนักโทษหลังพ้นโทษที่สามารถกลับไปดำเนินชีวิตในสังคมได้ ตัวชี้วัดที่ ๑๗ (A๑) ร้อยละผู้ที่ได้รับการคุ้มครองดูแล ผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรมและชดเชยความเสียหายโดยได้รับการชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ ตัวชี้วัดที่ ๑๘ (A๒) ร้อยละผู้ที่ถูกจับกุม/คุมขังและภายหลังได้รับการปล่อยตัว เนื่องจากจากศาลพิพากษายกฟ้องและมีการพิสูจน์ว่าไม่มีความผิดที่ได้รับเงินชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ ตัวชี้วัดที่ ๑๙ (D๑) หน่วยงานมีมาตรการในการตรวจสอบ เพื่อป้องกันการจับกุมผู้ต้องหา/จำเลย โดยไม่ได้กระทำความผิด ซึ่งเป็นตัวชี้วัดที่อยู่ใน Tier ๑

๓) จัดให้มีกระบวนการสร้างการรับรู้และความเข้าใจระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด

คณะผู้วิจัยพบว่า ภายหลังการได้พูดคุยหารือ และการสอบถามถึงความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์จากตัวชี้วัดตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่า หน่วยงานต่าง ๆ เกือบทุกหน่วยงานมีการรับรู้ เข้าใจ และมี

ส่วนร่วมในการกำหนดและจัดทำตัวชี้วัดน้อยมาก โดยเฉพาะในระดับปฏิบัติการ และหลายหน่วยงานยังไม่เห็นประโยชน์ในการจัดทำตัวชี้วัดดังกล่าว ดังนั้นคณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะการใช้ประโยชน์ต่อตัวชี้วัด ดังนี้

(๑) การใช้ตัวชี้วัดที่มีความพร้อมในการจัดเก็บข้อมูลเพื่อวัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาทั้งระบบ ควรจะต้องมีการประชุมเพื่อหารือ และกำหนดแนวทางการจัดเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด ซึ่งคณะผู้วิจัยได้กำหนดไว้เบื้องต้นแล้วว่าแต่ละตัวชี้วัดควรอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานใดบ้าง ดังนั้น การประชุมเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของหน่วยงานต่าง ๆ ควรจะต้องเป็นเวทีที่สร้างความรู้ความเข้าใจและรายละเอียดของแต่ละตัวชี้วัด อีกทั้งยังต้องกำหนดแผนแนวทาง ขั้นตอน วิธีการจัดเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด โดยคำนึงถึงความพร้อมในแต่ละหน่วยงานที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดเก็บข้อมูล โดยการประชุมหารือเพื่อกำหนดแนวทางดังกล่าวควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

(๒) สร้างกระบวนการและแนวทางติดตามหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำตัวชี้วัด เพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง

๔) วิเคราะห์ข้อมูลจากการจัดเก็บตัวชี้วัดร่วมกัน

ภายหลังที่มีการจัดเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัดเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ประโยชน์ของการจัดทำตัวชี้วัดคือ สามารถสะท้อนประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศไทย โดยการใช้ประโยชน์จากตัวชี้วัดได้จริง คือ การร่วมวิเคราะห์ว่า ตัวเลขที่สะท้อนประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาควรจะต้องนำไปพัฒนาโยบาย ยุติธรรมทางอาญา การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการควบคุมอาชญากรรมให้มีประสิทธิภาพ การวิเคราะห์ถึงการ ออกแบบแนวทางเพื่อสร้างการรับรู้และสิทธิของประชาชนเมื่อเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ดังนั้นการใช้ประโยชน์ จากตัวชี้วัดควรชี้ให้เห็นว่า ภาพที่สะท้อนจากตัวชี้วัดจะสามารถพัฒนาและยกระดับประสิทธิภาพกระบวนการ ยุติธรรมทางอาญาของประเทศไทยให้เกิดการยอมรับได้อย่างไร รวมถึงการสร้างเชื่อมั่น ศรัทธา เชื่อถือของ กระบวนการยุติธรรมทั้งในประเทศและสากลไปพร้อมกันด้วย

๕) ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดเก็บข้อมูลและการใช้ประโยชน์จากตัวชี้วัด

คณะผู้วิจัยเห็นว่าตัวชี้วัดที่มีความเกี่ยวข้องกับการสำรวจสาธารณะ ควรมีการอาศัยความร่วมมือกับ หน่วยงานที่มีการจัดเก็บข้อมูลสาธารณะ เช่น สำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการสำรวจและ จัดทำสถิติพื้นฐานของประเทศ ดังนั้นตัวชี้วัดที่มีการอาศัยวิธีการจัดเก็บด้วยวิธีการสำรวจสาธารณะ ควรต้องอาศัย ความร่วมมืออย่างเป็นทางการกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งมีความเชี่ยวชาญในการจัดเก็บข้อมูล การสุ่มตัวอย่าง การออกแบบพื้นที่ในการจัดเก็บข้อมูล ซึ่งมีความพร้อมทั้งทรัพยากรบุคคล และงบประมาณ จึงควรมีการประสาน ความร่วมมือในระดับนโยบายอย่างเป็นรูปธรรม

นอกจากนั้นคณะผู้วิจัยเห็นควรให้มีการประสานกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่อาจนำตัวชี้วัดไปใช้ประโยชน์ในการ วิเคราะห์ และการออกแบบนโยบายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งควรมีการประสานความร่วมมือเพื่อนำตัวชี้วัดเหล่านี้ไป วิเคราะห์และใช้ประโยชน์ด้วย เช่น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย กระทรวงแรงงาน เป็นต้น

๖) การสร้างการรับรู้ให้กับประชาชนและสาธารณะต่อการจัดทำตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการ ยุติธรรมทางอาญา

คณะผู้วิจัยเห็นว่า กระบวนการยุติธรรมที่ดีและพึงประสงค์ คือ กระบวนการยุติธรรมที่ตอบสนองต่อความ ต้องการของประชาชน ทั้งนี้ประชาชนและสาธารณะควรรับทราบถึงประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมทาง อาญาของประเทศไทย ดังนั้นเมื่อมีการจัดทำตัวชี้วัดเรียบร้อยแล้วควรเผยแพร่สู่สาธารณะเพื่อให้ประชาชน รับทราบและติดตามประเมินตรวจสอบหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม คณะผู้วิจัยเห็นว่าการบริหารจัดการ บ้านเมืองที่ดี ควรต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วม ติดตาม และสามารถตรวจสอบหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ผ่านตัวชี้วัดเหล่านี้ได้ ดังนั้นควรมีการจัดทำแนวทาง วิธีการที่เหมาะสมในการสื่อสารแก่ประชาชนและสาธารณะถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาด้วย

ศูนย์สารสนเทศยุติธรรมภาครัฐ. (๒๕๕๗). **ยุทธศาสตร์และตัวชี้วัด**. เรียกใช้เมื่อ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓, จาก <http://www.nic.go.th/สนับสนุนช่วยเหลือ/องค์ความรู้พื้นฐาน/ยุทธศาสตร์และตัวชี้วัด.html>

Stacey Barr. (๒๐๑๓). **What Are Benchmarks, Baselines, Targets And Standards?**. เรียกใช้เมื่อ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๓, จาก <https://www.staceybarr.com/measure-up/what-are-benchmarks-baselines-targets-and-standards/>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายงานการประชุมปฏิบัติการกลุ่มย่อย (Cluster Workshop)

รายงานการประชุมปฏิบัติการกลุ่มย่อย (Cluster Workshop)

โครงการ “จ้างเหมาบริการประเมินผลการดำเนินการจัดเก็บ
และวิเคราะห์ข้อมูลตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา”

เสนอ

สำนักงานกิจการยุติธรรม

โดย

ศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

กันยายน ๒๕๖๓

รายงานการประชุม

งานประชุมปฏิบัติการกลุ่มย่อย (Cluster Workshop) ครั้งที่ ๑

“จ้างเหมาบริการประเมินผลการดำเนินการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา”

วันพุธที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๕.๓๐ น.

ณ ห้องประชุมบีบี ๒๐๑ ชั้น ๒ ศูนย์ประชุมวายุภักษ์

โรงแรมเซ็นทารา บายเซ็นทารา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ ถนนแจ้งวัฒนะ กรุงเทพฯ

ผู้ร่วมประชุม

กรรมการ/ คณะทำงาน/ ผู้แทนหน่วยงาน

๑. ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร สำนักงานกิจการยุติธรรม
คุณวริษฐภรณ์ อนุหนายนันท์
๒. หัวหน้าศูนย์พัฒนาข้อมูลกระบวนการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม
คุณสุชาติ ไหลฟุ้งทอง
๓. เจ้าหน้าที่โครงการขับเคลื่อนเป้าหมายการปฏิรูปประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรม
สำนักงานกิจการยุติธรรม
คุณปิ่นดดา ปุญโกวิทย์
๔. นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ ส่วนระบบข้อมูลและสถิติ
สำนักงานแผนและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม
คุณพลพล เล็กกระโทก
๕. นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ ส่วนระบบข้อมูลและสถิติ
สำนักงานแผนและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม
คุณพงศ์พล กิรติโสภ
๖. อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานอัยการสูงสุด
คุณวิพล กิตติทัศนาศรัย
๗. ผู้อำนวยการพัฒนาระบบบริหาร สำนักงานอัยการสูงสุด
คุณสุนันท์ ทวีการไธ
๘. นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานอัยการสูงสุด
คุณรัตนา วงศ์ทะ
๙. ผู้กำกับกลุ่มงานวิจัย ๓ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
พ.ต.อ.หญิงปานมณี นนทโคตร

๑๐. รองผู้กำกับกลุ่มงานวิเคราะห์นโยบายและประเมินผล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

พ.ต.ท.ปัญญาพนธ์ จันทร์อ่อน

๑๑. นักทัณฑวิทยาชำนาญการ กรมราชทัณฑ์

คุณสุภกิจ เจริญเวช

๑๒. นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ กรมราชทัณฑ์

คุณอัจฉรา แซ่ตั้ง

๑๓. นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ กรมราชทัณฑ์

คุณณธรา ฐิติธราดล

๑๔. นักวิชาการคอมพิวเตอร์ กรมราชทัณฑ์

คุณญิศา ย้อยแก้ว

๑๕. ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กรมคุมประพฤติ

คุณธีระวัฒน์ ศรีวิฑูรย์

๑๖. พนักงานคุมประพฤติชำนาญการพิเศษ กรมคุมประพฤติ

คุณพีรพัฒน์ ญัฐวัตรจินดา

๑๗. นักวิชาการยุติธรรมชำนาญการพิเศษ สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา

คุณณัฐพล ด้านจิตรตรง

๑๘. นักวิชาการยุติธรรมปฏิบัติการ สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา

คุณจิระศักดิ์ อินทร์แก้ว

๑๙. ผู้อำนวยการ สำนักงานกองทุนยุติธรรม

คุณมนินท์ สุทธิวัฒนานิติ

๒๐. นักวิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักงานกองทุนยุติธรรม

คุณจิรายุ ฉัตรระทิน

๒๑. นิติกร สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คุณกันตพัฒน์ วงศ์สินอุดม

๒๒. นักวิเคราะห์และแผนชำนาญการพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

คุณวันชัย สีขาว

๒๓. นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

คุณโรม มีชัย

๒๔. นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการ
ทุจริตแห่งชาติ

คุณสุรเวช ลิมสนธิกุล

๒๕. ผู้อำนวยการ ศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย

คุณบุญส่ง ไชยมณี

๒๖. นักวิชาการงานยุติธรรมปฏิบัติการ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

คุณธัญพร แจ่มโลก

๒๗. พนักงานคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

คุณภควรรต ดิษเจริญ

๒๘. นักวิชาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อ.ดร.เกียรติอนันต์ ล้วนแก้ว

คณะผู้วิจัยคณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

๒๙. รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระ สนิเตชารักษ์ หัวหน้าโครงการฯ

๓๐. อาจารย์วิชาญ กิตติรัตนพันธ์ นักวิจัย

๓๑. คุณรุ่งกมล โพธิสมบัติ ผู้จัดการโครงการ

๓๒. คุณรภัทรธรณ์ ทองเลิศ ผู้จัดการโครงการ

๓๓. คุณรัตนาภรณ์ ศรีแก้วดารา ผู้ช่วยนักวิจัย

๓๔. คุณกนกวรรณ อบเชย ผู้ช่วยนักวิจัย

๓๕. คุณจิณนัฏ วงศ์วิทยเวทย์ ผู้ช่วยนักวิจัย

๓๖. คุณอมรรัตน์ อัสวชาติบุญ นักศึกษา

๓๗. คุณกรกนก จิรสติพรพงศ์ นักศึกษา

๓๘. คุณอัศรียา ใจเย็น นักศึกษา

๓๙. คุณกวิตา ขาวสุด นักศึกษา

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๐๐ น.

บันทึกการประชุมปฏิบัติการกลุ่มย่อยครั้งที่ ๑

หัวหน้าโครงการ รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระ สนิทธารักษ์

การประชุมปฏิบัติการกลุ่มย่อย (Cluster Workshop) ครั้งที่ ๑ เป็นการประชุมเพื่อหารือเกี่ยวกับเรื่อง การประเมินผลการดำเนินการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา โดยกล่าวถึงตัวชี้วัดตั้งแต่ Tier ๑ ไปจนถึง Tier ๓ ที่หัวหน้าโครงการเห็นสมควรว่าควรที่อภิปรายและหาข้อสรุปร่วมกันว่าตัวชี้วัดต่าง ๆ โดยการประชุมครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทางการปรับปรุงความเหมาะสมของคำนิยาม คำอธิบาย หรือรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดที่ได้กล่าวถึงในที่ประชุม รวมไปถึงการหาแนวทางในการจัดเก็บและบูรณาการฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดอย่างเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะและรายละเอียดอื่น ๆ ในที่ประชุม

Tier ๑

ตัวชี้วัดที่ ๑ (R๑) ร้อยละของประชาชนที่รับรู้สิทธิทางกฎหมายและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก

ผู้เข้าร่วมประชุม	รายละเอียดข้อคิดเห็น
ไม่มี	ไม่มี

มติที่ประชุม: ตามมติในที่ประชุมผู้เข้าร่วมประชุมเห็นพ้องต้องกันว่าควรที่จะมีตัวชี้วัดที่ ๑ (R๑) โดยปรับเปลี่ยนตัวชี้วัดใหม่ที่เปลี่ยนเป็น ร้อยละของประชาชนที่รับรู้สิทธิทางกฎหมายและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก และปรับวิธีการคำนวณให้ตรงตามชื่อตัวชี้วัดดังกล่าว

ตัวชี้วัดที่ ๒ (E๑) อัตราอาชญากรรม (Crime Rate) ต่อจำนวนประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน อัตราอาชญากรรมประกอบด้วย อาชญากรรมเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ และทรัพย์สิน

ผู้เข้าร่วมประชุม	รายละเอียดข้อคิดเห็น
พ.ต.ท.ปัญญาพนธ์ จันทร์ อ่อน (สำนักงานตำรวจ แห่งชาติ)	ตัวเลขทางสถิติที่ได้มานั้นไม่ถูกต้อง เนื่องจากในปี พ.ศ.๒๕๖๐ ฐานความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศอยู่ที่ร้อยละ ๒๘.๖๗ ซึ่งไม่รวมฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ส่วนในปี พ.ศ.๒๕๖๑ คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๗๙ แต่ถ้าเป็นฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินจะคิดเป็นร้อยละ ๘๔.๐๕ และในปี พ.ศ.๒๕๖๒ คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๒๘ และฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินคิดเป็นร้อยละ ๗๙.๑๘ โดยการขอข้อมูลจะต้องมีความชัดเจนว่าต้องการฐานความผิดใด ซึ่งตัวชี้วัดนี้จะต้องมาจากข้อมูลที่มีการเก็บและวิเคราะห์ตัวเลขออกมาต่างหาก ไม่ใช่ข้อมูลที่อยู่ในตัวชี้วัดที่ ๑๔ และหากจะนำข้อมูลจากของ สตช. มาใช้จะต้องนำทุกกลุ่มในฐานความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ และทรัพย์สิน มารวมกัน จากนั้นก็คูณด้วย ๘ และหารจำนวน

เสนอ สำนักงานกิจการยุติธรรม

โดย สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ผู้เข้าร่วมประชุม	รายละเอียดข้อคิดเห็น
	ประชากรคือ ๑๐๐,๐๐๐ คน โดยผลลัพธ์จะได้เท่ากับตัวเลขที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น ซึ่งในทุก ๆ ปีก็จะมีการวิเคราะห์ในลักษณะดังกล่าว
พ.ต.อ.หญิงปานมณี นนทโคตร (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)	ข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์นั้นล้วนแต่มาจากระบบ Crime ที่ทุก สน. จะทำการเก็บบันทึกข้อมูล (Keys) เข้าระบบเมื่อเกิดคดี จากนั้นทาง สตช. ก็จะมีโปรแกรมที่ใช้ร่วมกับระบบดังกล่าวนำข้อมูลในส่วนนั้นออกมาใช้

มติที่ประชุม: ตามมติในที่ประชุมได้นำเสนอให้ดำเนินการแก้ไขตัวเลขทางสถิติที่รวมทุกฐานความผิดทั้งอาชญากรรมเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ และทรัพย์สินให้ถูกต้อง

ตัวชี้วัดที่ ๓ (E๒) ร้อยละของประชาชนที่มีความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม

ผู้เข้าร่วมประชุม	รายละเอียดข้อคิดเห็น
ไม่มี	ไม่มี

มติที่ประชุม: ตามมติในที่ประชุมผู้เข้าร่วมประชุมเห็นพ้องต้องกันว่าควรที่จะมีตัวชี้วัดที่ ๓ (E๒) โดยเปลี่ยนชื่อ คำนิยาม การคำนวณ และมีผู้ที่รับผิดชอบเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เนื่องจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีตัวชี้วัดในหน่วยงานอยู่แล้ว

ตัวชี้วัดที่ ๔ (G๕) ร้อยละการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อมาตรการเชิงรุกด้านการบริหารจัดการให้มีความโปร่งใสในกระบวนการยุติธรรม

ผู้เข้าร่วมประชุม	รายละเอียดข้อคิดเห็น
ไม่มี	ไม่มี

มติที่ประชุม: ตามมติในที่ประชุมผู้เข้าร่วมประชุมเห็นพ้องต้องกันว่าควรที่จะมีตัวชี้วัดที่ ๔ (G๕) โดยมีการปรับเปลี่ยนใช้ชื่อว่า ร้อยละการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อมาตรการเชิงรุกด้านการบริหารจัดการให้มีความโปร่งใสในกระบวนการยุติธรรม และการคำนวณที่ถูกต้อง

ตัวชี้วัดที่ ๙ (G๖) ร้อยละการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อมาตรการ/ระบบที่เอื้อต่อการป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือผลประโยชน์

ผู้เข้าร่วมประชุม	รายละเอียดข้อคิดเห็น
ไม่มี	ไม่มี

มติที่ประชุม: ตามมติในที่ประชุมผู้เข้าร่วมประชุมเห็นพ้องตรงกันว่าควรที่จะมีตัวชี้วัดที่ ๙ (G๖) โดยมีการปรับเปลี่ยนใช้ชื่อว่า ร้อยละการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อมาตรการ/ระบบที่เอื้อต่อการป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือผลประโยชน์ และการคำนวณที่ถูกต้อง

ตัวชี้วัดที่ ๑๐ (G๗) ร้อยละความเห็นของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อการทบทวนและปรับปรุงประสิทธิภาพเรื่องร้องเรียนในกระบวนการยุติธรรม

ผู้เข้าร่วมประชุม	รายละเอียดข้อคิดเห็น
พ.ต.อ.หญิงปานมณี นนทโคตร (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)	ในการสำรวจผู้มีส่วนได้เสียสามารถขอตัวเลขจาก สตช. มาเทียบกันได้ เพราะมีการสำรวจเหมือนกัน

มติที่ประชุม: ตามมติในที่ประชุมได้นำเสนอให้นำเอาผลสำรวจความเห็นของผู้มีส่วนได้เสียจาก สตช. มาเปรียบเทียบกับผลสำรวจของผู้มีส่วนได้เสียในกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องได้และให้คงตัวชี้วัดนี้ไว้

ตัวชี้วัดที่ ๑๗ (A๑) ร้อยละของผู้ที่ได้รับการคุ้มครองดูแล ผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรมที่ได้รับการคุ้มครองดูแลโดยได้รับการชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ

ผู้เข้าร่วมประชุม	รายละเอียดข้อคิดเห็น
คุณฐนพล ด้านจิตรตรง (กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ)	มีตัวเลขคลาดเคลื่อนกันเล็กน้อย โดยในปี ๒๕๖๐ อยู่ที่ประมาณ ๘๑% ปี ๒๕๖๑ ประมาณ ๗๘% และปี ๒๕๖๒ ประมาณ ๘๐% ใช้วิธีคือ มายื่นสิทธิเท่าใดและในปีนั้นเบิกจ่ายให้ได้เท่าใดแล้วทำเป็นเปอร์เซ็นต์ โดยกำหนดเป็นฐานของจำนวนที่จะช่วยเหลือเหยื่อ ไม่ได้คำนวณว่า เหยื่อมาหมื่นคนแล้วจะจ่ายให้ได้เกิน ๕๐% เพราะแต่ละปีตัวเลขการเกิดอาชญากรรมไม่เท่ากัน เช่น ปี ๒๕๖๒ ตัวเลขการเกิดอาชญากรรมไม่มาก แต่เราจ่ายได้มาก การจ่ายมากในสัดส่วนคือเป็นค่าขอที่คงค้างในปีเก่า ๆ ด้วยที่นำมาพิจารณา จำนวนผู้เสียหายจะมีมากขึ้นอยู่กับตัวเลขการเกิดอาชญากรรมในแต่ละปี ส่วนลักษณะการจ่าย เราจ่ายกันตามข้อกฎหมายอยู่แล้ว ถ้าอันไหนเข้าเกณฑ์เราก็จ่ายแต่ถ้าไม่เข้าเกณฑ์ก็ต้องยกออกไป ผู้เสียหายประมาณ ๖๐% ที่มาหา เราก็เยียวยาตามกฎหมายได้ ส่วนอีก ๔๐% ที่ไม่เข้าเกณฑ์เหยื่อ หรือ ใช้ชีวิตหลังเกิดอาชญากรรมเกินกว่าเวลาที่กำหนดก็จะไม่ได้รับการช่วยเหลือ ตัวชี้วัดนี้มีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานโดยตรง เนื่องจากการช่วยเหลือเยียวยาผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญาเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าตอบแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๔ ซึ่งในตัวคำนิยามอาจมีการปรับเปลี่ยนเพิ่มเติมด้านชื่อและคำนิยามของตัวชี้วัดที่ ๑๗ อีกทั้งในส่วนของการได้มาซึ่งข้อมูลนั้นสามารถศึกษาหาแนวทางได้จากผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรม ที่มาใช้ในการยื่นคำขอที่กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ หรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้เป็นหน่วยงานรับคำขอ เช่น สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา, สถานีตำรวจ, กรมราชทัณฑ์, สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ฯลฯ และในกรณีของผู้ถูกจับกุมและคุมขังก็ควรที่จะให้สำนักงานกองทุนยุติธรรมนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในอีกทางหนึ่ง ทั้งนี้ตัวชี้วัดดังกล่าวก็ควรที่จะมีความสอดคล้องกับภารกิจ/พันธกิจของหน่วยงานในเรื่องของผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรมที่ได้รับความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ
คุณจิระศักดิ์ อินทร์แก้ว (สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา)	ตัวชี้วัดนี้มีความเกี่ยวข้องกับสำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญาโดยตรง เนื่องจากกรมคุ้มครองสิทธิมีภารกิจในการช่วยเหลือเยียวยาผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญาอยู่แล้ว แต่ควรที่จะนำเอาข้อมูลทางสถิติจากหน่วยงานสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยเรื่องของการเกิดเหตุอาชญากรรมในกลุ่มคดีดังกล่าวเข้ามาเปรียบเทียบเพิ่มเติมด้วย

ผู้เข้าร่วมประชุม	รายละเอียดข้อคิดเห็น
คุณจิรายุ ฉัตรทิน (สำนักงานกองทุน ยุติธรรม)	ตัวชี้วัดที่ ๑๗ มีความเกี่ยวข้องกับสำนักงานกองทุนยุติธรรม โดยเฉพาะใน ขั้นตอนที่ ๒ ว่าด้วยเรื่องภารกิจของสำนักงานกองทุนยุติธรรม ได้แก่ การ ช่วยเหลือในการดำเนินคดีและการช่วยเหลือผู้ถูกละเมิดสิทธิ ในส่วน รายละเอียดของคำนิยามของตัวชี้วัดนั้นควรที่จะนำเอาบทบาทการให้ความ ช่วยเหลือจากสำนักงานกองทุนยุติธรรมเข้าไปเพิ่มเติม โดยเฉพาะในเรื่อง ของพระราชบัญญัติ/ระเบียบของสำนักงานกองทุนยุติธรรม ทั้งนี้ควรเสริม ข้อมูลในเรื่องของภารกิจการให้ความรู้ทางกฎหมายโดยใช้สำนักงานกองทุน ยุติธรรมเป็นฐานข้อมูลหลักเข้าไปมีส่วนร่วมด้วย

มติที่ประชุม: ตามมติในที่ประชุม คณะผู้วิจัยรับเอาความคิดเห็นทั้งการปรับเปลี่ยนเพิ่มเติมด้านชื่อ
และคำนิยามของตัวชี้วัดนี้เพื่อความสะดวกคล่องกับภารกิจ/พันธกิจของหน่วยงานในเรื่องของผู้เสียหาย/เหยื่อ
อาชญากรรมที่ได้รับความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ และนำเอาข้อมูลทางสถิติจากหน่วยงานสำนักงาน
ตำรวจแห่งชาติว่าด้วยเรื่องของการเกิดเหตุอาชญากรรมในกลุ่มคดีดังกล่าวเข้ามาเปรียบเทียบ รวมทั้งนำเอา
บทบาทการให้ความช่วยเหลือจากสำนักงานกองทุนยุติธรรมเข้าไปเพิ่มเติมในการอธิบายตัวชี้วัดนี้ด้วย ซึ่งหาก
ได้เพิ่มรายละเอียดข้อมูลและปรับแก้คำนิยามดังกล่าวที่ได้เสนอไปตัวชี้วัดนี้จึงจะมีความเหมาะสมที่จะคง
ตัวชี้วัดนี้เอาไว้

ตัวชี้วัดที่ ๑๘ (A๒) ร้อยละผู้ที่ถูกจับกุม/คุมขัง และการถอนฟ้อง หรือศาลพิพากษาถึงที่สุดยกฟ้อง
และมีการพิสูจน์ว่ามีได้เป็นผู้กระทำความผิด

ผู้เข้าร่วมประชุม	รายละเอียดข้อคิดเห็น
คุณณัฐพล ด้านจิตรตรง (สำนักงานช่วยเหลือ ทางการเงินแก่ผู้เสียหาย และจำเลยในคดีอาญา)	การที่ข้อมูลทางสถิติในตัวชี้วัดนี้อยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากศาลไม่ค่อยมีการ ยกฟ้อง แต่ตามข้อกำหนดก็มีการให้ความช่วยเหลือและเยียวยา และใน ขณะเดียวกันก็ต้องมีความชัดเจนว่าการที่ได้รับการคุ้มครองนั้นก็เป็น เพราะไม่ได้ทำการกระทำความผิดจริง โดยใน ๑ ปีมีจำนวนผู้ยื่นสิทธิ ในเรื่องดังกล่าวไม่ถึง ๑,๐๐๐ ราย ด้วยลักษณะของการจ่ายค่าเยียวยานั้น จะมีการพิจารณาหลายขั้นตอน จะผ่านจากอนุฯ ของจังหวัดและส่งมาที่ กรุงเทพฯ ซึ่งเป็นบอร์ดใหญ่ที่มีปลัดกระทรวงเป็นประธาน ซึ่งเป็นการ จ่ายที่ค่อนข้างยาก แต่เมื่อจ่ายแล้วเป็นการจ่ายที่มีมูลค่าต่ำ และเป็นการ จ่ายให้กับจำเลยที่บริสุทธิ์จริง โดยสัดส่วนเป็นไปตามที่คณะวิจัยแสดง คือ มีการจ่ายได้เพิ่มขึ้นในทุก ๆ ปี เนื่องจากจำเลยทราบสิทธิกันมากขึ้นจาก การที่ให้เรือนจำหรือสถานพินิจฯ สามารถแจ้งและรับคำขอได้เลย ซึ่งการ ได้รับการเยียวยามากขึ้นก็แสดงว่ากระบวนการยุติธรรมก็ค่อนข้างจะดีขึ้น ในตัวคำนิยามอาจมีการปรับเปลี่ยนด้านชื่อและคำนิยามของตัวชี้วัดที่ ๑๘ ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น และในส่วนของการได้มาซึ่งข้อมูลนั้น

ผู้เข้าร่วมประชุม	รายละเอียดข้อคิดเห็น
	สามารถศึกษาหาแนวทางได้จากผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรม ที่มาใช้ในการยื่นคำขอที่กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ หรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้เป็นหน่วยงานรับคำขอ เช่น สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา สถานีตำรวจกรมราชทัณฑ์ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ฯลฯ และในกรณีของผู้ถูกจับกุมและคุมขังก็ควรที่จะให้สำนักงานกองทุนยุติธรรมนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในอีกทางหนึ่ง ทั้งนี้ตัวชี้วัดดังกล่าวควรที่จะมีความสอดคล้องกับภารกิจ/พันธกิจของหน่วยงานในเรื่องของจำเลยที่มีการถอนฟ้องหรือศาลพิพากษายกฟ้องว่าไม่ได้เป็นผู้กระทำความผิดหรือการกระทำไม่เป็นความผิด
คุณจิระศักดิ์ อินทร์แก้ว (สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา)	เห็นว่าถ้อยคำในตัวชี้วัดที่ ๑๘ ที่ว่า “ผู้ถูกจับ/คุมขัง” อาจหมายถึง ผู้ถูกจับหรือคุมขัง ซึ่งในการเฝ้ายามของทั้งกรมคุ้มครองสิทธิ และสำนักงานกองทุนยุติธรรม เป็นการเฝ้ายามผู้ที่ถูกคุมขังขึ้นสอบสวนและขึ้นพิจารณา และตัวชี้วัดดังกล่าวควรนำข้อมูลเรื่องของการปล่อยตัวในกรณีที่ศาลยกฟ้อง โดยที่จำเลยไม่มีความผิดจากกรมราชทัณฑ์และศาลเข้ามามีส่วนร่วมด้วย
คุณมนินธ์ สุทธิวัฒนานิติ (สำนักงานกองทุนยุติธรรม)	ตัวชี้วัดที่ ๑๘ มีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานโดยตรง เนื่องจากในกรณีที่บุคคลตรงตามคำนิยามของตัวชี้วัดที่ ๑๘ เป็นผู้ถูกละเมิดสิทธิ ก็จะเป็นผู้ที่มีสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือจากสำนักงานกองทุนยุติธรรมโดยปริยาย แต่ในตัวชี้วัดดังกล่าวยังคงมีความไม่เหมาะสมอยู่ด้วยในส่วนของข้อมูลที่มีอยู่นั้นมีเพียงรายละเอียดของผู้ยื่นขอรับการช่วยเหลือ ซึ่งยังคงขาดการคำนึงถึงข้อมูลในส่วนของผู้ที่มีสิทธิทั้งหมดที่อาจยื่นหรือไม่ได้ยื่นเรื่อง อีกทั้งควรนำข้อมูลของศาลว่าด้วยเรื่องคดีที่มีการยกฟ้องเนื่องจากจำเลยไม่ได้กระทำความผิดเข้ามามีส่วนร่วมด้วยเพื่อดูว่า จำนวนของจำเลยดังกล่าวมีจำนวนทั้งหมดกี่ราย ในขณะเดียวกันก็สามารถหาแนวทางการได้มาซึ่งข้อมูลโดยวิธีการสำรวจผ่านการขออนุเคราะห์เจ้าหน้าที่เรือนจำว่าสอบถามผู้ที่ได้รับการปล่อยตัวกรณีศาลยกฟ้อง (Exit interview) อย่างไรก็ตาม ตัวชี้วัดนี้มีความสอดคล้องกับภารกิจ/พันธกิจของหน่วยงานในเรื่องของ ร้อยละของผู้มีสิทธิฯ ที่ได้มายื่นเรื่องขอรับการช่วยเหลือเยียวยา และระดับความสำเร็จในการวิเคราะห์สาเหตุของการอนุมัติ/ไม่อนุมัติ ความช่วยเหลือเยียวยา
คุณจิรายุ ฉัตรระทิน (สำนักงานกองทุนยุติธรรม)	ตัวชี้วัดนี้มีความเกี่ยวข้องกับสำนักงานกองทุนยุติธรรม โดยเฉพาะเรื่องของการขอลปล่อยตัวชั่วคราวของผู้ต้องหาและจำเลย แต่ควรนำเอาข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ประกอบการคิดตัวชี้วัดเข้ามามีส่วนร่วมด้วย ทั้งนี้ยังได้เสนอแนวทางการได้มาซึ่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อตัวชี้วัดโดยการให้

ผู้เข้าร่วมประชุม	รายละเอียดข้อคิดเห็น
	ติดต่อประสานกับสำนักงานกองทุนยุติธรรมเพื่อขอข้อมูล โดยเฉพาะในกลุ่มงานเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อใช้เป็นฐานในการคำนวณ

มติที่ประชุม: ตามมติในที่ประชุม คณะผู้วิจัยได้รับเอาความคิดเห็น ทั้งการเสนอให้ปรับเปลี่ยนด้านชื่อ และคำนิยามให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น การเสนอให้ไปศึกษาข้อมูลแนวทางจากผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรม ที่มาใช้ในการยื่นคำขอที่กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ หรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลเรื่องการปล่อยตัว รวมทั้งข้อมูลในส่วนของผู้ที่มีสิทธิทั้งหมดที่อาจยื่นหรือไม่ได้ยื่นเรื่อง ซึ่งหากข้อมูลมีอย่างครบถ้วน และปรับแก้คำนิยามต่าง ๆ ในตัวชี้วัดแล้ว จึงจะสามารถคงตัวชี้วัดนี้เอาไว้

ตัวชี้วัดที่ ๒๑ (ET๑) ร้อยละของประชาชนที่มีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมในภาพรวม

ผู้เข้าร่วมประชุม	รายละเอียดข้อคิดเห็น
ไม่มี	ไม่มี

มติที่ประชุม: ตามมติในที่ประชุมผู้เข้าร่วมประชุมเห็นพ้องต้องกันว่าควรที่จะมีตัวชี้วัดที่ ๒๑ (ET๑) ร้อยละของประชาชนที่มีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมในภาพรวม

Tier ๒

ตัวชี้วัดที่ ๔ (G๑) จำนวนคดี/เรื่องร้องเรียน/เรื่องร้องทุกข์ที่ละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐาน

ผู้เข้าร่วมประชุม	รายละเอียดข้อคิดเห็น
คุณธีระวัฒน์ ศรีวิฑูรย์ (กรมคุมประพฤติ)	ชื่อตัวชี้วัดควรใช้คำว่า “ถูกละเมิด” จะชัดเจนขึ้น

มติที่ประชุม: ตามมติในที่ประชุมได้มีการเสนอให้มีการใช้คำอย่างเหมาะสมในการตั้งชื่อตัวชี้วัด ซึ่งจะส่งผลให้ข้อความที่ใช้อธิบายตัวชี้วัดมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และให้คงตัวชี้วัดนี้ไว้ โดยอาจปรับแล้ว และดูที่ความสอดคล้องกับหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งอาจทำให้ปรับตัวชี้วัดนี้ขึ้น Tier ๑ ได้

ตัวชี้วัดที่ ๖ (G๓) จำนวนคดีหรือเรื่องร้องเรียนที่มีการชี้มูลว่าเจ้าพนักงานของรัฐมีการทุจริต

ผู้เข้าร่วมประชุม	รายละเอียดข้อคิดเห็น
คุณวันชัย สีขาว (สำนักงานคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการ ทุจริตแห่งชาติ)	ตัวชี้วัดที่ ๖ มีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงาน เนื่องจากสำนักงาน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เป็นหน่วยงานที่ ทำหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของ ประเทศโดยตรง ซึ่งมีการจัดทำระบบงานข้อมูลเช่นนี้อยู่แล้ว จำนวนเรื่อง ร้องเรียนมีทั้งที่หน่วยงานส่งมาและที่ประชาชนมาร้องเรียน ทำให้ตัวชี้วัด ดังกล่าวมีความเหมาะสมในเรื่องของค่านิยม การคำนวณ รายละเอียดที่ เกี่ยวข้อง ด้วยการจัดทำระบบฐานข้อมูลมีความสอดคล้องกัน ทั้งนี้ควรที่ จะให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐและสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติเข้ามามีส่วนร่วมในตัวชี้วัดนี้ด้วย เนื่องจากทั้ง ๒ หน่วยงาน มีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน การทุจริตตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายตาม พ.ร.บ. ประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑

มติที่ประชุม: ตามมติจากที่ประชุม คณะผู้วิจัยได้รับเอาความคิดเห็นไปปรับแก้ โดยในที่ประชุมมี
ความคิดเห็นว่าควรให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐและสำนักงานตำรวจแห่งชาติเข้า
มามีส่วนร่วมในตัวชี้วัดนี้ด้วย เนื่องจากทั้ง ๒ หน่วยงาน มีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่อง
ร้องเรียนการทุจริต ซึ่งต้องดูว่าข้อมูลต่าง ๆ มีความแน่นอนหรือไม่ คณะกรรมการทุกหน่วยงานดังกล่าวเห็น
พ้องต้องกันหรือไม่ รวมทั้งข้อมูลที่น่ามาถูกต้องสอดคล้องกับรายงานตัวเลข ก็อาจปรับตัวชี้วัดนี้ขึ้น Tier ๑ ใน
ภายภาคหน้าได้

ตัวชี้วัดที่ ๗ (G๔) ระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนในกระบวนการยุติธรรม

ผู้เข้าร่วมประชุม	รายละเอียดข้อคิดเห็น
คุณธีระวัฒน์ ศรีวิฑูรย์ (กรมคุมประพฤติ)	แต่ละขั้นตอนอาจมีข้อแตกต่างเรื่องคดี เพราะบางคดีอาจใช้เวลานาน

มติที่ประชุม: ตามมติในที่ประชุมได้ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องระยะเวลาของแต่ละคดี ที่อาจมี
ระยะเวลาที่แตกต่างกัน จึงทำให้ข้อมูลมีความไม่แน่นอนว่าระยะเวลาของคดีและลักษณะต่าง ๆ ว่าจะมี
ระยะเวลาเท่าไรหรือสิ้นสุดเมื่อไร จึงยังคงแขวนให้ตัวชี้วัดนี้อยู่ใน Tier ๒ ก่อน โดยอาจต้องลองทำเป็น
User Survey ไปก่อน หรือ ไปตามสืบค้นข้อมูลทั้งหมดจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งก็ต้องดูทางบริบททาง
กฎหมายว่าเหมาะสมหรือไม่ต่อไป

ตัวชี้วัดที่ ๑๑ (G๘) สัดส่วนความเหมาะสมของทรัพยากร ทั้งเครื่องมือ งบประมาณ และทรัพยากร มนุษย์ กับภาระงาน

ผู้เข้าร่วมประชุม	รายละเอียดข้อคิดเห็น
คุณธีระวัฒน์ ศรีวิฑูรย์ (กรมคุมประพฤติ)	อาจต้องสอบถามไปทาง ก.พ.ร. เพราะ ก.พ.ร. มีการวิเคราะห์โครงสร้าง ปรับปรุงโครงสร้างของกระทรวง ถ้าเป็นทรัพยากร อัตรากำลัง งบประมาณ สามารถสอบถามได้ ณ หน่วยงานนั้น ๆ
คุณพีรพัฒน์ ญัฐวรจิตา (กรมคุมประพฤติ)	ตัวชี้วัดที่ ๑๑ นั้นมีความเกี่ยวข้องกับกรมคุมประพฤติ เนื่องจากตัวชี้วัด แสดงให้เห็นถึงประสิทธิผลของการดูแลและแก้ไขผู้กระทำผิดที่อยู่ใน ความรับผิดชอบของกรมคุมประพฤติว่าสามารถแก้ไขได้มีคุณภาพมาก เพียงใด ในขณะเดียวกันตัวชี้วัดดังกล่าวนี้ควรใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ หน่วยงานทั้งหมด ๓ กรม ซึ่งได้แก่ กรมคุมประพฤติ กรมพินิจและ คွ่มครองเด็กและเยาวชน และกรมราชทัณฑ์เข้ามามีส่วนร่วมด้วย โดยการ หาแนวทางการได้มาซึ่งข้อมูลนั้นได้ให้คำแนะนำว่าข้อมูลที่ได้มาจาก ระบบ DXC นั้นมีการบริหารจัดการข้อมูลจนถูกต้องครบถ้วนและมีความ พร้อมที่จะนำมาใช้งานได้แล้วเป็นเวลาหนึ่ง และในส่วนของตัวชี้วัดที่ควร จะเป็นนั้นก็มีความสอดคล้องกับภารกิจของทั้ง ๓ กรม เพราะได้รับความ เห็นชอบจากฝ่ายการพิจารณาทุกภาคส่วน ทั้งผู้บริหารกรมฯ และ ผู้บริหารกระทรวง

มติที่ประชุม: ตามมติในที่ประชุม ทางผู้วิจัยต้องขอข้อมูลส่วนนี้ย้อนหลัง ๓ ปี ของแต่ละหน่วยงานใน ส่วนนี้ เพื่อประโยชน์ในการศึกษาภายใน ๒ สัปดาห์ นอกจากนี้ยังเปิดกว้างการปรับเปลี่ยนคำนิยามต่าง ๆ ของ ตัวชี้วัดนี้ ซึ่งถ้าได้ข้อมูลจนถึงที่สุดแล้ว หากยังไม่ครบถ้วนอาจจำเป็นต้องตัดตัวชี้วัดนี้ออก แต่ทั้งนี้ตัวชี้วัดนี้ก็มี ความสำคัญอย่างมากในการศึกษา แต่ทั้งนี้ก็ยังจะต้องติดตัวชี้วัดนี้ใน Tier ๒ ก่อนเช่นเดิม

ตัวชี้วัดที่ ๑๒ (G๙) ร้อยละการบริหารทรัพยากรบุคคลของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม

ผู้เข้าร่วมประชุม	รายละเอียดข้อคิดเห็น
คุณสุภกิจ เจริญเวช (กรมราชทัณฑ์)	ตัวชี้วัดที่ ๑๒ เป็นการประเมินตนเองตามแนวทางที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด กล่าวคือ ตัวชี้วัดดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับกรมราชทัณฑ์เป็น ปกติอยู่แล้ว และในส่วน of คำนิยาม การคำนวณ และรายละเอียดต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดดังกล่าวนี้ถือว่ามีความเหมาะสม แต่จะต้อง คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่มีการดำเนินงานในภารกิจของ ตนเอง เพราะภารกิจบางอย่างก็มีหน่วยงานหลายหน่วยงานที่รับผิดชอบ ร่วมกันในการดำเนินงาน ดังนั้น การกำหนดคำนิยาม สูตรการคำนวณ หรือรายละเอียดของตัวชี้วัด จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมหรือความร่วมมือ

ผู้เข้าร่วมประชุม	รายละเอียดข้อคิดเห็น
	ระหว่างหน่วยงานในการกำหนดรายละเอียดดังกล่าว เพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันและมีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น อีกทั้งการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องของตัวชี้วัดจะต้องมีการบูรณาการในเรื่องของการจัดเก็บข้อมูลของแต่ละหน่วยงาน เนื่องจากการดำเนินงานในบางเรื่อง มีหน่วยงานหลายหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินงาน จึงจำเป็นต้องแสดงให้เห็นถึงความมีส่วนร่วมของหลายหน่วยงานที่จะสามารถบูรณาการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น ซึ่งทางกรมมีข้อมูลปีปัจจุบันกำลังวิเคราะห์อยู่ และสามารถให้ข้อมูลย้อนหลังของ ปี ๒๕๖๐ ที่ยังไม่มีข้อมูลได้

มติที่ประชุม: ตามมติในที่ประชุม คณะผู้วิจัยต้องขอรายละเอียดจาก HR Score Card ของกรมราชทัณฑ์ย้อนหลังเพิ่มเติม ทั้งนี้ได้เปิดกว้างความคิดเห็นในการปรับเปลี่ยนชื่อ คำนิยามของตัวชี้วัดตลอดและยังคงตัวชี้วัดนี้ไว้ใน Tier ๒

ตัวชี้วัดที่ ๑๔ (G๑๑) หน่วยงานมีการจัดทำการวิเคราะห์ประเมินต้นทุนของกิจกรรมการเข้าถึงความยุติธรรม

ผู้เข้าร่วมประชุม	รายละเอียดข้อคิดเห็น
ไม่มี	ไม่มี

มติที่ประชุม: ตามมติในที่ประชุมผู้เข้าร่วมประชุมเห็นพ้องต้องกันว่าควรที่จะมีตัวชี้วัดที่ ๑๔ (G๑๑) คงเดิมในเบื้องต้น

ตัวชี้วัดที่ ๑๕ (RE๑) อัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัว” ส่วนกรมคุมประพฤติจะใช้ชื่อว่า “ร้อยละของผู้พ้นคุมประพฤติที่กลับมากระทำผิดซ้ำ”

ผู้เข้าร่วมประชุม	รายละเอียดข้อคิดเห็น
คุณสุกกิจ เจริญเวช (กรมราชทัณฑ์)	ตัวชี้วัดที่ ๑๕ เป็นการจัดเก็บข้อมูลในส่วนของผลการดำเนินงานด้านการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยของกรมราชทัณฑ์ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานโดยตรง ในส่วน of คำนิยาม การคำนวณ และรายละเอียดต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดดังกล่าวนั้นถือว่ามีความเหมาะสม แต่จะต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่มีการดำเนินงานในการกิจของตนเอง เพราะภารกิจบางอย่างก็มีหน่วยงานหลายหน่วยงานที่รับผิดชอบร่วมกันในการดำเนินงาน ดังนั้น การกำหนดคำนิยาม สูตรการ

ผู้เข้าร่วมประชุม	รายละเอียดข้อคิดเห็น
	คำนวณ หรือรายละเอียดของตัวชี้วัด จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมหรือความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในการกำหนดรายละเอียดดังกล่าว เพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันและมีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น อีกทั้งการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องของตัวชี้วัดจะต้องมีการบูรณาการในเรื่องของการจัดเก็บข้อมูลของแต่ละหน่วยงาน เนื่องจากการดำเนินงานในบางเรื่อง มีหน่วยงานหลายหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินงาน จึงจำเป็นต้องแสดงให้เห็นถึงความร่วมมือของหลายหน่วยงานที่จะสามารถบูรณาการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น ทั้งนี้รายละเอียดของตัวชี้วัดที่ควรจะเป็นก็ควรที่จะสอดคล้องกับภารกิจ/พันธกิจของหน่วยงานในเรื่องของอัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัว
คุณอัจฉรา แซ่ตั้ง (กรมราชทัณฑ์)	ในส่วนค่านิยาม และการคำนวณมีความเหมาะสม เนื่องจากมีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้ครอบคลุมการวัดตามตัวชี้วัดที่ ๑๕ โดยตัวชี้วัดดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับกรมราชทัณฑ์โดยตรง เนื่องจากผู้ต้องขังที่พ้นโทษและได้รับการปล่อยตัวจากกรมราชทัณฑ์เป็นผู้ที่อยู่ในความดูแลของกรมราชทัณฑ์ ซึ่งผ่านการแก้ไขฟื้นฟูเป็นหนึ่งในภารกิจของกรมราชทัณฑ์ และสามารถนำมาประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานได้ แต่อาจมีปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของผู้พ้นโทษได้เช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตาม ในส่วนของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดนี้ก็ควรที่จะให้กรมคุมประพฤติเข้ามามีส่วนร่วมด้วย เนื่องจากตัวชี้วัดดังกล่าวเป็นข้อมูลจากผู้พ้นโทษ อาจจะต้องนำข้อมูลจากกรมคุมประพฤตินำมาด้วย ซึ่งกรมคุมประพฤติน่าจะมีการเก็บข้อมูลอยู่ด้วยเช่นกัน ซึ่งน่าจะปรากฏความซ้ำซ้อนของข้อมูล เพราะว่าข้อมูลของกรมราชทัณฑ์ก็อาจจะมีการเก็บข้อมูลผู้พ้นโทษที่อยู่ระหว่างการคุมประพฤติอีกด้วย อย่างไรก็ตาม ในส่วนของการหาแนวทางการได้มาซึ่งข้อมูลนั้น ปัจจุบันกรมราชทัณฑ์ได้ใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากผู้พ้นโทษในหลายวิธีการด้วยกัน เช่น การติดตามเยี่ยมบ้านโดยเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ การประสานหน่วยงานภายนอกเพื่อติดตาม ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (Line, Facebook) การโทรศัพท์ และการตอบแบบสอบถามทางไปรษณีย์หรือทางจดหมาย เป็นต้น
คุณพิรุณรัตน์ ญัฐวัตรจิตา (กรมคุมประพฤติ)	ตัวชี้วัดที่ ๑๕ นั้นมีความเกี่ยวข้องกับกรมคุมประพฤติโดยตรง เนื่องจากตัวชี้วัดแสดงให้เห็นถึงประสิทธิผลของการดูแล และแก้ไขผู้กระทำผิดที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมคุมประพฤติว่าสามารถแก้ไขได้มีคุณภาพมากเพียงใด ในขณะที่ตัวชี้วัดดังกล่าวนี้ควรใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานทั้งหมด ๓ กรม ซึ่งได้แก่ กรมคุมประพฤติ กรมพินิจและ

ผู้เข้าร่วมประชุม	รายละเอียดข้อคิดเห็น
	คummings และเยาวชน และกรมราชทัณฑ์เข้ามามีส่วนร่วมด้วย โดยการหาแนวทางการได้มาซึ่งข้อมูลนั้นได้ให้คำแนะนำว่าข้อมูลที่ได้มาจากระบบ DXC นั้นมีการบริหารจัดการข้อมูลจนถูกต้องครบถ้วนและมีความพร้อมที่จะนำมาใช้งานได้แล้วเป็นเวลาหนึ่ง และในส่วนของตัวชี้วัดที่ควรจะเป็นนั้นก็มีความสอดคล้องกับภารกิจของทั้ง ๓ กรม เพราะได้รับความเห็นชอบจากฝ่ายการพิจารณาทุกภาคส่วน ทั้งผู้บริหารกรมฯ และผู้บริหารกระทรวง

มติที่ประชุม: ตามมติในที่ประชุม คณะผู้วิจัยต้องการข้อมูลทางสถิติรายปีของแต่ละหน่วยงานเพื่อนำมาวิเคราะห์ในการศึกษา และคำนวณหาคะแนน เพื่ออาจเป็นการวัดประสิทธิภาพของหน่วยงาน และยังต้องปรับค่านิยามต่าง ๆ ของตัวชี้วัดให้เหมาะสม จึงยังให้ตัวชี้วัดนี้ยังคงอยู่ใน Tier ๒ ต่อไป

ตัวชี้วัดที่ ๑๖ (RE๒) ร้อยละของนักโทษหลังพ้นโทษที่สามารถกลับไปดำเนินชีวิตในสังคมได้

ผู้เข้าร่วมประชุม	รายละเอียดข้อคิดเห็น
คุณอัจฉรา แซ่ตั้ง (กรมราชทัณฑ์)	ข้อมูลเฉพาะคนที่ยินยอมให้ติดตาม เช่น หากปล่อยไป ๗๐,๐๐๐ คน อาจยินยอมแค่ ๑๐,๐๐๐ คน และมีคนที่ตรงตามนิยามนี้ดังที่แสดง แต่จะแตกต่างกันในค่านิยามและองค์ประกอบของกรมราชทัณฑ์มี ๓ องค์ประกอบ แต่ของคุมประพฤติไม่มีภารกิจนี้ อย่างไรก็ตาม อาจจะมีการปรับองค์ประกอบกลับไปดำเนินชีวิตในสังคมได้ที่ไม่จำเป็นต้องใส่ข้อมูลครบทั้ง ๓ องค์ประกอบก็ได้ โดยอาจจะเป็น ๑ ใน ๓ หรือ ๒ ใน ๓ ขององค์ประกอบก็ได้ เนื่องจากมีปัจจัยอื่นที่สามารถส่งผลต่อการดำเนินงานตามตัวชี้วัด เช่น สถานะเศรษฐกิจ สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) เป็นต้น ในส่วนค่านิยาม และการคำนวณมีความเหมาะสม เนื่องจากมีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้ครอบคลุมการวัดตามตัวชี้วัดที่ ๑๖ โดยตัวชี้วัดดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับกรมราชทัณฑ์โดยตรง เนื่องจากผู้ต้องขังที่พ้นโทษและได้รับการปล่อยตัวจากกรมราชทัณฑ์เป็นผู้ที่อยู่ในความดูแลของกรมราชทัณฑ์ ซึ่งผ่านการแก้ไขฟื้นฟูเป็นหนึ่งในภารกิจของกรมราชทัณฑ์ และสามารถนำมาประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานได้ แต่อาจมีปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจส่งผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของผู้พ้นโทษได้เช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตาม ในส่วนของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดนี้ก็ควรที่จะให้กรมคุมประพฤติเข้ามามีส่วนร่วมด้วย เนื่องจากตัวชี้วัดดังกล่าวเป็นข้อมูลจากผู้พ้นโทษ อาจจะต้องนำข้อมูลจากกรมคุมประพฤติมารวมด้วย ซึ่งกรมคุมประพฤติน่าจะมีการเก็บข้อมูล

ผู้เข้าร่วมประชุม	รายละเอียดข้อคิดเห็น
	อยู่ด้วยเช่นกัน ซึ่งน่าจะปรากฏความซ้ำซ้อนของข้อมูล เพราะว่าข้อมูลของกรมราชทัณฑ์ก็อาจจะมีการเก็บข้อมูลผู้พ้นโทษที่อยู่ระหว่างการคุมประพฤติอีกด้วย อย่างไรก็ตาม ในส่วนของการหาแนวทางการได้มาซึ่งข้อมูลนั้น ปัจจุบันกรมราชทัณฑ์ได้ใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากผู้พ้นโทษในหลายวิธีการด้วยกัน เช่น การติดตามเยี่ยมบ้านโดยเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ การประสานหน่วยงานภายนอกเพื่อติดตาม ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ (Line, Facebook) การโทรศัพท์ และการตอบแบบสอบถามทางไปรษณีย์หรือทางจดหมาย เป็นต้น
คุณธีระวัฒน์ ศรีวิฑูรย์ (กรมคุมประพฤติ)	กฎหมายไม่ได้ให้อำนาจในการติดตามนี้ กรมคุมประพฤติทำได้แค่คุมประพฤติ
คุณสุภกิจ เจริญเวช (กรมราชทัณฑ์)	ตัวชี้วัดที่ ๑๕ เป็นการจัดเก็บข้อมูลในส่วนของผลการดำเนินงานด้านการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยของกรมราชทัณฑ์ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานโดยตรง ในส่วนของค่านิยม การคำนวณ และรายละเอียดต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดดังกล่าวนี้ถือว่ามีความเหมาะสมแต่จะต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่มีการดำเนินงานในภารกิจของตนเอง เพราะภารกิจบางอย่างก็มีหน่วยงานหลายหน่วยงานที่รับผิดชอบร่วมกันในการดำเนินงาน ดังนั้น การกำหนดค่านิยม สูตรการคำนวณ หรือรายละเอียดของตัวชี้วัด จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมหรือความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในการกำหนดรายละเอียดดังกล่าวเพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันและมีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น อีกทั้งการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องของตัวชี้วัดจะต้องมีการบูรณาการในเรื่องของการจัดเก็บข้อมูลของแต่ละหน่วยงาน เนื่องจากการดำเนินงานในบางเรื่อง มีหน่วยงานหลายหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินงาน จึงจำเป็นต้องแสดงให้เห็นถึงความมีส่วนร่วมของหลายหน่วยงานที่จะสามารถบูรณาการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น ทั้งนี้ตัวชี้วัดดังกล่าวก็ควรที่จะมีความสอดคล้องกับภารกิจ/พันธกิจของหน่วยงานในเรื่องของร้อยละของนักโทษที่สามารถกลับไปดำเนินชีวิตในสังคมได้
คุณณธรา ฐิติธราดล (กรมราชทัณฑ์)	มีข้อสงสัยถึงองค์ประกอบของตัวชี้วัดที่ ๑๖ ว่า การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนมีการวัดอย่างไร พร้อมทั้งให้คำอธิบายว่าค่านิยม การคำนวณ รายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดดังกล่าวนี้ กรมราชทัณฑ์ไม่ได้มีภารกิจในการติดตามผู้พ้นโทษ

มติที่ประชุม: ตามมติในที่ประชุม ทางคณะผู้วิจัยได้มีข้อมูลจำกัดเฉพาะของผู้พ้นโทษบางส่วน ซึ่งในหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งกรมคุมประพฤติ และกรมราชทัณฑ์ เป็นต้น ไม่มีอำนาจในการติดตามผู้พ้นโทษตาม

กฎหมาย จึงอาจมีการปรับแก้คำนิยาม รวมทั้งต้องรอข้อมูลที่กรมพินิจมี และพิจารณาอาจปรับขึ้นไป Tier ๑ ได้ในภายภาคหน้า

Tier ๓

ตัวชี้วัดที่ ๕ (G๒) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการกำหนดตัวชี้วัดที่สะท้อนระดับความถูกต้องและเที่ยงธรรม

ผู้เข้าร่วมประชุม	รายละเอียดข้อคิดเห็น
คุณวิพล กิตติทัศนาศรัย (สำนักงานอัยการสูงสุด)	ตอนที่อยู่ใ้ในสภาพปฏิรูปเมื่อตอนปีพ.ศ.๒๕๔๒ มันเป็นคำถามถามตรงไปตรงมาว่าหน่วยงานนั้น ๆ “มีวิธีปฏิบัติอะไร” แล้วให้คำปฏิบัติหรือวิธีปฏิบัติตรงตามบทบาทหน้าที่ และในปี พ.ศ.๒๕๖๑ ทางอัยการก็มีโจทย์ขึ้นมาแล้วคิดว่าบทบาทคือการเป็นอาญา และมีการถามตนเองเสมอว่าได้ทำงานถูกต้องหรือเที่ยงตรงหรือไม่ในการทำคดีอาญา ดังนั้น ตัวชี้วัดคือตัวสะท้อนไม่ใช่สรณะ ทั้งนี้พนักงานอัยการทั่วโลกก็จะมีกรมมองว่า อัตราคดีที่อัยการจะพิจารณาสั่งฟ้องได้นั้นต้องมีมาตรฐานและมีหลักฐานที่น่าเชื่อถือว่าจะสามารถนำพาจำเลยหรือผู้ต้องหาไปขึ้นศาลได้ และควรที่จะเป็นคดีที่ดีพอและควรค่าต่อการนำไปดำเนินคดี เพราะศาลนั้นมีคุณค่า ด้วยเหตุนี้กระบวนการกรองเมื่อเกิดการฟ้องขึ้นนั้นจะต้องดูก่อนว่ามีแนวโน้มที่ศาลจะพิจารณาตามลำดับหรือไม่ จึงจำเป็นต้องเอาเนื้องานไปผูกกับศาล คดีที่ทางอาญาพิจารณาสั่งฟ้อง จำเลยต้องต่อสู้ เพราะถ้าจำเลยไม่ต่อสู้แล้วรับสารภาพ ศาลก็ดำเนินการพิพากษาตามคำฟ้อง ซึ่งก็จะปรากฏแค่เพียงตัวเลขที่สวยงามและไม่ได้ดูแก่นของบทบาทอย่างแท้จริง จึงมัดไว้ว่า คดีที่พนักงานอัยการสั่งฟ้อง และจำเลยให้การปฏิเสธและต่อสู้ และศาลพิพากษาตามฟ้องโจทย์ ก็จะมีการถกเถียงว่า “จะไปวัดแค่ศาลชั้นต้นได้อย่างไร ต่อมาศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาก็อาจจะกลับคำได้” ซึ่งสิ่งดังกล่าวเป็นเพียงแค่ตัวสะท้อนไม่ใช่สรณะ จึงไม่จำเป็นต้องเป็นจริงหรือเป็นสัจธรรม ๑๐๐ % แต่มันสามารถสะท้อนได้หรือไม่ถ้าหากว่าการฟ้องของอัยการ ๑๐๐ ปีหรือถ้าศาลตามฟ้อง แม้กระทั่งศาลชั้นต้นถึง ๘๐ ก็เพียงพอแล้วด้วยเป็นการทำงานอย่างถูกต้องและเที่ยงตรงตามบทบาทหน้าที่ในแง่ของการฟ้อง จากการที่หน่วยงานไม่นำสิ่งเจือปนไปข้องเกี่ยวกับศาล โดยสรุปแล้วในตัวชี้วัดชุดนี้จึงมีความต้องการที่จะสร้างตัวชี้วัดของโรงงานที่ทำคดีอาญาให้เป็นเสมือนระบบสายพาน แม้ว่าหน้าที่หลักที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานก็คือการดำเนินคดีอาญาและมีบทบาทเป็นพนักงานสอบสวน แต่หากมองตัวชี้วัดนี้เป็นระบบที่ใช้สะท้อนก็จะมีประโยชน์ ในขณะที่กรมราชทัณฑ์หรือกรมคุมการประพฤติก็มี

ผู้เข้าร่วมประชุม	รายละเอียดข้อคิดเห็น
	ลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งต้องกลับไปถกเถียงก่อนว่าการจัดการของหน่วยงานนั้น ๆ คืออะไร และกลับไปดูรายละเอียด
คุณสุวดี ไหลพิงทอง (สำนักงานกิจการยุติธรรม)	ในชื่อตัวชี้วัดอาจจะเพิ่มคำว่า “ระดับความถูกต้อง” เข้าไปด้านหน้าประโยค การกำหนดตัวชี้วัดของผู้ดำเนินงานในตำแหน่งต่าง ๆ ในกระบวนการยุติธรรมนั้นสามารถสะท้อนความถูกต้องและเที่ยงธรรมของการทำงาน เห็นด้วยกับข้อความที่กล่าวว่า “หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเองจะต้องมองว่าหน้าที่หลักของตนเองจะต้องทำอะไร และมันมีตัวชี้วัดที่ไปวัดหน้าที่หลักในการทำงานของเขาหรือไม่”
อ.ดร.เกียรติอนันต์ ล้วนแก้ว (นักวิชาการ)	เนื่องจากเมื่อได้ดูภูมิศาสตร์ทางสังคมหรือการเมืองแล้วเหมือนกับว่าถ้าจะเอาตัวชี้วัดเช่นนี้จริง เรามีความพร้อมอย่างแท้จริงแล้วหรือ ในท้ายที่สุดการพิจารณาโดยคณะกรรมการพิจารณาจัดหาวิชาชีพมีความเห็นว่าควรเริ่มดำเนินการไปอย่างไร้รื้อน โดยได้เสนอกระบวนการไว้ว่า ขั้นแรก ขอให้ได้กระตุ้นที่การดำเนินงานเสียก่อนผ่านการเข้าไปดูภารกิจหลัก จากนั้นจึงควรที่จะพยายามกำหนดขอบเขตให้ชัดเจนโดยออกจากตัวชี้วัดที่สัมพันธ์และสังเกตการณ์ให้ได้

มติที่ประชุม: ตามมติในที่ประชุม จากตัวอย่างต่าง ๆ ที่ทางคณะกรรมการของแต่ละหน่วยงานกล่าว จึงเป็นตัวชี้วัดในแง่ของการดำเนินงานที่มีความสำคัญอย่างมาก จึงต้องการทราบถึงการได้มาซึ่งข้อมูลต่าง ๆ นี้ ในเบื้องต้นต้องสำรวจว่าแต่ละหน่วยงานมีตัวชี้วัดส่วนนี้หรือไม่ ซึ่งยังมองว่าต้องสืบค้นข้อมูลต่อไป จึงไม่สามารถขยับระดับขึ้น Tier ๒ ได้ในตอนนี

ตัวชี้วัดที่ ๑๓ (G๑๐) หน่วยงานมีการจัดเก็บและบูรณาการข้อมูลกระบวนการยุติธรรมอย่างเป็นระบบ

ผู้เข้าร่วมประชุม	รายละเอียดข้อคิดเห็น
ไม่มี	ไม่มี

มติที่ประชุม: ตามมติในที่ประชุมในเบื้องต้น ผู้เข้าร่วมประชุมเห็นพ้องต้องกันว่าควรที่จะมีตัวชี้วัดที่ ๑๓ (G๑๐) คงเดิมในเบื้องต้น

ตัวชี้วัดที่ ๑๙ (D๑) หน่วยงานมีมาตรการในการตรวจสอบ เพื่อป้องกันการจับกุมผู้ต้องหา/จำเลย โดยไม่ได้กระทำความผิด

ผู้เข้าร่วมประชุม	รายละเอียดข้อคิดเห็น
คุณวิพล กิตติทัศนาศรัชัย (สำนักงานอัยการสูงสุด)	ถ้าหากมีการจับและดำเนินการสอบสวนแล้วคดีตกไปพร้อมข้อกฎหมายจึงคิดว่าคุณลักษณะดังกล่าวมีนัยสำคัญ โดยตกไปพร้อมข้อกฎหมายนั้นหมายความว่า แม้ว่าจะมีการเล่าเรื่องที่ไม่มีมูลความจริง ซึ่งตามกฎหมายนั้นก็จะไม่เข้าองค์ประกอบความจริงก็ไม่ว่าจะจับกุมตั้งแต่ต้น เพราะไม่มีองค์ประกอบของความผิดอยู่แล้วฐานกฎหมายไม่เข้มงวดแล้วไปจับก็เสมือนว่าเป็นตัวชี้วัดที่ใกล้เคียงกัน จึงคิดว่าตัวชี้วัดนี้มีประโยชน์อย่างคล้ายคลึงกันในกรณีที่ข้อกฎหมายไม่ครบถ้วนหรือครอบคลุมอย่างเพียงพอ โดยตัวชี้วัดนี้มีความเกี่ยวข้องกับสำนักงานอัยการสูงสุดโดยตรง เนื่องจากบทบาทพนักงานอัยการ คือ การกลั่นกรองสำนวนคดีอาญาว่า คดีใดควรฟ้อง อย่างไรก็ ตาม การพิจารณาสั่งไม่ฟ้องเพราะพยานหลักฐานไม่เพียงพอต่อการฟ้องนั้น อาจไม่ใช้การฟ้องเพราะเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ได้กระทำความผิด หรือ เพราะเกิดการดำเนินคดีที่มีการจับกุมผิดพลาดอย่างในกรณีของตัวชี้วัดที่ ๑๙ (D๑) หน่วยงานก็มีมาตรการในการตรวจสอบ เพื่อป้องกันการจับกุมผู้ต้องหา/จำเลย โดยไม่ได้กระทำความผิดอยู่ และควรที่จะนำข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดดังกล่าวที่อาจจะมาจากพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ และศาลยุติธรรมเข้ามามีส่วนร่วมด้วย ซึ่งในส่วนของการได้มาซึ่งข้อมูลก็ควรที่จะต้องเป็นข้อมูลจากสถิติการปฏิบัติงานจริงของหน่วยงานนั้น ๆ อย่างไรก็ตาม ตัวชี้วัดนี้มีความสอดคล้องกับภารกิจ/พันธกิจของหน่วยงานในเรื่องของจำนวนคดีที่พนักงานอัยการส่งฟ้อง และจำเลยต่อสู้คดีที่ศาลพิพากษาตามการฟ้องของพนักงานอัยการโจทก์ จำนวนคดีที่พนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้องโดยขัดต่อระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานมีมาตรการและกระบวนการงานที่ชัดเจนเกี่ยวกับการร้องขอความเป็นธรรมในคดีอาญา

มติที่ประชุม: ตามมติในที่ประชุม ต้องมีข้อมูลเพิ่มเติมในการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นทั้งจากหน่วยงานต่าง ๆ หรือ พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ เป็นต้น จึงจำเป็นต้องอยู่ในระดับ Tier ๓ ต่อไป

ตัวชี้วัดที่ ๒๐ (D๒) จำนวนคดีที่มีการร้องฟื้นขึ้นมาจากพบว่ามีการจับกุมผู้ต้องหา/จำเลย โดยไม่ได้กระทำความผิด

ผู้เข้าร่วมประชุม	รายละเอียดข้อคิดเห็น
คุณวิพล กิตติทัศนาศรัชัย (สำนักงานอัยการสูงสุด)	ตัวชี้วัดที่ ๒๐ (D๒) มีความเกี่ยวข้องกับสำนักงานอัยการสูงสุดโดยตรงจากการที่มีจำนวนคดีที่ถูกร้องฟื้นขึ้นมาเป็นรูปธรรม เนื่องจากได้พบว่ามีการจับกุมผู้ต้องหา/จำเลย โดยไม่ได้กระทำความผิดแบบ miscarriage of justice และควรที่จะนำข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดดังกล่าวมาจากพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ และศาลยุติธรรมเข้ามามีส่วนร่วมด้วย ซึ่งในส่วนของการได้มาซึ่งข้อมูลก็ควรที่จะต้องเป็นข้อมูลจากสถิติการปฏิบัติงานจริงของหน่วยงานนั้น ๆ อย่างไรก็ตาม ตัวชี้วัดนี้มีความสอดคล้องกับภารกิจ/พันธกิจของหน่วยงานในเรื่องของจำนวนคดีที่พนักงานอัยการส่งฟ้อง และจำเลยต่อสู้คดีที่ศาลพิพากษาตามการฟ้องของพนักงานอัยการโจทก์ จำนวนคดีที่พนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้องโดยขัดต่อระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานมีมาตรการและกระบวนการที่ชัดเจนเกี่ยวกับการร้องขอความเป็นธรรมในคดีอาญา

มติที่ประชุม: ตามมติในที่ประชุมควรที่จะนำข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ และศาลยุติธรรมเข้ามามีส่วนร่วมด้วย ซึ่งจะต้องเป็นข้อมูลจากสถิติการปฏิบัติงานจริงของหน่วยงานนั้น ๆ และเนื่องจากความไม่ชัดเจนและครบถ้วนของข้อมูล จึงยังคงให้ตัวชี้วัดนี้ไว้ในระดับ Tier ๓ ต่อไป

ปิดประชุมเวลา ๑๕.๓๐

ภาพการประชุมปฏิบัติการกลุ่มย่อย (Cluster Workshop)
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ วันพุธที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๓

รายงานการประชุม

งานประชุมปฏิบัติการกลุ่มย่อย (Cluster Workshop) ครั้งที่ ๒

“จ้างเหมาบริการประเมินผลการดำเนินการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา”

วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๕.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมบีบี ๒๐๑ ชั้น ๒ ศูนย์ประชุมวายุภักษ์

โรงแรมเซ็นทารา บายเซ็นทารา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ ถนนแจ้งวัฒนะ กรุงเทพฯ

ผู้ร่วมประชุม

กรรมการ/ คณะทำงาน/ ผู้แทนหน่วยงาน

๑. ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร สำนักงานกิจการยุติธรรม
คุณวริษฐภรณ์ อนุหนายนันท์
๒. หัวหน้าศูนย์พัฒนาข้อมูลกระบวนการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม
คุณสุวดี ไหลพิงทอง
๓. นักวิชาการยุติธรรมชำนาญการพิเศษ สำนักงานกิจการยุติธรรม
คุณจิตติยา พงษ์เกษมธำนิษฐ์
๔. เจ้าหน้าที่โครงการขับเคลื่อนเป้าหมายการปฏิรูปประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรม
สำนักงานกิจการยุติธรรม
คุณปิ่นดดา ปุญโกวิทย์
๕. นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ ส่วนระบบข้อมูลและสถิติ
สำนักงานแผนและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม
คุณพลพล เล็กกระโทก
๖. นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ ส่วนระบบข้อมูลและสถิติ
สำนักงานแผนและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม
คุณพงศ์พล กิตติโสภ
๗. อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานอัยการสูงสุด
คุณวิพล กิตติทัศนาศรัย
๘. ผู้อำนวยการพัฒนาระบบบริหาร สำนักงานอัยการสูงสุด
คุณสุนันท์ ทวีการไธ
๙. นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานอัยการสูงสุด
คุณรัตนา วงศ์ทะ

๑๐. ผู้กำกับกลุ่มงานวิจัย ๓ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

พ.ต.อ.หญิงปานมณี นนทโคตร

๑๑. รองผู้กำกับกลุ่มงานวิเคราะห์นโยบายและประเมินผล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

พ.ต.ท.ปัญญาพนธ์ จันทร์อ่อน

๑๒. นักทัณฑวิทยาชำนาญการ กรมราชทัณฑ์

คุณสุภกิจ เจริญเวช

๑๓. นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ กรมราชทัณฑ์

คุณอัจฉรา แซ่ตั้ง

๑๔. นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ กรมราชทัณฑ์

คุณณธรา ฐิติธราดล

๑๕. นักวิชาการคอมพิวเตอร์ กรมราชทัณฑ์

คุณญิศา ย้อยแก้ว

๑๖. ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กรมคุมประพฤติ

คุณธีระวัฒน์ ศรีวิฑูรย์

๑๗. พนักงานคุมประพฤติชำนาญการพิเศษ กรมคุมประพฤติ

คุณพีรพัฒน์ ญัฐวัตรจินดา

๑๘. นักวิเคราะห์นโยบายแผนการปฏิบัติการ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

คุณปาริชาติ เอื้ออารีย์

๑๙. นักวิเคราะห์นโยบายแผนการปฏิบัติการ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

คุณวรลักษณ์ มีสุข

๒๐. พนักงานคุมประพฤติชำนาญการ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

คุณอาทิตย์ เสดะจันทร์

๒๑. นักสังคมสงเคราะห์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

คุณปิยะ แสงระยับ

๒๒. นักสังคมสงเคราะห์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

คุณจันทิมาพร ภูณราราช

๒๓. นักวิชาการยุติธรรมปฏิบัติการ สำนักงานกองทุนยุติธรรม

คุณเดชาวัฒน์ เจริญทอง

๒๔. นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ สำนักงานกองทุนยุติธรรม

คุณภูวนัย แสงพล

คณะผู้วิจัยคณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

๒๕. รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระ สนิเตชารักษ์

หัวหน้าโครงการฯ

๒๖. อาจารย์วิชาญ กิตติรัตนพันธ์

นักวิจัย

๒๗. คุณรุ่งกมล โพธิสมบัติ

ผู้จัดการโครงการ

๒๘. คุณภัทรพรรณ ทองเลิศ

ผู้จัดการโครงการ

๒๙. คุณรัตนภรณ์ ศรีแก้วดารา

ผู้ช่วยนักวิจัย

๓๐. คุณกนกวรรณ อบเชย

ผู้ช่วยนักวิจัย

๓๑. คุณจิณนัฏ วงศ์วิทยเวทย์

ผู้ช่วยนักวิจัย

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๐๐ น.

บันทึกการประชุมปฏิบัติการกลุ่มย่อยครั้งที่ ๒

หัวหน้าโครงการ รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระ สนิตธารักษ์

การประชุมปฏิบัติการกลุ่มย่อย (Cluster Workshop) ครั้งที่ ๒ เป็นการประชุมเพื่อหารือเกี่ยวกับเรื่อง การประเมินผลการดำเนินการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา โดยกล่าวถึง Tier ๒ และ Tier ๓ เป็นหลัก โดยหัวหน้าโครงการเห็นสมควรว่าควรที่อภิปรายและหามติร่วมกันว่าตัวชี้วัดควรมีการปรับปรุงรายละเอียดของข้อมูลภายในตัวชี้วัดนั้น ๆ อย่างไร โดยการประชุมครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทางการปรับปรุงคำนิยาม คำอธิบาย หรือประเด็นที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดที่ได้กล่าวถึงในที่ประชุมให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะและรายละเอียดอื่น ๆ ในที่ประชุมครั้งที่ ๒

Tier ๒

ตัวชี้วัดที่ ๗ (G๔) ระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนในกระบวนการยุติธรรม

ผู้เข้าร่วมประชุม	รายละเอียดข้อคิดเห็น
พ.ต.อ.หญิงปานมณี นนทโคตร (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)	ต้องถามพนักงานสอบสวน ตัวเลขที่ให้ไปคือการประเมินจากผู้ต้องขังว่า เขามีความพึงพอใจหรือความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมอย่างไร แต่ในส่วนของข้อมูลในระยเวลานั้นอาจอยู่ที่หน่วยงานอื่น อีกทั้งช่วงเวลาที่ได้มาซึ่งข้อมูลนั้นก็ไม่มีคความแน่นอน เริ่มจากระยะเวลาการสอบสวนของแต่ละคดีที่มีความแตกต่างกันออกไป โดยอาจเป็นในแง่ของระยะเวลาของการฝากขัง แต่เมื่อไปถึงอัยการ ก็ต้องมีการดำเนินคดีที่ชั้นศาล รวมทั้งมีการสู้คดีและการสอบปากคำที่ขอบเขตของระยะเวลาเป็นไปอย่างไม่แน่นอน จึงไม่ควรที่จะมีระยะเวลาเป็นค่ากลางแบบตายตัว
คุณพงศพล กิริติโสภา (สำนักงานศาลยุติธรรม)	กระบวนการศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ ศาลฎีกา จะมีการจัดเก็บข้อมูลเป็นภาพโดยรวมตั้งแต่กระบวนการเริ่มฟ้องคดี ซึ่งมีความแตกต่างในด้านระยะเวลาของคดีความ และระยะเวลาที่ใช้ในกระบวนการของชั้นศาล
คุณวิพล กิติทัศน์าสรรชัย (สำนักอัยการสูงสุด)	ต้องมีการจัดเก็บข้อมูลอย่างละเอียดจากแต่ละศาลอย่างเฉพาะเจาะจง แต่หากเป็นคดีเอกชนการค้ำมนุษย์ก็อาจมีข้อมูลที่มีระยะเวลาอย่างครบถ้วน ตั้งแต่แรกเริ่มกระบวนการยุติธรรมเนื่องจากตัวคดีในเรื่องอื่น ๆ ก็อาจขาดรายละเอียดในส่วนนี้นอกจากนี้ยังมีคดีที่ส่งสอบสวนเพิ่ม อายุความของคดีก็就会被ยืดระยะเวลาออกไปให้นานขึ้น ซึ่งเป็นเหตุให้ระยะเวลาจึงมีความไม่แน่นอน

ผู้เข้าร่วมประชุม	รายละเอียดข้อคิดเห็น
คุณสุวิทย์ ไหลฟุ้งทอง (สำนักงานกิจการยุติธรรม)	ตัวชี้วัดนี้ใช้คำว่า “ระยะเวลาในการดำเนินงานตามขั้นตอน” โดยตัวเลขที่อาจารย์ได้นำเสนอไป อาจเป็นตัวเลขที่สัมพันธ์กันตั้งแต่ขั้นตำรวจไปจนถึงคดีที่ศาลพิพากษาเสร็จแล้วก็ได้ ซึ่งตามหลักการในความเป็นจริงนั้นก็ไม่สามารถนำสิ่งดังกล่าวมารวมกันแล้วหารช่วงเวลาได้ จึงมีความคาดหวังว่าตัวเลขของตัวชี้วัดนี้ควรที่จะแสดงเฉพาะรายหน่วยงาน ซึ่งแต่ละหน่วยงานมีระยะเวลาในการดำเนินงานไม่เท่ากัน
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	การแบ่งประเภทคดีและเชื่อมโยงทุกหน่วยงานจะมีความสำคัญ อาจแบ่งประเภทที่เหมือนกันแล้วหาค่าเฉลี่ย / แนะนำให้ใช้ประโยชน์จากข้อมูลงานศึกษาอื่นที่มีเวลาข้อมูลชัดเจน และมีความเชื่อมโยงกันในระบบแต่ละหน่วยงาน

มติที่ประชุม: หัวใจสำคัญของตัวชี้วัดนี้คือการสะท้อนให้เห็นว่าระยะเวลาของการดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรมอาญานี้มีแนวโน้มที่จะรวดเร็วขึ้น ไม่ล่าช้า หรือ ดีขึ้นหรือไม่ แต่คงไม่ได้นำทั้งกระบวนการมาคิด ซึ่งหากมีข้อมูลที่บูรณาการร่วมกัน ถึงสามารถนำข้อมูลมาเฉลี่ยกันได้ โดยจากข้อมูลความคิดเห็น แต่ละหน่วยงานก็ได้มีการทำงานงานที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัด G๔ นี้ เช่น ทางอัยการมีการกำหนดตัวชี้วัดนี้และดำเนินการทดลองจัดเก็บข้อมูลบ้างแล้ว ชั้นสืบสวนสอบสวนก็ได้ริเริ่มแบ่งประเภทการจัดเก็บข้อมูลตามความยาก – ย่างของคดีและตามฐานความผิด รวมถึงกำหนดการตามกรอบของเวลาต่าง ๆ เป็นต้น นอกจากนี้อาจสรุปได้ว่า เนื่องจากความไม่แน่นอนของทั้งระยะเวลาในการดำเนินคดี หรือ การดำเนินงานต่าง ๆ ของแต่ละหน่วยงาน ตัวชี้วัดนี้อาจยังไม่สามารถยกขึ้นไปอยู่ประเภท Tier ๑ ได้ โดยทางออกของตัวชี้วัดนี้ต้องได้รับความร่วมมืออย่างเต็มที่จากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ทางคณะผู้วิจัยได้ทราบข้อมูลด้านระยะเวลารายปีอย่างละเอียดของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาต่อไป

ตัวชี้วัดที่ ๑๑ (G๘) สัดส่วนความเหมาะสมของทรัพยากร ทั้งเครื่องมือ งบประมาณ และทรัพยากรมนุษย์ กับภาระงาน

ผู้เข้าร่วมประชุม	รายละเอียดข้อคิดเห็น
คุณธีระวัฒน์ ศรีวิฑูรย์ (กรมคุมประพฤติ)	ยังไม่ได้ข้อมูลล่าสุดเพิ่มเติมจากผู้รับผิดชอบ/ ๑.๓๕ ยังไม่ทราบ ในอดีตที่ตอบได้ และมีการคำนึงถึงคดีที่ศาลสั่งคุมประพฤติ เมื่อจำเลยรับสารภาพซึ่งจะต้องสืบเสาะก่อนตัดสินคดีภายใน ๔๕ วัน (พนักงานต้องได้รับประมาณ ๗-๙ คดีต่อเดือน จะปรับขึ้นมาเรื่อย ๆ ตามช่วงส่วนใหญ่เกินมาตรฐาน) แต่ถ้าสั่งคุมประพฤติ ภายใน ๑ ปี (ได้รับเกิน ๑๐๐ คดีแล้วแต่วางระบบคดีต่อคน) หรือเงื่อนไขอื่นตามศาลสั่ง อยากให้มีการบริหารจัดการงานคดีของพนักงานคุมประพฤติ แต่ ๑.๓๕ ตอนนี้อยู่ไม่แน่ใจว่ามาได้อย่างไร เพราะไม่ทราบบุคคลที่คิดค้นขึ้นมา เนื่องจากในอดีตจะเป็นสนง. ก.พ. ที่คิดค้นขึ้น อย่างไรก็ตาม จำเป็นต้องคำนึงถึงงบประมาณหรือองค์ประกอบอื่น ๆ ในกระบวนการทำงานต่าง ๆ ของพนักงานคุมประพฤติ ทั้งในขั้นตอนการสืบเสาะ หรือควบคุมดูแลอีกด้วย
คุณสุนันท์ ทวีการไถ คุณวิพล กิตติพิศนาสรชัย (สำนักอัยการสูงสุด)	ไม่มีสถิติภาระงานต่อคน จะมีการสร้างเครื่องมือที่บ่งชี้ถึงคุณภาพในการบริหารทรัพยากรบุคคลหรือคุณภาพการจัดการงานเพื่อให้สอดคล้องกับระบบราชการไทย ๔.๐ ในปี ๖๑ ได้วิเคราะห์ SWAT Analysis เป็นตัวชี้วัด Mindstone (ตอนนี้อยู่ไม่มีวิธีที่จะบอกสัดส่วนที่เหมาะสมในเรื่องภาระงาน จึงต้องจัดตั้งตัวชี้วัดดังกล่าว และยังคงตอบจำนวนบุคลากรที่ขาดไม่ได้ อยากให้แต่ละหน่วยงานให้คำปรึกษาในการดำเนินงานส่วนนี้)
พ.ต.อ.หญิงปานมณี นนทโคตร (สำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ)	การดำเนินงานยุติธรรมจะมีพนักงานสอบสวนรับผิดชอบคดีขั้นต่ำ ๗๐ ตอนนี้อยู่รับผิดชอบเฉลี่ย ๘๑ - ๘๖ ซึ่งถ้าคิดเป็นตัวเลขแบบกรมคุมประพฤติก็น่าจะเท่ากับ ๑.๑๖ - ๑.๒๓ เว้นแต่ที่จริงแล้วคดีจะขึ้นอยู่กับพื้นที่นั้น ๆ เช่น สำนักงานนอกเมืองอาจมีคดีเยอะกว่า โดยรัฐเป็นผู้เสียหายส่วนใหญ่ เป็นต้น
คุณพงษ์พล กิริติโสภา (สำนักงานศาลยุติธรรม)	ตุลาการจะมีเกณฑ์อัตรากำลังต่อคดี เช่น ศาลแรงงาน ๔๐๐ คดีต่อผู้พิพากษา ๑ คน ศาลฎีกา หัวหน้าคณะ ๗๒ คดีต่อปี ผู้พิพากษาทั่วไป ๖๙ คดีต่อปี
คุณสุวดี ไหลพิงทอง (สำนักงานกิจการยุติธรรม)	ไม่ควรที่จะใช้คำว่า “สัดส่วนที่เหมาะสม” เนื่องจากยังคงต้องใช้การคำนวณสูตรที่แตกต่างกันของแต่ละหน่วยงาน

มติที่ประชุม: การคำนวณในเรื่องของทรัพยากรมนุษย์กับภาระงาน งบประมาณ หรือ เครื่องมือนี้ อาจสรุปได้ว่า จากข้อมูลความคิดเห็นของแต่ละหน่วยงาน แสดงถึงความเป็นไปได้ที่จะทำตามจุดประสงค์ของตัวชี้วัดนี้ แต่ต้องใช้เวลาในการพัฒนาเครื่องมือไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบการคำนวณสัดส่วนกับปัจจัยต่าง ๆ ที่เหมาะสม, Mindstone Pattern หรือ อื่น ๆ นอกจากนี้ก็มีความเห็นพ้องต้องกันว่าตัวชี้วัดนี้ยังคงมีช่องว่างเป็นจำนวนมาก และข้อมูลทางสถิติที่มีอยู่ยังคงไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้ในตัวชี้วัดนี้ได้อย่างสมบูรณ์ อีกทั้งยังต้องคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละหน่วยงานด้วย ซึ่งตัวชี้วัดนี้มีความสำคัญอย่างมากเนื่องจากจะสะท้อนให้

เห็นถึงปัญหาในเรื่องนี้ ดังนั้นตัวชี้วัดนี้ยังคงอยู่ที่ Tier ๒ เนื่องจากข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็นนั้นยังไม่ครบถ้วน จึงต้องขอความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ มากขึ้นในอนาคต เพื่อเป็นประโยชน์ในการเรียนรู้และจัดตั้งตัวชี้วัดนี้ ทางคณะผู้วิจัยจึงมองว่าจะเริ่มศึกษาจากสำนักงานอัยการที่มีการคำนวณมาก่อน แล้วจึงไปศึกษาในหน่วยงานอื่น ๆ ต่อไป

ตัวชี้วัดที่ ๑๒ (G๙) ร้อยละการบริหารทรัพยากรบุคคลของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม

ผู้เข้าร่วมประชุม	รายละเอียดข้อคิดเห็น
คุณสุภกิจ เจริญเวช (กรมราชทัณฑ์)	ปี ๒๕๖๒ ได้คะแนน ๘๕.๖ ตัวนี้ได้มาจาก HR Score Card ของ ก.พ. นอกจากนี้ก็ได้ไปสืบค้นข้อมูลปี ๒๕๖๐ มาได้ร้อยละ ๙๐ ข้อมูลของทุกส่วนราชการอยู่ที่ ก.พ.

มติที่ประชุม: สำนักงาน ก.พ. เป็นหน่วยงานที่รวบรวมข้อมูลของทุกหน่วยงานไว้ จึงต้องสืบค้นข้อมูลของแต่ละหน่วยงาน ในส่วนนี้ของปีก่อนหน้าย้อนหลัง จึงต้องติดต่อทาง ก.พ. เพื่อสืบค้นข้อมูลต่อไป แต่จากข้อสังเกตของคณะผู้วิจัย ในแต่ละหน่วยงานอาจมีข้อมูลหลายมิติในส่วนนี้ โดยมีทั้งหมด ๕ มิติด้วยกัน ซึ่งต้องคำนวณเพื่อการไปประมวลในข้อมูลของ ก.พ. ในส่วนนี้อีกทีจึงได้ข้อมูลตัวเลขหนึ่งตัวในส่วนนี้ จึงเป็น AD อีกหนึ่งตัวที่ ก.พ. มี โดยตัวชี้วัดนี้เมื่อได้ข้อมูลจากสำนักงาน ก.พ. ผู้จัดเก็บข้อมูล อย่างครบถ้วนแล้วก็มีแนวโน้มว่าจะยกระดับขึ้นไป Tier ๑ ได้เลย

ตัวชี้วัดที่ ๑๔ (G๑๑) หน่วยงานมีการจัดทำการวิเคราะห์ประเมินต้นทุนของกิจกรรมการเข้าถึงความยุติธรรม

ผู้เข้าร่วมประชุม	รายละเอียดข้อคิดเห็น
คุณวิพล กิตติทัศนาศรัย (สำนักงานอัยการสูงสุด)	อาจจะต้องอาศัยข้อมูลของสภาพนายความและต้องนิยามรายละเอียดของข้อมูลให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น และในบางกรณีอาจจะสามารถหาข้อมูลของกองทุนยุติธรรมเพิ่มเติมได้ นอกจากนี้ควรที่จะถามถึงค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่นอกเหนือไปจากค่าทนาย หรือค่าพิสูจน์ในเชิงนิติวิทยาศาสตร์ รวมไปถึงความสามารถในการแยกแยะว่าแท้จริงแล้วค่าใช้จ่ายหลักคืออะไร
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	สำนักงานกองทุนยุติธรรมอาจได้มีการทำตัวเลขรายงานในส่วนนี้ รวมทั้งส่วนของค่าทนายความ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ หรือ งบประมาณต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งขึ้นอยู่กับแต่ละบริบทของการสู้คดี

มติที่ประชุม: มีข้อสังเกตจากการประชุมคือ อาจต้องไปรบกวนขอข้อมูลจากทนายความ โดยเฉพาะทนายความคดีอาญา ทางคณะผู้วิจัยจึงต้องไปหารือกับทางสภาพนายความ เพื่อหาความเป็นไปได้ของการเก็บข้อมูลตัวเลขจำแนกในส่วนนี้ โดยอาจต้องทำการ User Survey ทนายความ หากสภาพนายความไม่มีข้อมูลใน

ส่วนนี้ โดยที่ผ่านมาการเก็บข้อมูลจากผู้กระทำผิดเอง ก็มีปัจจัยบางอย่างที่ไม่สามารถรายงานได้ นอกจากนี้ อาจต้องไปศึกษาจากข้อมูลของกองทุนยุติธรรมตามมติที่ประชุมได้นำเสนอมานี้ ตัวชี้วัดนี้อาจต้องใช้เวลาในการศึกษาเพิ่มเติมตัวชี้วัดนี้ใน Tier ๒ ต่อไป

Tier ๓

ตัวชี้วัดที่ ๕ (G๒) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการกำหนดตัวชี้วัดที่สะท้อนระดับความถูกต้องและเที่ยงธรรม

ผู้เข้าร่วมประชุม	รายละเอียดข้อคิดเห็น
คุณธีระวัฒน์ ศรีวิฑูรย์ (กรมคุมประพฤติ)	ในหน่วยงานมีการจัดตัวชี้วัด คือ ผู้ถูกคุมประพฤติที่มีความเสี่ยงสูงจะได้รับการแก้ไขฟื้นฟูตามที่กำหนด กล่าวคือ จำเป็นต้องได้รับการดูแลในทุกเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการหางาน (ไม่ให้ว่างงาน) หรือการรายงานตัว รวมไปถึงการใช้เอกสารของกรมคุมประพฤติลงไปช่วยดูแลอย่างเป็นระบบ ซึ่งตามข้อกำหนดนั้นจะต้องลงไปดูแลเดือนละครั้ง ทั้งนี้ก็แล้วแต่งบประมาณที่มีจำกัดในแต่ละปี
พ.ต.อ.หญิงปานมณี นนทโคตร (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)	มีการประเมินถึงความเชื่อมั่นของผู้เสียหายต่อพนักงานสอบสวน และผู้ต้องหาต่อพนักงานสอบสวนที่เกี่ยวข้อง แลความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ
คุณสุภกิจ เจริญเวช (กรมราชทัณฑ์)	มีตัวชี้วัดในการป้องกันผู้ต้องขังหลบหนี และเหตุการณ์ไม่สงบ การแก้ไขปัญหาในเรื่องจำ ซึ่งล้วนแต่กลายมาเป็นคะแนนของผู้ต้องหาแต่ละคน และเมื่อผู้ต้องหาให้มีการก่อให้เกิดปัญหาหรือความวุ่นวายก็จะมีคะแนนติดลบ ซึ่งมีผลต่อการลดหย่อนโทษที่ได้รับ โดยจะมีคณะกรรมการชุดใหญ่ทำการพิจารณา แต่อย่างไรก็ตาม จะมีการประเมินภายในทุกหน่วยงานอยู่แล้ว
คุณสุวดี ไหลพิงทอง (สำนักงานกิจการยุติธรรม)	เสนอว่าควรเอาตัวชี้วัดเฉพาะหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างกันไป ไม่ควรเอามาเหมารวมกัน
คุณวิพล กิตติทัศนาศรัย (สำนักงานอัยการสูงสุด)	มองเป็นการประเมินเรื่องหน้าที่ว่า “ทำถูกต้องและเที่ยงตรงตามหน้าที่” ดีกว่าใช้คำว่า “ถูกต้องและเที่ยงธรรม” และควรศึกษาชิ้นงานในต่างประเทศว่างานเหล่านั้นมีระบบระเบียบที่ชัดเจนกว่าระบบของเราหรือไม่ โดยเน้นไปที่การสะท้อนภาพจากครรลองในการปฏิบัติหน้าที่ ในส่วนของสำนักงานอัยการก็จะใช้กฎ ระเบียบ เป็นเกณฑ์ของตัวชี้วัดนี้

มติที่ประชุม: จากมติในที่ประชุม ตัวชี้วัดนี้อาจต้องศึกษาจากตัวชี้วัดภายในที่เชื่อว่าสำคัญที่สุดซึ่งอาจแตกต่างกันไปตามบริบทและการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงาน ตัวชี้วัดในส่วนนี้จึงต้องเสนอให้แขวนอยู่ Tier

๓ แต่ยังคงมีความเป็นไปได้ที่จะขึ้นไป Tier ๒ หรือขึ้นไป Tier ๑ เลยก็ได้ เมื่อได้ข้อมูลที่ครบถ้วนทั้งหมด เนื่องจากคณะผู้วิจัยมองว่าทุกหน่วยงานเกี่ยวข้องในกระบวนการนี้ทั้งหมด นอกจากนี้คณะผู้วิจัยมองถึงความสำคัญว่าแต่ละหน่วยงานมีตัวชี้วัดที่ตรงกับตัวชี้วัดนี้หรือไม่ หากมีครบทุกหน่วยงานก็สามารถขึ้น Tier ๑ ได้เลย

ตัวชี้วัดที่ ๑๓ (G๑๐) หน่วยงานมีการจัดเก็บและบูรณาการข้อมูลกระบวนการยุติธรรมอย่างเป็นระบบ

ผู้เข้าร่วมประชุม	รายละเอียดข้อคิดเห็น
ข้อแนะนำ	ทางประเภทความผิดค้ำมนุษย์กับประมงที่ผิดกฎหมาย มีการบูรณาการข้อมูลเชื่อมโยงกันอยู่ต้องศึกษาต่อ เพื่อหาข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตัวนี้สามารถพัฒนาขึ้น Tier ๒ ได้ เนื่องจากมีประเด็นการเริ่มต้นที่มีความเป็นไปได้

มติที่ประชุม: ไม่มีหน่วยงานได้ออกความคิดเห็นในตัวชี้วัดนี้ แต่ทางคณะผู้วิจัยได้อธิบายว่าเนื่องจากยังไม่มีข้อมูลที่ชัดเจน จึงเอาไว้ให้อยู่ใน Tier ๓ ก่อน ซึ่งหากสามารถติดต่อหน่วยงานอื่น ๆ ในการสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมได้ ซึ่งหากในตัวชี้วัดนี้ ถ้าทุกหน่วยงานมีการการจัดเก็บและบูรณาการข้อมูลกระบวนการยุติธรรมอย่างเป็นระบบแล้ว ก็มีความเป็นไปได้ที่จะสามารถนำขึ้นไปเป็น Tier ๒ ได้เลย ซึ่งอาจต้องพิจารณาให้รอบคอบอีกครั้ง

ตัวชี้วัดที่ ๑๔ (D๑) หน่วยงานมีมาตรการในการตรวจสอบ เพื่อป้องกันการจับกุมผู้ต้องหา/จำเลยโดยไม่ได้กระทำความผิด

ผู้เข้าร่วมประชุม	รายละเอียดข้อคิดเห็น
คุณพงศพล กิริติโสภา (สำนักงานศาลยุติธรรม)	มีกลุ่มศาลเยาวชนที่ใช้ตรวจสอบตามกฎหมายมาตราแห่งศาลเยาวชน โดยตรวจสอบว่ามีการกระทำความผิดโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และมีกระบวนการไต่สวนโจทย์ที่ใช้ในการยื่นฟ้อง
คุณวิพล กิติทัศนาศรัย (สำนักอัยการสูงสุด)	มองว่าเป็นลักษณะของการจับผิดตัว ซึ่งไม่เกี่ยวกับเอกสารการยื่นฟ้องใด ๆ
ข้อแนะนำเพิ่มเติม	มาตรา ๙๐ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา วางหลักว่า เมื่อมีการอ้างว่าบุคคลใดต้องถูกคุมขังในคดีอาญาโดยมิชอบด้วยกฎหมาย บุคคลเหล่านี้มีสิทธิยื่นคำร้องขอต่อศาลที่มีอำนาจในท้องที่ให้ปล่อยตัว และต้องการให้ตระหนักว่าแต่ละหน่วยงานได้มีมาตรการต่าง ๆ ที่เอื้อต่อข้อกฎหมายในเรื่องนี้หรือไม่

มติที่ประชุม: คณะผู้วิจัยได้อธิบายว่าในเบื้องต้นต้องศึกษาก่อนว่าแต่ละรายหน่วยงานมีมาตรการในการตรวจสอบ เพื่อป้องกันการจับกุมผู้ต้องหา/จำเลย โดยไม่ได้กระทำความผิดหรือไม่ ซึ่งยังอาจต้องศึกษาเพิ่มถึงหลักฐานข้อมูลเท็จจริง หรือตัวเลขทางสถิติที่ชัดเจน จึงจำเป็นต้องอยู่ในระดับ Tier ๓ ต่อไป รวมถึงเสนอว่าอยากปรับให้ตัวชี้วัดนี้เป็นรูปธรรมเพิ่มขึ้นเบื้องต้น เพื่อให้มีทั้งตัวเลขหรืออื่น ๆ ที่จะเข้ามาอธิบายว่าแต่ละหน่วยงานมีมาตรการอย่างไร และมีรายละเอียดในมาตรการอย่างไร เป็นต้น

ตัวชี้วัดที่ ๒๐ (D๒) จำนวนคดีที่มีการรื้อฟื้นขึ้นมาเนื่องจากพบว่ามี การจับกุมผู้ต้องหา/จำเลย โดยไม่ได้กระทำความผิด

ผู้เข้าร่วมประชุม	รายละเอียดข้อคิดเห็น
คุณวิพล กิตติทัศนาศรัย (สำนักอัยการสูงสุด)	กพยช. อยากให้มีตัวชี้วัดนี้เช่นกัน ซึ่งข้อมูลเหล่านี้เป็นนัยว่าเป็นข้อมูลทางสถิติได้จริงหรือไม่ เนื่องจากหากมีการรื้อฟื้นคดีเพียงแค่ครั้งเดียวอาจจะเป็นเรื่องใหญ่ทันที

มติที่ประชุม: จากมติในที่ประชุม ทางคณะผู้วิจัยได้หารือไว้ว่า ไม่พบคดีที่รื้อฟื้นมาหลังจากตัดสินคดีเป็นที่สุดแล้ว ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน หรือ หากอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้อง ก็ไม่ถือว่าเป็นการรื้อฟื้นคดีตามกฎหมาย ควรศึกษาเป็นกระบวนการในการจัดเก็บตัวชี้วัดเท่านั้น ถึงจะมี พ.ร.บ. และ ประมวลกฎหมายอาญา ที่รองรับการรื้อฟื้นคดีเช่นกัน แต่เป็นไปได้ยากตามลักษณะกฎหมายที่จะเกิดขึ้น ทั้งพยานหลักฐานใหม่ หรือต้องพิสูจน์ให้ได้ว่าการตัดสินของศาลนั้นไม่ถูกต้อง เป็นต้น ศาลยุติธรรมควรเป็นแหล่งข้อมูลเดียวที่มีข้อมูลคดีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือใกล้เคียงกับคดีรื้อฟื้น เนื่องจากมีสถิติ รายงานการพิจารณาต่าง ๆ ผ่านสำนักงานศาล และหน่วยงานที่ทำงานเกี่ยวกับเรื่องการเยียวยา จึงสรุปได้ว่าตัวชี้วัดนี้มีความเป็นไปได้ที่จะขึ้นไป Tier ๑ ได้ทันที แต่ข้อมูลหลักฐานมารับรองข้อมูลนั้นยังไม่พอ จึงขออนุมัติ Tier ๓ ก่อน นอกจากนี้คณะผู้วิจัยจึงได้อธิบายว่าเกณฑ์วัดในตัวชี้วัดนี้จึงเป็นการติดตามการเกิดคดีที่รื้อฟื้น ซึ่งสถิติของตัวชี้วัดนี้ควรจะเป็น ๐ โดยตลอดจึงสะท้อนให้เห็นว่ากระบวนการยุติธรรมอาญามีประสิทธิภาพจริง

ปิดประชุมเวลา ๑๕.๐๐

ภาพการประชุมปฏิบัติการกลุ่มย่อย (Cluster Workshop)

ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓

ภาคผนวก ข แบบสำรวจการเก็บข้อมูลผู้มีส่วนได้เสีย (User Survey: US)

แบบสอบถามโครงการวิจัยการวิเคราะห์ข้อมูลตัวชี้วัด วิธีการจัดเก็บข้อมูล และกิจกรรมการใช้ประโยชน์จากตัวชี้วัด

ชุดที่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

1. เพศ ☐ 1.ชาย ☐ 2.หญิง ☐ 3.เพศทางเลือก

2. อายุ.....ปี (วัน.....เดือน.....พ.ศ.เกิด.....)

3. สถานภาพสมรส

☐ 1.โสดหรือไม่เคยผ่านการสมรสมาก่อน ☐ 2.สมรสโดยการจดทะเบียน ☐ 3.หม้าย

☐ 4.หย่าร้าง ☐ 5.แยกกันอยู่โดยไม่ได้หย่าร้าง ☐ 6.อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่ง/จดทะเบียน

4. เชื้อชาติ

☐ 1.ไทย ☐ 2.จีน ☐ 3.ลาว ☐ 4.มลายู ☐ 5.มอญ ☐ 6.อื่น ๆ โปรดระบุ.....

5. ศาสนาที่นับถือ

☐ 1.พุทธ ☐ 2.คริสต์ ☐ 3.อิสลาม ☐ 4.ผี ☐ 5.ไม่นับถือ ☐ 6.อื่น ๆ โปรดระบุ.....

6. ระดับการศึกษา (สำเร็จการศึกษาสูงสุด)

☐ 1.ไม่ได้เรียนหนังสือ ☐ 2.ระดับประถมศึกษาต้น ☐ 3.ประถมศึกษาปลาย

☐ 4.มัธยมศึกษาต้น ☐ 5.มัธยมศึกษาปลาย ☐ 6.อาชีวศึกษา (ปวช./ปวท./ปวศ.)

☐ 7.ระดับปริญญาตรี ☐ 8.สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป ☐ 9.อื่น ๆ โปรดระบุ.....

7. อาชีพหลัก

☐ 1.ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ☐ 2.พนักงานเอกชน ☐ 3.นักเรียน/นักศึกษา

☐ 4.รับจ้างทั่วไป ☐ 5.เกษตรกร ☐ 6.ประมง

☐ 7.ค้าขายเล็ก ๆ น้อย ๆ (ไม่มีกิจการงาน) ☐ 8.ประกอบธุรกิจขนาดใหญ่ ☐ 9.ธุรกิจส่วนตัวขนาดเล็กและย่อม

☐ 10.องค์กรนอกภาครัฐ (NGOs) ☐ 11.รับจ้างเอางานมาทำที่บ้าน ☐ 12.ข้าราชการบำนาญ

☐ 13.แม่บ้าน (มีรายได้) ☐ 14.ไม่ได้ประกอบอาชีพ ☐ 15.อื่น ๆ โปรดระบุ.....

8. จำนวนสมาชิกในครอบครัว.....คน (รวมตัวท่าน)

9. สถานภาพในครอบครัว ☐ 1.หัวหน้าครอบครัว ☐ 2.สมาชิกในครอบครัว

10. รายได้ส่วนตัว.....บาท/เดือน (โดยประมาณ)

11. ตามมาตราวัด 0-10 ท่านพึงพอใจกับสถานะการเงินของท่านเพียงใด

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

12. รายได้ครอบครัว.....บาท/เดือน (โดยประมาณ)

13. ตามมาตราวัด 0-10 ท่านพึงพอใจกับสถานะการเงินของครอบครัวท่านเพียงใด

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

14. พื้นที่ที่ท่านอาศัยอยู่มีลักษณะเป็น

☐ 1.เมืองใหญ่ ☐ 2.ชานเมืองหรือพื้นที่รอบนอกชานเมือง ☐ 3.เมืองเล็กหรือเขตเมือง

☐ 4.หมู่บ้าน/ชุมชน ☐ 5.ไร่หรือบ้านในชนบท ☐ 6.อื่น ๆ โปรดระบุ.....

แบบสอบถามโครงการวิจัยการวิเคราะห์ข้อมูลตัวชี้วัด วิธีการจัดเก็บข้อมูล และกิจกรรมการใช้ประโยชน์จากตัวชี้วัด		ชุดที่ 																																																																							
15. ภาษาที่ท่านสื่อสารเป็นประจำ ☐ 1.ไทยกลาง ☐ 2.ภาษาเหนือ ☐ 3.ภาคอีสาน ☐ 4.ภาษาใต้ ☐ 5.ภาษายาวีหรือมลายู ☐ 6.ภาษาจีน ☐ 7.ภาษาเฉพาะกลุ่มชาติพันธุ์ ☐ 8.ภาษาอื่น ๆ โปรดระบุ 16. คดีของท่านเกี่ยวเนื่องจากการกระทำความผิดในฐานความผิดใด <i>(ระบุได้ทั้งผู้เสียหายและ/หรือ ผู้ต้องหา/ผู้ถูกคุมประพฤติ)</i> ☐ คดีที่เกี่ยวกับการก่อให้เกิดอันตรายแก่ประชาชน ☐ ความผิดเกี่ยวกับเพศ ☐ คดีความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ☐ คดีความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง ☐ คดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน 17. ท่านทราบอัตราโทษในคดีความผิดในคดีที่ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในฐานะผู้เสียหาย ผู้ต้องหา และผู้ถูกคุมประพฤติ ☐ ทราบ จำนวน.....ปี ☐ ไม่ทราบ ตอนที่ 2 ระยะเวลามาตรฐานตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายในแต่ละขั้นตอนการปฏิบัติ โดยมีระบบให้ประชาชนตรวจสอบติดตาม (Tracking) คำอธิบาย : เมื่อท่านต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ระยะเวลาที่มีการดำเนินคดีในกระบวนการยุติธรรมอาญา โดยพิจารณาจากกระบวนการตั้งต้นที่หน่วยงานสืบสวนรับเรื่องร้องเรียนจนถึงศาลตัดสินคดีถึงที่สุด เป็นระยะเวลาเท่าใด จากข้อคำถามต่อไปนี้ 2.1 ระยะเวลาในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr style="background-color: #2c3e50; color: white;"> <th style="padding: 5px;">ข้อความ</th> <th style="padding: 5px;">ช่วงวันตั้งแต่ (ระบุหน่วยเป็นวัน)</th> <th style="padding: 5px;">ช่วงวันถึง (ระบุหน่วยเป็นวัน)</th> <th style="padding: 5px;">ระยะเวลาเฉลี่ย (เฉพาะเจ้าหน้าที่)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: left; padding: 5px;">(18) ระยะเวลาที่ท่านแจ้งความหรือที่ท่านถูกดำเนินคดีในชั้นสืบสวนสอบสวน</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: left; padding: 5px;">(19) ระยะเวลาที่ท่านถูกดำเนินคดีในชั้นสั่งฟ้องหรืออัยการ</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: left; padding: 5px;">(20) ระยะเวลาถูกดำเนินคดีในชั้นศาล</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: left; padding: 5px;">(21) ระยะเวลาที่ท่านอยู่ในกระบวนการยุติธรรมตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสถานะปัจจุบัน</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> ตอนที่ 3 กระบวนการยุติธรรมมีการกำหนดมาตรการเชิงรุกด้านการบริหารจัดการให้มีความโปร่งใสและแจ้งให้ประชาชนรับทราบ คำอธิบาย : หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมต้องมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ประชาชนผู้มีส่วนได้เสียมีโอกาสรับรู้รับทราบกระบวนการและขั้นตอนการบริหาร และประชาชนได้รับบริการอย่างสะดวก เป็นธรรม ท่านรับรู้ต่อกระบวนการดังต่อไปนี้หรือไม่ คำชี้แจง : ระดับการรับรู้ 1 หมายถึง การรับรู้น้อยที่สุด และ 5 หมายถึง การรับรู้มากที่สุด <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr style="background-color: #2c3e50; color: white;"> <th rowspan="2" style="padding: 5px;">ข้อความ</th> <th colspan="2" style="padding: 5px;">ระดับการรับรู้</th> <th rowspan="2" style="padding: 5px;">ระดับการรับรู้ 1-5</th> <th rowspan="2" style="padding: 5px;">ไม่แน่ใจ</th> <th rowspan="2" style="padding: 5px;">ไม่มี ความเห็น</th> <th rowspan="2" style="padding: 5px;">ไม่ระบุ</th> </tr> <tr style="background-color: #2c3e50; color: white;"> <th style="padding: 5px;">รับรู้</th> <th style="padding: 5px;">ไม่รับรู้</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: left; padding: 5px;">(22) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีมาตรการตรวจสอบภายในเพื่อป้องกันการทุจริต</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: left; padding: 5px;">(23) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีความโปร่งใสในการใช้อำนาจตามกฎหมาย</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: left; padding: 5px;">(24) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมดำเนินการอย่างเคร่งครัดในการป้องกันมิให้การแสวงหาประโยชน์ส่วนตัวโดยใช้อำนาจรัฐโดยมิชอบ หรือละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: left; padding: 5px;">(25) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีมาตรการป้องกันการทุจริตของเจ้าหน้าที่</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: left; padding: 5px;">(26) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการเปิดช่องทางที่เข้าถึงได้ง่ายเพื่อให้ประชาชนร้องเรียนหรือพบข้อมูลการทุจริตหรือใช้อำนาจโดยมิชอบของเจ้าหน้าที่รัฐ</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: left; padding: 5px;">(27) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการเปิดเผยความคืบหน้าและผลการดำเนินการเกี่ยวกับข้อร้องเรียนกับเจ้าหน้าที่ที่มีการใช้อำนาจโดยมิชอบแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>			ข้อความ	ช่วงวันตั้งแต่ (ระบุหน่วยเป็นวัน)	ช่วงวันถึง (ระบุหน่วยเป็นวัน)	ระยะเวลาเฉลี่ย (เฉพาะเจ้าหน้าที่)	(18) ระยะเวลาที่ท่านแจ้งความหรือที่ท่านถูกดำเนินคดีในชั้นสืบสวนสอบสวน				(19) ระยะเวลาที่ท่านถูกดำเนินคดีในชั้นสั่งฟ้องหรืออัยการ				(20) ระยะเวลาถูกดำเนินคดีในชั้นศาล				(21) ระยะเวลาที่ท่านอยู่ในกระบวนการยุติธรรมตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสถานะปัจจุบัน				ข้อความ	ระดับการรับรู้		ระดับการรับรู้ 1-5	ไม่แน่ใจ	ไม่มี ความเห็น	ไม่ระบุ	รับรู้	ไม่รับรู้	(22) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีมาตรการตรวจสอบภายในเพื่อป้องกันการทุจริต							(23) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีความโปร่งใสในการใช้อำนาจตามกฎหมาย							(24) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมดำเนินการอย่างเคร่งครัดในการป้องกันมิให้การแสวงหาประโยชน์ส่วนตัวโดยใช้อำนาจรัฐโดยมิชอบ หรือละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย							(25) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีมาตรการป้องกันการทุจริตของเจ้าหน้าที่							(26) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการเปิดช่องทางที่เข้าถึงได้ง่ายเพื่อให้ประชาชนร้องเรียนหรือพบข้อมูลการทุจริตหรือใช้อำนาจโดยมิชอบของเจ้าหน้าที่รัฐ							(27) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการเปิดเผยความคืบหน้าและผลการดำเนินการเกี่ยวกับข้อร้องเรียนกับเจ้าหน้าที่ที่มีการใช้อำนาจโดยมิชอบแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย						
ข้อความ	ช่วงวันตั้งแต่ (ระบุหน่วยเป็นวัน)	ช่วงวันถึง (ระบุหน่วยเป็นวัน)	ระยะเวลาเฉลี่ย (เฉพาะเจ้าหน้าที่)																																																																						
(18) ระยะเวลาที่ท่านแจ้งความหรือที่ท่านถูกดำเนินคดีในชั้นสืบสวนสอบสวน																																																																									
(19) ระยะเวลาที่ท่านถูกดำเนินคดีในชั้นสั่งฟ้องหรืออัยการ																																																																									
(20) ระยะเวลาถูกดำเนินคดีในชั้นศาล																																																																									
(21) ระยะเวลาที่ท่านอยู่ในกระบวนการยุติธรรมตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสถานะปัจจุบัน																																																																									
ข้อความ	ระดับการรับรู้		ระดับการรับรู้ 1-5	ไม่แน่ใจ	ไม่มี ความเห็น	ไม่ระบุ																																																																			
	รับรู้	ไม่รับรู้																																																																							
(22) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีมาตรการตรวจสอบภายในเพื่อป้องกันการทุจริต																																																																									
(23) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีความโปร่งใสในการใช้อำนาจตามกฎหมาย																																																																									
(24) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมดำเนินการอย่างเคร่งครัดในการป้องกันมิให้การแสวงหาประโยชน์ส่วนตัวโดยใช้อำนาจรัฐโดยมิชอบ หรือละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย																																																																									
(25) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีมาตรการป้องกันการทุจริตของเจ้าหน้าที่																																																																									
(26) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการเปิดช่องทางที่เข้าถึงได้ง่ายเพื่อให้ประชาชนร้องเรียนหรือพบข้อมูลการทุจริตหรือใช้อำนาจโดยมิชอบของเจ้าหน้าที่รัฐ																																																																									
(27) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการเปิดเผยความคืบหน้าและผลการดำเนินการเกี่ยวกับข้อร้องเรียนกับเจ้าหน้าที่ที่มีการใช้อำนาจโดยมิชอบแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย																																																																									

แบบสอบถามโครงการวิจัยการวิเคราะห์ข้อมูลตัวชี้วัด วิธีการจัดเก็บข้อมูล และกิจกรรมการใช้ประโยชน์จากตัวชี้วัด						ชุดที่ 																																																				
ตอนที่ 4 มาตราการ/ระบบที่เอื้อต่อการป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือผลประโยชน์ คำอธิบาย : เมื่อท่านเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมการที่ผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมรู้สึกว่าได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม เป็นธรรม และไม่ถูกเลือกปฏิบัติจากเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงาน หมายรวมถึง การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้อย่างเท่าเทียมไม่ถูกแบ่งแยก ท่านรับรู้ต่อมาตรการ หรือระบบของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเพื่อป้องกันการทุจริต การเลือกปฏิบัติหรือการแสวงหาผลประโยชน์ จากข้อคำถามดังนี้ คำชี้แจง : ระดับการรับรู้ 1 หมายถึง การรับรู้น้อยที่สุด และ 5 หมายถึง การรับรู้มากที่สุด <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr> <th rowspan="2" style="width: 55%;">ข้อความ</th> <th colspan="2" style="width: 10%;">ระดับการรับรู้</th> <th rowspan="2" style="width: 10%;">ระดับการรับรู้ 1-5</th> <th rowspan="2" style="width: 10%;">ไม่แน่ใจ</th> <th rowspan="2" style="width: 10%;">ไม่มีความเห็น</th> <th rowspan="2" style="width: 10%;">ไม่ระบุ</th> </tr> <tr> <th>รับรู้</th> <th>ไม่รับรู้</th> </tr> <tr> <td style="text-align: left; padding: 5px;">(28) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการวางระเบียบและข้อกำหนดเพื่อป้องกันการทุจริตและการเรียกรับผลประโยชน์</td> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: left; padding: 5px;">(29) เจ้าหน้าที่รัฐผู้มีหน้าที่รักษากฎข้อบังคับต่าง ๆ จะต้องถูกตรวจสอบว่ามีใช้อำนาจของตนไปในทางที่มีชอบหรือโดยประมาทเลินเล่อ</td> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: left; padding: 5px;">(30) การบังคับใช้กฎระเบียบต่าง ๆ เพื่อป้องกันการทุจริต /เลือกปฏิบัติหรือรับผลประโยชน์จะต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพในกำหนดเวลาอันสมควร</td> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: left; padding: 5px;">(31) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีช่องทางเพื่อรับเรื่องร้องเรียนจากประชาชนเพื่อป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือผลประโยชน์</td> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: left; padding: 5px;">(32) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีมาตรการเชิงรุกในการป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือผลประโยชน์</td> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>								ข้อความ	ระดับการรับรู้		ระดับการรับรู้ 1-5	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	ไม่ระบุ	รับรู้	ไม่รับรู้	(28) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการวางระเบียบและข้อกำหนดเพื่อป้องกันการทุจริตและการเรียกรับผลประโยชน์							(29) เจ้าหน้าที่รัฐผู้มีหน้าที่รักษากฎข้อบังคับต่าง ๆ จะต้องถูกตรวจสอบว่ามีใช้อำนาจของตนไปในทางที่มีชอบหรือโดยประมาทเลินเล่อ							(30) การบังคับใช้กฎระเบียบต่าง ๆ เพื่อป้องกันการทุจริต /เลือกปฏิบัติหรือรับผลประโยชน์จะต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพในกำหนดเวลาอันสมควร							(31) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีช่องทางเพื่อรับเรื่องร้องเรียนจากประชาชนเพื่อป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือผลประโยชน์							(32) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีมาตรการเชิงรุกในการป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือผลประโยชน์													
ข้อความ	ระดับการรับรู้		ระดับการรับรู้ 1-5	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	ไม่ระบุ																																																				
	รับรู้	ไม่รับรู้																																																								
(28) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการวางระเบียบและข้อกำหนดเพื่อป้องกันการทุจริตและการเรียกรับผลประโยชน์																																																										
(29) เจ้าหน้าที่รัฐผู้มีหน้าที่รักษากฎข้อบังคับต่าง ๆ จะต้องถูกตรวจสอบว่ามีใช้อำนาจของตนไปในทางที่มีชอบหรือโดยประมาทเลินเล่อ																																																										
(30) การบังคับใช้กฎระเบียบต่าง ๆ เพื่อป้องกันการทุจริต /เลือกปฏิบัติหรือรับผลประโยชน์จะต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพในกำหนดเวลาอันสมควร																																																										
(31) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีช่องทางเพื่อรับเรื่องร้องเรียนจากประชาชนเพื่อป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือผลประโยชน์																																																										
(32) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีมาตรการเชิงรุกในการป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือผลประโยชน์																																																										
ตอนที่ 5 หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการทบทวนและปรับปรุงประสิทธิภาพเรื่องร้องเรียน คำอธิบาย : ประชาชน/ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถประเมินประสิทธิภาพการทำงานทั้งระบบของกระบวนการยุติธรรม และสามารถนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพเรื่องร้องเรียนได้ คำชี้แจง : ระดับการเห็นด้วย 1 หมายถึง การรับรู้น้อยที่สุด และ 5 หมายถึง การรับรู้มากที่สุด <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr> <th rowspan="2" style="width: 45%;">ข้อความ</th> <th colspan="2" style="width: 10%;">ระดับความเห็น</th> <th rowspan="2" style="width: 10%;">ระดับการเห็นด้วย 1-5</th> <th rowspan="2" style="width: 10%;">ไม่แน่ใจ</th> <th rowspan="2" style="width: 10%;">ไม่มีความเห็น</th> <th rowspan="2" style="width: 10%;">ไม่ระบุ</th> </tr> <tr> <th>เห็นด้วย</th> <th>ไม่เห็นด้วย</th> </tr> <tr> <td style="text-align: left; padding: 5px;">(34) หน่วยงานกระบวนการยุติธรรมมีการแจ้งให้ประชาชนรับรู้สิทธิทางกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐานตามหลักกระบวนการยุติธรรม</td> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: left; padding: 5px;">(35) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการควบคุมอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ สร้างความปลอดภัยให้ประชาชนและสังคม</td> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: left; padding: 5px;">(36) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมปฏิบัติงานด้วยการเคารพสิทธิ เสรีภาพ ของประชาชนมีความเที่ยงตรง โปร่งใส ตรวจสอบได้</td> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: left; padding: 5px;">(37) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีแนวทางการดูแลแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดให้กลับคืนสู่สังคมอย่างปกติสุขและไม่หวนไปกระทำผิดซ้ำ</td> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: left; padding: 5px;">(38) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม คำนึงถึง ดูแล ผู้เสียหาย และผู้ถูกกล่าวหาอย่างเหมาะสม</td> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: left; padding: 5px;">(39) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่มีผู้ต้องหาจำเลยที่ถูกจับกุมโดยไม่ได้กระทำความผิด</td> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>								ข้อความ	ระดับความเห็น		ระดับการเห็นด้วย 1-5	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	ไม่ระบุ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	(34) หน่วยงานกระบวนการยุติธรรมมีการแจ้งให้ประชาชนรับรู้สิทธิทางกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐานตามหลักกระบวนการยุติธรรม							(35) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการควบคุมอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ สร้างความปลอดภัยให้ประชาชนและสังคม							(36) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมปฏิบัติงานด้วยการเคารพสิทธิ เสรีภาพ ของประชาชนมีความเที่ยงตรง โปร่งใส ตรวจสอบได้							(37) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีแนวทางการดูแลแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดให้กลับคืนสู่สังคมอย่างปกติสุขและไม่หวนไปกระทำผิดซ้ำ							(38) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม คำนึงถึง ดูแล ผู้เสียหาย และผู้ถูกกล่าวหาอย่างเหมาะสม							(39) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่มีผู้ต้องหาจำเลยที่ถูกจับกุมโดยไม่ได้กระทำความผิด						
ข้อความ	ระดับความเห็น		ระดับการเห็นด้วย 1-5	ไม่แน่ใจ	ไม่มีความเห็น	ไม่ระบุ																																																				
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย																																																								
(34) หน่วยงานกระบวนการยุติธรรมมีการแจ้งให้ประชาชนรับรู้สิทธิทางกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐานตามหลักกระบวนการยุติธรรม																																																										
(35) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการควบคุมอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ สร้างความปลอดภัยให้ประชาชนและสังคม																																																										
(36) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมปฏิบัติงานด้วยการเคารพสิทธิ เสรีภาพ ของประชาชนมีความเที่ยงตรง โปร่งใส ตรวจสอบได้																																																										
(37) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีแนวทางการดูแลแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดให้กลับคืนสู่สังคมอย่างปกติสุขและไม่หวนไปกระทำผิดซ้ำ																																																										
(38) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม คำนึงถึง ดูแล ผู้เสียหาย และผู้ถูกกล่าวหาอย่างเหมาะสม																																																										
(39) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่มีผู้ต้องหาจำเลยที่ถูกจับกุมโดยไม่ได้กระทำความผิด																																																										

แบบสอบถามโครงการวิจัยการวิเคราะห์ข้อมูลตัวชี้วัด วิธีการจัดเก็บข้อมูล และกิจกรรมการใช้ประโยชน์จากตัวชี้วัด						ชุดที่
ข้อความ	ระดับความเห็น		ระดับการ	ไม่แน่ใจ	ไม่มี	ไม่ระบุ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย 1-5		ความเห็น	
(40) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมสร้างความเชื่อมั่น เชื่อถือ ศรัทธา ให้กับประชาชน						
(41) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมสามารถนำข้อร้องเรียนไปปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมได้						

ตอนที่ 6 การประเมินต้นทุนของกิจกรรมการเข้าถึงความยุติธรรม

คำอธิบาย : เมื่อท่านเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ท่านมีต้นทุนหรือทรัพยากรใด ๆ บ้างที่อาจคำนวณเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการต่อสู้คดีหรือการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม โดยจำแนกดังนี้

ข้อความ	จำนวนครั้งที่ติดต่อ โดยเฉลี่ย	ต้นทุนที่เสียไป คำนวณเป็นเงิน (บาท)
(40) ค่าพาหนะเดินทาง ที่พักระหว่างการเดินทางคดีตั้งแต่กระบวนการยุติธรรมตั้งต้นจนถึงสถานะปัจจุบัน		
(41) ค่าใช้จ่ายในการจ้างทนายความว่าความในคดีอาญา		
(42) ค่าเอกสาร ส่วนวน ค่าฟ้อง เป็นต้น		
(43) ค่าธรรมเนียม และอื่น ๆ		
(44) ค่าใช้จ่ายในการวางเงินประกันการปล่อยตัวชั่วคราว (กรณีตกเป็นจำเลย)		
(45) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีเกี่ยวกับการพิสูจน์ข้อเท็จจริง คำวิสาข อุปกณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐาน		
(47) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องในคดีอาญา		

สำหรับนักวิจัยเป็นผู้ระบุ

(1) ลักษณะการให้ข้อมูล ☐ 1) สัมภาษณ์โดยตรง ☐ 2) ผู้ให้ข้อมูลตอบด้วยตัวเอง

(2) ระดับคุณภาพของการให้ข้อมูล ☐ 1) ดีมาก ☐ 2) ดี ☐ 3) ปานกลาง ☐ 4) ไม่ดี ☐ 5) ไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ

(3) ข้อสังเกต

(4) Note

(5) ผู้จัดเก็บข้อมูล.....ID ☐ ☐

ภาคผนวก ค แบบสำรวจการเก็บข้อมูลจากการสำรวจสาธารณะ (Public Survey: PS)

แบบสอบถามโครงการวิจัยการจ้างเหมาบริการวิเคราะห์ข้อมูลตัวชี้วัด วิธีการจัดเก็บข้อมูล และกิจกรรมการใช้ประโยชน์จากตัวชี้วัด

ชุมชนรหัสชุมชน.....	พิกัด GIS
ที่ตั้งชุมชนอยู่ในเขต	☐ 1) เขต อบต. ☐ 2) เขตเทศบาลตำบล ☐ 3) เขตเทศบาลเมือง ☐ 4) เขตเทศบาลนคร ☐ 5) เขตกทม. ☐ 6) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

1. เพศ ☐ 1.ชาย ☐ 2.หญิง ☐ 3.เพศทางเลือก

2. อายุ.....ปี (วัน.....เดือน.....พ.ศ.เกิด.....)

3. สถานภาพสมรส

☐ 1.โสดหรือไม่เคยผ่านการสมรสมาก่อน ☐ 2.สมรสโดยการจดทะเบียน ☐ 3.หม้าย
☐ 4.หย่าร้าง ☐ 5.แยกกันอยู่โดยไม่ได้อาศัยร้าง ☐ 6.อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้อาศัย/จดทะเบียน

4. เชื้อชาติ

☐ 1.ไทย ☐ 2.จีน ☐ 3.ลาว ☐ 4.มลายู ☐ 5.มอญ ☐ 6.อื่น ๆ โปรดระบุ

5. ศาสนาที่นับถือ

☐ 1.พุทธ ☐ 2.คริสต์ ☐ 3.อิสลาม ☐ 4.ผี ☐ 5.ไม่นับถือ ☐ 6.อื่น ๆ โปรดระบุ.....

6. ระดับการศึกษา (สำเร็จการศึกษาสูงสุด)

☐ 1.ไม่ได้เรียนหนังสือ ☐ 2.ประถมศึกษาต้น ☐ 3.ประถมศึกษาปลาย
☐ 4.มัธยมศึกษาต้น ☐ 5.มัธยมศึกษาปลาย ☐ 6.อาชีวศึกษา (ปวช./ปวท./ปวส.)
☐ 7.ปริญญาตรี ☐ 8.สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป ☐ 9.อื่น ๆ โปรดระบุ.....

7. อาชีพหลัก

☐ 1.ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ☐ 2.พนักงานเอกชน ☐ 3.นักเรียน/นักศึกษา
☐ 4.รับจ้างทั่วไป ☐ 5.เกษตรกร ☐ 6.ประมง
☐ 7.ค้าขายเล็ก ๆ น้อย ๆ (ไม่มีการจ้างงาน) ☐ 8.ประกอบธุรกิจขนาดใหญ่ ☐ 9.ธุรกิจส่วนตัวขนาดเล็กและย่อม
☐ 10.องค์กรนอกภาครัฐ (NGOs) ☐ 11.รับจ้างเอางานมาทำที่บ้าน ☐ 12.ข้าราชการบำนาญ/เกษียณอายุ
☐ 13.แม่บ้าน (แต่มีรายได้) ☐ 14.ไม่ได้ประกอบอาชีพ/ไม่มีรายได้ ☐ 15.อื่น ๆ โปรดระบุ.....

8. จำนวนสมาชิกในครอบครัว.....คน (รวมตัวท่าน)

9. สถานภาพในครอบครัว ☐ 1.หัวหน้าครอบครัว ☐ 2.สมาชิกในครอบครัว

10. รายได้ส่วนตัว.....บาท/เดือน (โดยประมาณ)

11. ตามมาตราวัด 0-10 ท่านพึงพอใจกับสถานะการเงินของท่านเพียงใด

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

12. รายได้ครอบครัว.....บาท/เดือน (โดยประมาณ)

13. ตามมาตราวัด 0-10 ท่านพึงพอใจกับสถานะการเงินของครอบครัวท่านเพียงใด

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

แบบสอบถามโครงการวิจัยการจ้างเหมาบริการวิเคราะห์ข้อมูลตัวชี้วัด วิธีการจัดเก็บข้อมูล และกิจกรรมการใช้ประโยชน์จากตัวชี้วัด		☐ ☐ ☐																																																																																																																		
14. ท่านมีภูมิลำเนาจากจังหวัดใด ☐ 1.เป็นคนในพื้นที่ (อาศัยอยู่มาตั้งแต่เกิด) ☐ 2.ย้ายมาจากที่อื่น ย้ายมาจาก ☐ 1.ชุมชนอื่น ☐ 2.ตำบลอื่น ☐ 3.อำเภออื่น ☐ 4.จังหวัดอื่น ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ ย้ายมาเป็นระยะเวลา.....ปี เดือน (โดยประมาณ)																																																																																																																				
13. สถานภาพในชุมชน ☐ 1.สมาชิกชุมชน ☐ 2.ผู้นำชุมชน ☐ 3.กรรมการชุมชน ☐ 4.อื่น ๆ โปรดระบุ.....																																																																																																																				
14. พื้นที่ที่ท่านอาศัยอยู่มีลักษณะเป็น ☐ 1.เมืองใหญ่ ☐ 2.ชานเมืองหรือพื้นที่รอบนอกชานเมือง ☐ 3.เมืองเล็กหรือเขตเมือง ☐ 4.หมู่บ้าน/ชุมชน ☐ 5.ไร่หรือบ้านในชนบท ☐ 6.อื่น ๆ โปรดระบุ.....																																																																																																																				
15. ภาษาที่ท่านสื่อสารเป็นประจำ ☐ 1.ภาษาไทยกลาง ☐ 2.ภาษาเหนือ ☐ 3.ภาษาอีสาน ☐ 4.ภาษาใต้ ☐ 5.ภาษายาวีหรือมลายู ☐ 6.ภาษาจีน ☐ 7.ภาษาเฉพาะกลุ่มชาติพันธุ์ ☐ 8.ภาษาอื่น ๆ โปรดระบุ																																																																																																																				
ส่วนที่ 2 ตัวชี้วัดการรับรู้สิทธิทางกฎหมายและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th rowspan="2">ข้อความ</th> <th colspan="2">ความเห็น</th> <th rowspan="2">ระดับ การรับรู้ 1-5</th> <th rowspan="2">ไม่มีความเห็น</th> <th rowspan="2">ไม่แน่ใจ</th> <th rowspan="2">ไม่ตอบ</th> </tr> <tr> <th>รับรู้</th> <th>ไม่รับรู้</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="7" style="background-color: #f2f2f2;">การรับรู้สิทธิทางกฎหมายความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก (ที่มา ข้อคำถาม พัฒนาจาก สิทธิในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาตามมาตรฐานสากล (international standard of criminal justice))</td> </tr> <tr><td>1. สิทธิที่จะไม่ถูกข่มขู่คุกคาม</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>2. สิทธิที่จะไม่ถูกทรมาน</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>3. สิทธิที่จะไม่ถูกบังคับให้สูญหาย</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>4. สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีโดยเปิดเผย โดยศาลที่เป็นอิสระและเที่ยงธรรม</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>5. สิทธิที่จะได้รับการแจ้งข้อหา</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>6. สิทธิที่จะมีทนายความ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>7. สิทธิที่จะได้รับการดำเนินคดีในเวลาที่เหมาะสม</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>8. สิทธิที่จะเผชิญหน้ากับพยานหลักฐาน</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>9. สิทธิที่จะมีล่าม</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>10. สิทธิที่จะไม่ให้เกิดการปรับปรนตนเอง</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>11. สิทธิที่จะได้รับการสันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นผู้บริสุทธิ์</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>12. สิทธิต่อศาลที่สูงกว่า</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>13. สิทธิที่จะได้รับการเยียวยาภายหลังการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>14. สิทธิที่จะไม่ถูกดำเนินคดีซ้ำในความผิดกรณีเดียว</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>			ข้อความ	ความเห็น		ระดับ การรับรู้ 1-5	ไม่มีความเห็น	ไม่แน่ใจ	ไม่ตอบ	รับรู้	ไม่รับรู้	การรับรู้สิทธิทางกฎหมายความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก (ที่มา ข้อคำถาม พัฒนาจาก สิทธิในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาตามมาตรฐานสากล (international standard of criminal justice))							1. สิทธิที่จะไม่ถูกข่มขู่คุกคาม							2. สิทธิที่จะไม่ถูกทรมาน							3. สิทธิที่จะไม่ถูกบังคับให้สูญหาย							4. สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีโดยเปิดเผย โดยศาลที่เป็นอิสระและเที่ยงธรรม							5. สิทธิที่จะได้รับการแจ้งข้อหา							6. สิทธิที่จะมีทนายความ							7. สิทธิที่จะได้รับการดำเนินคดีในเวลาที่เหมาะสม							8. สิทธิที่จะเผชิญหน้ากับพยานหลักฐาน							9. สิทธิที่จะมีล่าม							10. สิทธิที่จะไม่ให้เกิดการปรับปรนตนเอง							11. สิทธิที่จะได้รับการสันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นผู้บริสุทธิ์							12. สิทธิต่อศาลที่สูงกว่า							13. สิทธิที่จะได้รับการเยียวยาภายหลังการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่							14. สิทธิที่จะไม่ถูกดำเนินคดีซ้ำในความผิดกรณีเดียว						
ข้อความ	ความเห็น			ระดับ การรับรู้ 1-5	ไม่มีความเห็น					ไม่แน่ใจ	ไม่ตอบ																																																																																																									
	รับรู้	ไม่รับรู้																																																																																																																		
การรับรู้สิทธิทางกฎหมายความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก (ที่มา ข้อคำถาม พัฒนาจาก สิทธิในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาตามมาตรฐานสากล (international standard of criminal justice))																																																																																																																				
1. สิทธิที่จะไม่ถูกข่มขู่คุกคาม																																																																																																																				
2. สิทธิที่จะไม่ถูกทรมาน																																																																																																																				
3. สิทธิที่จะไม่ถูกบังคับให้สูญหาย																																																																																																																				
4. สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีโดยเปิดเผย โดยศาลที่เป็นอิสระและเที่ยงธรรม																																																																																																																				
5. สิทธิที่จะได้รับการแจ้งข้อหา																																																																																																																				
6. สิทธิที่จะมีทนายความ																																																																																																																				
7. สิทธิที่จะได้รับการดำเนินคดีในเวลาที่เหมาะสม																																																																																																																				
8. สิทธิที่จะเผชิญหน้ากับพยานหลักฐาน																																																																																																																				
9. สิทธิที่จะมีล่าม																																																																																																																				
10. สิทธิที่จะไม่ให้เกิดการปรับปรนตนเอง																																																																																																																				
11. สิทธิที่จะได้รับการสันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นผู้บริสุทธิ์																																																																																																																				
12. สิทธิต่อศาลที่สูงกว่า																																																																																																																				
13. สิทธิที่จะได้รับการเยียวยาภายหลังการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่																																																																																																																				
14. สิทธิที่จะไม่ถูกดำเนินคดีซ้ำในความผิดกรณีเดียว																																																																																																																				

แบบสอบถามโครงการวิจัยการจ้างเหมาบริการวิเคราะห์ข้อมูลตัวชี้วัด วิธีการจัดเก็บข้อมูล และกิจกรรมการใช้ประโยชน์จากตัวชี้วัด									
ส่วนที่ 3 ตัวชี้วัดความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชน									
3.1 ความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม									
ข้อความ	ความเห็น		ระดับความหวาดกลัว 1-5	ไม่ทราบ	ไม่แน่ใจ	ไม่ตอบ			
	หวาดกลัว	ไม่หวาดกลัว							
ความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม (ที่มา WJP)									
1. ท่านรู้สึกหวาดกลัวภัยอาชญากรรมจากการฆาตกรรมหรือไม่									
2. ท่านรู้สึกหวาดกลัวภัยอาชญากรรมจากการทำร้ายร่างกายหรือไม่									
3. ท่านรู้สึกหวาดกลัวภัยอาชญากรรมจากการบุกรุกของบุคคล การลักพาตัวจากบุคคลอื่นเพื่อเรียกร้องทรัพย์สินหรือทำร้ายหรือไม่									
4. ท่านรู้สึกหวาดกลัวภัยอาชญากรรมจากการการลักทรัพย์ การปล้นทรัพย์ ชิงทรัพย์และกรโขกทรัพย์หรือไม่									
5. ในภาพรวมท่านรู้สึกหวาดกลัวภัยอาชญากรรมในทุกรูปแบบหรือไม่									
3.2 ความรู้สึกปลอดภัยจากอาชญากรรม									
ข้อความ	ความเห็น		ระดับความปลอดภัย 1-5	ไม่ทราบ	ไม่แน่ใจ	ไม่ตอบ			
	ปลอดภัย	ไม่ปลอดภัย							
ความรู้สึกปลอดภัยจากอาชญากรรมใน 1 ปีที่ผ่านมา (ที่มา ตัวชี้วัดการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs))									
1. ท่านรู้สึกปลอดภัยจากอาชญากรรมหากต้องอยู่บ้านตามลำพังในเวลากลางวัน									
2. ท่านรู้สึกปลอดภัยจากอาชญากรรมหากต้องอยู่บ้านตามลำพังในเวลากลางคืน									
3. ท่านรู้สึกปลอดภัยจากอาชญากรรมหากต้องเดินคนเดียวจะแวกบ้านในเวลากลางวัน									
4. ท่านรู้สึกปลอดภัยจากอาชญากรรมหากต้องเดินคนเดียวจะแวกบ้านในเวลากลางคืน									
5. ในภาพรวมท่านรู้สึกปลอดภัยจากอาชญากรรม									
ตอนที่ 4 ตัวชี้วัดความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมในภาพรวมของประชาชน									
ข้อความ	ความเห็น		ระดับความเชื่อมั่น 1-5	ไม่ทราบ	ไม่แน่ใจ	ไม่ตอบ			
	เชื่อมั่น	ไม่เชื่อมั่น							
กระบวนการสืบสวนสอบสวน (ที่มา WJP และ UN)									
1. การดำเนินคดีในชั้นสอบสวน มีแหล่งข้อมูลที่เพียงพอและทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ									
2. การจับกุมและการคุมขัง ดำเนินการตามกระบวนการและขั้นตอนทางกฎหมายอย่างเคร่งครัด									
3. การดำเนินคดีในชั้นสืบสวนสอบสวนโดยเจ้าหน้าที่รัฐสามารถดำเนินการได้ภายในเวลาที่กำหนด ไม่ล่าช้า									
4. การดำเนินคดีในชั้นสืบสวนสอบสวนดำเนินคดีอย่างเป็นธรรม ปราศจากการเลือกปฏิบัติ (ในเรื่องสถานะทางเศรษฐกิจ สังคม เพศ ความเชื่อ ศาสนา เชื้อชาติ ฯ)									
5. การดำเนินคดีในชั้นสืบสวนสอบสวนในกระบวนการยุติธรรม ปราศจากการคอร์รัปชัน การรับสินบน และไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลที่มีขอบขององค์กรอาชญากรรมใด ๆ									
6. การสืบสวนสอบสวนมีการดำเนินคดีที่เป็นไปตามสิทธิขั้นพื้นฐาน ปลอดภัยจากการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม									

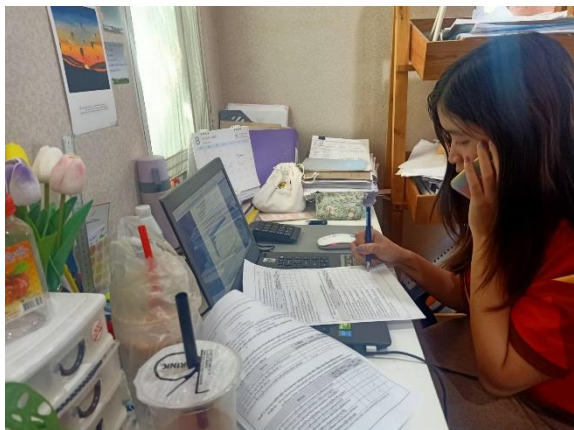
แบบสอบถามโครงการวิจัยการจ้างเหมาบริการวิเคราะห์ข้อมูลตัวชี้วัด วิธีการจัดเก็บข้อมูล และกิจกรรมการใช้ประโยชน์จากตัวชี้วัด						
ข้อความ	ความเห็น		ระดับความ เชื่อมั่น 1-5	ไม่ทราบ	ไม่แน่ใจ	ไม่ตอบ
	เชื่อมั่น	ไม่เชื่อมั่น				
7. การดำเนินคดีในชั้นสืบสวนสอบสวนในกระบวนการยุติธรรม เปิดโอกาสให้ผู้ต้องหาในคดีอาญามีสิทธิเข้าถึงและใช้พยานหลักฐานต่าง ๆ มีการประกันตัว การไม่บังคับให้รับสารภาพ ไม่มีการทรมาน และมีการต่อสู้คดีอย่างเต็มที่						
8. ความเชื่อมั่น ศรัทธา ต่อการสืบสวนสอบสวนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา						
กระบวนการสั่งฟ้องคดี (ที่มา WJP และ UN)						
9. การสั่งฟ้องคดีมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพียงพอในการพิสูจน์และตรวจสอบผู้ต้องหา อย่างมีประสิทธิภาพ ชัดเจน รัดกุม						
10. การสั่งฟ้องคดีมีกระบวนการและขั้นตอนทางกฎหมายอย่างเคร่งครัด						
11. การสั่งฟ้องคดีสามารถดำเนินการได้ภายในเวลาที่กำหนด ไม่ล่าช้า						
12. การสั่งฟ้องคดีดำเนินคดีอย่างเป็นธรรม ปราศจากการเลือกปฏิบัติ (ในเรื่องสถานะทางเศรษฐกิจ สังคม เพศ ความเชื่อ ศาสนา เชื้อชาติ ฯ)						
13. การดำเนินคดีในชั้นการสั่งฟ้องคดีในกระบวนการยุติธรรม ดำเนินการโดยปราศจากการคอร์รัปชัน การรับสินบน และไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลที่มีขอบขององค์กรอาชญากรรมใด ๆ						
14. การสั่งฟ้องคดีเป็นไปตามสิทธิขั้นพื้นฐาน ปลอดจากการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม เปิดโอกาสให้ผู้ต้องหาในคดีอาญามีสิทธิเข้าถึงและใช้พยานหลักฐานต่าง ๆ และมีการต่อสู้คดีอย่างเต็มที่						
15. ความเชื่อมั่น ศรัทธา ต่อการสั่งฟ้องคดีในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา						
กระบวนการพิจารณาคดี (ที่มา WJP และ UN)						
16. การพิจารณาและไต่สวนคดี มีความเคารพในสิทธิของจำเลยโดยได้รับการสนับสนุนว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ และการปกป้องคุ้มครองสิทธิผู้เสียหาย						
17. การพิจารณาและไต่สวนคดี ดำเนินการอย่างเป็นธรรม เท่าเทียม ปราศจากการเลือกปฏิบัติ (ในเรื่องสถานะทางเศรษฐกิจ สังคม เพศ ความเชื่อ ศาสนา เชื้อชาติ ฯ)						
18. จำเลย และเหยื่อ/ผู้เสียหาย ได้รับความคุ้มครองอย่างเพียงพอในระหว่างกระบวนการพิจารณาคดี						
19. กระบวนการพิจารณาคดีสามารถดำเนินการได้ภายในเวลาที่กำหนด ไม่ล่าช้า						
20. กระบวนการพิจารณาคดี ดำเนินการโดยปราศจากการคอร์รัปชัน การรับสินบน และไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลที่มีขอบขององค์กรอาชญากรรมใด ๆ						
21. จำเลยและเหยื่อ/ผู้เสียหาย มีโอกาสในการต่อสู้คดีอย่างเป็นธรรม ไม่ถูกบังคับขู่เข็ญในการประกันตนเอง มีโอกาสต่อสู้คดีในกระบวนการพิจารณาคดีในชั้นที่สูงกว่า						
22. ความเชื่อมั่น ศรัทธา ต่อการพิจารณาคดีในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา						
กระบวนการบังคับโทษ (ที่มา WJP และ UN)						
23. ผู้ต้องขังได้รับการปฏิบัติอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ไม่มีการละเมิดสิทธิผู้ต้องขัง กล่าวคือ ไม่มีการทรมาน ไม่มีการทรมาน ไม่มีการบังคับบุคคลให้สูญหายโดยเจ้าหน้าที่รัฐ						
24. กระบวนการบังคับโทษมีการดำเนินการที่สอดคล้องกับหลักสากล มีมาตรฐาน เช่น การติดตาม การใส่เครื่องพันธนาการ						
25. เจ้าหน้าที่ไม่ถูกแทรกแซง จากการทุจริตหรืออำนาจที่มีขอบด้วยกฎหมาย หรืออยู่ภายใต้กลุ่มอิทธิพล ผู้แสวงหาผลประโยชน์ใด ๆ						

แบบสอบถามโครงการวิจัยการจ้างเหมาบริการวิเคราะห์ข้อมูลตัวชี้วัด วิธีการจัดเก็บข้อมูล และกิจกรรมการใช้ประโยชน์จากตัวชี้วัด						
ข้อความ	ความเห็น		ระดับความ เชื่อมั่น 1-5	ไม่ทราบ	ไม่แน่ใจ	ไม่ตอบ
	เชื่อมั่น	ไม่เชื่อมั่น				
26. ผู้ต้องขังได้รับการฟื้นฟูแก้ไขและกลับสู่สังคมโดยไม่ทำผิดอีก เช่น ได้รับการพัฒนา ด้านการศึกษา การฝึกอาชีพ การฝึกทักษะและการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการ						
27. อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ของผู้ต้องขังเพียงพอ เหมาะสม และเป็นไปตามหลักโภชนาการ						
28. สถานที่ควบคุมผู้ต้องขัง มีความมั่นคง ปลอดภัย						
29. ความเชื่อมั่น ศรัทธา ต่อการพิจารณาคดีในกระบวนการบังคับโทษ						
กระบวนการคุ้มครองสิทธิ และการอำนวยความสะดวกทางอาญา (ที่มา WJP และ UN)						
30. มีการคุ้มครองผู้ที่ถูกละเมิด และมีการชดเชยค่าเสียหายแก่เหยื่อและผู้เสียหายในคดีอาญาที่เหมาะสม เป็นธรรม						
31. จำเลยที่ไม่ได้กระทำความผิดถูกจับกุมและเมื่อได้รับการพิสูจน์แล้วว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ ได้รับการชดเชยเยียวยาจากรัฐอย่างเหมาะสม						
32. ผู้ถูกละเมิดสิทธิมีช่องทางในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและได้รับการช่วยเหลืออย่างเหมาะสม เข้าถึงได้ง่าย						
33. มีช่องทางหรือการช่วยเหลือแก่ผู้จำเลย ผู้เสียหาย เหยื่อ ผู้มีส่วนได้เสียในกระบวนการยุติธรรม ได้รับการต่อสู้และดำเนินคดีตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่เหมาะสม เป็นธรรม เท่าเทียม						
34. การดูแลให้ความช่วยเหลืออย่างเป็นธรรม ปราศจากการเลือกปฏิบัติ (ในเรื่องสถานะ ทางเศรษฐกิจ สังคม เพศ ความเชื่อ ศาสนา เชื้อชาติ ฯ)						
35. ปราศจากการคอร์รัปชัน การรับสินบน และไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลที่มีขอบ						
36. การดำเนินการคุ้มครองสิทธิ และการอำนวยความสะดวกทางอาญา ดำเนินการได้ภายในเวลาที่กำหนด ไม่ล่าช้า ทันต่อสถานการณ์						
37. ความเชื่อมั่น ศรัทธา ต่อกระบวนการคุ้มครองสิทธิ และการอำนวยความสะดวกทางอาญา						
ประชาชนที่มีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมในภาพรวม (ที่มา WJP)						
38. เมื่อกระบวนการยุติธรรมได้ทำหน้าที่อย่างเต็มที่แล้ว ประชาชนมีความเชื่อมั่นและไว้วางใจต่อกระบวนการยุติธรรม						

ภาคผนวก ง การรับฟังความเห็นหน่วยงาน และการทดลองจัดเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัดจากหน่วยงาน ด้วยวิธีการจัดเก็บข้อมูลโดยใช้สถิติทางการ (Administrative Data: AD)

ภาคผนวก จ การรับฟังความเห็นและการทดลองจัดเก็บตัวชี้วัดด้วยวิธีการสำรวจสาธารณะ (Public Survey: PS) จากประชาชน ๕ ภูมิภาค ๑๐ จังหวัด

ภาคผนวก จ การรับฟังความเห็นและการทดลองจัดเก็บตัวชี้วัดจากผู้มีส่วนได้เสีย (User Survey: US) ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

ภาคผนวก ข ข้อมูลจากการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสำรวจสาธารณะ (Public Survey: PS)

๑. ข้อมูลทั่วไปของประชาชนทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน(คน)	ร้อยละ
จังหวัด		
กรุงเทพมหานคร	๔๔	๖.๕๘
นครปฐม	๖๑	๙.๑๒
สุโขทัย	๘๔	๑๒.๕๖
เชียงใหม่	๕๕	๘.๒๒
อุดรธานี	๕๘	๘.๖๗
นครราชสีมา	๘๐	๑๑.๙๖
พระนครศรีอยุธยา	๔๙	๗.๓๒
จันทบุรี	๖๕	๙.๗๒
สงขลา	๗๙	๑๑.๘๑
สุราษฎร์ธานี	๙๔	๑๔.๐๕
รวม	๖๖๙	๑๐๐
เพศ		
ชาย	๒๒๙	๓๔.๒๓
หญิง	๔๔๐	๖๕.๗๗
รวม	๖๖๙	๑๐๐
อายุ		
๑๘ - ๒๙ ปี	๓๙	๕.๘๓
๓๐ - ๔๕ ปี	๑๕๒	๒๒.๗๒
๔๖ - ๕๙ ปี	๒๗๓	๔๐.๘๑
๖๐ ปี ขึ้นไป	๒๐๔	๓๐.๔๙
ไม่ทราบอายุ	๑	๐.๑๕
รวม	๖๖๙	๑๐๐
สถานภาพสมรส		
โสด หรือ ไม่เคยผ่านการสมรสมาก่อน	๖๗	๑๐.๐๒
สมรสโดยการจดทะเบียน	๔๙๒	๗๓.๕๔
หม้าย	๔๑	๖.๑๓
หย่าร้าง	๑๑	๑.๖๔
แยกกันอยู่โดยไม่ได้อาศัยร่วมกัน	๑๘	๒.๖๙
อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้อาศัยร่วมกัน	๓๙	๕.๘๓
ไม่ทราบสถานภาพ	๑	๐.๑๕

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน(คน)	ร้อยละ
รวม	๖๖๙	๑๐๐
เชื้อชาติ		
ไทย	๖๖๕	๙๙.๔๐
จีน	๑	๐.๑๕
อื่น ๆ	๓	๐.๔๕
รวม	๖๖๙	๑๐๐
ศาสนา		
พุทธ	๖๑๕	๙๑.๙๓
คริสต์	๒	๐.๓๐
อิสลาม	๔๘	๗.๑๗
ผี	๒	๐.๓๐
ไม่นับถือ	๑	๐.๑๕
ไม่ทราบข้อมูล	๑	๐.๑๕
รวม	๖๖๙	๑๐๐
ระดับการศึกษา (สำเร็จการศึกษาสูงสุด)		
ไม่ได้เรียนหนังสือ	๒๘	๔.๑๙
ประถมศึกษาตอนต้น	๕๖	๘.๓๗
ประถมศึกษาตอนปลาย	๒๑๐	๓๑.๓๙
มัธยมศึกษาตอนต้น	๑๑๑	๑๖.๕๙
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๘๘	๑๓.๑๕
อาชีวศึกษา (ปวช./ปวท./ปวส.)	๗๖	๑๑.๓๖
ปริญญาตรี	๖๗	๑๐.๐๒
สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป	๒๙	๐.๖๐
ไม่ทราบข้อมูล	๒๙	๔.๓๓
รวม	๖๖๙	๑๐๐
อาชีพหลัก		
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	๓๖	๕.๓๘
พนักงานเอกชน	๑๙	๒.๘๔
นักเรียน/นักศึกษา	๕	๐.๗๕
รับจ้างทั่วไป	๑๓๑	๑๙.๕๘
เกษตรกร	๑๕๙	๒๓.๗๗
ประมง	๑	๐.๑๕
ค้าขายเล็ก ๆ น้อย ๆ	๑๓๔	๒๐.๐๓
ประกอบธุรกิจขนาดใหญ่	๑	๐.๑๕

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ธุรกิจส่วนตัวขนาดเล็กและย่อม(SME)	๒๙	๔.๓๓
อิสระ/ฟรีแลนซ์	๕	๐.๗๕
ข้าราชการบำนาญ	๑๘	๒.๖๙
แม่บ้าน	๑๘	๒.๖๙
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	๘๓	๑๒.๔๑
อื่น ๆ	๖	๐.๙๐
ไม่ทราบข้อมูล	๒๔	๓.๕๙
รวม	๖๖๙	๑๐๐
จำนวนสมาชิกในครอบครัว		
๑ - ๓ คน	๒๕๘	๓๘.๕๗
๔ - ๖ คน	๓๒๙	๔๙.๑๘
๗ คน ขึ้นไป	๖๔	๙.๕๗
ไม่ทราบข้อมูล	๑๘	๒.๖๙
รวม	๖๖๙	๑๐๐
สถานภาพในครอบครัว		
หัวหน้าครอบครัว	๒๖๓	๓๙.๓๑
สมาชิกในครอบครัว	๔๐๕	๖๐.๕๔
ไม่ทราบข้อมูล	๑	๐.๑๕
รวม	๖๖๙	๑๐๐
รายได้ส่วนตัว		
ต่ำกว่าเส้นความยากจน น้อยกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท/ปี	๔๘๑	๗๑.๙๐
สูงกว่าเส้นความยากจน มากกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท/ปี	๒	๐.๓๐
ไม่ทราบข้อมูล	๑๘๖	๒๗.๘๐
รวม	๖๖๙	๑๐๐
ความพึงพอใจสถานะการเงินส่วนตัว		
พอใจที่ระดับ ๐	๖	๐.๙๐
พอใจที่ระดับ ๑	๕	๐.๗๕
พอใจที่ระดับ ๒	๕๔	๘.๐๗
พอใจที่ระดับ ๓	๘๘	๑๓.๑๕
พอใจที่ระดับ ๔	๙๑	๑๓.๖๐
พอใจที่ระดับ ๕	๑๖๖	๒๔.๘๑
พอใจที่ระดับ ๖	๔๖	๖.๘๘
พอใจที่ระดับ ๗	๓๖	๕.๓๘
พอใจที่ระดับ ๘	๒๔	๓.๕๙

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน(คน)	ร้อยละ
พอใจที่ระดับ ๙	๘	๑.๒๐
พอใจที่ระดับ ๑๐	๑๒	๑.๗๙
ไม่ทราบข้อมูล	๑๓๓	๑๙.๘๘
รวม	๖๖๙	๑๐๐
รายได้ครอบครัว		
ต่ำกว่าเส้นความยากจน น้อยกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท/ปี	๓๙๔	๕๘.๘๙
สูงกว่าเส้นความยากจน มากกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท/ปี	๗	๑.๐๕
ไม่ทราบข้อมูล	๒๖๘	๔๐.๐๖
รวม	๖๖๙	๑๐๐
ความพึงพอใจสถานะการเงินของครอบครัว		
พอใจที่ระดับ ๐	๑	๐.๑๕
พอใจที่ระดับ ๑	๓	๐.๔๕
พอใจที่ระดับ ๒	๑๙	๒.๘๔
พอใจที่ระดับ ๓	๓๘	๕.๖๓
พอใจที่ระดับ ๔	๔๕	๖.๗๓
พอใจที่ระดับ ๕	๑๖๙	๒๕.๒๖
พอใจที่ระดับ ๖	๗๔	๑๑.๗๖
พอใจที่ระดับ ๗	๔๑	๖.๑๓
พอใจที่ระดับ ๘	๒๔	๓.๕๙
พอใจที่ระดับ ๙	๘	๑.๒๐
พอใจที่ระดับ ๑๐	๑๒	๑.๗๙
ไม่ทราบข้อมูล	๒๓๕	๓๕.๑๕
รวม	๖๖๙	๑๐๐
ภูมิลำเนา		
เป็นคนในพื้นที่ (อาศัยอยู่มาตั้งแต่เกิด)	๕๒๖	๗๘.๖๒
ย้ายมาจากที่อื่น	๑๔๑	๒๑.๐๘
- ชุมชนอื่น	๓	๐.๔๕
- ตำบลอื่น	๘	๑.๒๐
- อำเภออื่น	๑๓	๑.๙๔
- จังหวัดอื่น	๑๐๘	๑๖.๑๕
- ไม่ทราบที่อยู่เดิม	๙	๑.๓๕
ไม่ทราบข้อมูล	๒	๐.๓๐
รวม	๖๖๙	๑๐๐
สถานภาพในชุมชน		

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน(คน)	ร้อยละ
สมาชิกชุมชน	๖๐๖	๙๐.๕๘
ผู้นำชุมชน	๒๖	๓.๘๙
กรรมการชุมชน	๓๔	๕.๐๘
อื่น ๆ	๒	๐.๓๐
ไม่ทราบข้อมูล	๑	๐.๑๕
รวม	๖๖๙	๑๐๐
พื้นที่ที่อยู่อาศัย		
เมืองใหญ่	๒๕	๓.๗๔
ชานเมืองหรือพื้นที่รอบนอกชานเมือง	๔๕	๖.๗๓
เมืองเล็กหรือเขตเมือง	๑๒	๑.๗๙
หมู่บ้าน/ชุมชน	๕๓๕	๗๙.๙๗
ไร่หรือบ้านในชนบท	๕๐	๗.๔๗
อื่น ๆ	๑	๐.๑๕
ไม่ทราบข้อมูล	๑	๐.๑๕
รวม	๖๖๙	๑๐๐
ภาษาที่ใช้สื่อสาร		
ไทยกลาง	๔๑๕	๖๒.๐๓
ภาษาถิ่นเหนือ	๔๔	๖.๕๓
ภาษาถิ่นภาคอีสาน	๕๖	๘.๓๗
ภาษาถิ่นภาคใต้	๑๕๐	๒๒.๔๒
ภาษาเฉพาะกลุ่มชาติพันธุ์	๓	๐.๔๕
ไม่ทราบข้อมูล	๑	๐.๑๕
รวม	๖๖๙	๑๐๐

๒. ตัวชี้วัดการรับรู้สิทธิทางกฎหมายและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก

ข้อคำถาม	รับรู้		ไม่รับรู้		ไม่แน่ใจ		ไม่มีความเห็น		ไม่ระบุ		ค่าเฉลี่ย	S.D.
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
๑. สิทธิที่จะไม่ถูกข่มขู่หรือทรมาน	๓๕๓	๕๒.๗๗	๒๘๘	๔๓.๐๕	๓	๐.๔๕	๑๒	๑.๗๙	๑๓	๑.๙๔	๕.๑๕	๓.๖๒
๒. สิทธิที่จะไม่ถูกทรมาน	๓๕๗	๕๒.๙๑	๒๘๗	๔๒.๙๐	๓	๐.๔๕	๑๒	๑.๗๙	๑๓	๑.๙๔	๕.๑๕	๓.๖๓
๓. สิทธิที่จะไม่ถูกบังคับให้สูญหาย	๓๕๑	๕๒.๔๗	๒๙๑	๔๓.๕	๓	๐.๔๕	๑๑	๑.๖๔	๑๓	๑.๙๔	๕.๑๓	๓.๖๓
๔. สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาโดยเปิดเผย โดยศาลที่เป็นอิสระและเที่ยงธรรม	๒๕๖	๓๙.๖๑	๓๗๑	๕๕.๔๖	๓	๐.๔๕	๑๗	๒.๕๔	๑๓	๑.๙๔	๔.๓๒	๓.๕๒
๕. สิทธิที่จะรับการแจ้งข้อหา	๓๒๓	๔๘.๓	๓๑๖	๔๗.๒๓	๓	๐.๔๕	๑๔	๒.๐๙	๑๓	๑.๙๔	๔.๘๖	๓.๖๓
๖. สิทธิที่จะมีทนายความ	๓๒๘	๔๙.๐๓	๓๑๐	๔๖.๓๔	๓	๐.๔๕	๑๕	๒.๒๔	๑๓	๑.๙๔	๔.๙	๓.๖๔
๗. สิทธิที่จะได้รับการดำเนินคดีในเวลาที่เหมาะสม	๒๖๒	๓๙.๑๖	๓๗๗	๕๖.๓๕	๓	๐.๔๕	๑๔	๒.๐๙	๑๓	๑.๙๔	๔.๓๑	๓.๔๙
๘. สิทธิที่จะเผชิญหน้ากับพยานหลักฐาน	๒๗๔	๔๐.๙๖	๓๖๓	๕๔.๒๖	๓	๐.๔๕	๑๖	๒.๓๙	๑๓	๑.๙๔	๔.๔	๓.๕๒
๙. สิทธิที่จะมีล่าม	๒๖๖	๓๙.๗๖	๓๗๓	๕๕.๗๕	๒	๐.๓	๑๕	๒.๒๔	๑๓	๑.๙๔	๔.๓๔	๓.๕๐
๑๐. สิทธิที่จะไม่ให้การปรักปรำตนเอง	๒๙๔	๔๓.๙	๓๔๔	๕๑.๔๒	๓	๐.๔๕	๑๕	๒.๒๔	๑๓	๑.๙๔	๔.๕๙	๓.๕๗
๑๑. สิทธิที่จะได้รับการสันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นผู้บริสุทธิ์	๒๘๔	๔๒.๔๕	๓๕๑	๕๒.๔๗	๓	๐.๔๕	๑๘	๒.๖๙	๑๓	๑.๙๔	๔.๔๙	๓.๕๕
๑๒. สิทธิอุทธรณ์ต่อศาลที่สูงกว่า	๒๒๑	๓๓.๐๓	๔๑๖	๖๒.๑๘	๔	๐.๖	๑๕	๒.๒๔	๑๔	๒.๐๙	๓.๘๖	๓.๓๓
๑๓. สิทธิที่จะได้รับการเยียวยาภายหลังการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่	๑๙๗	๒๙.๔๕	๔๔๑	๖๕.๙๒	๓	๐.๔๕	๑๕	๒.๒๔	๑๓	๑.๙๔	๓.๖๗	๓.๒๓
๑๔. สิทธิที่จะไม่ถูกดำเนินคดีซ้ำในความผิดกรณีเดียว	๑๙๗	๒๙.๔๕	๔๔๐	๖๕.๗๗	๓	๐.๔๕	๑๖	๒.๓๙	๑๓	๑.๙๔	๓.๖๕	๓.๒๒

หมายเหตุ: ข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์ไม่ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง เกิดจากจำนวนที่ Missing ในทางสถิติยอมรับได้ (ถ้าจำนวน Missing น้อยกว่าร้อยละ ๕) ซึ่งไม่เป็นผลต่อการเปลี่ยนแปลงของผลลัพธ์มาก

๓. ตัวชี้วัดความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชน

ข้อคำถาม	หวาดกลัว		ไม่หวาดกลัว		ไม่แน่ใจ		ไม่มีความเห็น		ไม่ระบุ		ค่าเฉลี่ย	S.D.
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
๑. ท่านรู้สึกหวาดกลัวภัยอาชญากรรมจากการฆาตกรรมหรือไม่	๒๓๓	๓๔.๘๐	๔๓๕	๖๕.๐๒	๐	๐	๐	๐	๑	๐.๑๕	๓.๙๐	๓.๕๕
๒. ท่านรู้สึกหวาดกลัวภัยอาชญากรรมจากการทำร้ายร่างกายหรือไม่	๒๓๒	๓๔.๗๐	๔๓๘	๖๕.๑๗	๐	๐	๐	๐	๑	๐.๑๕	๓.๙๐	๓.๕๕
๓. ท่านรู้สึกหวาดกลัวภัยอาชญากรรมจากการบุกรุกของบุคคล การลักพาตัวจากบุคคลอื่นเพื่อเรียกรansom หรือทำร้ายหรือไม่	๔๓๖	๖๕.๑๗	๔๓๖	๖๕.๑๗	๐	๐	๐	๐	๑	๐.๑๕	๓.๙๐	๓.๕๕
๔. ท่านรู้สึกหวาดกลัวภัยอาชญากรรมจากการลักทรัพย์ การปล้นทรัพย์ ชิงทรัพย์และกรโชกทรัพย์หรือไม่	๒๓๒	๓๔.๖๘	๔๓๖	๖๕.๑๗	๐	๐	๐	๐	๑	๐.๑๕	๓.๙๐	๓.๕๕
๕. ในภาพรวมท่านรู้สึกหวาดกลัวภัยอาชญากรรมในทุกรูปแบบหรือไม่	๒๓๒	๓๔.๖๘	๔๓๖	๖๕.๑๗	๐	๐	๐	๐	๑	๐.๑๕	๓.๙๐	๓.๕๕

หมายเหตุ: ข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์ไม่ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง เกิดจากจำนวนที่ Missing ในทางสถิติยอมรับได้ (จำนวน Missing น้อยกว่าร้อยละ ๕) ซึ่งไม่เป็นผลต่อการเปลี่ยนแปลงของผลลัพธ์มาก

๔. ตัวชี้วัดความรู้สึกลดภัยจากอาชญากรรม

ข้อคำถาม	ปลอดภัย		ไม่ปลอดภัย		ไม่แน่ใจ		ไม่มีความเห็น		ไม่ระบุ		ค่าเฉลี่ย	S.D.
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
๑. ท่านรู้สึกปลอดภัยจากอาชญากรรมหากต้องอยู่บ้านตามลำพังในเวลากลางวัน	๖๐๙	๙๑.๐๓	๕๙	๘.๘๒	๐	๐	๐	๐	๑	๐.๑๕	๘.๘๓	๒.๑๕
๒. ท่านรู้สึกปลอดภัยจากอาชญากรรมหากต้องอยู่บ้านตามลำพังในเวลากลางคืน	๖๐๘	๙๐.๘๘	๖๐	๘.๘๗	๐	๐	๐	๐	๑	๐.๑๕	๘.๘๑	๒.๑๗
๓. ท่านรู้สึกปลอดภัยจากอาชญากรรมหากต้องเดินคนเดียวละแวกบ้านในเวลากลางวัน	๖๐๙	๙๑.๐๐	๕๙	๘.๘๒	๐	๐	๐	๐	๑	๐.๑๕	๘.๘๒	๒.๑๕
๔. ท่านรู้สึกปลอดภัยจากอาชญากรรมหากต้องเดินคนเดียวละแวกบ้านในเวลากลางคืน	๖๐๘	๙๐.๘๘	๖๐	๘.๘๗	๐	๐	๐	๐	๑	๐.๑๕	๘.๘๑	๒.๑๗
๕. ในภาพรวมท่านรู้สึกปลอดภัยจากอาชญากรรม	๖๐๘	๙๐.๘๘	๖๐	๘.๘๗	๐	๐	๐	๐	๑	๐.๑๕	๘.๘๑	๒.๑๖

หมายเหตุ: ข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์ไม่ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง เกิดจากจำนวนที่ Missing ในทางสถิติยอมรับได้ (จำนวน Missing น้อยกว่าร้อยละ ๕) ซึ่งไม่เป็นผลต่อการเปลี่ยนแปลงของผลลัพธ์มาก

๕. ความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมในภาพรวมของประชาชนพิจารณารายกระบวนการ

กระบวนการ	เชื่อมั่น		ไม่เชื่อมั่น	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กระบวนการสืบสวนสอบสวน	๓๗๙	๕๗.๐๖	๒๒๗	๓๓.๙๖
กระบวนการสั่งฟ้องคดี	๓๗๙	๕๖.๗๘	๒๒๗	๓๓.๙๙
กระบวนการพิจารณาคดี	๓๙๓	๕๘.๗๘	๑๙๗	๒๙.๔๗
กระบวนการบังคับโทษ	๓๗๑	๕๕.๕๖	๒๐๕	๓๐.๖๕
กระบวนการคุ้มครองสิทธิ และการอำนวยความสะดวกทางอาญา	๓๘๙	๕๘.๑๗	๑๙๕	๒๙.๐๙

๖. ตัวชี้วัดความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมในภาพรวมของประชาชน (พิจารณารายข้อ)

ข้อคำถาม	เชื่อมั่น		ไม่เชื่อมั่น		ไม่แน่ใจ		ไม่มีความเห็น		ไม่ระบุ		ค่าเฉลี่ย	S.D.
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
กระบวนการสืบสวนสอบสวน (ที่มา WJP และ UN)												
๑. การดำเนินคดีในชั้นสอบสวน มีแหล่งข้อมูลที่เพียงพอและทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ	๓๘๒	๕๗.๑๐	๒๒๗	๓๓.๙๓	๓๐	๔.๔๘	๑๓	๑.๙๔	๑๗	๒.๕๔	๕.๕๓	๓.๓๒
๒. การจับกุมและการคุมขัง ดำเนินการตามกระบวนการและขั้นตอนทางกฎหมายอย่างเคร่งครัด	๓๘๒	๕๗.๑๐	๒๒๗	๓๓.๙๓	๓๐	๔.๔๘	๑๓	๑.๙๔	๑๗	๒.๕๔	๕.๕๔	๓.๓๒
๓. การดำเนินคดีในชั้นสืบสวนสอบสวนโดยเจ้าหน้าที่รัฐสามารถดำเนินการได้ภายในเวลาที่กำหนด ไม่ล่าช้า	๓๘๒	๕๗.๑๐	๒๒๗	๓๓.๙๓	๓๐	๔.๔๘	๑๓	๑.๙๔	๑๗	๒.๕๔	๕.๕๓	๓.๓๓
๔. การดำเนินคดีในชั้นสืบสวนสอบสวนดำเนินคดีอย่างเป็นธรรม ปราศจากการเลือกปฏิบัติ (ในเรื่องสถานะทางเศรษฐกิจ สังคม เพศ ความเชื่อ ศาสนา เชื้อชาติฯ)	๓๖๒	๕๗.๑๐	๒๒๗	๓๓.๙๓	๓๐	๔.๔๘	๑๓	๑.๙๔	๑๗	๒.๕๔	๕.๕๓	๓.๓๓
๕. การดำเนินคดีในชั้นสืบสวนสอบสวนในกระบวนการยุติธรรม ปราศจากการคอร์รัปชัน การรับสินบน และไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลที่มีขอบขององค์กรอาชญากรรมใด ๆ	๓๘๑	๕๖.๙๕	๒๒๘	๓๔.๐๘	๓๐	๔.๔๘	๑๓	๑.๙๔	๑๗	๒.๕๔	๕.๕๔	๓.๓๔
๖. การสืบสวนสอบสวนมีการดำเนินคดีที่เป็นไปตามสิทธิขั้นพื้นฐาน ปลอดภัยจากการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม	๓๘๑	๕๖.๙๕	๒๒๘	๓๔.๐๔	๓๐	๔.๔๘	๑๓	๑.๙๔	๑๗	๒.๕๔	๕.๕๓	๓.๓๒
๗. การดำเนินคดีในชั้นสืบสวนสอบสวนในกระบวนการยุติธรรม เปิดโอกาสให้ผู้ต้องหาในคดีอาญามีสิทธิเข้าถึงและใช้พยานหลักฐานต่าง ๆ มีการประกันตัว การไม่บังคับให้รับสารภาพ ไม่มีการทรมาน และมีการต่อสู้คดีอย่างเต็มที่	๓๘๒	๕๗.๑๐	๒๒๗	๓๓.๙๓	๓๐	๔.๔๘	๑๒	๑.๗๙	๑๗	๒.๕๔	๕.๕๓	๓.๓๒
๘. ความเชื่อมั่น ศรัทธา ต่อการสืบสวนสอบสวนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา	๓๘๒	๕๗.๑๐	๒๒๗	๓๓.๙๓	๓๐	๔.๔๘	๑๓	๑.๙๔	๑๗	๒.๕๔	๕.๕๔	๓.๓๓

ข้อคำถาม	เชื่อมั่น		ไม่เชื่อมั่น		ไม่แน่ใจ		ไม่มีความเห็น		ไม่ระบุ		ค่าเฉลี่ย	S.D.
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
กระบวนการส่งฟ้องคดี (ที่มา WJP และ UN)												
๙. การส่งฟ้องคดีมีข้อมูลที่เพียงพอในการพิสูจน์และตรวจสอบผู้ต้องหาอย่างมีประสิทธิภาพ ชัดเจน รัดกุม	๓๘๐	๕๖.๘๐	๒๒๗	๓๓.๙๓	๓๐	๔.๔๘	๑๓	๑.๙๔	๑๗	๒.๕๔	๕.๕๑	๓.๓๓
๑๐. การส่งฟ้องคดีมีกระบวนการและขั้นตอนทางกฎหมายอย่างเคร่งครัด	๓๗๐	๕๖.๖๕	๒๒๘	๓๔.๐๖	๓๐	๔.๔๘	๑๓	๑.๙๔	๑๗	๒.๕๔	๕.๕๑	๓.๓๓
๑๑. การส่งฟ้องคดีสามารถดำเนินการได้ภายในเวลาที่กำหนด ไม่ล่าช้า	๓๘๐	๕๖.๘๐	๒๒๗	๓๓.๙๓	๓๐	๔.๔๘	๑๓	๑.๙๔	๑๗	๒.๕๔	๕.๕๒	๓.๓๔
๑๒. การส่งฟ้องคดีดำเนินการคืออย่างเป็นธรรม ปราศจากการเลือกปฏิบัติ (ในเรื่องสถานะทางเศรษฐกิจ สังคม เพศ ความเชื่อ ศาสนา เชื้อชาติฯ)	๓๘๐	๕๖.๘๐	๒๒๗	๓๓.๙๓	๓๐	๔.๔๘	๑๓	๑.๙๔	๑๗	๒.๕๔	๕.๕๑	๓.๓๓
๑๓. การดำเนินคดีในชั้นการส่งฟ้องคดีในกระบวนการยุติธรรม ดำเนินการโดยปราศจากการคอร์รัปชัน การรับสินบน และไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลที่มีขอบขององค์กรอาชญากรรมใด ๆ	๓๘๐	๕๖.๘๐	๒๒๗	๓๓.๙๓	๓๐	๔.๔๘	๑๓	๑.๙๔	๑๗	๒.๕๔	๕.๕๒	๓.๓๓
๑๔. การส่งฟ้องคดีเป็นไปตามสิทธิขั้นพื้นฐาน ปลอดภัยจากการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม เปิดโอกาสให้ผู้ต้องหาในคดีอาญามีสิทธิเข้าถึงและใช้พยานหลักฐานต่าง ๆ และมีการต่อสู้คดีอย่างเต็มที่	๓๘๐	๕๖.๘๐	๒๒๗	๓๓.๙๓	๓๐	๔.๔๘	๑๓	๑.๙๔	๑๗	๒.๕๔	๕.๕๒	๓.๓๓
๑๕. ความเชื่อมั่น ศรัทธา ต่อการส่งฟ้องคดีในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา	๓๘๐	๕๖.๘๐	๒๒๗	๓๔.๒๓	๓๐	๔.๔๘	๑๓	๑.๙๔	๑๗	๒.๕๔	๕.๕๒	๓.๓๒

ข้อคำถาม	เชื่อมั่น		ไม่เชื่อมั่น		ไม่แน่ใจ		ไม่มีความเห็น		ไม่ระบุ		ค่าเฉลี่ย	S.D.
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
กระบวนการพิจารณาคดี (ที่มา WJP และ UN)												
๑๖. การพิจารณาและไต่สวนคดี มีความเคารพในสิทธิของจำเลยโดยได้รับการสันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ และการปกป้องคุ้มครองสิทธิผู้เสียหาย	๓๙๔	๕๘.๘๙	๑๙๗	๒๙.๕๕	๓๗	๕.๕๓	๒๑	๓.๑๔	๑๘	๒.๖๙	๕.๖๒	๓.๔๕
๑๗. การพิจารณาและไต่สวนคดี ดำเนินการอย่างเป็นธรรมเท่าเทียม ปราศจากการเลือกปฏิบัติ (ในเรื่องสถานะทางเศรษฐกิจ สังคม เพศ ความเชื่อ ศาสนา เชื้อชาติฯ)	๓๙๓	๕๘.๗๔	๑๙๗	๒๙.๕๕	๓๘	๕.๖๘	๒๑	๓.๑๔	๑๘	๒.๖๙	๕.๖๐	๓.๔๕
๑๘. จำเลย และเหยื่อ/ผู้เสียหาย ได้รับความคุ้มครองอย่างเพียงพอในระหว่างกระบวนการพิจารณาคดี	๓๙๓	๕๘.๗๐	๑๙๗	๒๙.๕๕	๓๘	๕.๖๘	๒๑	๓.๑๔	๑๘	๒.๖๙	๕.๖๐	๓.๔๕
๑๙. กระบวนการพิจารณาคดีสามารถดำเนินการได้ภายในเวลาที่กำหนด ไม่ล่าช้า	๓๙๓	๕๘.๗๔	๑๙๗	๒๙.๕๕	๓๘	๕.๖๘	๒๑	๓.๑๔	๑๘	๒.๖๙	๕.๖๑	๓.๔๖
๒๐. กระบวนการพิจารณาคดี ดำเนินการโดยปราศจากการคอร์รัปชัน การรับสินบน และไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลที่มีขอบขององค์กรอาชญากรรมใด ๆ	๓๙๔	๕๘.๘๙	๑๙๗	๒๙.๕๕	๓๘	๕.๖๘	๒๑	๓.๑๔	๑๘	๒.๖๙	๕.๖๒	๓.๔๔
๒๑. จำเลยและเหยื่อ/ผู้เสียหาย มีโอกาสในการต่อสู้คดีอย่างเป็นธรรม ไม่ถูกบังคับขู่เข็ญในการปรักปรำตนเอง มีโอกาสต่อสู้คดีในกระบวนการพิจารณาคดีในชั้นที่สูงกว่า	๓๙๓	๕๘.๗๔	๑๙๗	๒๙.๕๕	๓๘	๕.๖๘	๒๑	๓.๑๔	๑๘	๒.๖๙	๕.๖๒	๓.๔๖
๒๒. ความเชื่อมั่น ศรัทธา ต่อการพิจารณาคดีในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา	๓๙๓	๕๘.๗๔	๑๙๘	๒๙.๖๐	๓๙	๕.๘๙	๒๑	๓.๑๔	๑๘	๒.๖๙	๕.๖๔	๓.๔๔

ข้อคำถาม	เชื่อมั่น		ไม่เชื่อมั่น		ไม่แน่ใจ		ไม่มีความเห็น		ไม่ระบุ		ค่าเฉลี่ย	S.D.
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
กระบวนการบังคับโทษ (ที่มา WJP และ UN)												
๒๓. ผู้ต้องขังได้รับการปฏิบัติอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ไม่มีการละเมิดสิทธิผู้ต้องขัง กล่าวคือ ไม่มีการฆาตกรรม ไม่มีการทรมาน ไม่มีการบังคับบุคคลให้สูญหายโดยเจ้าหน้าที่รัฐ	๓๗๒	๕๕.๖๑	๒๐๔	๓๐.๔๙	๔๕	๖.๗๓	๒๗	๔.๐๔	๑๘	๒.๖๙	๕.๓๑	๓.๔๙
๒๔. กระบวนการบังคับโทษมีการดำเนินการที่สอดคล้องกับหลักสากล มีมาตรฐาน เช่น การตีตราวน การใส่เครื่องพันธนาการ	๓๗๑	๕๕.๔๖	๒๐๕	๓๐.๖๔	๔๘	๗.๑๗	๒๗	๔.๐๔	๑๘	๒.๖๙	๕.๓๑	๓.๔๘
๒๕. เจ้าหน้าที่ไม่ถูกแทรกแซง จากการทุจริตหรืออำนาจที่มีชอบด้วยกฎหมาย หรือ อยู่ภายใต้กลุ่มอิทธิพล ผู้แสวงหาผลประโยชน์ใด ๆ	๓๗๐	๕๕.๓๑	๒๐๖	๓๐.๗๙	๔๖	๖.๘๘	๒๗	๔.๐๔	๑๘	๒.๖๙	๕.๓๐	๓.๔๘
๒๖. ผู้ต้องขังได้รับการฟื้นฟูแก้ไขและกลับสู่สังคมโดยไม่ทำผิดอีก เช่น ได้รับการพัฒนาด้านการศึกษา การฝึกอาชีพ การฝึกทักษะและการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการ	๓๗๑	๕๕.๔๖	๒๐๕	๓๐.๖๔	๔๖	๖.๘๘	๒๗	๔.๐๔	๑๘	๒.๖๙	๕.๓๑	๓.๔๘
๒๗. อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ของผู้ต้องขังเพียงพอเหมาะสม และเป็นไปตามหลักโภชนาการ	๓๗๑	๕๕.๔๖	๒๐๕	๓๐.๖๔	๔๖	๖.๘๘	๒๗	๔.๐๔	๑๘	๒.๖๙	๕.๓๐	๓.๔๘
๒๘. สถานที่ควบคุมผู้ต้องขัง มีความมั่นคง ปลอดภัย	๓๗๐	๕๕.๓๑	๒๐๖	๓๐.๗๙	๔๖	๖.๘๘	๒๗	๔.๐๔	๑๘	๒.๖๙	๕.๓๑	๓.๔๙
๒๙. ความเชื่อมั่น ศรัทธา ต่อการพิจารณาคดีในกระบวนการบังคับโทษ	๓๗๒	๕๕.๖๑	๒๐๖	๓๐.๗๙	๔๖	๖.๘๘	๒๗	๔.๐๔	๑๘	๒.๖๙	๕.๓๓	๓.๔๘

ข้อคำถาม	เชื่อมั่น		ไม่เชื่อมั่น		ไม่แน่ใจ		ไม่มีความเห็น		ไม่ระบุ		ค่าเฉลี่ย	S.D.
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
กระบวนการคุ้มครองสิทธิ และการอำนวยความสะดวกยุติธรรมทางอาญา (ที่มา WJP และ UN)												
๓๐. มีการคุ้มครองผู้ที่ถูกละเมิด และมีการชดเชยค่าเสียหาย แก่เหยื่อและผู้เสียหายในคดีอาญาที่เหมาะสม เป็นธรรม	๓๘๙	๕๘.๑๕	๑๙๐	๒๘.๔๐	๔๕	๖.๗๓	๒๗	๔.๐๔	๑๗	๒.๕๔	๕.๕๕	๓.๕๒
๓๑. จำเลยที่ไม่ได้กระทำความผิดหากถูกจับกุมและเมื่อได้รับการ พิสูจน์แล้วว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ ได้รับการชดเชยเยียวยาจากรัฐ อย่างเหมาะสม	๓๘๙	๕๘.๑๕	๑๙๐	๒๘.๔๐	๔๕	๖.๗๓	๒๗	๔.๐๔	๑๗	๒.๕๔	๕.๕๕	๓.๕๓
๓๒. ผู้ถูกละเมิดสิทธิมีช่องทางในการเข้าถึงกระบวนการ ยุติธรรมทางอาญา และได้รับการช่วยเหลืออย่างเหมาะสม เข้าถึงได้ง่าย	๓๙๐	๕๘.๓๐	๑๘๙	๒๘.๒๕	๔๕	๖.๗๓	๒๗	๔๐.๐๔	๑๗	๒.๕๔	๕.๕๖	๓.๕๓
๓๓. มีช่องทาง หรือ การช่วยเหลือแก่จำเลย ผู้เสียหาย เหยื่อ ผู้มีส่วนได้เสียในกระบวนการยุติธรรม ให้ได้รับการต่อสู้ และ ดำเนินคดีตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่เหมาะสม อย่างเป็นธรรมเท่าเทียม	๓๘๙	๕๘.๑๕	๑๙๐	๒๘.๔๐	๔๕	๖.๗๓	๒๗	๔๐.๐๔	๑๗	๒.๕๔	๕.๕๔	๓.๕๓
๓๔. การดูแลให้ความช่วยเหลืออย่างเป็นธรรม ปราศจากการ เลือกปฏิบัติ (ในเรื่องสถานะทางเศรษฐกิจ สังคม เพศ ความ เชื่อ ศาสนา เชื้อชาติฯ)	๓๘๙	๕๘.๑๕	๑๙๐	๒๘.๔๐	๔๕	๖.๗๓	๒๗	๔๐.๐๔	๑๗	๒.๕๔	๕.๕๖	๓.๕๓
๓๕. ปราศจากการคอร์รัปชัน การรับสินบน และไม่อยู่ภายใต้ อิทธิพลที่มีขอบ	๓๘๙	๕๘.๑๕	๑๙๐	๒๘.๔๐	๔๕	๖.๗๓	๒๗	๔๐.๐๔	๑๗	๒.๕๔	๕.๕๔	๓.๕๓
๓๖. การดำเนินการคุ้มครองสิทธิ และการอำนวยความสะดวก ยุติธรรมทางอาญา ดำเนินการได้ภายในเวลาที่กำหนด ไม่ ล่าช้า ท้นต่อสถานการณ์	๓๘๙	๕๘.๑๕	๒๒๗	๓๓.๙๐	๔๕	๖.๗๓	๒๗	๔.๐๔	๑๗	๒.๕๔	๕.๕๖	๓.๕๓
๓๗. ความเชื่อมั่น ศรัทธา ต่อกระบวนการคุ้มครองสิทธิ และ การอำนวยความสะดวกยุติธรรมทางอาญา	๓๘๙	๕๘.๑๕	๑๙๑	๒๘.๕๕	๔๕	๖.๗๓	๒๗	๔.๐๔	๑๗	๒.๕๔	๕.๕๕	๓.๕๒

ข้อคำถาม	เชื่อมั่น		ไม่เชื่อมั่น		ไม่แน่ใจ		ไม่มีความเห็น		ไม่ระบุ		ค่าเฉลี่ย	S.D.
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ประชาชนที่มีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมในภาพรวม (ที่มา WJP)												
๓๘. เมื่อกระบวนการยุติธรรมได้ทำหน้าที่อย่างเต็มที่แล้ว ประชาชนมีความเชื่อมั่นและไว้วางใจต่อกระบวนการยุติธรรม	๔๗๑	๗๑.๓	๑๓๖	๒๐.๓๓	๒๘	๓.๘๙	๑๓	๑.๙๔	๑๗	๒.๕๔	๖.๕๙	๓.๒๙

ภาคผนวก ข ข้อมูลจากการเก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนได้เสียในกระบวนการยุติธรรม (User Survey: US)

๑. ข้อมูลทั่วไปของผู้มีส่วนได้เสียในกระบวนการยุติธรรม

รายละเอียด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สถานที่		
เรือนจำกลางพิเศษกรุงเทพมหานคร	๑๔๙	๘๔.๖๖
สถานีตำรวจนครบาลตลิ่งชัน	๑๘	๑๐.๒๓
สถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน	๙	๕.๑๑
รวม	๑๗๖	๑๐๐
เพศ		
ชาย	๑๖๖	๙๔.๓๒
หญิง	๘	๔.๕๕
เพศทางเลือก	๒	๑.๑๔
รวม	๑๗๖	๑๐๐.๐๐
อายุ		
๑๘ - ๒๙ ปี	๕๐	๒๘.๔๑
๓๐ - ๔๕ ปี	๘๗	๔๙.๔๓
๔๖ - ๕๙ ปี	๓๖	๒๐.๔๕
๖๐ ปี ขึ้นไป	๓	๑.๗๐
รวม	๑๗๖	๑๐๐.๐๐
สถานภาพสมรส		
โสด หรือ ไม่เคยแต่งงานมาก่อน	๗๒	๔๐.๙๑
สมรสโดยการจดทะเบียน	๓๑	๑๗.๖๑
หม้าย	๓	๑.๗๐
หย่าร้าง	๒๑	๑๑.๙๓
แยกกันอยู่โดยไม่หย่าร้าง	๔	๒.๒๗
อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่ง/จดทะเบียน	๓๙	๒๒.๑๖
ไม่ทราบข้อมูล	๖	๓.๔๑
รวม	๑๗๖	๑๐๐
เชื้อชาติ		
ไทย	๑๗๔	๙๘.๘๖
จีน	๑	๐.๕๗

รายละเอียด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ลาว	๑	๐.๕๗
รวม	๑๗๖	๑๐๐
ศาสนา		
พุทธ	๑๖๓	๙๒.๖๑
คริสต์	๔	๒.๒๗
อิสลาม	๗	๓.๙๘
ผี	๑	๐.๕๗
ไม่ทราบข้อมูล	๑	๐.๕๗
รวม	๑๗๖	๑๐๐
ระดับการศึกษา(สำเร็จการศึกษาสูงสุด)		
ไม่ได้เรียนหนังสือ	๑๒	๖.๘๒
ประถมศึกษาตอนต้น	๒๐	๑๑.๓๖
ประถมศึกษาตอนปลาย	๒๑	๑๑.๙๓
มัธยมศึกษาตอนต้น	๓๑	๑๗.๖๑
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๓๘	๒๑.๕๙
อาชีวศึกษา (ปวช./ปวท./ปวส.)	๑๖	๙.๐๙
ปริญญาตรี	๒๙	๑๖.๔๘
สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป	๖	๓.๔๑
อื่น ๆ	๑	๐.๕๗
ไม่ทราบข้อมูล	๒	๑.๑๔
รวม	๑๗๖	๑๐๐
อาชีพหลัก		
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	๑๗	๙.๖๖
พนักงานเอกชน	๒๗	๑๕.๓๔
นักเรียน/นักศึกษา	๒	๑.๑๔
รับจ้างทั่วไป	๘๖	๔๘.๘๖
เกษตรกร	๕	๒.๘๔
ค้าขายเล็ก ๆ น้อย ๆ	๙	๕.๑๑
ธุรกิจส่วนตัวขนาดเล็กและย่อม (SME)	๑๘	๑๐.๒๓
อิสระ/ฟรีแลนซ์	๒	๑.๑๔

รายละเอียด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
แม่บ้าน (มีรายได้)	๓	๑.๗๐
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	๔	๒.๒๗
อื่น ๆ	๙	๕.๑๑
ไม่ทราบข้อมูล	๓	๑.๗๐
รวม	๑๙๖	๑๐๐
จำนวนสมาชิกในครอบครัว		
๑-๓ คน	๓๔	๑๙.๓๒
๔-๖ คน	๑๐๖	๖๐.๒๓
๗ คน ขึ้นไป	๒๘	๑๕.๙๑
ไม่ทราบข้อมูล	๘	๔.๕๕
รวม	๑๗๖	๑๐๐
สถานภาพในครอบครัว		
หัวหน้าครอบครัว	๖๒	๓๕.๒๓
สมาชิกในครอบครัว	๑๐๕	๕๙.๖๖
ไม่ทราบข้อมูล	๙	๕.๑๑
รวม	๑๗๖	๑๐๐

๒. ระยะเวลาในกระบวนการยุติธรรม

ข้อความ	ระยะเวลาเฉลี่ย(วัน)	คิดเป็นหน่วยเดือน
ระยะเวลาที่ท่านแจ้งความหรือที่ท่านถูกดำเนินคดีในชั้นสืบสวนสอบสวน	๒	๐.๑
ระยะเวลาที่ท่านถูกดำเนินคดีในชั้นสั่งฟ้องหรืออัยการ	๑๐๒	๓.๔
ระยะเวลาถูกดำเนินคดีในชั้นศาล	๓๐๘	๑๐.๓
ระยะเวลาที่ท่านอยู่ในกระบวนการยุติธรรมตั้งแต่เริ่มต้นถึงปัจจุบัน	๘๑๗	๒๘.๙

๓. กระบวนการยุติธรรมมีการกำหนดมาตรการเชิงรุกด้านการบริหารจัดการให้มีความโปร่งใสและแจ้งให้ประชาชนรับทราบ

ข้อคำถาม	รับรู้		ไม่รับรู้		ไม่แน่ใจ		ไม่มีความเห็น		ไม่ระบุ		ค่าเฉลี่ย	S.D.
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีมาตรการตรวจสอบภายในเพื่อป้องกันการทุจริต	๕๔	๓๐.๖๘	๓๖.๐๐	๒๐.๔๕	๔๘	๒๗.๒๗	๑๗	๙.๖๖	๒	๑.๑๔	๗.๙๗	๐.๘๐
หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีความโปร่งใสในการใช้อำนาจตามกฎหมาย	๖๕	๓๖.๙๓	๒๖	๑๔.๗๗	๔๘	๒๗.๒๗	๑๗	๙.๖๖	๒	๑.๑๔	๘.๓๙	๑.๐๕
หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมดำเนินการอย่างเคร่งครัดในการป้องกันมิให้การแสวงหาประโยชน์ส่วนตัวโดยใช้อำนาจรัฐโดยมิชอบ หรือ ละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย	๖๕	๓๖.๙๓	๓๐	๑๗.๐๕	๔๒	๒๓.๘๖	๒๐	๑๑.๓๖	๒	๑.๑๔	๘.๕๐	๑.๐๖
หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีมาตรการป้องกันการทุจริตของเจ้าหน้าที่	๖๖	๓๗.๕๐	๓๒	๑๘.๑๘	๓๕	๑๙.๘๙	๒๓	๑๓.๐๗	๓	๑.๗๐	๘.๕๖	๑.๑๑
หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการเปิดช่องทางที่เข้าถึงได้ง่าย เพื่อให้ประชาชนร้องเรียนหรือพบข้อมูลทุจริตหรือใช้อำนาจโดยมิชอบของเจ้าหน้าที่รัฐ	๖๗	๓๘.๐๗	๒๙	๑๖.๔๘	๔๒	๒๓.๘๖	๑๙	๑๐.๘	๓	๑.๗๐	๘.๓๘	๑.๑๖
หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการเปิดเผยความคืบหน้าและผลการดำเนินการเกี่ยวกับข้อร้องเรียนกับเจ้าหน้าที่ที่มีการใช้อำนาจโดยมิชอบแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	๕๘	๓๒.๙๕	๔๒	๒๓.๘๖	๓๙	๒๒.๑๖	๑๘	๑๐.๒๓	๓	๑.๗๐	๘.๒๕	๑.๔๔

หมายเหตุ: ข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์ไม่ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง เกิดจากจำนวนที่เป็น Missing ในทางสถิติยอมรับได้ (จำนวน Missing น้อยกว่าร้อยละ ๕) ซึ่งไม่เป็นผลต่อการเปลี่ยนแปลงของผลลัพธ์มาก

๔. มาตรการ/ระบบที่เอื้อต่อการป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือผลประโยชน์

ข้อคำถาม	รับรู้		ไม่รับรู้		ไม่แน่ใจ		ไม่มีความเห็น		ไม่ระบุ		ค่าเฉลี่ย	S.D.
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการวางระเบียบและข้อกำหนดเพื่อป้องกันการทุจริตและการเรียกรับผลประโยชน์	๖๕	๓๖.๙๓	๓๒.๐๐	๑๘.๑๘	๔๕	๒๕.๕๗	๑๘	๑๐.๒๓	๒	๑.๑๔	๗.๙๗	๑.๐๙
เจ้าหน้าที่รัฐผู้มีหน้าที่รักษากฎข้อบังคับต่าง ๆ จะต้องถูกตรวจสอบว่าได้ใช้อำนาจของตนไปในทางที่มีชอบหรือโดยประมาทเลินเล่อ	๖๒	๓๕.๒๓	๓๓.๐๐	๑๘.๗๕	๔๖	๒๖.๑๔	๑๗	๙.๖๖	๔	๒.๒๗	๘.๓๘	๑.๐๑
การบังคับใช้กฎระเบียบต่าง ๆ เพื่อป้องกันการทุจริต/เลือกปฏิบัติหรือรับผลประโยชน์จะต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพในเวลาอันสมควร	๖๔	๓๖.๓๖	๒๙.๐๐	๑๖.๔๘	๕๐	๒๘.๔๑	๑๕	๘.๕๒	๓	๑.๗	๘.๒๖	๐.๙๕
หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีช่องทางเพื่อรับเรื่องร้องเรียนจากประชาชนเพื่อป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือรับผลประโยชน์	๗๓	๔๑.๔๘	๓๑.๐๐	๑๗.๖๑	๔๐	๒๒.๗๓	๑๓	๗.๓๙	๔	๒.๒๗	๘.๒๖	๑.๒๓
หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีมาตรการเชิงรุกในการป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือรับผลประโยชน์	๖๗	๓๘.๐๗	๒๖.๐๐	๑๔.๗๗	๔๗	๒๖.๗	๑๘	๑๐.๒๓	๔	๒.๒๗	๘.๒๒	๑.๔๒

หมายเหตุ: ข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์ให้ไม่ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง เกิดจากจำนวนที่เป็น Missing ในทางสถิติยอมรับได้ (จำนวน Missing น้อยกว่าร้อยละ ๕) ซึ่งไม่เป็นผลต่อการเปลี่ยนแปลงของผลลัพธ์มาก

๕. หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการทบทวนและปรับปรุงประสิทธิภาพเรื่องร้องเรียน

ข้อคำถาม	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ไม่แน่ใจ		ไม่มีความเห็น		ไม่ระบุ		ค่าเฉลี่ย	S.D.
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการแจ้งให้ประชาชนรับรู้สิทธิทางกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐานตามหลักกระบวนการยุติธรรม	๑๐๒.๐๐	๕๗.๙๕	๗.๐๐	๓.๙๘	๓๕	๑๙.๘๙	๑๖	๙.๐๙	๑	๐.๕๗	๘.๔๕	๑.๑๗
หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการควบคุมอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ สร้างความปลอดภัยให้ประชาชนและสังคม	๑๐๐	๕๖.๘๒	๑๑.๐๐	๖.๒๕	๓๘	๒๑.๕๙	๑๒	๖.๘๒	๑	๐.๕๗	๘.๒๗	๑.๑๙
หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมปฏิบัติงานด้วยความเคารพสิทธิ เสรีภาพ ของประชาชนมีความเที่ยงตรง โปร่งใส ตรวจสอบได้	๙๖	๕๔.๕๕	๑๕.๐๐	๘.๕๒	๓๕	๑๙.๘๙	๑๕	๘.๕๒	๑	๐.๕๗	๘.๕๑	๑.๒๘
หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีแนวทางการดูแลแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดให้กลับคืนสู่สังคมอย่างปกติสุขและไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำ	๑๐๐	๕๖.๘๒	๑๒.๐๐	๖.๘๒	๓๓	๑๘.๗๕	๑๕	๘.๕๒	๒	๑.๑๔	๘.๖๑	๑.๕๗
หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม คຸ້ມครอง ดูแล ผู้เสียหาย และผู้ถูกกล่าวหาอย่างเหมาะสม	๙๓	๕๒.๘๔	๑๓.๐๐	๗.๓๙	๓๖	๒๐.๔๕	๓๖	๒๐.๔๕	๒	๑.๑๔	๘.๔๗	๑.๑๖
หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่มีผู้ต้องหาจำเลยที่ถูกจับกุมโดยไม่ได้กระทำผิด	๗๙	๔๔.๘๙	๒๒.๐๐	๑๒.๕๐	๔๑	๒๓.๓	๑๖	๙.๐๙	๑	๐.๕๗	๘.๖๐	๑.๑๐
หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมสร้างความเชื่อมั่น เชื่อถือศรัทธา ให้กับประชาชน	๙๖	๕๔.๕๕	๒๑.๐๐	๑๑.๙๓	๒๘	๑๕.๙๑	๑๔	๗.๙๕	๒	๑.๑๔	๘.๕๑	๑.๑๐
หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมสามารถนำข้อร้องเรียนไปปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมได้	๙๗	๕๕.๑๑	๑๗.๐๐	๙.๖๖	๓๒	๑๘.๑๘	๑๕	๘.๕๒	๑	๐.๕๗	๘.๖๑	๑.๐๐

หมายเหตุ: ข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์ไม่ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง เกิดจากจำนวนที่เป็น Missing ในทางสถิติยอมรับได้ (จำนวน Missing น้อยกว่าร้อยละ ๕) ซึ่งไม่เป็นผลต่อการเปลี่ยนแปลงของผลลัพธ์มาก

๖. การประเมินต้นทุนของกิจกรรมเข้าถึงความยุติธรรม

ข้อความ	ต้นทุนที่เสียไปคำนวณเป็นเงิน(บาท)
ค่าพาหนะเดินทาง ที่พักระหว่างการดำเนินคดีตั้งแต่กระบวนการยุติธรรมตั้งแต่ต้นจนถึงสถานะปัจจุบัน	๑๑,๖๙๗
ค่าใช้จ่ายในการจ้างทนายความว่าในคดีอาญา	๑๖,๕๓๑
ค่าเอกสาร สำนวน ค่าฟ้อง เป็นต้น	๘๖๙
ค่าธรรมเนียมและอื่น ๆ	๖,๒๔๓
ค่าใช้จ่ายในการวางเงินประกันการปล่อยตัวชั่วคราว (กรณีตกเป็นจำเลย)	๔๐,๑๙๕
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการคดีเกี่ยวกับการพิสูจน์ข้อเท็จจริง ค่าวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้การแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐาน	๓๒๑
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในคดีอาญา	๒,๓๐๖
รวม	๗๘,๑๖๒

๗. ผลการวิเคราะห์ประเมินต้นทุนกิจกรรมการเข้าถึงความยุติธรรมตามฐานความผิด

รายการ ค่าใช้จ่าย	ฐานความผิด											
	ภัยอันตราย		เพศ		เพศ		เสรีภาพและชื่อเสียง		ชีวิต		อื่น ๆ	
	จำนวน ปกติ	ตัด percentile ๙๐	จำนวน ปกติ	ตัด percentile ๙๐	จำนวนปกติ	ตัด percentile ๙๐	จำนวน ปกติ	ตัด percentile ๙๐	จำนวนปกติ	ตัด percentile ๙๐	จำนวนปกติ	ตัด percentile ๙๐
ค่าเดินทาง	๖,๘๓๓	๖,๘๓๓	๔๕,๙๖๗	๑๕,๑๐๐	๑๒๘,๓๖๔	๘,๓๗๑	๖,๕๐๐	๔,๒๐๐	๑๕,๗๗๗	๑๔,๑๘๖	๓๘	๓๘
ค่าจ้างทนาย	๒๖,๖๖๗	๒๖,๖๖๗	๓๗,๗๗๘	๒๐,๐๐๐	๔๑,๔๖๙	๒๑,๘๐๘	๕๑๘,๘๓๓	๒๒,๖๐๐	๗๘,๒๕๗	๑๖,๑๘๐	๐	๐
ค่าเอกสาร	๐	๐	๒,๓๒๒	๑๒๙	๘,๕๓๙	๑,๔๓๓	๓,๓๐๘	๑,๙๗๐	๒,๕๘๖	๘๔๓	๐	๐
ค่าธรรมเนียม	๓๓๓	๓๓๓	๒๒๒	๒๑๔	๖๔,๔๐๓	๑๖,๔๑๙	๓๖๗	๔๔๐	๖,๗๖๖	๕,๔๔๗	๐	๐
ประกันตัว	๒๓,๓๓๓	๒๓,๓๓๓	๓๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๓๕,๓๑๓	๕๓,๘๔๖	๑๖๖,๖๖๗	๑๖๐,๐๐๐	๑๗๘,๕๖๘	๓๓,๒๑๔	๐	๐
ค่าดำเนินคดี	๐	๐	๐	๐	๒,๒๕๘	๑,๕๓๘	๓,๓๓๓	๐	๑๘๐,๘๒๐	๑๐๗	๐	๐
อื่นๆ	๐	๐	๕๕๖	๐	๖๖,๕๑๖	๓,๒๑๒	๑,๖๖๗	๐	๑๑,๖๔๙	๒,๗๔๘	๕๐	๕๐

ผลวิเคราะห์ประเมินต้นทุนกิจกรรมการเข้าถึงความยุติธรรมเฉลี่ยรวมทุกค่าใช้จ่าย

ค่าเฉลี่ยรวมทุกค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่ายที่น้อยที่สุด	ค่าใช้จ่ายที่มากที่สุด	ค่าเฉลี่ยรวม
	๐	๕๑๘,๘๓๓	๗๘,๑๖๒